

სტივენ კინგი

კერი

სტივენ კინგი

კერი

ამერიკაუბი | დღეებზე

„კერი“ სტივენ კინგის პირველი გამოქვეყნებული რომანია. სწორედ ამ წიგნით დაიწყო ახალი ხანა ჰორორის ჟანრის ლიტერატურაში. ეს გახლავთ ერთი დაჩაგრული (შინ – დედის რელიგიური ფანატიზმისაგან, ხოლო სკოლაში – თანაკლასელების დაუნდობლობისაგან) და ყველასგან გარიყული გოგონას – კერიეტ უაიტის – ტრაგიკული ისტორია. გოგონას ყოველი მცდელობა, როგორმე გაარღვიოს მოჯადოებული წრე და ჩვეულებრივი ამერიკელი მოზარდის ცხოვრებით იცხოვროს, კრახით მთავრდება. თითქოსდა ბედს შეგუებული კერი მოულოდნელად აღმოაჩენს, რომ შეუძლია, მწარედ იძიოს შური...

წიგნის ელექტრონული ვერსია
მოამზადა: აკაკი ციციშვილმა

www.PDF.ChiaturaINFO.GE

ედღვნება ტაბის, რომელმაც ამ ამბავში გამრია და
რომელმაც ამ ამბიდან გამოიხსნა.

ნაწილი პირველი სისხლიანი სპორტი

ყოველკვირეული გამოცემა „ენტერპრაიზის“
ცნობა (ქ. უესტოვერი, მენის შტატი, 1966
წლის 19 აგვისტო):

„ქვის წვიმა

რამდენიმე თვითმხილველი ადასტურებს, რომ 17
აგვისტოს ქალაქ ჩემბერლენში, კარლინ-სტრიტ-
ზე, მოწმენდილი, უღრუბლო ციდან ქვის სეტყვა
წამოვიდა. ქვები, ძირითადად, მისის მარგარეტ
უაიტის სახლს დაეცა და სახურავი, სანიაღვრე
მილი და წყალსადინარი ღარი დააზიანა. ზარალი
დაახლოებით 25 დოლარად შეფასდა. ქალბატონ-
ნი უაიტი ქვრივია და სამი წლის ქალიშვილთან,
კერიეტთან ერთად ცხოვრობს. მან ჩვენთან საუ-
ბარზე უარი განაცხადა“.

კაცმა რომ თქვას, რაც მოხდა, არავის გაჭკვირვებია...
ყოველ შემთხვევაში, გულის სიღრმეში (იქ, სადაც ბოროტი

აზრები მნიფდება ხოლმე) მაინც. საშხაპე ოთახში მყოფმა გოგონებმა სხვადასხვაგვარად გამოხატეს თავიანთი გრძნობები – ზოგმა შეიცხადა, ზოგი გაოგნდა, ზოგს შერცხვა კიდევ... ზოგს კი, უბრალოდ, გაუხარდა, რომ იმ ძუკნა კერი უაიტს კიდევ ერთხელ მოხვდა ცხვირში. ვილაც მოგვიანებით იმასაც ირწმუნებოდა, რომ ასეთ რამეს ვერასოდეს წარმოიდგენდა. მაგრამ, რა თქმა უნდა, ცრუობდნენ. რამდენიმე გოგონა პირველივე კლასიდან კერისტან ერთად სწავლობდა და სიძულვილის ჯერ კიდევ იმხანად ამოყრილი ყლორტები ნელ-ნელა და გარდაუვლად იკრეფდნენ ძალას ადამიანის ბუნების წარმართველი კანონების შესაბამისად – კრიტიკულ მასას მიღწეულ ატომებში მიმდინარე ჯაჭვური რეაქციის მსგავსად.

...და, ცხადია, არც ერთმა არ იცოდა, რომ კერი უაიტს ტელეკინეტიკური უნარი ჰქონდა.

ქალაქ ჩემბერლენში, ბარკერ-სტრიტზე მდებარე დაწყებითი სკოლის მერხზე ამოკანრული წარწერა: „კერი უაიტი მძღნერს ჭამს“.

გასახდელში ყაყანი, ყვირილი და წყლის ჩხრიალი ისმოდა. პირველ გაკვეთილზე მოსწავლეებმა ფრენბურთი ითამაშეს და ცვარივით სუფთა და მსუბუქი იყო დილის ოფლი. გოგონები მონდომებით ინელებოდნენ და იზნიქებოდნენ ცხელი ჭავლის ქვეშ; სიცილ-კისკისით აშხეფებდნენ ერთმანეთს წყალს და დროდადრო ხელიდან ხელში დააცურებდნენ თეთრი საპნის ნაჭრებს. კერი გაუნძრევლად იდგა ამ აყალმაყალში – თითქოს გედების გარემოცვაში მოხვედრილი ბაყაყი ყოფილიყოს: მსუქანსა და ტანდაბალს კისერი, ზურგი და დუნდულეები მუნუკებით დანიწკვლოდა; სველი, უფერული თმა უშნოდ

მისწებებოდა ლოყებზე; სანყლად მობუზულიყო და სხეულზე ღვარად ჩამოსდიოდა წყალი... მასზე უკეთეს განტევების ვაცს კაცი ვერ ინატრებდა – მისნაირი ბავშვი სულ ხელმარცხიანი, ხელმოცარული და მუდამ ამხანაგების დასაცინი უნდა ყოფილიყო... უნდა ყოფილიყო და იყო კიდევაც. კერი იდგა და განცალკევებულ საშხაპე კაბინებზე ოცნებობდა (ზუსტად ისეთებზე, უესტოვერისა და ლუისტონის საშუალო სკოლებში რომ ჰქონდათ), რადგან აქ ყველა მას უყურებდა... არა, უყურებდნენ კი არა, თვალეზღაფეტილები მისჩერებოდნენ...

გოგონები ერთიმეორის მიყოლებით კეტავენ წყალს, იხდიან პასტელის ფერებით აჭრელებულ საბანაო ქუდებს, იმპრალებენ ტანს, აშიშინებენ დეზოდორანტებს და მალიმალ შეავლებენ ხოლმე თვალს კარის თავზე ჩამოკიდებულ საათს. მერე კი ნაჩქარევად იკრავენ ლიფებს და ასკინკილით იცვამენ ტრუსებს. ჰაერი ორთქლით ისეა გაჟღენთილი, თავი ეგვიპტურ აბანოში გეგონება. ილუზიას მხოლოდ კუთხეში, ჯაკუზიში მობუყბუყე წყალი აქარწყლებს. დარბაზში ყურისნამლები ხმაურია – შეძახილებსა და გადაძახილებს ბილიარდის ბურთებივით ისხლეტენ კედლები.

– ...ჰოდა, ტომიმ მითხრა, ვერ ვიტან, ეგ რომ გაცვიანო. მე კი...

– ...ჩემს დასა და მის ქმართან ერთად მივდივარ. მართალია, ის ვაჟბატონი ცხვირში იქექება ხოლმე, მაგრამ ეგ საქმე ჩემს ძვირფას დაიკოსაც ეხერხება. ასე რომ, ფერი ფერსა...

– ...სკოლის მერე წყალს გადავივლებ და...

– ...ისეთი ძუნწი ყოფილა, რომ მე და სინდომ...

გასახდელში ფიზკულტურის მასწავლებელი, ტანხმელი და ფიცარივით მკერდის პატრონი მის დესჯარდინი შემოვიდა, მოსწავლეებს თვალი მოავლო და ტაში მაგრად შემოჰკრა.

– რას ელოდები, კერი? მეორედ მოსვლას? ხუთ წუთში ზარს დარეკავენ.

ფითქინა სპორტული ტრუსი ეცვა. არც თუ სწორი, მაგრამ დაკუნთული და საკმაოდ კობტა ფეხები ჰქონდა. მკერდზე ვერცხლის სასტვენის ეკიდა – პრიზი, რომელიც ჯერ კიდევ კოლეჯში, მშვილდოსნობაში გამარჯვებისთვის მიეღო.

გოგონები აკისკისდნენ. კერიმ ნელა ახედა. მონუსხული უსმენდა მოთქრიალე წყლის ხმაურს.

– ჰა?

უცნაური ხმა ამოუშვა – თითქოს ბაყაყმა დაიყიყინაო. გოგონები ისევ ახითხითდნენ. სიუ სნელმა თავიდან პირსახოცი წაიძრო და ისე დაიქნია, თითქოს ფოკუსის ჩვენებას აპირებო. შემდეგ სწრაფად შეუდგა თმის ვარცხნას. მის დესჯარდინმა მკაცრად დაუქნია კერის თითი და საშხაპიდან გავიდა.

კერიმ წყალი გადაკეტა. ონკანმა ერთი დაიბუყბუყა და უკანასკნელი წვეთები გადმოყარა. კერი თავისი კარადისკენ გაეშურა და უეცრად ყველამ დაინახა, რომ ფეხზე სისხლი ჩამოსდიოდა.

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი: კერიეტ უაიტის შემთხვევასთან დაკავშირებული რეალური ფაქტები და უჩვეულო დასკვნები“, დევიდ რ. კონგრესი (ტულეინის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 1981), გვ. 34:

„ერთი რამ უდავოა: ის, რომ კერიეტ უაიტის ტელეკინეტიკური უნარის კონკრეტული გამოვლინებები ადრეულ ასაკში არავის შეუმჩნევია, ამომწურავად აიხსნება უაიტისა და სტერნის არგუმენტით. მათ მოხსენებაში („ტელეკინეზი: ველური ნიჭის დაბრუნება“) ხაზგასმითაა აღნიშნული, რომ

გონების ძალით საგნების გადაადგილების უნარი მხოლოდ უკიდურესად დიდი სტრესის პირობებში იჩენს ხოლმე თავს. მართლაც, ეს ნიჭი ყოველთვის კარგად იყო შენიღბული, საუკუნეების მანძილზე რჩებოდა სწავლულთა ყურადღების მიღმა და, აისბერგის მსგავსად, მხოლოდ წვერი მოუჩანდა თალღითობის უკიდურეს ოკეანეში.

მოცემულ შემთხვევაში ჩვენ მხოლოდ ქორებზე დაფუძნებულ მწირ ცნობებს ვფლობთ, თუმცა მათ საფუძველზეც კი შეგვიძლია თამამად დავასკვნათ, რომ კერი უაიტი უზარმაზარ ტელეკინეტიკურ პოტენციალს ფლობდა. მაგრამ, საუბედუროდ, ახლა ამაზე საუბარი უკვე გვიანია...”

– თვიური!

პირველმა კრის ჰარგენსენმა იყვირა. შეძახილი ფიქლით მოპირკეთებული კედლიდან ექოდ ასხლტა და სხვა კედლებს მიენარცხა. სიუ სნელმა დამცინავად ჩაიფხუკუნა – უცნაური და უსიამოვნო იყო ერთდროულად სიძულვილის, ზიზლის, ბრაზისა და სიბრაღის განცდა. კერი ძალიან სულელურად გამოიყურებოდა – იდგა და ვერც კი ხვდებოდა, რა მოხდა. ღმერთო, გეგონებოდა, არასოდეს ჰქონია...

– თვიური!

ახლა უკვე ყველა ერთხმად ყვიროდა – თითქოს შელოცვას წარმოთქვამენო. მერე გასახდელის მეორე ბოლოში ვილაცამ (შეიძლება ისევ ჰარგენსენი იყო: ექოების ორომტრიალში სიუმ ხმა ვერ იცნო) გიჟივით იყვილა: „დაიცე ხვრელი!“

– თვი-უ-რი! თვი-უ-რი! თვი-უ-რი!

კერი ჩუმად იდგა თანაკლასელებით გარშემორტყმული და წყალი წურწურით ჩამოსდიოდა. კამეჩივით მორჩილად ჩაელუნა თავი და ხვდებოდა, რომ მას დასცინოდნენ (რო-

გორც ყოველთვის)... მაგრამ ხმა არ ამოუღია და არც რაიმე გაჰკვირვებია, რადგან ასეთ მოპყრობას მიჩვეული იყო.

როდესაც მენსტრუალური სისხლის პირველმა წვეთებმა მეტლახის ფილებზე ათცენტრიანის ზომის ლაქები წარმოქმნა, სიუმ ზიზლით შეუყვირა:

– ჯანდაბა, კერი! თვიური გაქვს! თავი მოინესრიგე!

– ჰა? – კერი შუშის თვალებით მიაჩერდა თანაკლასელებს. სველი თმა მუზარადის თასმებივით მიჰკვროდა ნიკაპსა და ლოყებზე. ცალ მხარზე ვარსკვლავებივით გაბნეოდა ფერიმჭამელები. თექვსმეტი წლისას თვალებში უკვე სევდა და დამცირებით გამონვეული ტკივილი ჩასდგომოდა.

– ალბათ ჰგონია, ის მხოლოდ პომადის მოსაშორებლად გამოიყენება! – მხიარულად წამოიძახა რუთ გროგანმა და ახარხარდა. სიუ მხოლოდ მოვიანებით მიხვდა ამ რეპლიკის მნიშვნელობას. იმნამს კი მისთვის ეს სიტყვები მხოლოდ მორიგი უაზრო წამოძახილი იყო საერთო აურზაურში. „თექვსმეტი წლისამ უკვე დროა, იცოდეს, რა ხდება. დროა...“ – გაიფიქრა გაბრაზებულმა.

იატაკზე კიდევ რამდენიმე წვეთი დაეცა. კერი კვლავ გაოგნებული იდგა და აქეთ-იქით იყურებოდა.

ჰელენ შირსი მიტრიალდა და ისე დაიჯღანა, თითქოს უნდა არწყოსო.

– სისხლი მოგდის! – გაცეცხლებულმა დაუყვირა სიუმ, – სისხლი მოგდის, შე ცალტვინა!

კერიმ დაბლა დაიხედა და შეშინებულმა შეჰკივლა. ნესტიან გასახდელში მისმა კივილმა ყველა ხმა გადაფარა.

უეცრად საიდანლაც ჰიგიენური ტამპონი გამოფრინდა, კერის მკერდში დაეტაკა და ძირს დაეცა. თეთრ ბამბაზე უმაღლესი მუქი წითელი ყვავილი გამოისახა.

მერე კი გოგონების კისკისი გიჟურ ღრინაცელსა და ხორ-
ხოცში გადაიზარდა და საბრალო კერის ყველამ ჰიგიენური
საფენები დაუშინა – ზოგს ჩანთაში ჰქონდა, ზოგიც კედელ-
ზე ჩამოკიდებული მოშლილი ავტომატიდან იღებდა. საფენები
ფიფქებივით ცვიოდა და ყველა იძახდა:

– დაიცე ხვრელი! დაიცე ხვრელი! დაიცე ხვრელი! დაიცე
ხვრელი!..

ტამპონებს სიუც ესროდა. ესროდა ყველასთან ერთად,
ჟყვიროდა და ვერც კი ხვდებოდა, რას სჩადიოდა. მის გონე-
ბაში ნეონის ნათებასავით კრთოდა ერთადერთი აზრი: „ამაში
ცუდი არაფერია... ცუდი არაფერია... არაფერია...“ ეს კვლა-
ვაც თავში უტრიალებდა, როდესაც კერიმ ერთი დაიბლავლა
და ხელების ქნევით, სლუკუნითა და ბურტყუნით უკან-უკან
წავიდა.

გოგონები, როგორც იქნა, მიხვდნენ, რომ ჯაჭვურ რეაქ-
ციას მალე აფეთქება მოჰყვებოდა და გაისუსნენ (მოგვიანე-
ბით ზოგი მათგანი ირწმუნებოდა, რომ სწორედ მაშინ გააოცა
კერიმ ისინი პირველად).

მაგრამ წინა წლებს უკვალოდ არ ჩაუვლია...

„მოდი, კერის ზენარი გამოვაცალოთ“ (ასე ქრისტიანი
ახალგაზრდების საზაფხულო ბანაკში ერთობოდნენ ხოლ-
მე)... „კერის მიერ ბობი პიკეტისთვის მიწერილი სასიყვარუ-
ლო ბარათი მაქვს; მოდი, გავამრავლოთ და ყველას დავუ-
რიგოთ“... „მოდი, ნიფხავი დავუმალოთ“... „მოდი, ფეხსაც-
მელში გველი ჩავუსვათ“... „მოდი, მდინარეში ვაყურყუმა-
ლოთ“...

ლაშქრობისას კერი უაიტი მუდამ კლასის ბოლოში მილო-
ლავს. მას ხან „ძროხას“ ეძახიან, ხანაც – „თავგასიებულს“.
მუდამ ოფლის სუნად ყარს.

აგერ, მოსაფსმელად ჩაცუცქული უკანალს ჭინჭრით ისუსხავს და ამ ამბავს ყველა იგებს („ჰეი, ტრაკდასუსხულო, კიდევ გექავება დუნდულები?“).

აი, ბილი პრესტონი თმაში არაქისის კარაქს აზელს ჩაძინებულს...

ვინ მოთვლის, რამდენჯერ უჩქმეტიათ, რამდენჯერ გამოუკრავთ ფეხი, რამდენჯერ გადმოუყრიათ მერხიდან მისი წიგნები!

ან ის ისტორია რად ღირს, ჩანთაში უხამსი სურათი რომ ჩაუგდეს!

ან საეკლესიო პიკნიკზე სალოცავად დაჩოქილს ძველი კაბა პროუნუნით რომ გაეხა ზურგზე.

ის ნასროლ ბურთს ვერასოდეს იჭერს, ფრენბურთის თამაშისას კი მუდამ ბადეში იხლართება...

კერი არ იყო, საშუალო სკოლაში სწავლის მეორე წელს ცეკვისას რომ დაეცა და კბილი ჩამოსტყდა?

მას სულ გარღვეული ან გარღვევის პირას მისული წინდები აცვია, ილღიებში კი მუდამ სველი აქვს პერანგი...

ერთხელაც კრის ჰარგენსენმა დაურეკა გაკვეთილების შემდეგ და აუხსნა, რომ ღორის ნეხვი თურმე ოთხი ასოთი იწერება – კ-ე-რ-ი...

ეს ყველაფერი ერთმანეთს მიემატა და მასამაც კრიტიკულ ნიშნულს მიაღწია.

კიდევ ერთი დაცინვა, ერთი დამცირება და... ბირთვული რეაქციაც დაიწყო.

ჩამონოლილ სიჩუმეში კერიმ სახეზე ხელები აიფარა და უკან-უკან დაიხია. სველ ფანჩარზე ვილაცის მიერ მარჯვედ ნასროლი ტამპონი მიჰკვროდა...

გოგოები შეშფოთებულები შესცქეროდნენ.

მერე ერთ-ერთი საშხაპე კაბინის კუთხეში შეიყუჟა და ნელ-ნელა ჩაჯდა. სანყლად სლუკუნებდა და კვნესოდა; თვალები გადაეტრიალებინა და ყელგამოჭრილი ღორივით, გუგების ნაცვლად, სველი თეთრი სკლერა მოუჩანდა.

– მგონი, ასეთი რამ არასოდეს მოსვლია... – ჩაიბურტყუნა სოუმ ენის ბორძიკით.

უეცრად კარი ხმაურით გაიღო და გასახდელში მის დესჯარდინი შემოვარდა – რა ხდებოა.

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 41):

„მოცემული საკითხით დაინტერესებული მედიკოსებიც და ფსიქოლოგებიც ერთხმად ადასტურებენ, რომ მენსტრუალური ციკლის ასე დაგვიანებით და ასე მტკივნეულად დაწყება სავსებით შეიძლებოდა ქცეულიყო კერი უაიტის ლატენტური უნარების გამოლვიძების მიზეზად.

ძნელი დასაჯერებელია, მაგრამ 1979 წლამდე კერის წარმოდგენაც კი არ ჰქონია ზრდასრული ქალის ორგანიზმში მიმდინარე პროცესების ციკლურობის შესახებ. ასევე დაუჯერებლად შეიძლება მოგვეჩვენოს ის ფაქტი, რომ დედამისს აზრადაც არ მოსვლია, გინეკოლოგისთვის მიემართა ქალიშვილის მენსტრუალური ციკლის ლამის ჩვიდმეტ წლამდე შეყოვნების გამო.

მიუხედავად ამისა, ფაქტები სწორედ ასეთია. კერი უაიტს წარმოდგენა არ ჰქონდა, რა ხდებოდა, როდესაც საშოდან სისხლდენა შენიშნა. მისთვის სრულიად უცნობი იყო თავად მენსტრუაციის ცნებაც კი.

ცოცხლად დარჩენილმა ერთ-ერთმა თანაკლასელმა, რუთ გროგანმა გვიამბო, რომ ერთხელ, ხსენებულ მოვლენებამდე დაახლოებით ერთი წლით ადრე, გასახდელში შესულმა საკუთარი თვალთ ნახა, როგორ ინმენდდა კერი ჰიგიენური ტამპონით ტუჩის საცხს. მის გროგანმა გაოცებულმა ჰკითხა, რა ჯანდაბას აკეთებო, რაზეც მის უაიტმა, არანაკლებ გაოცებულმა, მიუგო, რა იყო, არ შეიძლებაო? რა თქმა უნდა, შეიძლებაო, თავი დაუქნია მის გროგანმა და სულ მალე ამ შემთხვევის შესახებ თავის რამდენიმე მეგობარს უამბო (ამ სტრიქონების ავტორს კი განუმარტა, რომ ამაში რალაც „პიკანტური ნოუანსი“ დაინახა). და თუნდაც მოგვიანებით ვინმე ცდილიყო კიდევ, კერისთვის ტამპონების ჭეშმარიტი დანიშნულება აეხსნა, იგი ამ განმარტებებს უსათუოდ მორიგ შაყირად მიიჩნევდა – ხომ დარჩეული იყო დაცინვასა და მასხარად აგდებას“...

ზარი დარეკეს და გოგონები მეორე გაკვეთილზე გაეშურნენ (ზოგმა კი, სანამ მის დესჯარდინი გვარების დამახსოვრებას შეუდგებოდა, უკანა კარიდან მოასწრო გაპარვა). მის დესჯარდინს ბევრი არ უფიქრია, უმალ ისტერიკის სანინაალმდეგო ნაცად ხერხს მიმართა: ადგა და კერის ერთი გემრიელი სილა გაანწა. ცხადია, იგი არასოდეს აღიარებდა, რომ ამით ერთგვარი სიამოვნებაც კი მიიღო და იმასაც უარყოფდა, რომ კერის ქონის ტომარად თვლიდა. მხოლოდ პირველი წელი იყო, რაც მის დესჯარდინი სკოლაში ასწავლიდა და ჯერ კიდევ სჯეროდა (უფრო სწორად, ეგონა, რომ სჯეროდა), თითქოს ყველა ბავშვი საყვარელი და კარგია. კერი გაჩუმდა და მასწავლებელს შეშინებულმა ახედა. სახე უშნოდ დამანჭვოდა, ტუჩები უკანკალებდა.

– მ-მ-მის დ-დ-დეს... დ...

– ადექი, – მშვიდად უთხრა მის დესჯარდინმა, – ადექი და თავი მოიწესრიგე.

– სისხლისგან ვიცლები... – იყვირა კერიმ, ცალი ხელით ბარძაყში ჩააფრინდა მასწავლებელს და მის თეთრ სპორტულ ტრუსს სისხლიანი ანაბეჭდი დააჩნია.

– მე... შენ... – მის დესჯარდინს ზიზლისგან სახე მოექცა. მკვეთრი მოძრაობით კერი ფეხზე წამოაყენა და კედლისკენ უბიძგა, სადაც ჰიგიენური საფენების ავტომატი ეკიდა – სწრაფად!

კერი კედლისკენ წალასლასდა, მაგრამ შუა გზაზე გაჩერდა – ფეხზე ძლივს იდგა, წელში მოხრილიყო და ისე მიაკონწიალებდა ჩვრებივით ჩამოკიდებულ მკლავებს, ნამდვილი მაიმუნი გეგონებოდათ. იდგა და ცრემლისგან გაბრწყინებული შუშის თვალებით სადღაც სივრცეში იყურებოდა.

– ახლა კი, – ჩაისისინა მის დესჯარდინმა, – აილე ტამპონი... არა, ხურდის ჩაგდება საჭირო არაა, ეგ ავტომატი მოშლილია... აილე ტამპონი და... ჯანდაბა, გესმის, რას გეუბნები?! ისე იქცევი, თითქოს აქამდე არასოდეს გქონოდეს თვიური!

– თვიური? – გაუკვირდა კერის.

სახეზე ისეთი გულწრფელი გაოცება და შიში ეწერა, რომ შეუძლებელი იყო, ადამიანს ეს ვერ დაენახა და არ დაფიქრებულყო. რიტა დესჯარდინს გონებაში უცნაურმა ეჭვმა გაუელვა... ეს, უბრალოდ, წარმოუდგენელი იყო... პირადად მას მენსტრუაცია მეთერთმეტე დაბადების დღის მერე დაეწყო... მაშინ ის თავისი ოთახიდან კიბეზე გამოვიდა და აღელვებულმა ჩასძახა დედას დაბლა, დედიკო, თვიური მაქვსო.

– კერი, – უთხრა ჩუმად და მიუახლოვდა, – კერი.

გოგონამ უკან დაიხია და კუთხეში მდგარი სოფტბოლის ჩოგნების საკიდი გადააყირავა. თარო გრუხუნით დაეცა და იატაკზე ჩოგნები მიმოიფანტა. მის დესჯარდინი უნებლიეთ შეხტა.

– კერი, პირველად გაქვს მენსტრუაცია? – ახლა, როცა ყველაფერს მიხვდა, ამ კითხვის დასმა აღარც იყო საჭირო: მუქი, ბლანტი სისხლი საზარელი სიზანტით მოედინებოდა. კერის ორივე ფეხი წითლად ჰქონდა მოთხვრილი, თითქოს სისხლის მდინარე გადმოლახაო.

– მტკივა, – სანწყლად ამოიკვნესა, – მუცელი...

– გაგივლის, – უთხრა მის დესჯარდინმა. სიბრაღისა და სირცხვილის გრძნობა მოეძალა და უხერხულად იგრძნო თავი. – ახლა უნდა... ჰმ... სისხლი უნდა შევაჩეროთ. შენ...

უეცრად კედელზე ნათურა აინთო და ტკაცანით გადაინვა. მასწავლებელმა მოულოდნელობისგან შეჰკივლა (ეგონა, ჭერი თავზე დამემხოო) და გაიფიქრა, რომ ყოველთვის, როცა კერის რაღაც ანუხებდა, ირგვლივ სულ ასეთი რამეები ხდებოდა – თითქოს ვიღაცამ დათარსაო. თუმცა ეს აზრი მალევე უკუაგდო. მერე მოშლილი ავტომატიდან ჰიგიენური პაკეტი გამოიღო, გახსნა და უთხრა:

– უყურე, აი, ასე უნდა...

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 54):

„მარგარეტ უაიტმა კერი 1963 წლის 21 სექტემბერს ერთობ უჩვეულო ვითარებაში გააჩინა. მართლაც, უაიტების ისტორიის საფუძვლიანად შესწავლისას უნებლიეთ გიჩნდება განცდა, რომ თავად კერი ამ უაღრესად ექსცენტრიკული ოჯახის მხოლოდ ერთ მხარეს წარმოადგენს, რომელიც, გარ-

კვეული მიზეზების გამო, საზოგადოების ყურადღების ცენტრში მოექცა.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, რალფ უაიტი 1963 წლის თებერვალში დაიღუპა. მას პორტლენდში ფოლადის კოჭი დაეცა. ამის შემდეგ მისის უაიტმა ისევ ჩემბერლენის გარეუბანში განაგრძო ცხოვრება.

ქმრის თითქმის ფანატიკური რელიგიური შეხედულებების გამო, მისის უაიტს არც ერთი მეგობარი არ შერჩენია და, შესაბამისად, ის სრულიად მარტო აღმოჩნდა მაშინაც, როცა დაქვრივებიდან შვიდი თვის შემდეგ მუცელი ასტიკვდა.

21 სექტემბერს, დაახლოებით 13 საათსა და 30 წუთზე, კარლინ-სტრიტის მცხოვრებლებმა მისის უაიტის სახლიდან ყვირილი გაიგონეს. თუმცა პოლიცია მხოლოდ საღამოს ექვსი საათის შემდეგ გამოიძახეს. ასეთ დაგვიანებას ორი ერთნაირად უმსგავსო ახსნა შეიძლება ჰქონდეს: მეზობლებმა შარში თავის გაყოფა არ ისურვეს, ან მისის უაიტი დიდად არავის უყვარდა და გადანყვიტეს, სეირისთვის ეყურებინათ.

მისის ჯორჯია მაკლაგლინმა, უაიტების სამი ცოცხლად გადარჩენილი მეზობლიდან ერთ-ერთმა, რომელიც ამ საკითხთან დაკავშირებით გასაუბრებაზე დამთანხმდა, მითხრა, ყვირილის მიზეზად „რელიგიური ექსტაზი“ მივიჩნიე და პოლიციაში სწორედ ამის გამო არ დავრეკეო.

პოლიციის მოსვლის დროისთვის, 18 საათსა და 22 წუთზე, ყვირილის ხმა უკვე საკმაოდ იშვიათად ისმოდა. მისის უაიტი პოლიციელებმა მეორე სართულზე, საკუთარ საძინებელში აღმოაჩინეს. თავიდან იფიქრეს, რომ საბრალო ქალს ვიღაც დაესხა თავს: თეთრეული მთლიანად სისხლით იყო გაჟღენთილი, იატაკზე კი ხორცის საჭრელი დანა ეგდო. ოფიცრებმა მხოლოდ რამდენიმე წუთის შემდეგ შენიშნეს, რომ მისის

უაიტს ჯერ კიდევ პლაცენტაში გახვეული ბავშვი ჰყავდა გულში ჩაკრული. როგორც ჩანს, ჭიპლარიც თავად გადაუჭრა.

ცოტა არ იყოს, დაუჯერებლად გვეჩვენება ვარაუდი, რომ მისის უაიტს წარმოდგენა არ ჰქონდა საკუთარ ორსულობაზე და არც კი ესმოდა ამ სიტყვის მნიშვნელობა. უფრო სარწმუნო უნდა იყოს ამ ოჯახის ისტორიის მკვლევრების, ჯ.უ. ბენკსონისა და ჯორჯ ფელდინგის, მოსაზრება, რომ სქესობრივი კავშირის „ცოდვასთან“ დაკავშირებული ორსულობის ცნება მთლიანად ბლოკირებული იყო მისის უაიტის ცნობიერებაში. შესაძლოა, მას საერთოდ არ სჯეროდა, რომ ოდესმე შეიძლებოდა დაფეხმძიმებულიყო.

ასეა თუ ისე, ჩვენ ხელთ გვაქვს მის მიერ ვისკონსინის შტატის ქალაქ კენოშაში მეგობრისთვის მიწერილი, სულ ცოტა, სამი წერილი, საიდანაც ნათლად ჩანს, რომ ორსულობის მეხუთე თვეზე საკუთარ ორგანიზმში მიმდინარე ცვლილების მიზეზად ის „ქალური ნაწილების კიბოს“ თვლიდა და რომ დღე-დღეზე ელოდა ქმართან საიქიოში გამგზავრებას“...

თხუთმეტი წუთის შემდეგ, როდესაც მის დესჯარდინმა კერი დირექტორთან წაიყვანა, დერეფნები, საბედნიეროდ, დაცარიელებული იყო და საკლასო ოთახებიდან მონოტონური დუდუნი მოისმოდა.

კერი აღარ ყვიროდა, მაგრამ დროდადრო მაინც სლუკუნებდა. მის დესჯარდინმა ბოლოს საკუთარი ხელით ჩაუფინა საფენი, სველი ხელსახოცით განმინდა და ქვედა საცვლის ჩაცმაშიც დაეხმარა.

მან ორჯერ სცადა აეხსნა, რომ მენსტრუაციაში საგანგაშო არაფერი იყო, მაგრამ კერი მხოლოდ ყურებს იცობდა და ტირილს განაგრძობდა.

სამასწავლებლოში დირექტორის მოადგილეს, მისტერ მორტონს გადაეყარნენ, რომელიც სწორედ იმნამს გამოდიოდა თავისი კაბინეტიდან.

მოსაცდელში ფრანგულის გაკვეთილის გაცდენისთვის დასატუქსად დაბარებული ბილი დელუი და ჰენრი ტრენენტი ისხდნენ და აქეთ-იქით იყურებოდნენ.

– შემოდით, – ნაჩქარევად ჩაილაპარაკა მისტერ მორტონმა, – მოდით, მოდით, – და მკაცრად გადახედა ბიჭებს, რომლებიც თვალეზაფხეთილები მიაშტერდნენ მის დესჯარდინის სპორტულ ტრუსზე დაჩნეულ სისხლიან ნათითურებს. – რას მისჩერებიხართ?!

– სისხლი, – მოუგო ჰენრი ტრენენტმა და უაზროდ გაიკრიჭა.

– ორ-ორჯერ დარჩებით გაკვეთილების შემდეგ! – შეუტია ბიჭებს მისტერ მორტონმა, მაგრამ მერე თავადაც დაინახა ნითელი ლაქა და თვალები დააჭყიტა.

მერე კერისა და მის დესჯარდინს კაბინეტში შეუძღვა, კარი მიხურა და კარადის უჯრაში უბედური შემთხვევებისას შესავსები ბლანკის ძებნას შეუდგა.

– თავს როგორ გრძნობ... ჰმ?..

– კერი, – შეახსენა მის დესჯარდინმა, – კერი უაიტი.

მისტერ მორტონმა, როგორც იქნა, საჭირო ბლანკს მიაგნო, მაგრამ ქალაქდზე ყავის ვეებერთელა ლაქა აღმოაჩინა.

– ფორმის შევსება არ დაგჭირდებათ, მისტერ მორტონ.

– ალბათ ბატუტზე დაშავდა, არა? ჩვენ მხოლოდ... არ დამჭირდება?

– არა. მაგრამ ვფიქრობ, აჯობებს, კერი დღეს შინ გავუშვათ. დღეს პირველად გადახდა თავს ერთი უსიამოვნო ამბავი,

– მიუგო მის დესჯარდინმა და მრავალმნიშვნელოვნი მზერა სტყორცნა.

მაგრამ მისტერ მორტონი მაინც ვერაფერს მიხვდა.

– ე-ე-ე...კარგი. როგორც გენებოთ. კი ბატონო, – მან ბლანკი უკან ჩააბრუნა და უჯრა ისე სწრაფად მიხურა, რომ თითი მოეწენკა. მერე კი მედიდური იერით კარი გამოაღო, კვლავ მკაცრად გახედა ბილისა და ჰენრის და დაიძახა: – მის ფიშ, დათხოვნის ცნობა გამიმზადეთ კერი რაიტისთვის.

– კერი უაიტისთვის, – გაუსწორა მის დესჯარდინმა.

– უაიტისთვის, – დაეთანხმა მორტონი.

ბილი დელუი ახითხითდა.

– ერთ კვირას დარჩები გაკვეთილების შემდეგ! – თვალე-ბი დაუბრიალა მორტონმა. ფრჩხილქვეშ სისხლი ჩაქცეოდა და თითი საშინლად სტკიოდა.

კერი კი გაუჩერებლად ტიროდა.

ერთი წუთის შემდეგ მდივანმა გათავისუფლების ლურჯი ბარათი შემოიტანა. მისტერ მორტონმა ჯიბიდან ვერცხლისფერი ფანქარი ამოიღო, აუტანელი ტკივილისგან შეიშმუშნა და ბარათს თავისი ინიციალები მიაწერა.

– მანქანით ხომ არ წაგიყვანოთ, კესი? – ჰკითხა. – თუ გინდა, ტაქსის გამოვიძახებთ.

კერიმ თავი გაიქნია და ცალი ნესტოთი წვინტლის მწვანე ბუშტი გაბერა. მორტონმა თვალი აარიდა და მის დესჯარდინს შეხედა.

– ვფიქრობ, არაა საჭირო, – მიუგო მის დესჯარდინმა, – კერის მხოლოდ კარლინ-სტრიტი აქვს გასავლელი. სუფთა ჰაერი მოუხდება.

მორტონმა კერის ბარათი გადასცა და დიდსულოვნად გაუღიმა:

- შეგიძლია ნახვიდე, კესი.

- კესი არ მქვია! - დაიყვირა უეცრად კერიმ.

მორტონმა მოულოდნელობისგან უკან დაიხია, მის დესჯარდინი კი სკამზე შეხტა, თითქოს ზურგში მუშტი ჩასცხესო. მაგიდიდან კერამიკის მძიმე საფერფლე გადმოვარდა (როდენის „მოაზროვნე“ იყო, ოღონდ თავში სიცარიელე ჰქონდა ჩასაფერფლებლად) და ღია მწვანე ფერის სინთეტიკურ ხალიჩაზე სიგარეტის ნამწვავები და ჩიბუხის თუთუნის ნარჩენები მიმოიფანტა.

- მისმინე... - მორტონმა ნარბები შეჭმუხნა, მისი სიტყვები უფრო მკაცრად რომ გაჟღერებულყო, - მესმის, ალელვებული ხარ, მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ ასეთ გამოხდომებს...

- გთხოვთ... - ჩუმად ჩაილაპარაკა მის დესჯარდინმა.

გაკვირვებულმა მორტონმა ისევ დააჭყიტა თვალები და თავი დაუქნია. დისციპლინის დამცველის ფუნქციების შესრულებისას, რაც დირექტორის მოადგილის თანამდებობაზე მისი უმთავრესი მოვალეობა იყო, ის სულ ცდილობდა, ერთგვარ ჯონ უეინად¹ წარმოეჩინა თავი. თუმცა, ბუნებრივია, ამას ყოველთვის ვერ ახერხებდა. ხელმძღვანელობამ (რომელსაც საეკლესიო ვახშმებზე, მშობელთა კომიტეტის სხდომებსა თუ ამერიკული ლეგიონის ჯილდოს გადაცემის ცერემონიებზე, ჩვეულებრივ, დირექტორი ჰენრი გრეილი წარმოადგენდა) მას „ჩვენი მომხიბვლელი მორტი“ შეარქვა. მოსწავლეები კი „ტრაკის მიმცემს“ ეძახდნენ... მაგრამ რადგან ბილი დელუისა და ჰენრი ტრენენტის მსგავსი ოროსნები ძალიან იშვიათად გამოდიოდნენ სიტყვით მშობელთა კომიტეტის სხდომებსა თუ

¹ ჯონ უეინი - ამერიკელი მსახიობის, რეჟისორისა და პროდიუსერის, მერიონ მიტჩელ მორისონის (1907-1979), ფსევდონიმი.

ქალაქის სხვა შეკრებებზე, ფართო საზოგადოებისთვის უფრო მეტად სკოლის ხელმძღვანელობის მიერ შერქმეული მეტსახელი იყო ცნობილი.

„მომხიბვლელმა მორტმა“ ნატკენი თითი ზურგს უკან დაიზილა და ღიმილით თქვა:

– კარგი, მის რაიტ, შეგიძლიათ წახვიდეთ. თუ... ხომ არ გირჩევნიათ, ცოტა ხანს დარჩეთ და დამშვიდდეთ?

– წავალ, – ჩაიბურტყუნა კერიმ და სახეზე ჩამოცვენილი თმა უკან გადაიწია. მერე კი წამოდგა და მის დესჯარდინს ფართოდ გახელილი, დაბინდული თვალებით შეაცქერდა. – ისინი დამცინოდნენ. დამცინოდნენ და რალაც ნივთებს მესროდნენ. სულ დამცინიან.

მის დესჯარდინმა თანაგრძნობით სავსე მზერა შეაგება.

კერი გატრიალდა და ოთახიდან გავიდა.

მორტონმა და ახალგაზრდა მასწავლებელმა თვალი გააყოლეს და წამით სიჩუმემ დაისადგურა. მერე კი დირექტორის მოადგილემ ხმამაღლა ჩაახველა, დაიხარა და საფერფლიდან გადმოცვენილი ნამწვავების აკრეფას შეუდგა.

– მაინც რა მოხდა? – იკითხა ცოტა ხნის დუმილის შემდეგ.

მის დესჯარდინმა ამოიოხრა და ზიზლით დახედა სპორტულ შორტზე შემხმარ მოყავისფრო ლაქას.

– თვიური დაენყო. პირველი თვიური... შუა საშხაპეში...

მორტონმა კვლავ ჩაახველა და ოდნავ განითლდა. ფურცელი, რომლითაც წაგავს აგროვებდა, უფრო სწრაფად ასრიალა იატაკზე.

– ცოტა არ იყოს, დიდი ხომ არაა, ჰმმმ?..

– პირველი მენსტრუაციისთვის? კი. ამიტომაც განიცადა ასე ძალიან. მაგრამ ვერ გამიგია, დედამისმა რატომ არ... –

უცრად აზრი გაუნყდა, რადგან სხვა რამ გაახსენდა. – მგონი, არც მე მოვიქეცი სწორად, მორტი, მაგრამ თავიდან ვერც კი გავიგე, რა ხდებოდა. სანყალს ეგონა, სისხლისგან ვიცლებო.

მორტონმა შეშფოთებულმა ახედა.

– როგორც ჩანს, ჯერ კიდევ ნახევარი საათის წინ არც კი იცოდა, რა არის მენსტრუაცია, – დასძინა მის დესჯარდინმა.

– ერთი ის ჯაგრისი მომეცით... ჰო, ჰო, ეგ, – სთხოვა მორტონმა.

მანაც მიაწოდა. ჯაგრისს ტარზე ეწერა: „ჩემბერლენის საყოფაცხოვრებო ნივთების კომპანია. ჩვენთან ყოფნა გაგიოლებთ ცხოვრებას“.

დირექტორის მოადგილე ფერფლისა და ნამწვავების ხვეტას შეუდგა.

– მგონი, მტვერსასრუტის გარეშე ვერაფერს გავხდები. არადა, როგორც მახსოვს, საფერფლე კიდიდან მოშორებით იდგა. რა უცნაურად ცვივა ხოლმე ნივთები... – მორტონმა მაგიდას თავი აარტყა და სწრაფად წამოიმართა, – შეეჭვება, ნებისმიერ სხვა სკოლაში ამ ასაკის ერთი გოგონა მაინც მოინახოს, მენსტრუალური ციკლის შესახებ რომ არაფერი იცოდეს, მის დესჯარდინ.

– ასეთი რამ ჩემთვის უფრო დაუჯერებელია, – მიუგო მასწავლებელმა, – მაგრამ მომხდარს სხვა ახსნა არ აქვს. თანაც კერი განტევების ვაცივითაა კლასში.

– ჰმ... – მორტონმა ფერფლი სანაგვეში ჩაყარა და ხელები დაიფერთხა. – მგონი, გამახსენდა... უაიტი. მარგარეტი უაიტის ქალიშვილი. ჰო, ეგაა. ახლა უკვე აღარ მიკვირს... – იგი მაგიდას მიუჯდა და მორცხვად გაიღიმა, – ძალიან ბევრნი არიან. ხუთ-ექვს წელიწადში თქვენც აგერევით ყველაფერი...

ბავშვებს მათი ძმების სახელებს დაუძახებთ და იქნებით ასე... ყველას ვერ დაიმახსოვრებთ.

- ჭო, რა თქმა უნდა.

- იტრიალეთ აქ ჩემსავით ოცი წელი და ნახავთ, - ჩაილაპარაკა მორტონმა და დაღვრემილი დააცქერდა გასიებულ თითს, - ზოგჯერ ბავშვები მეცნობიან, მერე კი ვიგებ, რომ ოდესღაც მათ მამებს ვასწავლიდი. თუმცა მარგარეტ უაიტი ჯერ კიდევ ჩემამდე სწავლობდა ამ სკოლაში, რისთვისაც გულწრფელად მადლიერი ვარ ბედის. თავის დროზე მან ცხონებულ მისის ბისენტეს განუცხადა, უფალს შენთვის საგანგებო ადგილი აქვს მომზადებული ჯოჯოხეთშიო. იცით, რატომ? იმიტომ, რომ მისის ბისენტემ დარვინის თეორიის ძირითადი დებულებები გააცნო მოსწავლეებს. მარგარეტი ორჯერ გარიცხეს ამ სკოლიდან. ერთხელ იმისთვის, რომ ჩანთით მიბეგვა თანაკლასელი. ჭორებს თუ დავუჯერებთ, სიგარეტის მოწვევისთვის სცემა. უცნაური რელიგიური შეხედულებები ჰქონდა, ძალიან უცნაური... - მორტონი კვლავ ჯონ უეინს დაემსგავსა. - მაშ, თანაკლასელი გოგონები დასცინოდნენ?

- არამარტო დასცინოდნენ. როცა შევედი, გაჰკიოდნენ და ჰიგიენურ პაკეტებს ესროდნენ.

- ღმერთო! - ჯონ უეინი უკვალოდ გაქრა. მორტონი განითლდა, - გვარები დაიმახსოვრეთ?

- კი. ყველა არა, მაგრამ ვისიც დავიმახსოვრე, ისინი ხელად გასცემენ დანარჩენებს. ყველაფრის მოთავე კრისტინ ჰარგენსენი იყო... როგორც ყოველთვის.

- კრისი და მისი რაზმი... - ჩაილაპარაკა მორტონმა.

- კი. ტინა ბლეიკი, რეიჩელ სპაისი, ჰელენ შირსი, დონა თიბოდო და მისი და მერი, ლილა გრეისი, ჯესიკა აპშოუ... და

სიუ სნელი, – მის დესჯარდინმა წარბები შეჭმუხნა. – სიუსგან ამას არ ველოდი: ასეთი რამეები ადრე არ იცოდა.

– უკვე ელაპარაკეთ გოგოებს?

მის დესჯარდინმა მწარედ ჩაიციხა.

– არა, უბრალოდ, გავყარე გასახდელიდან. ძალიან გავ-
ბრაზდი. თანაც კერის ნამდვილი ისტერიკა ჰქონდა.

– ჰმ... – მორტონმა თითები ერთმანეთს გადააჭდო, –
საერთოდ თუ აპირებთ დალაპარაკებას?

– კი, – უხალისოდ მიუგო მის დესჯარდინმა.

– გატყობთ, არც ისე...

– ალბათ მართალი ხართ, – თავი დაუქნია მასწავლებელ-
მა. – გასახდელში ყველამ მნახა და მშვენივრად მესმის, რას
გრძნობდნენ გოგონები. მე თვითონაც მინდოდა, კერისთვის
ხელი ჩამეველო და ლაზათიანად შემენჯღრია. არ ვიცი, იქ-
ნებ ასეთ დროს ქალები ინსტინქტურად ანჩხლდებიან. ახლაც
თვალწინ მიდგას სიუ სნელის სახე.

– ჰმ... – ღრმააზროვნად ჩაილულუნა მისტერ მორტონმა.
ქალების არასოდეს ესმოდა და სულაც არ ეხალისებოდა მენ-
სტრუაციაზე საუბარი.

– ხვალ დაველაპარაკები, – დაჰპირდა მის დესჯარდინი
და წამოდგა, – კუდიტ ქვას ვასროლინებ.

– ძალიან კარგი. სასჯელი დანაშაულის შესაბამისი უნდა
იყოს. თუ საჭიროდ ჩათვლით, არ მოგერიდოთ, შეგიძლიათ,
ზოგიერთი მათგანი ჩემთანაც გამოუშვათ.

– კი ბატონო, – მიუგო თავაზიანი ღიმილით ქალმა. – ჰო,
სხვათა შორის, კერის რომ ვამშვიდებდი, საშხაპეში ნათურა
გადაინვა... ესეც ამ ისტორიის საფინალო შტრიხი.

– ახლავე გავგზავნი ელექტრიკოსს, – უთხრა მორტონმა.
– გმადლობთ, კეთილსინდისიერად რომ უდგებით საქმეს, მის

დესჯარდინ. როცა გახვალთ, თუ არ შენუხდებით, მის ფიშს გადაეცით, ბილი და ჰენრი შემოუშვას.

- აუცილებლად გადავცემ, - უთხრა მის დესჯარდინმა და კაბინეტიდან გავიდა.

მისტერ მორტონი სავარძლის საზურგეზე გადაწვა და დაუყოვნებლივ ამოიგდო თავიდან ეს საუბარი. მერე კი, როდესაც კაბინეტში ბილი დელუი და ჰენრი ტრენენტი შემოიძურნნენ, თავისთვის ჩაიღიმა, შემოსულებს მტაცებლის მზერა ესროლა და პირქუში იერი მიიღო - ტყუილად კი არ ეუბნებოდა ჰენკ გრეილს, გაკვეთილების გამცდენებით ვსადილობო.

ჩემბერლენის საშუალო სკოლის მერხზე ამოკანრული წარწერა:

*ვარდი არის ვარდისფერი, შაქარი კი - შაქრისფერი,
მაგრამ შაქარს ხმელი მძღნერი ურჩევნია მსუქან კერის.*

კერი იუვინ-ავენიუს გაუყვა და შუქნიშანთან კარლინ-სტრიტზე გადაუხვია. თავჩაქინდრული მიდიოდა და ცდილობდა, არაფერზე ეფიქრა. დროდადრო მუცელში ტკივილი დაუვლიდა ხოლმე. კერიც, მოშლილკარბურატორიანი მანქანასავით, ხან ანელებდა და ხანაც აჩქარებდა ნაბიჯს. ამღვრეული თვალებით დაჰყურებდა ტროტუარს და ყურადღებით აკვირდებოდა წვრილმანებს - ბეტონში არეულ კვარცის ბრჭყვიალა ნამსხვრევებს... კლასობანასთვის ასფალტზე დახაზულ, წვიმისგან გაფერმკრთალებულ უჯრედებს... გასრესილ საღეჭ რეზინებს... იაფფასიანი კანფეტების ქალაღდებს... (ყველას ვძულვარ და არასოდეს შემეშვებიან. არასოდეს მობეზრდებათ ჩემი წვალება)... ნაპრალში გაჩხერილ ერთპე-

ნაანს... კერი გაჩერდა და ფეხი მიარტყა... (რა საამოა კრის ჰარგენსენის ტანჯვის წარმოდგენა – თავით-ფეხებამდე დასისხლიანებულია და შეწყალებას მევედრება. სახეზე კი ვირთხები დაურბიან. კარგია, კარგი. ასე მოუხდება)... ძალის მოჯშულს – შუაში ფეხაცმლის ანაბეჭდით... ვილაც ბიჭუნას მიერ ქვით დაჩერქვილ პისტონებს... სიგარეტის ნამწვავებს... (დიდ ლოდს ჩავცხებდი თავში იმ კახპას. სათითაოდ დაუჩერქვავდი ყველას თავებს. კარგია, კარგი)...

(მაცხოვარი იესო, სათნო და თვინიერი)

კი, დედას რა ენაღვლება. მას არ უწევს ყოველი წლის თითოეულ დღეს მგლებს შორის ცხოვრება... არავინ დასცინის, არავინ იგდებს მასხარად, არავინ იშვერს მისკენ თითს... მაგრამ თავად არ ამბობს ხოლმე დედიკო – განკითხვის დღე ახლოვდება (ხოლო სახელად ვარსკვლავისა ითქმის აფსინთი... ხოლო წამება მათგან, როგორც წამება მორიელისგან, როდესაც მოწყლავს კაცს...) და მახვილშემართული ანგელოზი მოდისო?!

ნეტავ ახლავე დადგეს ეს დღე და იესო, კრავითა და მწყემსის არგნით კი არა, რიყისქვებმომარჯვებული მოგვევლინოს, რომ თავები დაუხეთქოს ადამიანების დაცინვისა და წვალების მოყვარულებს, რომ ძირფესვიანად ამოძირკვოს შიშისგან აჭყივლებული ბოროტება – საზარელი იესო, პირსისხლიანი და სამართლიანი...

...უნდოდა, მის მახვილად და მარჯვენად ქცეულიყო...

კერი ტყავიდან ძვრებოდა, რომ კლასელების მარაქაში გარეულიყო. გამუდმებით ეურჩებოდა დედას და გულმოდგინედ ცდილობდა, წაეშალა ის წითელი წრე, რომელიც მას შემდეგ შემოიხაზა გოგონას გარშემო, რაც პირველად დააღწია თავი მშობლიური სახლის დამთრგუნველ გარემოს და, ბიბ-

ლიით ხელში, ბარკერ-სტრიტის დანყებით სკოლაში მივიდა. კერის ახლაც ახსოვდა ის დღე: როგორ დამცინავად შეხედეს თანაკლასელებმა და რა შემზარავად დადუმდა ყველა, როდესაც სკოლის ბუფეტში სადილის წინ სალოცავად დაიჩოქა. იმ დღეს ატეხილი ხარხარის ექო მთელი ამ წლების განმავლობაში არ მიჩუმებულა.

ნითელი წრე სისხლს ჰგავდა – რაგინდ ბევრი გენმინდა, არა და არ იშლებოდა... მას შემდეგ კერი აღარასოდეს დაჩოქილა საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში, თუმცა დედისთვის ამის შესახებ არ უთქვამს...

მაგრამ ის დღე არ დავინწყებია... არც მათ დავინწყებიათ.

კერი გააფთრებით შეებრძოლა დედას, რომ ქრისტიანი ახალგაზრდების საზაფხულო ბანაკში წასვლის უფლება მოეპოვებინა. საამისოდ ფულიც შეაგროვა კერვით. დედა კი მთელი ამ დროის განმავლობაში დაღვრემილი უჩიჩინებდა, რომ ბანაკში გამგზავრება ცოდვაა, რომ იქ მხოლოდ მეთოდისტები, ბაპტიისტები და კონგრეგაციონალისტები იკრიბებიან და მათთან დასვენება რწმენის უარყოფის ტოლფასია... ბოლოს კი ბანაობა აუკრძალა. თუმცა კერი მაინც ბანაობდა და იცინოდა კიდევც, როდესაც თანატოლები მდინარეში ახრჩობდნენ (მხოლოდ ბოლოს აყვირდა, რადგან გაუთავებელი ყურყუმალაობისგან ფილტვებში ჰაერი აღარ დარჩა და ძალიან შეეშინდა). ბანაკის ყველა ღონისძიებაში მონაწილეობდა, მაგრამ „მლოცველ კერის“ ახლოს არ იკარებდნენ. ყველა აბურად იგდებდა. ამიტომაც წამოვიდა სეზონის დახურვამდე ერთი კვირით ადრე ტირილისგან დასიებული თვალებით. მარგარეტ უაიტი კი ავტობუსის გაჩერებაზე დახვდა და მკაცრად დაარიგა, გულში ღრმად ჩაებეჭდა მისი შეგონებები, როგორც დასტური იმისა, რომ დედა ყოველთვის მართალია, რომ დეე

დამ უკეთ იცის და რომ ხსნა და სიმშვიდე მხოლოდ წითელი წრის შიგნით სუფევს.

– ვინაიდან ვინროა ბჭე...² – დასძინა მარგარეტმა ტაქსიში და შინ დაბრუნებისთანავე კერი ექვსი საათით ჩაკეტა საკუჭნაოში.

ცხადია, დედიკო ქალიშვილს თანაკლასელებთან ერთად საშხაპეში შესვლასაც უკრძალავდა, მაგრამ კერის საბანაო ნივთები სასკოლო კარადაში ჰქონდა დამალული და მაინც მონანილეობდა მისთვის სამარცხვინო და უხერხულ სიშიშვლის რიტუალში – იმ იმედით, რომ წითელი წრე სულ ცოტათი მაინც გაფერმკრთალდებოდა...

(მაგრამ დღეს... დღეს...)

გადაღმა ტროტუარზე პატარა ტომი ერბტერი მოდიოდა ველოსიპედით – ჯერ ხუთი წლის იყო და ამიტომაც ორთვილიან „შვინზე“ აქეთ-იქიდან კიდევ ორი წითელი ბორბალი ჰქონდა მიმაგრებული. სკუბი ღუს სიმღერას ღიღინებდა და გულმოდგინედ ატრიალებდა პედლებს.

კერის დანახვაზე სახეგაბრწყინებულმა ენა გამოყო და აყვირდა:

– ჰეი! კუანააა კეერი! მლოცველააა კეერი!

კერიმ ზიზლით სავსე მზერა ესროლა. ველოსიპედი მყისვე შექანდა და, დამატებითი ბორბლების მიუხედავად, გადაყირავდა. ველოსიპედის ქვეშ მოყოლილმა ბიჭუნამ ბლავილი მორთო. გოგონამ კი ღვარძლიანად გაიღიმა და გზა განაგრძო – ტომის ზმუილმა საამო მუსიკასავით დაუტკბო სმენა.

² „ვინაიდან ვინროა ბჭე და ძნელია გზა, რომელსაც მივყავართ სიცოცხლისაკენ, და მცირედნი ჰპოვებენ მას“ (მათე 7:14).

რა კარგი იქნებოდა, სურვილისამებრ რომ შეეძლოს ასეთი რამეების კეთება!

(კი მაგრამ, ახლა სწორედ ეს არ გააკეთა?)

კერი ელდანაცემივით გაშეშდა და უაზრო გამომეტყველებით მიაშტერდა სივრცეს. მის ზურგს უკან ტომი სლუკუნებდა და გამალებით ისრესდა გადატყავებულ მუხლს. მერე ველოსიპედს შემოაჯდა და ისევ რალაც მიაძახა დამცინავად, მაგრამ კერიმ ყურადღება აღარ მიაქცია – უარესი დაცინვაც მოუსმენია არაერთხელ...

ის ერთმა რამემ ჩააფიქრა: ნელან ტომის ცუდი რამ უსურვა

(ნეტავ ჩამოვარდებოდე და მაგ დამპალ თავს გაიხეთქავდეო)

...და რალაც მართლა მოხდა.

მისი გონება... როგორ გითხრათ... თითქოს სიტყვას გამოეკიდა... (ზუსტი ახსნა არაა, მაგრამ ამგვარი რალაც მოხდა), ფიქრები ჰანტელს ჩაჭიდებული მკლავის კუნთებივით დაიჭიმა (არც ეს იყო ამ ყველაფრის ზუსტი შესატყვისი, მაგრამ კერის უკეთესი შედარება თავში არ მოსდიოდა). ბავშვის სუსტი მკლავის სუსტი კუნთებივით...

და აჰა!

უეცრად კერიმ მისის იორატის ვეებერთელა ფანჯარას ესროლა გააფთრებული მზერა და გაიფიქრა:

(სულელი ბებერი ძუკნა... ჩაიმსხვერეს ეს შუშა!)

მაგრამ არაფერი მომხდარა. მისის იორატის ფანჯარა უნინდელივით მშვიდად ბზინავდა დილის მზის შუქზე.

მერე გოგონას მუცელში ისევ ჭვალმა დაუარა. ადგა და გზა განაგრძო.

კი, მაგრამ...

აბა, ნათურა... საფერფლე...

კერიმ მიმოიხედა.

(ბებერი ძუკნა ვერ იტანს დედას).

გონება კვლავ დაძაბა... ოღონდ, ოდნავ... სულ ოდნავ. ფიქრთა თანაბარ, მდორე დინებას სუსტმა ჭავლმა გადაუარა, თითქოს სადღაც სიღრმეში წყარომ ამოხეთქაო.

ფანჯრის შუშაც თითქოს შეზანზარდა. ეს იყო და ეს. თუმცა შეიძლება მოეჩვენა კიდევც... შეიძლება...

კერის თავი დაუმძიმდა. ტვინში სუსტი ფეთქვა იგრძნო. თვალები ისე აენვა, თითქოს მთელი აპოკალიფსი ერთი ამოსუნთქვით წაიკითხაო.

მერე კი გზა განაგრძო. დაღმა, ცისფერდარაბიანი თეთრი სახლისკენ დაეშვა და უეცრად ისევ დაეუფლა ნაცნობი გრძნობა – სიძულვილის, სიყვარულისა და შიშის უცნაური ნაზავი. ბუნგალოს დასავლეთის ფასადს სახურავამდე სურო მოსდებოდა (ისინი თავიანთ სახლს ყოველთვის „ბუნგალოს“ ეძახდნენ. აბა, „თეთრ სახლს“ ხომ არ დაუძახებდნენ – ეს უკბილო პოლიტიკური ხუმრობა უფრო იქნებოდა, ვიდრე სახელწოდება. დედა კი პოლიტიკოსებს თაღლითებად და ცოდვის შვილებად თვლიდა და სულ იმას ამბობდა, ისინი უსათუოდ მიჰყიდნიან ქვეყანას უღმერთო წითლებს, რომლებიც ყველა მორწმუნეს – თვით კათოლიკეებსაც კი – კედელთან მიაყენებენ) და ძალიან ლამაზად გამოიყურებოდა. კერიმაც იცოდა, რომ სურო ძალიან ლამაზი იყო, მაგრამ ზოგჯერ ჭირივით სძულდა ეს ხვიარა მცენარე – ზოგჯერ ეჩვენებოდა, რომ სურო სახლის მოსაგუდად მიწიდან ამომძვრალი ვეებერთელა დაძარღვული ხელი იყო.

გოგონამ ნაბიჯი შეანელა.

ქვის სეტყვა გაახსენდა...

მერე კვლავ გაჩერდა და დაბნეულმა დღის კაშკაშა შუქზე თვალები მოჭუტა. ჰო, ქვები. დედას ამის შესახებ სიტყვა არ დასცდენია – იქნებ არც კი ახსოვდა ის დღე. უცნაური ისაა, რომ თვითონ კიდევ შემორჩენოდა ეს ამბავი მეხსიერებაში. მაშინ ხომ სულ პატარა იყო. საშის, არა? თუ ოთხის? მან საცურაოკოსტიუმიანი გოგონა დაინახა... მერე კი ციდან ქვები ჩამოცვივდა. სახლში ნივთები დაფრინავდნენ აქეთ-იქით... მოგონებები უფრო ცხადი და მკაფიო გახდა – თითქოს იქვე, თხელი ტიხრის მიღმა მიმალულიყვნენ და იმასლა ელოდნენ, როდის მიაღწევდა კერი ერთგვარ გონებრივ სიმწიფეს.

იქნებ სწორედ დღევანდელ ამბებს ელოდნენ...

ფრაგმენტი ჯექ გეივერის სტატიიდან „კერი: ტელეკინეზის შავი განთიადი“ (ჟურნალი „ესკეაირი“, 1980 წლის 12 სექტემბერი):

„ესტელ ჰორანი სან-დიეგოს კეთილმონყობილ გარეუბან პერიში უკვე თორმეტი წელია, ცხოვრობს და გარეგნობითაც ნამდვილი „მის კალიფორნია“: ხასხასა ფერის ტანსაცმელს იცვამს და ქარვისფერ მზის სათვალეს იკეთებს ხოლმე; ღია ფერის თმიდან ალაგ-ალაგ შავი კულულები მოუჩანს; შინდისფერ „ფოლქსვაგენს“ ატარებს, რომელსაც ბენზინის ბაკის სარქველზე ღიმილის გამოსახულება აქვს მიკრული, უკანა მუშაზე კი – გარემოს დაცვის მხარდამჭერი სლოგანი. ესტელას ქმარი „ბანკ ოვ ამერიკის“ პერიშის განყოფილებაში მუშაობს; მისი ვაჟი და ქალიშვილი კი სამხრეთ კალიფორნიის პლაჟების ბინადართა მუდამ გარუჯული თაობის ტიპური წარმომადგენლები არიან. სახლის კოხტა უკანა ეზოში გროლი უდგათ, კარის მუსიკალური ზარი კი „ჰეი, ჯუდს“ უკრავს.

მაგრამ კერი უაიტის ხენებაზე მისი ჰორანის სულში კვლავ იჩენს ხოლმე თავს ახალი ინგლისის უნინდელ მკვიდრთათვის დამახასიათებელი შიში და ძრწოლა. მისი სახის გამომეტყველების შემხედვარეს კი ჰოვარდ ლავკრაფტის მისტიკური არკჰემის ბინადრები უფრო გაგახსენდება, ვიდრე ჯექ კერუაკის კალიფორნიელი პერსონაჟები.

– რა თქმა უნდა, ძალიან უცნაური ვინმე იყო, – გვეუბნება სტელა ჰორანი და სიგარეტს სიგარეტზე ეწევა. – მთელი ოჯახი ასეთი იყო. რალფი მშენებლობაზე მუშაობდა და, როგორც ამბობდნენ, თან სულ ბიბლიას და 38-კალიბრიან რევოლვერს დაატარებდა. ბიბლია საკითხავად დაჰქონდა, რევოლვერი კი იმ შემთხვევისთვის, ვინცობაა, ანტიქრისტეს გადაჰყროდა. ბიბლია თავადაც მინახავს, იარაღისა კი რა მოგახნოთ, ზუსტად არავინ იცის... გარუჯული სახე, მოკლედ შეჭრილი თმა და საკმაოდ მრიხანე იერი ჰქონდა. რაც გინდა მომხდარიყო, ადამიანები მუდამ მზერას არიდებდნენ. რომ გიყურებდა, თვალებში სულ ცეცხლი ენთო. მის დანახვაზე ძალაუნებურად გადაღმა ტროტუარზე გადახვიდოდი და თავში აზრადაც არ მოგივიდოდა, ზურგს უკან დაჯღანვოდი, ან ენა გამოგეყო. აი, ასეთი საშინელი ვინმე იყო.

მისი ჰორანი წამით დუმდება და სიგარეტის ბოლს ჭერში უშვებს. ის კარლინ-სტრიტზე მხოლოდ ოც წლამდე ცხოვრობდა და აქედან ბოლო რამდენიმე წელი მოტონში, ლევინის ბიზნეს-სკოლაში გაატარა, მაგრამ ქვის სეტყვის ამბავი მაინც მშვენივრად ახსოვს.

– ზოგჯერ საკუთარ თავს ვეკითხები, – ამბობს ცოტა ხნის დუმილის შემდეგ, – ნეტა მე ხომ არ გამოვიწვიე ეს სეტყვა-მეთქი? ჩვენი უკანა ეზოები ერთმანეთს ესაზღვრებოდა. მისი უაიტს ლობესთან ხვიარა მცენარე ჰქონდა დარგული, მაგრამ

სანამ მცენარე გაიზრდებოდა და ლობეს დაბურავდა, ის ქალბატონი თითქმის ყოველდღე ურეკავდა დედაჩემს და ეჩხუბებოდა – შენი ქალიშვილი ეზოში შოუს ნუ მართავსო. მინდა გითხრათ, რომ ჩემი საბანაო კოსტიუმი სულაც არ იყო უხამსი და ზედმეტად მოშიშვლებული. ახლანდელი გადასახედიდან მორიდებულიც კი ეთქმოდა – ჩვეულებრივი ძველმოდური კოსტიუმი მქონდა, მაგრამ მისის უაიტი მაინც ქვეყანას აქცევდა – ამ უმსგავსობას ჩემი პატარა არ უნდა ხედავდესო. დედაჩემი, რა თქმა უნდა, თავიდან ტაქტიანად პასუხობდა, მაგრამ, როგორც წესი, მოთმინება დიდხანს არ ჰყოფნიდა ხოლმე. არ ვიცი, რა უთხრა იმ დღეს ამისთანა მარგარეტ უაიტმა (ალბათ, ბაბილონელი მეძავი მინოდა), მაგრამ დედაჩემი ბოლოს ისე განიწმატდა, რომ უთხრა – ჩვენი ეზო ჩვენ გვეკუთვნის და ჩემს ქალიშვილს, თუ მოუნდა, აქ სულაც შიშველს შეუძლია, იცეკვოსო. მერე კი ბინძური დედაბერი უნოდა და ისიც უთხრა, თავის მაგივრად მატლებით სავსე ქილა გაბიარო. მოკლედ, ერთი ამბავი ატყდა... ხომ გასაგებია საქმის არსი?

გადავწყვიტე, ეზოში გასარუჯად აღარ გავსულიყავი: არ მიყვარს ჩხუბი და აყალმაყალი. მაგრამ დედაჩემი თუ გაბრაზდა, მტრისას! – ადგა, „ჯორდან მარშში“ ერთი ციციქნა თეთრი ბიკინი მიყიდა და მითხრა, ამიერიდან შეგიძლია, ეზოში ამით იკოტრიალოო. აქაოდა, ეს ჩვენი ეზოა და არავის საქმე არაა, საკუთარ სახლში რას ვიზამთო.

სტელა ჰორანი ილიმება და სიგარეტს აქრობს.

– ვცადე, შევკამათებოდი, ამეხსნა, რომ ზედმეტი პრობლემები არ მჭირდებოდა და არ ვაპირებდი მათ ომში პაიკის როლის თამაშს, მაგრამ ამაოდ. დედაჩემმა რაღაც თუ აიჩემა, დაგორებულ ბულდოზერს ემსგავსება – კაციშვილი ვერ გააჩერებს. მაგრამ უბედურება მხოლოდ ეს არ იყო. სიმართლე

გითხრათ, უბრალოდ, მეშინოდა უაიტების – რელიგიისგან ჭკუაშერყეული გიჟები იყვნენ და მათთან საქმის დაჭერა არ მინდოდა. მართალია, რაღაც უაიტი უკვე გარდაცვლილი იყო, მაგრამ იქნებ მარგარეტ უაიტს ისევ ჰქონდა მისი რევოლვერი?.. თუმცა, ყველაფრის მიუხედავად, იმ დღეს მაინც გავშალე ეზოში მატყლის საბანი, წავისვი გასარუჯი ლოსიონი და ჩავრთე რადიო, სადაც ზუსტად იმ დროს „ორმოც საუკეთესო სიმღერას“ გადმოსცემდნენ. დედაჩემი ამ მუსიკას ვერ იტანდა და სულ მეჩხუბებოდა, გამორთე, სანამ ჭკუიდან შევშლილვარო. მაგრამ იმ დღეს თვითონვე ისე აუნია ორჯერ ხმას, რომ მართლაც ბაბილონელ მეძავად ვიგრძენი თავი.

უაიტების სახლიდან ცხვირი არავის გამოუყვია. მარგარეტიც კი არ გამოსულა სარეცხის გასაფენად... ჰო, სხვათა შორის, ის ეზოში არასოდეს ჰფენდა ქვედა საცვალს. თავისი ქალიშვილის ტრუსებსაც კი სახლში აშრობდა – მერე რა, რომ კერი სულ რაღაც სამი წლისა იყო.

ამან ცოტა დამამშვიდა: ვიფიქრე, იქნებ მარგარეტმა კერი სასეირნოდ წაიყვანა-მეთქი – ბუნების წიაღში სალოცავად, ან რა ვიცი, კიდევ რისთვის. მოკლედ, მალე ზურგზე გადავბრუნდი, თვალეებზე ხელი ავიფარე და ჩავთვლიძე.

რამდენ ხანს ვიყავი ძილ-ბურანში, არ ვიცი, მაგრამ როცა გავიღვიძე, დავინახე, თავზე კერი წამომდგომოდა და გულდასმით მათვალეებდა.

მისის ჰორანი დუმდება და სივრცეს გასცქერის. გარეთ უწყვეტ რიგად მიქრიან მანქანები. ოთახში მხოლოდ ჩემი დიქტოფონის ზუზუნი ისმის, მაგრამ ეს ყველაფერი თითქოს თხელი, მყიფე გარსია, რომელიც სხვა, ნამდვილი და პირქუში სამყაროსგან გვმიჯნავს... სამყაროსგან, სადაც კომპარები იბადება.

- ძალიან საყვარელი ბავშვი იყო, - განაგრძობს სტელა ჰორანი და ისევ უკიდებს სიგარეტს. - მისი სკოლის დროინდელი სურათებიც მინახავს და ის შავ-თეთრი ბუნდოვანი ფოტოც, „ნიუსუიკში“ რომ დაიბეჭდა. მახსოვს, იმ სურათებს რომ ვუყურებდი, გაოგნებული ვფიქრობდი - ღმერთო, სად გაქრა ის ბავშვი, რა უქნა ამისთანა იმ ქალმა-მეთქი? გაუგებარი განცდა დამეუფლა: შიშისა და სიბრალულის უცნაური ნაზავი... ისეთი ბავშვი იყო, ჩაყლაპავდი - წითელლოყება, დიდრონი ანთებული თვალებითა და ღია ფერის თმით... თუმცა ეტყობოდა, რომ დროთა განმავლობაში თმის ფერი გაუმუქდებოდა. ერთი სიტყვით, ძალიან კაი ვინმე იყო: საყვარელი, ჭკვიანი და უმანკო. როგორც ჩანს, დედის გავლენას მაშინ ჯერ კიდევ არ მოეწამლა მისი სული.

მოულოდნელობისგან ოდნავ წამოვიწიე და ცალყბად გავუღიმე. არ ვიცოდი, რა მექნა. დასიცხული ვიყავი და საერთოდ ველარ ვაზროვნებდი. ბოლოს ავდექი და მივესალმე - გამარჯობა-მეთქი. გოგონას საკმაოდ ლამაზი - თუმცაღა პატარა ბავშვისთვის ზედმეტად გრძელი - ყვითელი კაბა ეცვა... თანაც იმ პაპანაქებაში... წვივებამდე სწვდებოდა.

პასუხად კერიმ კი არ გამიღიმა, ჩემკენ თითი გამოიშვირა და მკითხა:

- ეს რა არის?

მკერდზე დავიხედე და რას ვხედავ - სანამ მეძინა, ლიფი ჩამომცურებია.

ლიფი გავისწორე და მივუგე:

- ჩემი ძუძუებია, კერი.

მან კი გამომიცხადა:

- მეც მინდა ეგეთი ძუძუები.

– ცოტა ხანს მოიცადე, კერი... და რვა-ცხრა წელიწადში შენც გაგეზრდება.

– არაფერიც არ გამეზრდება. დედამ მითხრა, კარგ გოგონებს ეგენი არა აქვთო, – ამას რომ ამბობდა, თავისი ასაკის ბავშვისთვის ცოტა უცნაურად გამოიყურებოდა: სევდიანი და, ამავდროულად, თავმომწონე იერი ჰქონდა.

ყურებს არ დავუჯერე... და თავში პირველი რაც მომივიდა, ის ვუთხარი:

– კი მაგრამ, მეც კარგი გოგო ვარ... თან გგონია, შენს დედიკოს არ აქვს ძუძუები?

კერძო თავი ჩაქინდრა და რალაც ჩუმად ჩაიბურტყუნა. მერე კი, როცა ვთხოვე გაემეორებინა, ჯიქურ შემომხედა და მითხრა: – დედიკომ როცა გამაკეთა, მაშინ ცუდი იყო და ამიტომაც აქვს ძუძუები. „ბინძურიმუთაქები“ – ერთ სიტყვასავით ჩაილაპარაკა ბოლოს.

გაკვირვებული ვუყურებდი და ვერ წარმომედგინა, რომ ასეთი რამ შეიძლებოდა სინამდვილეში მომხდარიყო. ისე გავოგნდი, ველარაფერი ვუპასუხე. ასე მდუმარედ შევცქეროდი და მხოლოდ ის მინდოდა, ხელი დამეკლო ამ ბავშვისთვის და სადმე შორს, ძალიან შორს გადამემალა.

მერე კი უკანა კარიდან მარგარეტ უაიტი გამობრძანდა და დაგვინახა.

რამდენიმე წამს გაშტერებული გვიცქერდა – ალბათ თვალებს არ უჯერებდა. ბოლოს კი პირი დაალო და დაიჩხავლა. უფრო საშინელი ხმა ჩემს სიცოცხლეში არ გამიგონია – გეგონებოდა, მამალი ალიგატორი ხავისო. საშინლად ღრიალებდა – გააფთრებული და გაცოფებული. სახე სახანძრო მანქანასავით გასწითლებოდა; მუშტად შეკრული ხელები უცახცახებდა; თავი კი მაღლა აენია და, რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, გაჭ-

კიოდა. გეფიცებით, სახე ისე მოელრიცა, შევშფოთდი, ტვინში სისხლი ხომ არ ჩაექცა-მეთქი.

მეგონა, კერის შიშისგან გული ნაუვიდოდა. საბრალო ბავშვი აინურა და დაპატარავდა. სახეზე მიტკლისფერი დაედო.

დედამისი კი ღრიალებდა:

– კეკეკეკეკეკეკეკეკეკეკეკეკე!

ნამოვხტი და შევუტე:

– ნუ უყვირით ბავშვს! როგორ არ გრცხვენიათ! – რალაც ამის მსგავსი სისულელე ნამოვიძახე. ზუსტად არ მახსოვს.

კერი სახლისკენ წავიდა. მერე წამით შეჩერდა, ისევ გადადგა რამდენიმე ნაბიჯი და, სანამ ჩვენი ეზოდან თავის ეზოში გადავიდოდა, მომიტრიალდა და შემომხედა... ისე შემომხედა... ახლაც ჟრუანტელი მივლის... ვერც კი გადმოგცემთ, რა ამოვიკითხე მის მზერაში... შიშიც დავინახე... ჩემკენ ლტოლვაც, სიძულვილიც... და კიდევ დიდი ტკივილი. თითქოს მთელი ცხოვრება დაენგრა და ქვეშ მოიყოლაო... თითქოს ცამ ქვით დასეტყვაო... არადა, მაშინ სულ რალაც სამი წლისა თუ იქნებოდა.

ხმაურზე დედაჩემიც გამოვარდა. საბრალო ბავშვის დანახვაზე ნირი წაუხდა. მარგარეტი კი... ყვიროდა. კახპებსა და მეძავეებზე გაჰკიოდა რალაცას... მამებს ახსენებდა – მეშვიდე თაობამდე გინევთ მათი ცოდვებით. მე ხმას ვერ ვიღებდი – პირი ისე გამიშრა, ენას ველარ ვატრიალებდი.

კერი ერთ-ორ წამს გაუბედავად იდგა ჩვენი ეზოების საზღვარზე. უეცრად მარგარეტი უაიტმა მალლა აიხედა და, ყველაფერს გეფიცებით, ყეფა ატეხა. ჰო, მართლა აყეფდა. მერე კი... თვითგვემას მოჰყვა – ყელსა და ლოყებს იკანწავდა, ტანაცმელს იგლეჯდა.

კერიმ შესძახა – დედიკო, დედიკოო და მისკენ გაქანდა. მისის უაიტეტი კი ბაყაყივით ჩაჯდა და ხელები შემართა.

მეგონა, ბავშვის შუაზე გაგლეჯას აპირებდა და უნებლიეთ შევკვივლე. მარგარეტი კი ილიმებოდა... ილიმებოდა და ნიკაპზე დორბლი ჩამოსდიოდა... ფუ, რა საზიზღრობა იყო! ...მერე კერის ხელი სტაცა და სახლში შევარდა. რადიო გამოვრთე და გავიგონეთ, რასაც ეუბნებოდა... ყველაფერი არა, მაგრამ ცალკეული სიტყვები გვესმოდა და ვხვდებოდით, რაც ხდებოდა. ატყდა ლოცვა, ტირილი, ყვირილი – მოკლედ, ერთი ვაიუშველებელი იდგა. შემდეგ მარგარეტ უაიტმა კერის საკუჭნაოში შესვლა და ლოცვა უბრძანა. ბავშვი ტიროდა – ძალით არ მიქნია და მეტს აღარ ვიზამო, მაგრამ ვინ მოუსმინა! ცოტა ხანში კი სიჩუმე ჩამონვა. მე და დედაჩემმა ერთმანეთს გადავხედეთ – თავს დავდებ, ასე დათრგუნული, მამა რომ მოკვდა, მაშინაც კი არ ყოფილა. საბრალო ბავშვიო – მხოლოდ ეს თქვა და ორივენი სახლში შევედით.

სტელა ჰორანი დგება და ფანჯარასთან მიდის – მომხიბვლელი ქალია და ძალიან უხდება ზურგამოჭრილი ყვითელი სარაფანი.

– ისეთი განცდა მაქვს, თითქოს ხელახლა გადამხდენოდეს თავს ის ამბავი, – ამბობს და ჩემკენ ტრიალდება. – ახლაც ტანში გამცრა, – გულზე ხელებს იკრეფს, თითქოს შესცივდაო. – კი, ძალიან კარგი ბავშვი იყო. ამ ფოტოების შემხედვარე ვერც იფიქრებ, რომ...

ფანჯრის მიღმა კვლავ დაქრიან მანქანები, მე კი ვზივარ და ვუცდი, როდის განაგრძობს თხრობას. ახლა ის ჭოკით მხტომელს ჰგავს – დგას და ფიქრობს, ძალიან მალლა ხომ არ ამინიეს თამასაო?

– დედამ რძიანი მაგარი ჩაი მოადულა შოტლანდიურად – სწორედ ისეთი, როგორსაც ბავშვობაში მიდუღებდა, როცა ჭინჭრით ვისუსხებოდი, ან ველოსიპედიდან ვვარდებოდი.

საშინელი დასალევი იყო, მაგრამ მაინც ვსვამდით; დედაჩემს ზურგზე გარღვეული ძველი საშინაო კაბა ეცვა, მე კი – ბაბილონელი მეძავის ბიკინი... მეტირებოდა, მაგრამ ეს ამბავი იმდენად ცხოვრებისეული იყო და იმდენად არ ჰგავდა კინოს, რომ სატირლად არ გამოდგებოდა. ერთხელ ნიუ-იორკში ასეთ სცენას შევესწარი: ქუჩაში ბებერ, ბინძურ ლოთს ცისფერკაბიანი პატარა გოგონა მიჰყავდა ხელჩაკიდებული. ბავშვი ისე ტიროდა, რომ ცხვირიდან სისხლი წასკდა. ლოთს ჩიყვი ჰქონდა და ველოსიპედის კამერას მიუგავდა კისერი. შუბლზე, ზუსტად შუაში უზარმაზარი წითელი კოპი ამოსვლოდა; მის ლურჯ პიჯაკს კი თეთრი ძაფი გასდევდა მთელ სიგრძეზე. მიდიოდა, მიათრევდა ამ საბრალო ბავშვს და გარშემო ყველა ჩქარი ნაბიჯით უვლიდა გვერდს... რადგან იცოდნენ, რომ ყურდლებას თუ არ მიაქცევდნენ, ის საცოდავი წყვილი თავისით მიეფარებოდა თვალს. ესეც უალრესად ცხოვრებისეული სურათი იყო.

სწორედ ამ ამბის მოყოლას ვაპირებდი დედასთვის, როდესაც დაიწყო ის, რაც თქვენ გაინტერესებთ. გარეთ რალაც დაეცა მიწაზე – ისეთი ძალით დაენარცხა, რომ ბუფეტში ჭურჭელი აწკრიალდა. მიწაც იძრა – თითქოს სახურავიდან ვეებერთელა სეიფი გადმოაგდესო.

სტელა ახალ სიგარეტს უკიდებს და სწრაფად არტყამს რამდენიმე ნაფაზს.

– ფანჯარასთან მივედი და გარეთ გავიხედე, მაგრამ უჩვეულო ვერაფერი დავინახე. ის იყო, მაგიდასთან მიბრუნება დავაპირე, რომ ციდან ისევ ჩამოვარდა რალაც – რალაც ბრჭყვიალა. შუშის უზარმაზარი ლოდი უაიტების სახურავის კიდეს მოხვდა და წვრილად დაიმსხვრა. მერელა მივხვდი, რომ შუშის კი არა, ყინულის ლოდი იყო. ამის სათქმელად დედაჩემს მივუტრიალდი და... სწორედ მაშინ წამოვიდა სეტყვა.

ლოდები უაიტების სახურავზე, ეზოსა და სარდაფის სარქველზე ცვიოდა. ეს სარქველი ფურცლოვანი რკინისგან იყო დამზადებული და ყინულის დაცემისთანავე ზარივით აგუგუნდა. მე და დედაჩემმა შეშინებულებმა შევკვივლეთ და ჭექა-ქუხილისგან დამფრთხალი ბავშვებივით ერთმანეთს ჩავეკარით.

მერე კი ყველაფერი დამთავრდა. უაიტების სახლიდან ჩამიჩუმი არ ისმოდა. ვხედავდი, როგორ დნებოდა მზეზე ყინული და როგორ მოედინებოდა კრამიტზე წყლად. ყინული მზეზე ისე ბზინავდა, თვალს ვერ გაუსწორებდი.

დედამ შემომხედა – უნდოდა, ეკითხა, დამთავრდა თუ არა ეს საშინელებაო... მაგრამ უეცრად ცხადად გავიგონეთ მარგარეტის ყვირილი. ამჯერად მისი ხმა უწინდელზე უფრო შემზარავად ისმოდა, რადგან მასში დაუფარავი შიში იგრძნობოდა. მერე კი ლანალუნის ატყდა – თითქოს ბავშვს ჭურჭელს ესვრისო.

უაიტების სახლის უკანა კარი ხმაურით გაიღო, კედელს მიენარცხა და ისევ ხმაურით დაიხურა. თუმცა სახლიდან არავინ გამოსულა – მხოლოდ ყვირილის ხმამ იმატა. დედამ მირჩია, პოლიციაში დამერეკა, მაგრამ განძრევა ვერ შევძელი. ერთხანს გაშეშებული ვიდექი, შემდეგ გარეთ გავედი და არემარე მოვათვალიერე. მისტერ კირკი და მისი ცოლი ვირჯინია ქუჩაში იდგნენ. სმიტებიც გამოვიდნენ. მალე მთელი სამეზობლო გარეთ გამოეფინა. მისის უორვიკმაც კი გამოიხედა – არადა, ის ერთი კვარტლის მოშორებით ცხოვრობდა და თანაც ცალ ყურში არ ესმოდა.

ისევ გაისმა ლანალუნის ხმა – ბოთლების, ჭიქების... რა ვიცი, რას ამტვრევდნენ... უეცრად უაიტების გვერდითა ფანჯარა ჩაიმსხვრა და ღიობიდან კინალამ სამზარეულოს მაგიდა გადმოვარდა. ღმერთია მონამე! – უზარმაზარი მაგიდა იყო: ალბათ სამას ფუნტს მაინც იწონიდა. გამაგებინეთ, როგორ

შეძლებდა ქალი – თუნდაც, ზორბა და ლონიერი – ასეთი რამის გაკეთებას?

ვკითხე, რას გულისხმობთ-მეთქი.

– მე მხოლოდ იმას ვყვები, რაც ჩემი თვალით ვნახე, – რატომღაც ცოტა გულნატკენი ხმით მპასუხობს მისის ჰორანი. – ხომ არ მითხოვია, ყველაფერი დაიჯერეთ-მეთქი!

და უფრო მშვიდად განაგრძობს:

– შემდეგ ცოტა ხნით სიჩუმემ დაისადგურა. უაიტების წყალსადინარი ლარებიდან წყალი წვეთავდა და მთელი ეზო ყინულის ლოდებით იყო მოფენილი. თუმცა ყინული ძალიან სწრაფად დნებოდა.

მისის ჰორანი იცინის და სიგარეტს აქრობს.

– ისე, ამაში გასაკვირი არაფერია: გაგანია აგვისტო იყო. ჩაფიქრებული ტახტს უახლოვდება, წამით ჩერდება და ისევ უკან ბრუნდება.

– მერე კი ციდან ქვები ჩამოცვივდა. პირდაპირ მოწმენდილი ციდან... ჭურვებივით ცვიოდა... საშინელი გრუხუნით. დედაჩემმა – რა ხდება, რა ამბავიაო და თავზე ხელები წაიფარა. მე კი განძრევაც ვერ შევძელი. ეს სასწაული ყველამ ნახა და გაოცებისგან ადგილიდან ფეხი ვერავინ მოიცივალა. თუმცა ქვები მაინც მხოლოდ უაიტების ეზოში ცვიოდა.

ერთი ქვა წყალსადინარს მოხვდა და უზარმაზარი ლარი ჭახანით დაეცა ეზოში. სხვებმა სახურავი დახვრიტეს. ქვის დაცემისას კრამიტს ტკაცატკუცი გაჰქონდა და მტვერი ასდიოდა. ძირს დაცემული ლოდებისგან კი მიწა ისე ზანზარებდა, ვიბრაციას ფეხებით ვგრძნობდი.

ბუფეტში ჭურჭელი წკრიალებდა, სამზარეულოს კარადაც ზანზარებდა, დედაჩემის ჩაის ფინჯანი მაგიდიდან გადმოვარდა და დაიმსხვრა.

ეზოში დაცემული ლოდები მოზრდილ ორმოებს ტოვებდნენ, ორმოებს კი არა – ნამდვილ კრატერებს. მისის უაიტმა მოგვიანებით მეძველმანეც კი დაიქირავა ამ ლოდების გასაზიდად. ჩვენმა მეზობელმა ჯერი სმიტმა კი იმ მეძველმანეს დოლარი მისცა – ქვიდან ერთი ნატეხი ჩამომამტვრევინეო. მერე ეს ნატეხი ბანგორის უნივერსიტეტში წაიღო შესამონმებლად, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ ჩვეულებრივი გრანიტი იყო და სხვა არაფერი.

ერთ-ერთი ლოდი უაიტების ბალის მაგიდას დაეცა და ნამსხვრევებად აქცია. მაგრამ საინტერესო ისაა, რომ მათი ეზოს გარეთ არაფერი დაზიანებულა და არც არავინ დაშავებულა.

მისის ჰორანი ჩუმდება, ფანჯარას ზურგს აქცევს და ჩემკენ ტრიალდება. სახეზე ეტყობა, როგორ ააღელვა ამ მოგონებებმა. ცალი ხელით გამალებით ინუნავს მოდურად დავარცხნილ თმას.

– ადგილობრივ გაზეთში სულ პატარა ცნობა დაიბეჭდა ამ ამბის შესახებ. სანამ ბილი ჰარისი მოვიდოდა (სწორედ ის აშუქებდა ჩემბერლენის ახალ ამბებს), მარგარეტ უაიტმა სახურავიც შეაკეთა და ეზოც დაასუფთავა. კი ვუთხარით, ქვებმა სახურავი რომ დახვრიტეს, მაგრამ ალბათ იფიქრა, მაშაყირებენო.

არავის უნდა ამის დაჯერება – ახლაც კი... თქვენ და თქვენი სტატიის მკითხველებიც, ალბათ, გაიცინებთ და იტყვით, ეს გადარეული ქალი ნამდვილად მზეზე გადახურდა იმ დღესო. მაგრამ მართლა ასე მოხდა. ჩვენი ქუჩის ბევრმა მცხოვრებმა საკუთარი თვალით ნახა ყველაფერი და ჩემ მიერ მონაყოლი ამბები ისევე რეალურია, როგორც ლოთისა და გოგონას წელან ნახსენები ისტორია. ჰოდა, აი, კიდევ რა მოხდა...

ამაზე უკვე აღარავინ იცინის, რადგან ბევრი ადამიანი დაიღუპა. თანაც ეს ამბავი უაიტების ეზოს ფარგლებს გასცდა.

მისის ჰორანს ეღიმება, მაგრამ ეს ღიმილი სულაც არაა მხიარული.

– რაღაც უაიტს სიცოცხლე დაზღვეული ჰქონდა და მისი დაღუპვის შემდეგ მარგარეტ უაიტმა საკმაოდ სოლიდური თანხა აიღო. უაიტებს სახლიც დაზღვეული ჰქონდათ, მაგრამ მარგარეტს ზარალის სანაცვლოდ ცენტრიც არ მიუღია, რადგან ზარალი „უფლის ნებით“ მიადგა. პოეტურად უღერს, არა?

მისის ჰორანი იცინის, მაგრამ არც ეს სიცილი უღერს მხიარულად...³

ჩანანერი კერი უაიტის ნიგნაკში:

„ხომ ყველამ იცით, ყველანი ხვდებით
ამოისუნთქავს გოგონა შვებით,
როცა გაიგებს და დარწმუნდება,
რომ ისეთია, როგორიც სხვები...“³

კერი სახლში შევიდა და კარი დახურა. მზე გაქრა. სახლში მუქი ჩრდილები ირეოდა. სიგრილე და ტალკის მძაფრი სუნი იდგა. სიჩუმეს მხოლოდ სასტუმრო ოთახში ჩამოკიდებული ძველი გუგულიანი საათის ნიკნიკი არღვევდა. დედამისმა საქველმოქმედო კუპონებით იყიდა ეს საათი თავის დროზე. ჯერ კიდევ მეექვსე კლასში იყო კერი, როცა უნდოდა, დედისთვის ეკითხა – საქველმოქმედო კუპონებით რაიმეს ყიდვა ცოდვა არ არისო? მაგრამ ვერ გაბედა.

³ აზრობრივად შეცვლილი ციტატა ბობ დილანის სიმღეროდან „Just Like a Woman“.

ჰოლში შევიდა და პალტო კარადაში შეკიდა. კარადის თავზე სურათი ეკიდა, რომელზეც ღვთიური შუქით გაბრწყინებული იესო ქრისტე მაგიდის გარშემო შემომსხდარ ოჯახს დაჰყურებდა ზემოდან. სურათს (ასევე მბრწყინავი ასოებით) მინერილი ჰქონდა: „უხილავი სტუმარი“.

სასტუმრო ოთახში კერი გაცვეთილი და გახუნებული ხალიჩის შუაგულში გაჩერდა, თვალები დახუჭა და ნყვდიადში მოხტუნავე ნერტილებს დააკვირდა. თავი უსკდებოდა და გული ერეოდა.

მარტო.

დედა ჩქაროსნულ საუთოო მანქანაზე მუშაობდა ჩემბერლენ-ცენტრში – სამრეცხაო „ცისფერ ბაფთაში“. მუშაობა მაშინ დაიწყო, როცა კერის ხუთი წელი შეუსრულდა – სწორედ მაშინ გაუთავდა ქმრის დაღუპვის გამო მიღებული ფული. მისი ცვლა დილით, რვის ნახევარზე იწყებოდა და ნაშუადღევს, ოთხ საათზე მთავრდებოდა. დედა სულ ამბობდა – სამრეცხაო უღმერთოების ბუდეა, მთავარი უღმერთო კი მისი მმართველი ელტონ მოტიაო. დედა ირწმუნებოდა, რომ ელტისთვის (სწორედ ასე ეძახდნენ მას „ცისფერ ბაფთაში“) სატანას ჯოჯოხეთში განსაკუთრებული ცისფერი კუთხე ჰქონდა გამზადებული.

მარტო.

კერიმ თვალები გაახილა. სასტუმრო ოთახში ორი სწორ-საზურგიანი სავარძელი იდგა. კედელთან, ლამპის ქვეშ საკერავი მაგიდა მიყურებულყო. ამ მაგიდასთან კერი კაბებს კერავდა საღამოობით – სანამ დედამისი მაქმანების ქსოვითა და მეორედ მოსვლაზე მსჯელობით იყო გართული. მოპირდაპირე კედელზე გუგულიანი საათი ეკიდა.

ამ ოთახშიც უხვად იყო რელიგიურ თემაზე შექმნილი სურათები, მაგრამ კერის ყველაზე მეტად სავარძლის თავზე ჩა-

მოკიდებული ნახატი მოსწონდა. მასზე მწყემსი იესო იყო გამოსახული – მოდიოდა და რივერსაიდის გოლფის მოედანივით სწორ და ხასხასა მინდორზე მოერეკებოდა კრავებს. დანარჩენი სურათები ნაკლებად უშფოთველი იყო – ერთზე იესო მოვაჭრეებს ყრიდა ტაძრიდან, მეორეზე მოსე სჯულის ფიცრებს ამხოზდა თავზე ოქროს ხბოს თაყვანისმცემლებს, მესამეზე ურწმუნო თომა ქრისტეს ჭრილობას ეხებოდა ხელით (ვინ უწყის, რა შემზარავი ხიბლი ჰქონდა ამ სურათს და რა საშინელი კომპარები ესიზმრებოდა კერის მის გამო ბავშვობაში), მეოთხეზე ნოეს კიდობანი მიაპოვდა ტალღებს, ბობოქარ წყალში კი ცოდვილები იხრჩობოდნენ, მეხუთეზე ლოთი ეხატა ოჯახთან ერთად, სოდომისა და გომორის გადანვის წინ...

პატარა მაგიდაზე ლამპა იდგა. ლამპის ქვეშ კი რელიგიური ბროშურების მთელი დასტა იდო. ზედა ბროშურის ყდაზე ვილაც ცოდვილი (მისი სულიერი სტატუსი ეჭვს არ იწვევდა, რადგან ტანჯვისგან სახე დამანჭვოდა) ვეებერთელა ლოდის ქვეშ შეძრომას ცდილობდა. სათაური გვამცნობდა: „და ვერ დამალოს იმ დღეს იგი ქვამაც კი!“

მაგრამ ოთახის მთავარ მშვენიებას განაპირა კედელზე ჩამოკიდებული უზარმაზარი (ოთხიოდე ფუტის სიმაღლის) თაბაშირის ჯვარცმა წარმოადგენდა. დედამ ეს ქანდაკება სენტლუისიდან ფოსტით გამოიწერა. ჯვარზე მიჭედებულ იესოს ტკივილისგან დასჭიმვოდა კუნთები და გაღებულ პირზე კვნესა შეჰყინოდა. ეკლის გვირგვინით დაკანრულ შუბლზე ალისფერი სისხლი მოედინებოდა. თვალები კი გადატრიალებული ჰქონდა – ერთი სიტყვით, მაცხოვრის სახე შუა საუკუნეების მხატვრობისთვის დამახასიათებელ აგონიის ტიპურ გამოსახულებას წარმოადგენდა. ხელები სიხლით დასვროდა, ფეხები კი თაბაშირის პატარა თაროზე ჰქონდა მილურსმული. ბავშვო-

ბაში ამ ქანდაკების გამო კერის საშინელებები ესიზმრებოდა: დასახიჩრებული იესო ჩაქუჩითა და ლურსმნებით დასდევდა ბნელ დერეფნებში – ევედრებოდა, ჩემი ჯვარი იტვირთე და გამომყევით. ბოლო დროს კი ეს სიზმარი ცოტა გაუგებარ და ბევრად უფრო ავისმომასწავებელ ზმანებად გადასხვაფერდა. კერის ეჩვენებოდა, რომ ქრისტე მოკვლას კი არა, უფრო საშინელ რამეს უპირებდა.

მარტო.

მუცლის ტკივილმა ცოტათი უკლო. კერის უკვე აღარ ეშინოდა, რომ მოკვდებოდა. სიტყვა „მენტრუაცია“ ყველაფერს თავისი ადგილი მიუჩინა. ეს ხომ უბრალოდ „თვიური“ იყო და სხვა არაფერი. კერიმ შეშინებულმა ჩაიხითხითა და მისი სიცილი უცნაურად გაისმა ოთახში ჩამონოლილ სიჩუმეში. ეს სიტყვა მისთვის უკვე სულელურ ტელევიქტორინებთან ასოცირდებოდა: „ეს თქვენი შანსია! ამ თვეში შეგიძლიათ ბერმუდის კუნძულებზე დასვენება მოიგოთ!“ ქვის სეტყვის მსგავსად, მენტრუაციის შესახებ ცოდნაც, როგორც ჩანს, მისი მეხსიერების შორეულ კუნჭულში გადამალულიყო და ხელსაყრელ დროს ელოდა ამოსატივტივებლად.

კერი შეტრიალდა და კიბეს მძიმე ნაბიჯით აუყვა. სააბაზანოს ხის იატაკი გულმოდგინედ იყო გახეხილი („სისუფთავე სინმინდის ტოლფასია“). კედელთან, თუჯის კლანჭებიან თათებზე დიდი აბაზანა იდგა. ქრომირებული ონკანიდან წყალი წვეთავდა. აბაზანის მომინანქრებულ ზედაპირს ჟანგის გრძელი ზოლი გასდევდა. უაიტებს შხაპი არ ჰქონდათ: დედა ამბობდა, შხაპის გადავლება ცოდვანაო.

კერიმ კარდა გამოაღო და შიგ შელაგებული ნივთების თვალიერებას შეუდგა – იღებდა და დიდი სიფრთხილით აბრუნებდა თავის ადგილას, რომ დედას არაფერი შეემჩნია.

ლურჯი კოლოფი კარადის სიღრმეში, ძველ პირსახოცებს შორის იპოვა. გახუნებულ კოლოფზე ნახევრად შიშველი ქალი იყო გამოსახული – გრძელი, თითქმის გამჭვირვალე ლამის პერანგი ეცვა მხოლოდ.

კერიმ ერთი საფენი ამოიღო და ყურადღებით შეათვალიერა. იგი ხშირად ინმენდდა ასეთი საფენებით ტურის საცხს... ერთხელ შუა ქუჩაშიც კი მოინმინდა... ახლალა გაახსენდა (ან მოეჩვენა, რომ გაახსენდა), რა გაოგნებულები უყურებდნენ გამვლელები. უეცრად აღმური მოედო. გოგონები ხომ მართლა ეუბნებოდნენ ამის შესახებ რალაცას! სირცხვილის გრძნობა გაღიზიანებამ და ბრაზმა შეცვალა და აწითლებული ლოყები მყისვე გაუფითრდა.

კერი თავის ციციქნა საძინებელში გავიდა. იქაც ბევრი რელიგიურ თემაზე შექმნილი სურათი ეკიდა. თუმცა ამ სურათებზე მეტწილად კრავები იყო გამოსახული და არა მრისხანე წინასწარმეტყველები. კედელზე იუვინის სკოლის დროშა გაეკრათ. კომოდზე ბიბლია და ქრისტეს მანათობელი ფიგურა იდო.

კერი გახდას შეუდგა – ჯერ კოფტა გაიძრო, მერე მუხლებამდე ჩამოშვებული საძულველი ქვედატანი, მერე წინდის დამჭერები, მერე ნეილონის წინდები... ათასნაირი ლილუბის, შესაკრავებისა და რეზინების გახსნა-შეკვრა უკვე გულს ურევდა.

სკოლის ბიბლიოთეკაში დასტებად ელაგა ჟურნალ „სვენთინის“ ნომრები და კერიც ხშირად ინტერესით ათვალიერებდა მათ – ოღონდ ცდილობდა, სახიდან იდიოტური სიმშვიდის გამომეტყველება არ ჩამოეშორებინა. მოკლე კაბებში, ნეილონის წინდებსა და მაქმანებიან საცვლებში გამოპრანჭული ფოტომოდელები ისე მსუბუქად და ბუნებრივად გამოიყუ-

რებოდნენ... ჰო, სწორედ „მსუბუქებს“ ეძახდა ასეთ გოგოებს კერის დედა. კერიმაც მშვენივრად იცოდა, რა პასუხს მიიღებდა დედამისისგან, ასე ჩაცმა რომ განეზრახა. გარდა ამისა, მისთვის ისიც ცხადი იყო, რომ ასეთ საცვლებში თავს ნამდვილად ვერ იგრძნობდა ბუნებრივად. როგორია, შიშველსა და ავხორცს, ექსჰიბიციონიზმის ცოდვით დამძიმებულს, ფეხებს შორის რომ ნიავი გაგიქროლებს და ვნებას აღგიძრავს? თუმცა ისინი მყისვე მიხვდებიან მის გრძნობებს. ისინი ხომ ყოველთვის ხვდებიან... და უსათუოდ მოიგონებენ რაიმეს, რომ დაამცირონ, დასცინონ და ისევ შეაბრუნონ იმ ნიშაში, რომელიც უკვე დიდი ხანია მიუჩინეს, როგორც ქვეყნის მასხარას.

კერიმ იცოდა, რომ სხვა...

(რა სხვა?)

...სხვა ადგილის დამკვიდრებას იმსახურებდა. კი, ცოტა არ იყოს, თედოსრული იყო, მაგრამ ზოგჯერ ძალიან მარტოსულად გრძნობდა თავს და ამ გაუსაძლისი სიცარიელის შევსებას მხოლოდ ჭამით, ჭამითა და ჭამით ახერხებდა. თუმცა არც ისე მსუქანი იყო – ორგანიზმი გარკვეული ზღვრის გადალახვის საშუალებას არ აძლევდა. ფეხები კი ძალიანაც ღამაზი ჰქონდა, ამ მხრივ სიუ სნელსა და ვიკი ჰენსკომსაც არ ჩამოუვარდებოდა. მას შეეძლო...

(რა? რა? რა?)

...შეეძლო, აღარ ეჭამა შოკოლადი. მაშინ მუნუკებიც გაუქრებოდა. ჰო, ყოველთვის ასე ხდება ხოლმე. კიდევ შეეძლო, მოდურად დაევარცხნა თმა; ეყიდა ნაირ-ნაირი კოლგოტები და მწვანე ან ლურჯი მოტმასნილი რეიტუზები; შეეკერა მოკლე კაბები... ამას ხომ ბევრი არაფერი უნდოდა. მას შეეძლო, უბრალოდ...

ეცხოვრა!

კერიმ ბამბის მძიმე ლიფი მოიხსნა, ძირს დააგდო და რძისფერი, გლუვი მკერდი შეითვალიერა. მერე ხელით ლია ყავისფერ ძუძუს თავს შეეხო და ტანში გააჟრჟოლა. ეს ხომ ცოდვა იყო! დედა ხირად აშინებდა მას „რალაცით“. სახიფათო, პირველქმნილი და ცოდვით სავსე „რალაცით“. „რალაცით“, რაც მას დაასუსტებდა და დაღუპავდა. „ფრთხილად იყავი, – ეუბნებოდა, – ის ლამლამობით მოდის და ცოდვაზე ფიქრს გვაიძულებს. ცოდვაზე, რომლითაც სავსეა ავტოსადგომები და გზისპირა მოტელები“.

მართალია, ჯერ დილის ცხრა საათი იყო, მაგრამ კერიმ ცხადად იგრძნო, რომ სწორედ იმ „რალაცამ“ მოაკითხა. მან ისევ მოისრისა მკერდი...

(ბინძურიმუთაქები)

კანი ცივი ჰქონდა, მაგრამ ძუძუსთავი თბილი და მკვრივი იყო. კერიმ თითები წაუჭირა და იგრძნო, როგორ მოერია სისუსტე. ჰო, ეს მართლაც ის „რალაც“ უნდა ყოფილიყო.

ტრუსები ისევ სისხლით დაესვარა.

უეცრად კერიმ იგრძნო, რომ ცრემლად უნდა დაღვრილიყო, ეყვირა და ამოეგლიჯა, გაესრისა და გაეთელა ეს „რალაც“.

მისის დესჯარდინის მიერ ჩაფენილი საფენი უკვე სისხლით გაჟღენთილიყო და კერიმაც მის ადგილას ახალი ტამპონი ჩაიფინა. იცოდა, რომ ცუდად იქცეოდა... რომ ისინიც ცუდად იქცეოდნენ... ამიტომაც სიძულვილი იგრძნო საკუთარი თავისა და მათ მიმართ. მხოლოდ დედაა კარგი და კეთილი: მან ხომ შავი კაცი დაამარცხა (კერიმ ეს სიზმარში ნახა). დედამ შავი კაცი ცოცხით გააგდო კარში და ისიც ჩლიქების წკარანკურით დაეშვა კარლინგ-სრიტზე – თან ქვაფენილზე სულ ნაპერწკლებს ყრიდა.

დედამ ამოიგლიჯა სულიდან ის „რალაც“ და უმნიკვლო დარჩა.

რომ იცოდეთ, როგორ სძულდა კერის დედა!

გოგონამ კარზე ჩამოკიდებულ პატარა სარკეში თავის ანარეკლს მოჰკრა თვალი. პლასტიკის იაფფასიან ჩარჩოში ჩასმული სარკე ისეთი პატარა იყო, მხოლოდ თმის დასავარცხნად თუ გამოდგებოდა.

კერის სძულდა საკუთარი სახე – თავისი ბრიყვული, უაზრო გამომეტყველება; უფერული თვალები; წითელი, მბზინავი მუნუკები; აქა-იქ მიმოფანტული ფერიმჭამელები...

უეცრად მისი ანარეკლი ორად გაიპო. გატეხილი სარკე ჩამოვარდა და კერის ფეხებთან ნამსხვრევებად იქცა. კარზე კი მხოლოდ პლასტიკის ცარიელი ჩარჩო დარჩა – თვალამოგდებულ ფოსოსავით.

ოგილვის „ფსიქიკური მოვლენების ლექსიკონიდან“:

„ტელეკინეზი – გონების ძალით საგნების გადაადგილების ან საგნებში ცვლილებათა გამოწვევის უნარი. ფენომენი ხშირად თავს იჩენს სხვადასხვა სახის კრიზისულ სიტუაციებში. ცნობილია შემთხვევები, როდესაც მძიმე საგნების ქვეშ მოყოლილი ადამიანების გასათავისუფლებლად ჰაერში აუნევიათ ავტომობილები ან შენობის ჩამოქცეული კედლები. ამ მოვლენას ხშირად ურევენ პოლტერგეისტში (რაც სიტყვასიტყვით „ცელქ სულს“ ნიშნავს). უნდა აღინიშნოს, რომ პოლტერგეისტი ასტრალური მოვლენაა, რომლის არსებობაც დღემდე დაუდასტურებელია. ტელეკინეზი კი გონების მოქმედების გამოვლინებად მიიჩნევა, სავარაუდოდ, ტვინის ელექტროქიმიური თვისებებით აიხნება...“

„ფორდის“ უკანა სავარძელზე ტომი როსთან თომარს რომ მორჩა, სიუ სნელმა აუჩქარებლად გაისწორა ტანსაცმელი და რატომღაც ისევ კერი გაახსენდა.

პარასკევი საღამო იყო და ტომიმ (ის ისევ შარვალჩაბდილი იჯდა და ჩაფიქრებული იმზირებოდა უკანა ფანჯარაში – ცოტა არ იყოს, სასაცილო და თანაც გულის ამარწყებელი სანახავი იყო) ბოულინგის სათამაშოდ წაიყვანა. რასაკვირველია, ბოულინგი ორივესთვის მხოლოდ სახლიდან გამოსვლის საბაბი იყო და სხვა არაფერი – სექსის გარდა, მათ არაფერი უნდოდათ.

სიუ ტომის ოქტომბრიდან ხვდებოდა (უკვე მაისი იყო), მაგრამ საყვარლები სულ რაღაც ორი კვირის წინ გახდნენ. „ეს უკვე მეშვიდეა, – დაითვალა სიუმ გონებაში. – დიდი არაფერი, მაგრამ წინას ცოტათი ჯობდა“.

პირველად სიუს ძალიან ეტკინა. მის უახლოეს მეგობრებს, ჰელენ შირსსა და ჯინ გოლტს უკვე ჰქონდათ ამის გამოცდილება და არნმუნებდნენ – მტკივნეული სულაც არაა, ნემსის ჩხვლეტას ჰგავსო... შემდეგ კი სამოთხის ნეტარებას ჰპირდებოდნენ. მაგრამ პირველ დღეს სიუ ისეთ დღეში ჩავარდა, თითქოს თოხის ტარი შეარჭესო. მოგვიანებით ტომი გამოუტყდა, რომ პრეზერვატივი არასწორად ჩამოიცვა.

დღეს კი სიუმ უკვე მეორედ იგრძნო სიამოვნების მსგავსი რაღაც, მაგრამ ყველაფერი მალევე დამთავრდა. თავიდან ტომი მედგრად იდგა, თუმცა მერე ბრახ, და ყველაფერი მორჩა. მოკლედ, არც ისე იწვიმა, როგორც ქუხდა.

ამის გამო სიუს სევდა შემოაწვა და კერი გაახსენდა. სირცხვილის გრძნობამ მაინცდამაინც მაშინ გადაუარა ტალღასავით, როცა ემოციურად სრულიად დაუცველი იყო... ცოტა ხნის შემდეგ ტომიმ, როგორც იქნა, თვალი მოსწყვიტა ბრი-

ქიარდ ჰილის მშვენიერ ხედს და ცხარე ცრემლით მტირალი სიუ შერჩა ხელში.

- ჰეი, - უთხრა შეშფოთებულმა და მოუქნელად მოეხვია, - რა გატირებს?

- ყველაფერი რიგზეა, - მიუგო სიუმ სლუკუნით. - შენ არაფერ შუაში ხარ. უბრალოდ, დღეს ძალიან ცუდი რამ ჩავიდინე და ახლა გამახსენდა.

- მაინც რა ჩაიდინე? - ტომი ნაზად მიეფერა კისერზე.

თავისდაუნებურად სიუ საშხაპის ამბის მოყოლას შეუდგა - თან არც კი სჯეროდა, ამაზე რომ ლაპარაკობდა. სიმართლეს თვალს თუ გავუსწორებთ, სიუმ ტომის იმიტომ მისცა, რომ (უყვარდა? ჭკუას კარგავდა მის გამო? ამას მნიშვნელობა არ აქვს - შედეგი ერთია)... იმ დილით ჩადენილ სისაძაგლეში გამოტყდომა კი სულაც არ იყო ბიჭის გულის მოგების საუკეთესო საშუალება. ტომი, ყველაფერთან ერთად, პოპულარულიც იყო. სიუც პოპულარულ გოგოდ ითვლებოდა და თითქოს წინასწარ ჰქონდა დასახული თავისნაირის შეყვარება. ისინი უსათუოდ უნდა აერჩიათ გამოსაშვები მეჯლისის მეფედ და დედოფლად. უფროსმა კლასმა უკვე აირჩია ისინი სკოლის „საუკეთესო წყვილად“. ერთი სიტყვით, სიუ და ტომი ვარსკვლავებად გაბრწყინდნენ სასკოლო ურთიერთობების მუდამ ცვალებად ცის კაბადონზე და გარშემო მყოფთათვის ერთგვარ რომეოდ და ჯულიეტად გადაიქცნენ.

ახლა კი სიუ, ზიზლითა და დარდით გულდამძიმებული, ფიქრობდა, რომ თეთრკანიანი ამერიკის ყველა პროვინციული ქალაქის თითოეულ საშუალო სკოლას ჰყავდა ზუსტად მათნაირი წყვილი.

ახლა, როცა მიიღო ის, რაზეც ყოველთვის ოცნებობდა - სტატუსი, დაცულობისა და თავდაჯერებულობის შეგრძნება

- სიუმ უეცრად აღმოაჩინა, რომ ამ ყველაფერს აჩრდილივით მუდამ თან სდევდა შფოთი. მას სულ სხვანაირად წარმოედგინა ეს ყველაფერი. მათი თბილი, მყუდრო და ნათელი წრის გარშემო შავ-ბნელი აჩრდილები შემოკრებილიყვნენ. ერთი ასეთი აჩრდილი იყო გამუდმებული ფიქრი იმაზე, რომ ტომის მხოლოდ იმიტომ მოატყნევინა თავი (აუცილებელი იყო ამ სიტყვის ხმარება? კი, ამჯერად აუცილებელი იყო), რომ ის ვაჟბატონი პოპულარობით სარგებლობდა; ან ის ფაქტი, რომ მათ ერთად სიარული აწყობდათ; ანდა ის, რომ მაღაზიის ვიტრინაში თავისი და ტომის ანარეკლების დანახვისას ფიქრობდა - რა ლამაზი წყვილი ვართო. სიუ დარწმუნებული იყო (ან შეიძლება მხოლოდ იმედი ჰქონდა), რომ აუცილებლად გამონახავდა ძალას და არ დაჰყვებოდა მშობლების, მეგობრებისა და, თუგინდ, საკუთარ სურვილებსა და მოლოდინს. მაგრამ იმ დილით საშხაპეში ცუდი რამ მოხდა და სიუც სხვებთან ერთად მონანილებდა ამ უმსგავსობაში - სხვებივით კიოდა და სასტიკად იქცეოდა. ფრაზა „ისე მოიქეცი, როგორც ყველა იქცევა“ გულის ამრევ სურათებს უხატავდა მის წარმოსახვას. მართლაც ცუდი წაროსადგენია მთელი დღის განმავლობაში თმაში ჩახვეული ბიგუდებით საუთოო მაგიდასთან დგომა და საპნის ოპერების ყურება, სანამ ქმარი რომელიღაც უსახურ ოფისში „ინყვეტს ნელს“; მერე მშობელთა და მასწავლებელთა ასოციაციაში შესვლა, მერე კი, შემოსავლის ხუთნიშნა ციფრამდე ზრდასთან ერთად, ქალაქგარეთა კლუბში განევრიანება; ყვითელგარსიანი მრგვალი აბების გაუთავებლად ყლაპვა სხეულის ქალწულობის დროინდელი ფორმების შესანარჩუნებლად და იმ უცხო არსებებისგან თავდასაცავად, სულ რომ იჯვამენ და ლამის ორ საათზე გამყინავი ხმით ინყებენ ტირილს; ტერი სმიტთან (1975 წლის მის „კარტოფილის ყვავილთან“)

და ვიკი ჯონსთან (ქალთა ლიგის ვიცეპრეზიდენტთან) ერთად სუფთა, უზანგო ქალაქისთვის თავდადებული ბრძოლა – პლაკატებით, პეტიციებითა და დაღლილი, მოღიმარი სახეებით...

კერი... ყველაფერი წყეული კერის ბრალი იყო. შესაძლოა, სიუს ადრეც ესმოდა ნათელი წრის გარედან მომავალი ნაბიჯის ჩუმი ხმა, მაგრამ დღეს, თავისი უსინდისობის ამბის მოყოლისას, ცხადად დაინახა ეს აჩრდილები – წყვილიაღში ლამპიონებით რომ უნათებდათ ყვითელი თვალები.

სიუს კი უკვე კაბაც ნაყიდი ჰქონდა გამოსაშვები მეჯლისისთვის – ცისფერი, ძალიან ლამაზი კაბა.

– მართალი ხარ, – უთხრა ტომიმ, როცა სიუმ თხრობა დაასრულა. – მაგაში კარგი არაფერია. არადა, ეგეთი რამები არ გჩვევია, – ტომის მკაცრი გამომეტყველება ჰქონდა და სიუ შიშმა შეიპყრო. მაგრამ მერე ბიჭმა გაუღიმა და მისმა ხალისიანმა ღიმილმა შიში თითქმის გაუქარწყლა.

– ერთხელ უგონოდ მყოფს დავარტყი. არასოდეს მომიყოლია?

სიუმ თავი გააქნია.

– ჰო, – ტომიმ ფიქრიანად მოისრისა ცხვირი, ლოყა ოდნავ აუთრთოლდა. მაშინაც ასეთი იერი ჰქონდა, პრეზერვატივის შესახებ რომ გამოუტყდა. – დენი პატრიკი ერქვა. მეექვსე კლასში მაგრად მცემა. ვერ ვიტანდი, მაგრამ თან მეშინოდა მისი. სულ ხელსაყრელ დროს ვუცდიდი შურის საძიებლად. ხომ იცი, როგორ ხდება ხოლმე?

სიუ ვერ მიხვდა, ტომი რას გულისხმობდა, მაგრამ მაინც დაუქნია თავი.

– მოკლედ, ერთი-ორი წლის შემდეგ ცუდი რამე გაიჩალიჩა: ისეთ ვინმეს აუშარდა, ვისაც არ უნდა აშარებოდა. გვყავდა ერთი ასეთი – პიტ ტაბერი. პატარა, მაგრამ ჯანიანი. დენიმ

რალაცაზე გაუხურა... აღარც მახსოვს, რაზე... მგონი, შუშის ბურთულეების წართმევა უნდოდა. პიტმა ითმინა, ითმინა, მაგრამ ბოლოს ველარ მოითმინა და გემრიელად დაქოთა. პირდაპირ სკოლის მოედანზე სცემა. დენი დაეცა, თავი დაარტყა და გონება დაკარგა. ყველანი გავიქეციით – გვეგონა, მოკვდა. ოლონდ სანამ გავიქეციოდით, ნეკნებში წიხლი ვუთავაზე. მერე კი ძალიან შემრცხვა... ბოდიშის მოხდას არ აპირებ?

– შენ რა, მოუხადე?

– ჰა? არა, რა თქმა უნდა. მაგრამ ეს სულ სხვა საქმეა, სუზი.

– ეგრე გგონია?

– ჯერ ერთი, მეშვიდე კლასში უკვე აღარ ვართ. თანაც, მე რალაც მიზეზი მაინც მქონდა (თუმცა ეს დიდი ვერაფერი გამართლებათ). შენ კი რა დაგიშავა იმ შტერმა გოგომ?

სიუმ არ უპაუხა – სათქმელი არაფერი ჰქონდა. მთელი ცხოვრების მანძილზე კერისთვის ასი სიტყვა თუ ექნებოდა ნათქვამი და ამ ასი სიტყვის ნახევარზე მეტი გუშინ უთხრა. დაწყებითი სკოლის შემდეგ ფიზკულტურის დარბაზი ერთადერთი ადგილი იყო, სადაც ისინი ერთმანეთს ხვდებოდნენ: კერი კომერციისა და ბიზნესის განხრით მიდიოდა. სიუ კი, რასაკვირველია, კოლეჯისთვის ემზადებოდა.

უეცრად საკუთარი თავის მიმართ ზიზლი იგრძნო. სიუმ მეტის ატანა ველარ შეძლო და ტომის შეუტია:

– როდის აქეთ გახდი ასეთი წესიერი? მას შემდეგ, რაც ჩემთან დაიწყე სიარული?

ტომის ღიმილი უკვალოდ გაუქრა და სიუმ ინანა თავისი სიტყვები.

– ალბათ, აჯობებდა ჩუმად ვყოფილიყავი, – ჩაილაპარაკა და შარვლის აწევას შეუდგა.

– მაპატიე, შენ კი არა, მე უნდა დამეჭირა ენაზე კბილი,
– სიუმ ხელზე ხელი მოუთათუნა. – უბრალოდ მრცხვენია,
ხომ გესმის?

– მესმის. მაგრამ ჯობდა, რჩევები ჩემთვის შემენახა. რო-
გორც ხედავ, ცუდი მრჩეველი ვარ.

– ტომი, ზოგჯერ არ გალიზიანებს ეს შენი... პოპულარო-
ბა?

– რა? – კითხვამ აშკარად გააკვირვა. – იმას გულისხმობ,
ფეხბურთს რომ ვთამაშობ და კლასის პრეზიდენტი რომ ვარ?

– ჰო.

– არა. იმიტომ, რომ მაგას დიდ მნიშვნელობას არ ვანიჭებ.
საერთოდ, ცხოვრებაში მთავარი სკოლა არაა. სანამ სწავლობ,
კი გეჩვენება, რომ ეს ძალიან კარგია, მაგრამ მერე ასეთი რა-
მეები ვიღას ახსოვს! ერთად როცა შეიკრიბებიან და ლუდით
გაიჭყიპებიან, შეიძლება მხოლოდ მაშინ გაიხსენონ. ყოველ
შემთხვევაში, ჩემი ძმა და მისი ძმაკაცები სწორედ ასე არიან.

სიუს შვება არ უგრძნია. პირიქით, უფრო ძლიერმა შიშ-
მა შეიპყრო. აი, პატარა სიუ იუვინის სკოლიდან – სკოლის
თაიგულის მთავარი ყვავილი. გამოსაშვები მეჯლისის კაბა კი,
პოლიეთილენის შალითაში ჩადებული, სამუდამოდ შეუკიდიათ
კარადაში...

ოდნავ დაორთქლილი შუშების მიღმა ბინდი ჩამოწვა.

– ალბათ, ყველაფერი იმით დამთავრდება, რომ მამაჩემის
ავტოსახელოსნოში დავინყებ მუშაობას, – თქვა ტომიმ. – პა-
რასკევობით და შაბათობით ლუდით გამოვთვრები ხოლმე
„ძია ბილში“ ან „კავალიერში“ და გავიხსენებ, როგორ წავარ-
თვი სანდერსს ბურთი და როგორ დავამარცხეთ დორჩესტე-
რი. ჯუჯლუნა ცოლი მეყოლება და ყოველთვის დემოკრატებს
მივცემ ხოლმე ხმას...

- გეყოფა, - სიუმ შიშის მოტკბო გემო იგრძნო და ტომი თავისკენ მიიზიდა. - მომეფერე. ვერ გამიგია, რა მჭირს დღეს. მომეფერე. მომეფერე.

ტომიც მოეფერა... ამჯერად ყველაფერი სხვანაირად მოხდა. ამჯერად მათთვის არაფერს შეუშლია ხელი - არ ყოფილა უაზრო ფაციფუცი და თანაბარ, ზომიერ რიტმს სულ მალლა და მალლა მიჰყავდა ორივე. ტომი ორჯერ შეჩერდა - სულის მოსათქმელად და თავის შესაკავებლად. მერე ისევ განაგრძო (ჩემამდე არავინ ჰყოლია. თვითონ გამომიტყდა, არადა, რომ ეცრუა, დავუჯერებდი), თანაც მთელი შემართებით განაგრძო.

სიუს სუნთქვა გაუხშირდა. მერე ერთი-ორჯერ ნამოიკივლა. მერე კი ტომის ზურგზე ხელები შემოაჭდო და ყველა ცუდი ნინათგრძნობა და საფიქრალი უკვალოდ გაუქრა. თითქოს მისმა თითოეულმა უჯრედმა საკუთარი ორგანოში განიცადა, მთელი სხეული მზის კაშკაშა სინათლით აევსო, გონებაში კი მუსიკა აგუგუნდა და ნაირფერი პეპლები აფარფატდნენ...

მოგვიანებით, უკვე სახლში რომ ბრუნდებოდნენ, ტომიმ უთხრა, მინდა, გამოსაშვებ მეჯლისზე მე მახლდეო. სიუ დათანხმდა. მერე ტომიმ ჰკითხა, კერისთან დაკავშირებით რას აპირებო. სიუმ მიუგო, ჯერ არ გადამინწყვეტიაო. ტომიმ - მაგას უკვე მნიშვნელობა აღარ აქვსო. სიუს კი უეცრად მოეჩვენა, რომ ამას ძალიან დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა.

სტატიიდან „ტელეკინეზი: ანალიზი და შედეგები“ („ყოველწლიური სამეცნიერო აღმანახი“, 1982), დეკანი კ. ლ. მაკ-გაფინი:

„რა თქმა უნდა, დღესაც არიან მეცნიერები (სამწუხაროდ, მათ შორის ყველაზე თვალსაჩინო ადგილი დიუკის უნივერ-

სიტყვის თანამშრომლებს უკავიათ), რომლებიც უარყოფენ კერი უაიტის ისტორიიდან გამომდინარე დაუჯერებელ დასკვნებს. „ბრტყელი დედამინის“ თეორიის მომხრეთა, როზენკრეიცერთა თუ კროლის მიმდევართა მსგავსად, რომლებიც დარწმუნებულები არიან, რომ ატომური ბომბის აფეთქება ფიზიკურად შეუძლებელია, ეს სანყლებიც ქვიშაში თავჩარგულები უყურებენ ფაქტებს – ბოდიშს გიხდით ასეთი უჩვეულო მეტაფორისთვის.

რა თქმა უნდა, ძნელი არაა სამეცნიერო წრეების კრიტიკული წერილებისა თუ კონფერენციებზე გამართული ცხარე დისკუსიების მიზეზების გაგება. სამეცნიერო საზოგადოება ტელეკინეზის იდეასაც კი ძნელად შეეგუა. ეს ბუნებრივიცაა, რადგან ამ იდეას ყოველთვის თან სდევნენ სპირიტისტები, მედიუმები, თეფშის ტრიალი და გაბრწყინებული შარავანდედები – ერთი სიტყვით, თავი საშინელებთა ფილმში გეგონება.

კერი უაიტის ისტორიის ფინალი ძალიან რთულ და შემაშფოთებელ კითხვებს წარმოშობს. თითქოს მიწისძვრამ შეაზანზარა ჩვენი წარმოდგენები იმის შესახებ, როგორ უნდა იქცეოდეს რეალური სამყარო. ამიტომაც, განა მართებულია ჯერალდ ლუპონეს მსგავსი ცნობილი ფიზიკოსის გაკრიტიკება იმის გამო, რომ, უამრავი სარწმუნო მტკიცებულების ნახვის მიუხედავად, კვლავაც მისტიფიკაციად მიიჩნევს მომხდარს? რადგან, თუკი კერი უაიტი ჭეშმარიტებაა, ნიუტონს რაღა ვუყოთ?..“

კერი დედასთან ერთად სასტუმრო ოთახში იჯდა და ტენესი ერნი ფორდის სიმღერას („დაე, ენთოს მქრქალი შუქი“) უსმენდა. ფირფიტა ტრიალებდა ძველ ფონოგრაფზე, რომელსაც დედა „ვიქტოროლას“ (განსაკუთრებულად კარგ ხასიათ-

ზე ყოფნისას კი «ვიკის») ეძახდა. კერი საკერავ მანქანასთან იჯდა, ფეხით პედალს აწვებოდა და ახალ პალტოს სახელოს აკერებდა. დედა თაბაშირის ჯვარცმის ქვეშ მოკალათებულიყო, მაქმანებს ქსოვდა და მუსიკას ბაკუნით აყოლებდა ფეხს. ამ და უამრავი სხვა ჰიმნის დამწერი მისტერ პ. პ. ბლისი დედასთვის მიწაზე ღვთის მოღვაწეობის უბრწყინვალეს ნიმუშს წარმოადგენდა. ადრე მისტერ ბლისი მეზღვაური, დიდი ცოდვილი (რაც მარგარეტ უაიტისთვის ერთი და იგივე იყო) და ღვთის მგმობელი იყო. მაგრამ ერთხელ ზღვაზე ქარიშხალი ამოვარდა და როდესაც ნავი ის იყო უნდა გადაბრუნებულიყო და ჩაძირულიყო, მისტერ ბლისს ჯოჯოხეთის ხილვა ზეგარდმოეველინა – მის ქვეშ ზღვის ფსკერი განიხვნა, რომ შთაეთანთქა. მაშინ მისტერ ბლისი ცოდვილ მუხლებზე დაემხო და ლოცვა აღავლინა. იგი შეჰპირდა უფალს, რომ თუ გადარჩებოდა, დარჩენილ სიცოცხლეს მის სამსახურს შეაღებდა... და ქარიშხალიც, ბუნებრივია, მაშინვე ჩადგა.

შორით კაშკაშებს უფლის შუქურა,
ჩვენც მუდამ ღმერთის მიმართ ვილოცებთ
და მარად მისი აღთქმის ერთგულნი
სანთლად ვენტებით სანაპიროზე...

მისტერ ბლისის ყველა ჰიმნში ზღვის თემატიკა ჭარბობდა. იმ დღეს კერი ძალიან ლამაზ კაბას კერავდა – თავად კაბა შინდისფერი იყო (წითლის შეკერვის ნებას დედა არ აძლევდა), სახელოებზე კი ლამაზი ნაკეცები ჰქონდა. გოგონა ცდილობდა, საქმიდან ყურადღება არ გადაეტანა, მაგრამ ძალაუნებურად მაინც ათასი რამ აგონდებოდა. ჭერზე ჩამოკიდებული ჭალიდან მძლავრი ყვითელი შუქი იღვრებოდა. პლუ-

შის პატარა მტვრიან დივანზე არავინ იჯდა (კერის ბიჭები არასოდეს სტუმრობდნენ), ოთახის შორეულ კედელზე ორი ჩრდილი კრთოდა: ჯვარცმული ქრისტესი და ჯვრის ქვეშ მოკალათებული მარგარეტ უაიტის – სამრეცხაოში სკოლიდან დაურეკეს და ისიც ნაშუადღევს უკვე შინ იყო. კერიმ ჯერ კიდევ ფანჯრიდან დაინახა, როგორ უახლოვდებოდა დედამისი სახლს და კანკალმა აიტანა.

მარგარეტი ზორბა ტანის ქალი იყო და მუდამ ფართო-ფარფლიანი ქუდით დადიოდა. ბოლო დროს ფეხები უსივდებოდა და ზოგჯერ იფიქრებდი, ტერფები ფეხაცმლიდან ცომივით გადმოსდისო. ქუჩაში ბენვისსაყელოიან თხელ შავ პალტოს იცვამდა. მისი ცისფერი თვალები ბიფოკალური სათვალის მიღმა ვეებერთელა ჩანდა. სახლიდან უჩანთოდ არასოდეს გადიოდა. ჩანთაში ელაგა: ხურდის ჩასაყრელი პორტმონე, მსხვილი კუპიურებისთვის განკუთვნილი საფულე (ორივე შავი ფერის) და დიდი ბიბლია (ისიც შავყდიანი), რომელზეც ოქროსფერი ასოებით მისი სახელი ეწერა. გარდა ამისა, ჩანთის გვერდითა ჯიბეში რელიგიური ბუკლეტების რეზინით შეკრული დასტაც იდო. ბუკლეტების უმეტესობა ნარინჯისფერი და უხარისხოდ დაბეჭდილი იყო.

კერის ბუნდოვნად ახსოვდა, რომ დედა და მამა რაღფი ადრე ბაპტისტები იყვნენ. მაგრამ მას შემდეგ, რაც დარწმუნდნენ, რომ ბაპტისტები ანტიქრისტეს ემსახურებიან, ღვთისმსახურებას სახლში ატარებდნენ. დედა სამშაბათობით, პარასკევობით და კვირაობით „წირავდა“ და ამ დღეებს „წმინდა დღეებს“ უძახდა. დედა მღვდლის როლს ასრულებდა, კერი – კონგრეგაციისას. თავად წირვა კი ორ-სამ საათს გრძელდებოდა.

როცა დედამ კარი გააღო და სახლში შემოვიდა, კერი მისაღებში იდგა. წამით ერთმანეთს შეხედეს – როგორც ვეს-

ტერნის გმირებმა გადამწყვეტი ბრძოლის წინ. ასეთი ნამე-
ბი (ნუთუ დედისკოს თვალეში შიშმა გაუელვა?) მოგვიანებით
ბევრად უფრო გრძლად გერჩენება.

დედამ კარი მიხურა.

– შენ ქალი ხარ... – თქვა ჩუმად.

კერიმ იგრძნო, როგორ აუცახცახდა ტურები და როგორ
დაემანჭა სახე, მაგრამ თავს ვერაფერი მოუხერხა.

– რატომ არ გამაფრთხილე? – ჰკითხა ტირილით, – რომ
იცოდე, როგორ შემეშინდა!.. გოგოები კი დამცინოდნენ, ათას
რამეს მესროდნენ და...

სანამ ლაპარაკობდა, დედა მიუახლოვდა და უეცრად მის-
მა კოჟურიანმა, დაკუნთულმა ხელმა მოქნილ წკეპლასავით
გაიწეოდა ჰაერში და ლანანით მოხვდა კერის ლოყაზე. კერიმ
მოულოდნელობისგან შეჰკივლა და იატაკზე გაიშხლართა.

– ...ღმერთმა კი ევა ადამის ნეკნიდან შექმნა, – დედა კე-
რის სათვალის შუშებით გადიდებული, ტაფაზე დახლილი კვერ-
ცხივით ვეებერთელა თვალეებით დააცქერდა და ფეხი მიარტყა.

კერიმ ისევ შეჰყვირა.

– ადექი, ქალო! წამოდი, ვილოცოთ! ვევედროთ იესოს
ქალთა სუსტი, ცოდვილი სულების გამო!

– დედა...

კერი ბლაოდა – დიდი ხნით მიყურებულმა ისტერიკამ
უეცრად ამოხეთქა. გოგონამ ფეხზე წამოდგომაც ვერ შეძ-
ლო – ცრემლიან სახეზე მინებებული განწილი თმით იატაკ-
ზე დახოხავდა და სლუკუნებდა. დედა კი დროდადრო ფეხებს
ურტყამდა. ასე ხობვით მიაღწიეს მისალებიდან საკურთხევ-
ლამდე, ყოფილ საძინებელში რომ ჰქონდათ მონყობილი.

– ევა კი სუსტი იყო და... თქვი, ქალო, თქვი!

– არა, დედისკო, გეხვეწები, მიშველე...

კერის კიდევ მოხვდა ფეხი.

– ევა კი სუსტი იყო და შავი ყორანი აფრინა ქვეყანაზე, – განაგრძო დედამ. – და ერქვა ამ ყორანს სახელად „ცოდვა“ და სქესობრივი კავშირი იყო პირველცოდვა. და დაწყებულა უფალმა ევა და ეს წყევლა სისხლის წყევლა იყო. ადამი და ევა განიდევნენ ედემის ბაღიდან და ნახა ევამ, როგორ ეზრდებოდა მუცელში ბავშვი.

დედამ კიდევ ერთი ნიხლი მიარტყა უკანალში და კერი ცხვირით გასრიალდა ხის იატაკზე. ამასობაში საკურთხეველს მიუახლოვდნენ. მაგიდაზე აბრეშუმის მოქარგული გადასაფარებელი ეფარა და ჯვარი იდო; აქეთ-იქით, კუთხეებში კი თეთრი სანთლები იდგა. სანთლებს ფერადი სურათებიდან ქრისტე და მოციქულები დასცქეროდნენ. ხელმარჯვნივ კი საშინელ, ბნელ გამოქვაბულს დაეფჩინა ხახა – ადგილს, სადაც კვდებოდა უფლის (და დედის) ნებასთან შეწინააღმდეგების ყველა იმედი და სურვილი. საკუჭნაო ღია იყო – თითქოს დასცინოდა კიდევც კერის. შიგნით კი, მუდამ ანთებული ლურჯი ლამპის ქვეშ, ჯონათან ედუარდსის ცნობილი ქადაგებით შთაგონებული ნახატი – „ცოდვილნი განრისხებული უფლის ხელში“ – ეკიდა.

– ხოლო პირველს მოჰყვა მეორე წყევლა, – შესძახა დედამ. – წყევლა ბავშვის შობისა, და შვა ევამ კაენი ტანჯვითა და ტკივილით.

მერე ისე, რომ წამოდგომა არ აცალა, ძალით მიატრია ქალიშვილი საკურთხეველთან, მაგრად ჩასჭიდა მკლავში ხელი და გვერდით ჩაიმუხლა.

– ხოლო კაენის შემდგომად შვა ევამ აბელი, რამეთუ ვერ განინმინდა სქესობრივი ურთიერთობის ცოდვისგან... და ამიტომაც დაწყებულა იგი უფალმა კაცისკვლის წყევლით.

და მოკლა კაენმა აბელი ქვით. და მაინც განინმინდნენ ევა და მისი ქალიშვილები ცოდვისგან... და ამ ცოდვაზე დააფუძნა ცბიერმა გველმა გარყვნილებისა და სისაძაგლის სამკვიდრო თვისი.

– დედიკო! – იყვირა კერიმ. – დედა, გეხვეწები, დამიგდე ყური. მე არაფერი დამიშავებია!

– დახარე თავი! – დაიჟინა დედამ. – დროა, ვილოცოთ!

– უნდა გაგეფრთხილებინე!

დედამ მძიმედ ჩასცხო კერის კეფაში. ამ წამორტყმაში ცხადად იგრძნობოდა თეთრეულის ფუთებისა და სველი ზენრებით დატვირთული ურიკების თრევაში გატარებული თერთმეტივე წელი. კერიმ მოულოდნელობისაგან წინ გადაიქნია თავი და ისე სდრუზა შუბლი საკურთხეველს, რომ სანთლები შეზანზარდა, შუბლზე კი წითელი ლაქა დააჩნდა.

– ვილოცოთ, – უთხრა დედამ ჩუმად, მაგრამ მტკიცედ.

კერიმ სლუკუნითა და ცხვირის სრუტუნით დახარა თავი. ზედა ტურთან ნესტოდან გადმოკიდებული წვინტლი უქანავებდა ქანქარასავით და გოგონამაც (ღმერთო, ხუთი ცენტიც რომ მომცე თითოეულ ტირილში... ვინ მოთვლის, რამდენჯერ ვუტირებივარ ამ ოთახში) სახელოთი მოიხოცა ცხვირი.

– ღმერთო მოწყალეო, – დედამ თავი უკან გადაიქნია და შეჰლაღადა, – შეეწიე ამ ცოდვილ ქალს, რომ განჭვრიტოს ცოდვა თავისი ასაკისა და თავისი სიცოცხლისა. შეასმინე, რომ უცოდველ ქალს არასოდეს ეწეოდა წყევლა სისხლისა! ალბათ ავხორცობის ცოდვით შეიბილნა თავი. ალბათ, როკენ-როლს მოუსმინა რადიოში. ან ვინ იცის, იქნებ ანტიქრისტემ შეაცდინა... უჩვენე, რომ ეს შენი შურისმაძიებელი, თუმცაღა მაღლიანი ხელების ნამოქმედარია...

- არა! გამიშვი!

კერძიმ წამოდგომა სცადა, მაგრამ დედამ მაგრად ჩასჭიდა ღონიერი, ფოლადის ბორკილივით მტკიცე ხელი და ისევ დააჩოქა.

- ...და რომ ეს შენი ნიშანია, რომ ამიერიდან მართალი გზით უნდა იაროს, თორემ ეწევა ტანჯვა გენისა. ამინ! - მარგარეტმა ყურადღებით შეათვალიერა ქალიშვილი თავისი გაბრწყინებული, ვეებერთელა თვალებით და დასძინა: - ახლა კი შედი საკუჭნაოში.

- არა! - კერძის შიშისგან სუნთქვა შეეკრა.

- საკუჭნაოში შედი-მეთქი! და ილოცე. შენდობა სთხოვე უფალს ცოდვებისთვის.

- მე არაფერი შემიცოდია, დედა! მე კი არა, შენ შესცოდე. შენ არ გამაფრთხილე და ამიტომაც დამცინა ყველამ.

კერძის ისევ მოეჩვენა, რომ დედის თვალებში შიში დანახა. თუმცა ეს შეგრძნება მყისვე გაუქრა. მარგარეტი სწრაფად მოეგო გონს და ლურჯად განათებულ საკუჭნაოში კერძის შეთრევას შეეცადა.

- ილოცე და მოგეტიეება ცოდვები.

- დედა, ხელი გამიშვი! ახლავე!

- ილოცე, ქალო!

- იცოდე, ისევ მოვიყვან ქვის სეტყვას!

დედა გაქვავდა. წამით თითქოს სუნთქვაც კი შეეკრა.

მერე კი კერძის ყელში სწვდა და წაუჭირა.

მანამ უჭერდა, სანამ გოგონას თვალთ არ დაუბნელდა

- ფიქრები აერია და უკვალოდ გაეფანტა... მხოლოდ დედის ვეებერთელა თვალებს ხედავდა.

- ეშმაკის ნაშიერო! - ჩაისისინა მარგარეტმა. - ღმერთო, რატომ დამწყველე ასე?!

კერი გამალებით ეძებდა სიტყვებს, რომლებშიც სრულად ჩაატევდა მთელ თავის სიძულვილსა და ტკივილს, სირცხვილსა და შიშს. თითქოს მთელი მისი სიცოცხლე ამ უსუსური ამბოხის ერთ წამიერ გაელვებაში ჩატეულიყოს. მერე ფართოდ დაჭყეტილი თვალებით შეხედა დედას, დორბლით სავსე პირი გააღო და...

– ძუკნა! – შეუძახა.

– ცოდვა! დიდი ცოდვა! – დამდულრულ კატასავით დაიჩხავლა მარგარეტმა. მერე ზურგში, კისერსა და თავში დაუშინა კერის ხელები და ისევ ლურჯი საკუჭნაოსკენ გაახოხიალა.

– ნახმარო ძუკნა! – ისევ დაუყვირა კერიმ.

(ჰო, ასე, ასე! რა თქმა უნდა... აბა, სხვანაირად როგორ გავუჩნდებოდი?)

მერე საკუჭნაოში შეფრინდა, თავი კედელს მიარტყა და თითქმის უგონოდ დაეცა იატაკზე. საკუჭნაოს კარი დაიხურა და კლიტემ დაიჩხაკუნა.

კერი მარტო დარჩა მრისხანე ღმერთთან.

ლურჯი შუქით განათებულ ნახატზე ვეებერთელა, თეთრწვერა იელოვა ღრუბლებიდან ცეცხლოვან ქვესკნელში ყრიდა აყვირებულ ადამიანებს. ქვემოთ, გენის ცეცხლში შემზარავი დემონები დაძრწოდნენ, აღმოდებულ ტახტზე კი შავი კაცი იჯდა სამკაპით ხელში. კაცს ადამიანის სხეული, ნანვეტებული კუდი და ტურის თავი ჰქონდა.

ამჯერად ვერ გამტეხს.

მაგრამ მაინც ვერ მოითმინა...

ექვსი საათიც არ გასულიყო, რომ ატირდა და დედას დაუნყო ძახილი, გამომიშვიო – საპირფარეშოში უნდოდა...

შავი კაცი კი ბოროტად იკრიჭებოდა და წითელ თვალებში ეტყობოდა, რომ ყველაფერი იცოდა დედათა წესის შესახებ.

ერთსაათიანი ტირილისა და ძახილის შემდეგ მარგარეტმა კარი გაუღო და კერიც თავქუდმოგლეჯლი გავარდა საპირფარეშოსკენ.

მაგრამ მხოლოდ ახლა, საკერავ მანქანასთან მორჩილად მჯდომს გაახსენდა დედის თვალებში დანახული შიში და თითქოს მიხვდა, რაც ხდებოდა.

მარგარეტი საკუჭნაოში ხშირად კეტავდა... ზოგჯერ მთელი დღითაც კი – მაგალითად, როგორც იმ დღეს, შუბერის მაღაზიაში ორმოცდაცხრაცენტისანი ბეჭედი რომ მოიპარა, ან მაშინ, როცა ბობი პიკეტის ფოტო უპოვა ბალიშის ქვეშ. ერთხელ კერიმ შიმშილისა და შარდის სუნისგან გონებაც კი დაკარგა. ის არასოდეს ეკამათებოდა დედას. დღეს კი შეუკურთხა კიდევ, მაგრამ, ამის მიუხედავად, თითქმის ხელადვე გამოუშვეს...

ესეც ასე. კაბა მზადაა. კერიმ პედლიდან ფეხი აიღო და კაბა სინათლეზე შეათვალიერა. კაბა გრძელი და უშნო იყო – თავიდანვე შესძულდა.

ახლა უკვე იცოდა, რატომაც გამოუშვა დედამ.

– შეიძლება, დავიძინო? – ჰკითხა მორჩილად.

– კი, – დედას ხელსაქმისგან თავი არ აუღია.

კერიმ კაბა მკლავზე გადაიკიდა და საკერავ მანქანას დახედა, პედალი თავისით დაიძრა დაბლა. მერე ნემსი ახტუნავდა, მასრა ამოძრავდა და გვერდითა ბორბალიც დატრიალდა.

დედამ თავი ასწია და ფართოდ გახელილი თვალებით მიაშტერდა. ხელსახოცის კიდებზე ამოქსოვილი რთული და მკაცრი ორნამენტი გაიხსნა და დაიშალა.

– უბრალოდ, ძაფს ვიღებ, – ჩუმად ჩაილაპარაკა კერიმ.
– წადი, დაიძინე, – მოუჭრა დედამ და მის ხმაში ისევ შიშმა გაიჟღერა.

– ჰო, (ალბათ შეეშინდა, კარი არ ჩამომეგლიჯა) დედა.
(არადა, ჩამოვეგლეჯდი. მგონი, შევძლებდი).

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 58):

„მარგარეტ უაიტი დაიბადა და გაიზარდა ჩემბერლენის მოსაზღვრე პატარა ქალაქ მოტონში, სადაც არც დაწყებითი და არც საშუალო სკოლა არ არის. მისი მშობლები საკმაოდ შეძლებულები იყვნენ. მათ ეკუთვნოდათ ქალაქგარეთ მდებარე ლამის კლუბი „ჯოლი როუდჰაუსი“. მარგარეტის მამა ჯონ ბრიგჰემი ბარში სროლისას მოკლეს 1959 წელს. იმ დროისთვის მარგარეტ ბრიგჰემი თითქმის ოცდაათი წლისა იყო. სწორედ მაშინ დაიწყო მან ფუნდამენტალისტთა შეკრებებზე სიარული. დედამისმა სხვა კაცთან დაიწყო ცხოვრება (ჰაროლდ ელისონთან, რომელსაც მოგვიანებით ცოლადაც გაჰყვა), მარგარეტი კი, რომელიც ისევ მამისეულ სახლში ცხოვრობდა, უბრალოდ, ხელს უშლიდა: მას მიაჩნდა, რომ დედამისი ჯუდიტი და ჰაროლდ ელისონი ცოდვაში ცხოვრობდნენ და არაერთხელ გამოუთქვამს აზრი ამასთან დაკავშირებით. ჯუდიტ ბრიგჰემი დარწმუნებული იყო, რომ მისი ქალიშვილი სიცოცხლის ბოლომდე გაუთხოვარი დარჩებოდა. ჰაროლდ ელისონის უფრო უხეშ განსაზღვრებას თუ მოვიშველიებთ, „მარგარეტს სახე ბენზინმზიდის ტრაქს მიუგავდა და ტანიც არანაკლებ უშნო ჰქონდა“. გარდა ამისა, ჰაროლდი გერს „პატარა იესოსაც ეძახდა“.

1960 წლამდე მარგარეტი უარს ამბობდა სახლიდან წასვლაზე, სანამ ერთ-ერთ რელიგიურ თავყრილობაზე რაღაც

უაიტს არ შეხვდა. ამავე წლის სექტემბერში ის მოტონიდან ჩემბერლენ-ცენტრში, ერთ პატარა ბინაში გადავიდა საცხოვრებლად.

1962 წლის 23 მარტს მარგარეტ ბრიგჰემმა და რალფ უაიტმა იქორწინეს. 1962 წლის 3 აპრილს მარგარეტი რამდენიმე დღით ქალაქ უესტოვერის საავადმყოფოში მოხვდა.

„არა, საქმის ვითარება მას არ აუხსნია, – განმარტა ჰაროლდ ელისონმა, – ჩვენ მხოლოდ ერთხელ ვინახულეთ, მან კი ცოდვებში გვამხილა და ჯოჯოხეთის ცეცხლში დანვა გვინანსნარმეტყველა. არადა, იმ დროისთვის მე და ჯუდიტი უკვე ცოლ-ქმარი ვიყავით. გვითხრა, ღმერთმა უხილავი დამლთ მოგნიშნათო. მოკლედ, სულ გააფრინა. დედამისმა სცადა, ალერსიანად დალაპარაკებოდა და გამოეკითხა, რა მოხდა, მაგრამ მარგარეტი ისტერიკაში ჩავარდა და აყვირდა, რომ მალე უფლის ანგელოზი მახვილით დაივლიდა ყველა ავტოსადგომს და ულმობლად შემუსრავდა ყველა ცოდვილს. მოკლედ, რაღა უნდა გვექნა? ავდექით და წამოვედით“.

თუმცა ჯუდიტი ელისონს უკეთ ესმოდა, რა შეემთხვა მის ქალიშვილს: იგი თვლიდა, რომ მარგარეტს მუცელი მოეშალა... რაც იმას ნიშნავდა, რომ ნაყოფი ჯერ კიდევ ქორწინებამდე იყო ჩასახული – ამ ფაქტის დადასტურება კი ახალი, სრულიად მოულოდნელი კუთხით დაგვანახებდა კერის დედის ხასიათს.

1962 წლის 19 აგვისტოს დედისთვის მიწერილ გრძელ და საკმაოდ აბდაუბდა წერილში მარგარეტი ირწმუნება, რომ ის და რალფი უმანკოდ, „სქესობრივი კავშირის“ ცოდვის გარეშე ცხოვრობენ და ურჩევს ჯუდიტსა და ჰაროლდ ელისონებს, მათაც გადაკეტონ „სიბილნის წყარო“. „მხოლოდ ამ გზით აარიდებთ თავს შენ და ის კაცი სისხლიან წვიმას, –

წერდა მარგარეტი ბოლოს. – მე და რაღონი მარიამისა და იოსების მსგავსად ვცხოვრობთ და არასოდეს შევიცნობთ და შევრყვნით (სწორედ ასე წერია!) ერთმანეთის სხეულს. ხოლო თუკი მაინც გვიწერია შთამომავლობის ყოლა, დაე, იყოს ნება უფლისა“.

თუმცა კალენდარი მონიშნავს, რომ კერი იმავე წელს, ცოცხალი მოგვიანებით ჩაისახა...”

ორშაბათს ფიზიკულტურის გაკვეთილზე გოგონები ჩუმად, ჩვეული ხმაურისა და შეძახილების გარეშე იცვლიდნენ ტანსაცმელს და არავის გაჰკვირვებია, გასახდელში გაბრაზებული მის დესჯარდინი რომ შემოვარდა. მკერდზე ვერცხლისფერი სასტვენის ეკიდა და ისევ ის სპორტული ტრუსი ეცვა, რომელიც პარასკევს ნახეს მის ტანზე. ტრუსებს კერის სისხლის ლაქები აღარ ემჩნეოდა.

გოგონები თვალს ვერ უსწორებდნენ და ჩუმად განაგრძობდნენ ჩაცმას.

– მაშ, სკოლას ამთავრებთ, არა? – ჩუმად თქვა მის დესჯარდინმა. – რამდენი დარჩა? სულ რაღაც ერთი თვე, არა? საგაზაფხულო მეჯლისამდე უფრო ნაკლებიც კი. თავს დაუდებ, უმეტესობას მხლებლებიც შერჩეული გყავთ და კაბებიც გაქვთ გამზადებული. სიუ, ალბათ, ტომი როსთან ერთად მიდის, ჰელენი – როი ევარტსთან ერთად. კრის, შენ ვინლა აირჩიე? ვინ გააბედნიერე?

– ბილი ნოლანი, – დაღვრემილი სახით მიუგო კრის ჰარგენსენმა.

– როგორ გაუმართლა! ასე არაა? – ჩაილაპარაკა მის დესჯარდინმა, – მეჯლისის საღამოს რა უნდა აჩუქო? სისხლით დალაქავებული საფენი? თუ ტუალეტის ქაღალდის ნახმარი

ნაგლეჯი? თუ არ ვცდები, ბოლო დროს ასეთ რამეებში ბადალი არ მოგეძებნება.

კრისი განითლდა.

– საკმარისია, ნავედი, – თქვა და კარისკენ გაემართა. – ამის მოსმენას არ ვაპირებ.

პარასკევს მომხდარმა ამბავმა მის დესჯარდინს მოსვენება დააკარგვინა – მთელი უქმეების განმავლობაში თვალწინ ედგა მტირალი კერი ფეხებს შორის მიკრული სველი ტამპონით... თუმცა საკუთარ თავზეც ბრაზობდა – თავისი გულცივობისა და უსაფუძვლო გაღიზიანების რცხვენოდა.

როცა კრისმა გვერდით გავლა დააპირა, მის დესჯარდინმა მხარში ხელი წაავლო და იქვე ჩამწკრივებული ლითონის კარადებისკენ მოისროლა. კრისი გრუხუნით მიენარცხა სალათისფერი კარადის კარს და გაოგნებული მიაჩერდა მასწავლებელს. მერე სახე ბრაზისგან მოექცა და აყვირდა:

– ვინ მოგცა ამის უფლება! პასუხს გაგებინებ! აი, ნახავ, შე ბოზო!

ზოგი შეკრთა, ზოგს სუნთქვა შეეკრა, მაგრამ თავი არავის აუნევია – ყველა ჯიუტად დასჩერებოდა იატაკს. მდგომარეობა უმართავი ხდებოდა. სიუმ თვალი მოჰკრა, როგორ მიეკრნენ ერთმანეთს მერი და დონა თიბოდოები და როგორ ჩაჰკიდეს ერთმანეთს ხელები.

– ფეხებზე მკიდია, ჰარგენსენ, – უთხრა მის დესჯარდინმა. – ძალიან ცდებით, თუკი რომელიმე თქვენგანი ფიქრობს, რომ ახლა, როგორც მასწავლებელი, ისე გელაპარაკებით. მე მხოლოდ იმას მინდა მიგახვედროთ, რომ პარასკევს მძღნერული საქციელი ჩაიდინეთ. ნამდვილი მძღნერობა.

კრის ჰარგენსენს თავი დაეხარა და დამცინავად ილიმეზობდა. სხვებიც ასე იდგნენ – ზოგი სად იყურებოდა და ზოგიც

– სად, მაგრამ მასწავლებელს თვალს ვერავინ უსწორებდა. სიუ უეცრად მიხვდა, რომ დანაშაულის ადგილს – საშხაპე კაბინას მისჩერებოდა და მზერა სასწრაფოდ სხვაგან გადაიტანა. გოგონებისგან ჯერ არავის სმენოდა, რომ მასწავლებელს რაიმე საქციელისთვის „მძღნერული“ ეწოდებინა. – თუ გიფიქრიათ, რას გრძნობდა იმნამს კერი უაიტი? საერთოდ შეგიძლიათ ფიქრი? სიუ! ფერნ! ჰელენ! ჯესიკა! ყველას გეკითხებით! კერის მახინჯად თვლით, არადა, პარასკევს რაც ჩაიდინეთ, იმაზე დიდი სიმახინჯე ცხოვრებაში არ მინახავს.

კრის ჰარგენსენმა ადვოკატი მამის შესახებ ჩაიბურტყუნა რალაც.

– მოკეტე! – სახეში მიაძახა მის დესჯარდინმა.

კრისმა მოულოდნელობისგან თავი უკან გადაიქნია, კეფა რკინის კარადას მიარტყა და ნატკენი ადგილის სრესას შეუდგა.

– კიდევ ერთ რამეს გეტყვი, – განაგრძო მასწავლებელმა ცოტა ხმადაბლა, – და თუ დამჭირდა, თმასაც დაგანინკნი. ეჭვი ხომ არ გეპარება?

კრისმა, ალბათ იფიქრა, გიჟიყო, და გაჩუმება ამჯობინა.

მის დესჯარდინმა დონინჯი შემოირტყა და გამოაცხადა:

– დირექციამ ყველას განგისაზღვრათ სასჯელი. სამწუხაროდ, ის არა, რაც მე მინდოდა. ჩემი ნება რომ ყოფილიყო, ყველას სამ-სამი დღით აგიკრძალავდით მეცადინეობებზე დასწრებას და არც გამოსაშვებ სალამოზე დაგიშვებდით.

გოგოებმა ერთმანეთს გადახედეს და აბუზლუნდნენ.

– ასე უფრო ადვილად ისწავლიდით ჭკუას. სამწუხაროდ, სკოლის ადმინისტრაციაში მხოლოდ მამაკაცები არიან და, ვეჭვობ, წესიერად ვერ გაიაზრეს, რამდენად ამაზრზენი იყო თქვენი საქციელი. ამიტომაც მხოლოდ დამატებით მეცა-

დინეობებზე მოგიწევთ დარჩენა... ისიც, სულ რაღაც, ერთი კვირის განმავლობაში.

ყველამ შვებით ამოისუნთქა.

– მაგრამ ეს ჩემი მეცადინეობების კვირეული იქნება და, გაითვალისწინეთ, ტყავს გაგაძრობთ.

– მე არ დავრჩები, – თქვა კრისმა და ზიზლით მოპრუნა ტურები.

– შენი საქმეა, კრის. როგორც ჩათვლი საჭიროდ, ისე მოიქეცი. მაგრამ დამატებითი გაკვეთილების გაცდენისთვის არც სკოლაში და არც გამოსაშვებ მეჯლისზე არ დაიშვები. გასაგებია?

ხმა აღარავის ამოუღია.

– ძალიან კარგი. ახლა კი გამოიცვალეთ და ჩემს ნათქვამზე დაფიქრდით, – დაასრულა მის დესჯარდინმა და საშხაპიდან გავიდა.

ერთხანს ყველა გაოგნებული დუმდა. მერე კრის ჰარგენსენმა იყვირა:

– ამას არ შევარჩენ! – უახლოეს კარადას მივარდა, ვიდაცის ფეხსაცმელს დასწვდა და გამწარებულმა კარისკენ ისროლა, – ყველაფერს გავახსენებ! ჯანდაბა! ჯანდაბა! მაგას ნახეთ რა ვუქნა! თუ ყველა ავდგებით და...

– მოკეტე, კრის, – თქვა სიუმ და თვითონაც გაუკვირდა, რა ბებრულად და უსიცოცხლოდ გაიჟღერა მისმა ხმამ. – უბრალოდ, მოკეტე.

– ეს ასე არ დამთავრდება, – კრისმა სწრაფად გაიხსნა კაბის შესაკრავი და მწვანე ტრუსებს დასწვდა, – ეს ამბავი ასე არ დამთავრდება!

არც შემცდარა.

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 60-61):

„ამ შემთხვევის გულდსამით შესწავლის შემდეგ დავასკვნენ, რომ ის ადამიანები, რომლებიც სამეცნიერო თუ პოპულარული გამოცემებისთვის მსგავს კვლევებს აწარმოებენ, ზედმეტად ბევრ დროს უთმობენ ადრეულ ასაკში კერი უაიტის ტელეკინეტიკური ნიჭის გამოვლენის ფაქტების ძიებას. უხეშ ანალოგიას თუ მოვიშველიებთ, შეიძლება ითქვას, რომ ეს ძალიან ჰგავს მოძალადის ბავშვობაში მასტურბაციის ფაქტების კვლევას.

ამ ფონზე ქვის სექციის ამბავი ერთგვარ ანომალიას წარმოადგენს. მრავალი მკვლევარი შეცდომით მიიჩნევს, რომ თუკი არსებობს ერთი შემთხვევა, უსათუოდ უნდა არსებობდეს სხვა შემთხვევებიც. მოვიყვან კიდევ ერთ ანალოგიას დავიტყვი: იგივე იქნებოდა კრეიტერ ლეიკ პარკში მეტეორიტების მკვლევართა გაგზავნა მხოლოდ იმიტომ, რომ იმ ადგილას ორი მილიონი წლის წინ ასტეროიდი ჩამოვარდა.

რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, ბავშვობაში ტელეკინეტიკური შესაძლებლობების გამოვლენის სხვა ფაქტები კერის შემთხვევაში არ დარეგისტრირებულა. ის რომ ერთადერთი ბავშვი არ ყოფილიყო ოჯახში, კიდევ შეიძლებოდა ჭორის დონეზე მაინც გაგვეგო რაიმე პატარ-პატარა ინციდენტების შესახებ.

მაგალითად, სხვა მდგომარეობაა ანდრეა კოლინცის შემთხვევაში (უფრო დანვრილებით იხ. მე-2 დანართი). ჩვენთვის ცნობილია, რომ, როცა ანდრეა სახურავზე აძვრომისთვის მიტყეპეს, „წამლების კარადის კარი თავისით გაიღო და თაროებიდან წამლის შუშები გადმოცვივდა – თან ზოგმა შუშამ სააბაზანოს ერთი კედლიდან მეორე კედლამდე იფრინა. სახ-

ლში ყველა კარი გაჯახუნდა და ბოლოს გადაყირავდა მაგიდა, რომელზეც სამასგირვანქიანი სტერეოაპარატურა იდგა, ფირფიტები კი მთელ ოთახში მიმოიფანტა და დაიმსხვრა“.

აღსანიშნავია, რომ ეს ცნობა, რომელიც ჟურნალ „ლაიფის“ 1955 წლის 4 სექტემბრის ნომერში დაიბეჭდა, ანდრეას ძმების მონაყოლის საფუძველზეა ჩანერილი. ცხადია, სამეცნიერო თვალსაზრისით, ჟურნალი „ლაიფი“ ობიექტურ და სარწმუნო წყაროდ არ შეიძლება ჩაითვალოს, მაგრამ ამ ამბის დამადასტურებელი სხვა უტყუარი ფაქტები და კარგად გათვითცნობიერებულ მონმეთა მონათხრობებიც უხვად არსებობს.

კერი უაიტის შემთხვევაში მხოლოდ მარგარეტ უაიტი იყო იმ მოვლენათა ერთადერთი მონმე, რომლებიც ამ დიდი ტრაგედიის პროლოგად იქცა. მარგარეტ უაიტი კი, მოგეხსენებათ, ცოცხალი აღარაა.

იუვენის სკოლის დირექტორი ჰენრი გრეილი მთელი კვირის მანძილზე ელოდა კრისის მამას, მაგრამ ბატონი ჰარგენსენი მხოლოდ პარასკევს მივიდა – მას მერე, რაც წინა დღით მისმა ქალიშვილმა მრისხანე მის დესჯარდინის დამატებითი მეცადინეობა გააცდინა.

– გისმენთ, მის ფიშ, – ოფიციალური ტონით თქვა გრეილმა ინტერკომში, თუმცა ფანჯრიდანვე დაინახა მოსაცდელში შემოსული ჰარგენსენი, რომელსაც ადგილობრივ გაზეთში დაბეჭდილი ფოტოებიდან იცნობდა.

– მისტერ გრეილ, თქვენთან მისტერ ჯონ ჰარგენსენია მოსული.

– შემოუშვით, გეთაყვა, – უთხრა გრეილმა და გაიფიქრა: „ჯანდაბა, ფიშ! აუცილებელია ასეთი ოფიციალური ტონით ლაპარაკი?“

გრეილს ერთი უშნო ჩვევა ჰქონდა – საუბრისას ქალაქის სამაგრებს ლუნავდა, ხელსახოცებს ხევდა, ფურცლებს კუთხეებს უკეცავდა... ქალაქის წამყვან ადვოკატ ჯონ ჰარგენსენთან შეხვედრისთვის მან „მძიმე არტილერია“ – სამაგრების მთელი კოლოფი მოამზადა.

ჰარგენსენი მაღალი და წარმოსადეგი კაცი იყო. თითოეული მოძრაობითა და ყოველი შესტით აჩვენებდა, რომ სრულყოფილად ფლობდა ადამიანებთან ურთიერთობის ხელოვნებას და რომ ამ საქმეში მთელს ქალაქში ბადალი არ მოეძებნებოდა. ტანზე ინგლიური ყაიდის შესანიშნავი კოსტიუმი ეცვა მწვანე და ოქროსფერი, ოდნავ შესამჩნევი ელვარებით (გრეილის ძველი, ქუჩის გადაღმა ნაყიდი კოსტიუმი მასთან ახლოსაც ვერ მივიდოდა); ხელში ნამდვილი ტყავის, ქრომირებული ფოლადით შემოსალტული კეისი ეჭირა; გაღიმებისას ქათქათა კბილები ფაიფურივით უბზინავდა – ერთი ასეთი ღიმილი და მდედრობითი სქესის ნაფიცი მსაჯულები ცხელ ტაფაზე დაგდებული მარგარინით დნებოდნენ. ხელის ჩამორთმევაც უმაღლესი ხარისხისა ჰქონდა – მტკიცე, კეთილგანწყობილი და ხანგრძლივი.

– მისტერ გრეილ, უკვე დიდი ხანია, თქვენთან შეხვედრა მინდა.

– ყოველთვის საიამოვნოა სკოლის საქმეებით დაინტერესებულ მშობლებთან საუბარი, – მიუგო გრეილმა ცივი ღიმილით. – ამიტომაც ვატარებთ ყოველ ოქტომბერს ღია კარის დღეს.

– ჰო, რა თქმა უნდა, – გაუღიმა პაუხად ჰარგენსენმა, – მაგრამ, დარწმუნებული ვარ, დაკავებული ბრძანდებით... მე კი ორმოცდახუთ წუთში სასამართლოში უნდა ვიყო. ამიტომაც იქნებ პირდაპირ საქმეზე გადავსულიყავით?

- კი ბატონო, - გრეილი კოლოფს დასწვდა და პირველი სამაგრის დასაგრეხად მოემზადა. - თუ არ ვცდები, თქვენი ქალიშვილისთვის დაწესებული დისციპლინარული სასჯელის თაობაზე სასაუბროდ მობრძანდით. უნდა მოგახსენოთ, რომ ამგვარ შემთხვევებთან დაკავშირებული პოლიტიკა უკვე დიდი ხნის წინაა განაზღვრული და თქვენ, როგორც სამართლიანობისთვის მებრძოლი ადამიანი, თავადაც უნდა ხვდებოდეთ, რომ ასეთ შემთხვევაში რაიმე გამონაკლისის დაშვება შეუძლებელია...

ჰარგენსენმა ხელი მოუთმენლად გაიქნია.

- აშკარად ცდებით, მისტერ გრეილ. აქ იმიტომ მოვედი, რომ ფიზიკულტურის მასწავლებლის, მის რიტა დესჯარდინის მხრიდან ჩემი ქალიშვილის მიმართ უხეში მოპყრობა გავაპროტესტო. გარდა ამისა, ვშიშობ, სიტყვიერ შეურაცხყოფასაც ჰქონდა ადგილი. თუ არ ვცდები, მის დესჯარდინმა იხმარა სიტყვა „მძღნერული“.

გრეილმა ჩუმად ამოიოხრა.

- მის დესჯარდინს საყვედური გამოეცხადა.

ჰარგენსენის ღიმილი დაახლოებით ოცდაათი გრადუსით გაგრძელდა.

- ვშიშობ, მხოლოდ საყვედური საკმარისი არაა. როგორც ვიცი, ის ახალგაზრდა ჰმ... ქალბატონი, პირველი წელია, რაც ასწავლის. ასე არაა?

- დიახ. და სავსებით გვაკმაყოფილებს მისი მუშაობა.

- ისიც გაკმაყოფილებთ, მოსწავლეებს ლითონის კარადებს რომ ანარცხებს და მეზღვაურივით იგინება?

გრეილი იერიშზე გადავიდა:

- ადვოკატი ბრძანდებით და, წესით, უნდა იცოდეთ, რომ ჩვენს შტატში სკოლას აქვს უფლება, იმოქმდოს *in loco*

parentis,⁴ ანუ სასკოლო მეცადინეობების მსვლელობისას ჩვენ არა მხოლოდ სრულ პასუხისმგებლობას ვიღებთ მოსწავლეებზე, არამედ მთელი სისრულით მოვიპოვებთ მშობლის უფლებებს. თუკი არ იცნობთ პრეცედენტებს, შეისწავლეთ საქმე „მონონდოკის სასკოლო ოლქი კრეინპულის წინააღმდეგ“, ან...

– ვიცნობ ამ კონცეფციას, – გააწყვეტინა ჰარგენსენმა. – ჩემთვის ისიც ცნობილია, რომ არც კრეინპულის საქმე, რომლის მოშველიებაც ძალიან უყვართ სკოლების ადმინისტრატორებს, და არც ფრიკის საქმე არანაირ კავშირში არაა ფიზიკურ თუ სიტყვიერ შეურაცხყოფასთან. სამაგიეროდ არსებობს საქმე „მე-4 სასკოლო ოლქი დევიდის წინააღმდეგ“. გსმენიათ რაიმე ამის შესახებ?

გრეილს მშვენივრად ახსოვდა ეს საქმე. მეოთხე ოლქის საშუალო სკოლის დირექტორის ყოფილი მოადგილე მისი მეგობარი იყო და თავის დროზე ხშირად ხვდებოდა პოკერის სათამაშოდ. ამჟამად ჯორჯი სკოლაში აღარ მუშაობდა და პოკერსაც იშვიათად თამაშობდა – მას სადაზღვეო კომპანიაში მოუწია გადასვლა, რადგან ერთხელ ერთ-ერთ მოსწავლეს ზედმეტად გრძელი თმა შეკრიჭა. სასამართლოს გადაწყვეტილებით, სასკოლო ოლქმა დაზარალებულს შვიდი ათასი დოლარი გადაუხადა – ანუ დაახლოებით ათასი დოლარი მაკრატილის თითოეულ გაჩხაკუნებაში.

გრეილი მეორე სამაგრს მიადგა.

– მაგრამ მოდი, შევეშვათ პრეცედენტების ციტირებას, მიტერ გრეილ. მოცლილი არც ერთი არა ვართ. არაფერში მჭირდება ზედმეტი განამანია. ჩემი ქალიშვილი ახლა სახ-

⁴ მშობლების ნაცვლად (ლათ.).

ლშია. ორშაბათსაც და სამშაბთსაც შინ დარჩება და მეცადინეობებზე მისი არდაშვების ვადაც ამოინურება. ამ სასჯელს მეც ვეთანხმები, – მან კვლავ მბრძანებლურად აიქნია ხელი.

(აჰა, ფიდო⁵, გემრიელი ძვალი)

– ახლა მოგახსენებთ, მე რა მინდა, – განაგრძო ჰარგენსენმა. – პირველი: გამოსაშვები მეჯლისის ბილეთი ჩემი ქალიშვილისთვის. გამოსაშვები სალამო მნიშვნელოვანი მოვლენაა ნებისმიერი გოგონასთვის და კრისიც ძალიან განიცდის ამის გამო. მეორე: არანაირი კონტრაქტის გაგრძელება იმ მის დესჯარდინს. ამას დაუინებით მოვითხოვ. დარწმუნებული ვარ, საქმე სასამართლომდე თუ მივიდა, სკოლიდანაც გავარდება და ზარალის ასანაზღაურებლად კაი მოზრდილი თანხის გადახდაც მოუწევს. მაგრამ არ მინდა შურისძიება.

– თუ არ დაგთანხმდით, ალტერნატივა მხოლოდ სასამართლოა?

– თუ სწორად მახსოვს პროცედურა, ჯერ მოსმენა უნდა გაიმართოს განათლების კომიტეტში. მერე კი ჰო, სასამართლო შედგება. თქვენთვის სავალალოდ.

კიდევ ერთი სამაგრი...

– ფიზიკური და სიტყვიერი შეურაცხყოფისთვის. ხომ მართალია?

– პრინციპში მართალია.

– ერთი ეს მითხარით, მისტერ ჰარგენსენ, თუ იცით, რომ თქვენი ქალიშვილი და მისი თანაკლასელები ჰიგიენურ პაკეტებს ესროდნენ გოგონას, რომელსაც პირველად დაენყო მენტრუაცია? – თანაც იმ საწყალ ბავშვს ეგონა, რომ სისხლისგან იცლებოდა და ნუთინუთზე მოკედებოდა.

⁵ აბრაჰამ ლინკოლნის ძაღლის სახელი.

ჰარგენსენმა შუბლი ოდნავ შეჭმუნა – თითქოს გვერდით ოთახში ჩურჩულს უსმენსო.

– მგონი, ამას საქმესთან კავშირი არ აქვს. მე სკოლის თანამშრომლის ქმედებაზე გელაპარაკებით...

– რა მნიშვნელობა აქვს, რაზე მელაპარაკებით? იმ გოგონას, კერიეტ უაიტს, „ცალტვინას“ უძახდნენ, „ხვრელის დაცობას“ ურჩევდნენ და კიდევ ათასნაირად ამცირებდნენ. იმ ბავშვს ეს კვირა საერთოდ არ უვლია სკოლაში. როგორ გგონიათ, ეს არაა სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა? ჩემი აზრით, არის.

– სულაც არ ვაპირებ თქვენი ნახევრადსარწმუნო განცხადებებისა და ბანალური ლექციების მოსმენას. საკმაოდ კარგად ვიცნობ საკუთარ ქალიშვილს, რომ...

– ინებეთ, – გრეილმა დოკუმენტების კალათიდან ვარდისფერი ბარათების დასტა ამოიღო და მაგიდაზე დააგდო. – მე კი მგონია, საერთოდ არ იცნობთ. ყოველ შემთხვევაში, ისეთს, როგორიც ამ ბარათებშია... თორემ მიხვდებოდით, რომ ყურები აქვს დასახვევი... თანაც რაც უფრო მალე, მით უკეთესი – სანამ ვინმესთვის სერიოზული ზიანი მიუყენებია.

– რა თქვენი...

– იუვინის სკოლაში ოთხი წელია, სწავლობს, – გაანყვეტინა გრეილმა, – ამთავრებს სამოცდაცხრამეტი წლის ივნისში, ანუ ერთ თვეში. გონებრივი განვითარების მაქსიმალური კოეფიციენტი 140 აქვს. საშუალო – 83. ამის მიუხედავად, ობერლინის კოლეჯში ჩაირიცხა. ეტყობა, ვილაცამ (სავარაუდოდ, თქვენ, მისტერ ჰარგენსენ) ჩაუნყო საქმე. დამტებით გაკვეთილებზე დასწრება, სასჯელის სახით, სამოცდათოთხმეტჯერ დაუნესდა. აქედან ოცჯერ სხვადასხვა ნაკლოვანების მქონე ბავშვების დაჩაგვრისთვის. კრისის დამქაშები მათ

„უმაქნის ჩმორებს“ ეძახიან – თვლიან, რომ ძალიან სასაცილოდ ჟღერს. შემდეგ... ხსენებული დამატებითი გაკვეთილებიდან ორმოცდათერთმეტი გააცდინა. ჩემბერლენის დაწყებით სკოლაში ერთი სასჯელი თანაკლასელის ფეხაცმელში პეტარდის ჩაგდებისთვის დაიმსახურა. ბარათში წერია, რომ ამ „უნყინარი ხუმრობის“ გამო მსხვერპლმა, ირმა სვოუპმა კინალამ ორი თითი დაკარგა (თუ არ ვცდები, ირმას კურდღლის ტუჩი ჰქონდა). თქვენს ქალიშვილზე ვლაპარაკობ, მისტერ ჰარგენსენ. ნუთუ ეს არაფერს გეუბნებათ?

– როგორ არა! – მიუგო ჰარგენსენმა და წამოიმართა, – ეს იმას მეუბნება, რომ ამის შემდეგ მხოლოდ სასამართლოში გნახავთ და ისეთ დღეში ჩაგაგდებთ, კომივოიაჟორობაც სანატრელი გაგიხდებათ.

გრეილიც წამოდგა და თვალში თვალში გაუყარა. თავს ძლივს იკავებდა.

– ეგრე იყოს, – უთხრა მტკიცედ და უეცრად ჰარგენსენის მზერაში გაოცება შენიშნა. ამიტომაც თითები გადააჯვარედინა და გადაწყვიტა, ბრძოლა ნოკაუტით დაესრულებინა... ან, თუნდაც, ტექნიკური ნოკაუტით, რაც, სხვა თუ არაფერი, სამსახურს მაინც შეუნარჩუნებდა მის დესჯარდინს და ჭკუასაც ასწავლიდა ამ გაყოყობულ არამზადას. – ისე, როგორც ვხედავ, ბოლომდე არ გაგიაზრებიათ პრინციპი *in loco parentis*, ბატონო ჰარგენსენ. მოცემულ შემთხვევაში ის იცავს არა მხოლოდ თქვენს ქალიშვილს, არამედ კერი უაიტსაც. ამიტომაც, რაწამს სასამართლოს მიმართავთ ზარალის ანაზღაურების მოთხოვნით, მაშინვე თქვენი ქალიშვილის წინააღმდეგ შევიტანთ სარჩელს და დავიცავთ კერი უაიტის უფლებებს.

ჰარგენსენმა პირი გააღო, ისევ დამუნა და ძალისძალად ამოღერდა:

- ნუ გგონიათ, რომ თავს დაიძვრენთ ასეთი იაფფასიანი...

- ხრიკებით, არა? ხომ ამ სიტყვის თქმა გინდოდათ? - გრეილმა ნიშნის მოგებით გაუღიმა, - იმედია, გასასვლელს თავად მიაგნებთ, მისტერ ჰარგენსენ. თქვენი ქალიშვილისთვის დანიშნული სასჯელი ძალაში რჩება. შეგიძლიათ სასამართლოში გვიჩვილოთ. თქვენი ნებაა.

ჰარგენსენმა ცივად გადააბიჯა კაბინეტის ზღურბლს და წამით შეჩერდა - თითქოს რალაციის თქმას აპირებო. მაგრამ არაფერი თქვა და ოთახიდან სწრაფად გავიდა - კინალამ კარიც კი გაიჯახუნა.

გრეილმა შვებით ამოისუნთქა. ძნელი მისახვედრი არ იყო, სადამდე მიიყვანდა კრის ჰარგენსენს თავხედობა და სიჯიუტე.

ნუთის შემდეგ კაბინეტში მორტონი შემოვიდა.

- როგორ ჩაიარა?

- დრო გვიჩვენებს, მორტი, - მიუგო გრეილმა და უკმაყოფილო სახით დახედა დაგრეხილ საკანცელარიო სამაგრებს.

- აპირებს ჩივილს?

- არ ვიცი. ისე, როცა დავემუქრე, ჩვენც გიჩივლებთ-მეთქი, ცოტა აზრზე მოვიდა.

- კი, მოვიდოდა, - მორტონმა ტელეფონის აპარატს შეხედა და დასძინა: - მგონი, დროა, ეს ამბავი სკოლის ინსპექტორს შევატყობინოთ.

- მართალი ხარ, - გრეილმა ყურმილი აიღო, - კიდევ კარგი, უმუშევრობის დაზღვევა მაინც მაქვს.

- მეც მაქვს, - ერთგულად დაუკრა კვერი მორტონმა.

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (მე-3 დანართი):

„ქვემოთ მოყვანილი ლექსი კერის მიერ მეშვიდე კლასში შესრულებული საშინაო დავალებაა. მისი ლიტერატურის მასწავლებელი, მისტერ ედვინ კინგი იხსენებს: „არ ვიცი, რატომ შევინახე ეს თხზულება: მას ძლიერ მოსწავლედ არასოდეს მივიჩნევდი და ესეც დიდი ვერაფერი ლექსია. გაკვეთილებზე კერი ყოველთვის ჩუმად იჯდა და არ მახსოვს, ერთხელ მაინც აენიოს ხელი. მოუხედავად ამისა, ამ ლექსში მაინც არის რაღაც“.

კედლიდან ცივად მიმზერს იესო,
თიხის ჯვარცმაზე გაქვავებული.
თუკი ვუყვარვარ, როგორც თქვა დედამ,
მაშინ რატომ ვარ ასე ეული?

ფურცელს, რომელზეც ეს ოთხტაეპიანი ლექსია დაწერილი, კიდებზე ჯვრის ფორმის ფიგურები აქვს მიხატული“.

ორშაბათს ტომის ვარჯიში ჰქონდა და სიუმაც გადაწყვიტა, ქალაქის ცენტრში, „კელი ფრუტ კომპანიში“ დალოდებოდა. კელის მაღაზია უფროსკლასელთა ერთადერთი ნავსაყუდელი იყო მთელს ჩემბერლენში მას შემდეგ, რაც ნარკოტიკების გახმაურებული ამბის გამო შერიფმა დოილმა დასასვენებელი ცენტრი დახურა. „კელი ფრუტ კომპანი“ მსუქან და მუდამ მოლუშულ ჰიუბერტ კელის ეკუთვნოდა. ის თმას შავად იღებავდა და სულ წუნუნებდა, ელექტროსტიმულატორი ბოლოს მომიღებსო.

მისი დაწესებულება საბაკალეო მაღაზიის, გაზიანი სამელების ბარისა და ბენზინგასამართი სადგურის ერთგვარ ნაზავს წარმოადგენდა – შესასვლელთან ჟანგიანი ბენზინგასამართი ავტომატი იდგა, რომლის გამოცვლა კელის არც უფიქ-

რია, როცა ეს ბიზნესი იყიდა. გარდა ამისა, კელი ვაჭრობდა ლუდით, იაფფასიანი ღვინით, პორნოგრაფიული ჟურნალებითა და ისეთი უცნობი მარკების სიგარეტებით, როგორებიცაა „მურადსი“, „კინგ სანო“ ან „მარველ ტრაიტსი“.

თავად ბარი ნამდვილი მარმარილოთი იყო განწყობილი და ოთხ თუ ხუთ ტიხრებით გამიჯნულ მაგიდას იტევდა. სწორედ ამ მაგიდებთან კლავდნენ დროს ის უიღბლო მოზარდები, რომლებსაც დასაღევად ან მოსაწევად წასასვლელი არსად ჰქონდათ. ბარის კუთხეში, დამტვერილი ნიგნებით გაძეძგილი თაროს გვერდით, ნაირფრად ციმციმებდა პინბოლის მოშლილი ავტომატი, რომელიც მესამე ბურთზე რატომღაც ყოველთვის ანულებდა ანგარიშს.

ბარში შევიდა თუ არა, სიუმ შორეულ მაგიდასთან კრის ჰარგენსენი დაინახა. კრისის ახალი თაყვანისმცემელი, ბილი ნოლანი ჟურნალების დახლთან იდგა და „პოპულარული მექანიკის“ ბოლო ნომერს ფურცლავდა. სიუსთვის გაუგებარი იყო, რა ნახა კრისმა – ყველაფრით უზრუნველყოფილმა და ყურდლებით განებივრებულმა გოგომ ამ ნოლანში, რომელიც, გულმოდგინედ გადავარცხნილი, გაპოხილი თმით, ელვაშესაკრავებით დახუნძლული ტყავის პიჯაკითა და მბოლავი „შევროლეტი“, ორმოცდაათიანი წლების გადმონაშთს ჰგავდა.

– სიუ! – დაუძახა კრისმა, – ჩვენთან მოდი!

სიუს ზიზღის უცნაური გრძნობა დაეუფლა და ყელში ბოლმა მოებჯინა, მაგრამ, ამის მიუხედავად, თავი დაუკრა და ხელი დაუქნია. კრისის დანახვაზე უეცრად მოეჩვენა, რომ საშხაპის ოდნავ შეღებულ კართან იდგა, კარს მიღმა კი კერი უაიტი იჯდა მოკუნტული და ხელებში თავჩარგული. სიუ საკუთარმა პირმოთნეობამ გააბრაზა (რატომ არ გავტრიალდი და არ წავედი?).

– ათი ცენტის რუტბირი დამისხით, – თქვა მან.

ჰიუბის საუკეთესო რუტბირი ჰქონდა. დიდ, გაყინულ კათხებში ასხამდა – ჯერ კიდევ გასულ საუკუნეში რომ იყენებდნენ, ისეთებში. სკოლაში, სანამ მეცადინეობა დაუმთავრდებოდა, სიუს სულ ეს სასმელი ელანდებოდა – მერე რა, რომ ასუქებდა, სიამოვნებაზე მაინც ვერ ამბობდა უარს. მაგრამ ახლა უეცრად აღმოაჩინა, რომ კრისის დანახვაზე ყველაფრის ხალისი გაუქრა.

– გული როგორ გაქვს, ჰიუბი? – ჰკითხა სიუმ.

– ეჰ, ბავშვებო, – კელიმ სასმელს დანით გადააცალა ქაფი და კათხა პირამდე გაავსო, – თქვენ რა გესმით! აი, დღეს დილით საპარსი ჩავრთე და იმისთანა მძებგვა! ასათმა ვოლტიმა პირდაპირ სტიმულატორში გაიარა. ვერასოდეს გაიგებთ, რა დღეში ვარ! ასე არაა?

– ალბათ, ასეა.

– ასეა, ასე. ღმერთმა არ გაგაგებინოს. ვინ იცის, კიდევ რამდენ ხანს გაუძლებს ამ ნამებას ჩემი პატარა მოტორი? თუმცა, ალბათ, დიდხანს არ მომიწევს მარჩიელობა. ფეხებს რომ გავფშეკ და ქალაქის მერია ამ ადგილას ავტოსადგომს მოაწყობს, მაშინ გაიგებთ... ათი ცენტი გმართებს.

სიუმ მარმარილოს დახლზე მონეტა დადო.

– ჩემს დანჯღრეულ გულს კიდევ ორმოცდაათი მილიონი ვოლტი უნდა? – ჩაიბურტყუნა კელიმ და ოდნავ გამობურცულ გულის ჯიბეს დახედა.

სიუ დარბაზის ბოლოში გავიდა და კრისის მაგიდას მიუჯდა. კრისი ძალიან კარგად გამოიყურებოდა: შავი თმა მწვანე რეზინით ჰქონდა შეკრული, შემოტმასნილი ბლუზა კი უფრო მეტად გამოკვეთდა მისი სავსე, მაღალი მკერდის ფორმებს.

– როგორ ხარ, კრის?

- მშვენივრად, - მოუგო კრისმა ზედმეტად მხიარული ხმით. - ახალი ამბავი გაიგე? გამოსაშვებ მეჯლისზე არ მიშვებენ. მაგრამ აგერ ნახავ, ის ბებერი ნაბოზარი გრეილი სამსახურს თუ არ დაკარგავს.

იუვინის სკოლაში ეს ამბავი ყველას გაგონილი ჰქონდა და, ცხადია, გამონაკლისი არც სოუ იყო.

- მამა სასამართლოში აპირებს ჩივილს, - თქვა კრისმა და ბილის გასძახა: - ბილიიიი! მოდი, სოუს მიესალმე.

ბილიმ ჟურნალი დადო და მაგიდას ფეხების ფრატუნით მოუახლოვდა - ცერები ქამარში ჰქონდა გაჩრილი და საჩვენებელ თითებს განიერთოტებინა „ლევისის“ შესაკრავზე ითათუნებდა. კომიქსის პერსონაჟს ჰგავდა და სოუმ პირზე ხელი აიფარა, რომ არ გასცინებოდა.

- გამარჯობა, სოუზი, - მიესალმა ბილი და მაგიდას მიუჯდა. მერე კრისს ხელი გადახვია და უემოციო სახით, თითქოს ხორცის ნაჭერს სინჯავსო, მხარზე ფერება დაუნყო.

- ისე, ვფიქრობ, მაინც მივალთ მეჯლისზე, - თქვა კრისმა. - პროტესტის ნიშნად... ან რაღაც ამის მსგავსს მოვიფიქრებთ.

- მართლა? - სოუ ძალიან გაოცდა.

- არა, რა თქმა უნდა... - ამოიოხრა კრისმა, - არ ვიცი... მერე ბრაზისგან სახე მოექცა - თითქოს უეცრად ქარიშხალი ამოვარდაო.

- ყველაფერი იმ ძუკნა კერი უაიტის ბრალია! - წამოიძახა გამწარებულმა, - ტრაკში შეიტენოს თავისი ღვთისმოსაობა!

- კაი, გეყოფა, - სოუ მის დამშვიდებას შეეცადა.

- აი, ყველანი რომ ამომდგომოდით მხარში და მეჯლისზე არ წასულიყავით... ღმერთო! სოუ, შენ რაღა დაგემართა?

ერთად დედას ვუტირებდით. არ მეგონა, სხვების პაიკად თუ გადაიქცეოდი.

სიუმ იგრძნო, რომ აღმური მოედო.

– სხვების რა მოგახეხო, მაგრამ მე არავის პაიკი არა ვარ. სასჯელს იმიტომ შევეგუე, რომ დავიმსახურე: ჩვენ მართლა საძაგლად მოვიქეციით. ასეა.

– რას ბოდავ?! ის ჩათლახი კერი სულ იმას გაიძახის, რომ ყოვლადნმინდა დედამისისა და მის გარდა, ყველას ჯოჯობეთის კუპრში მოგვინევს ბანაობა, შენ კი დამდგარხარ და ექომაგები. საფენები კი არ უნდა გვესროლა, ხახაში უნდა ჩაგვეჩარა მისთვის.

– ჰო, მართალი ხარ. კარგად იყავი, კრის, – გაანყვეტინა სიუმ და სწრაფად წამოდგა.

ამჯერად კრისი განითლდა: სახე ისე აუჭარხლდა, თითქოს მის შინაგან მზეს წითელი ღრუბელი გადაეფარაო.

– ესეც გამომივიდა აქ ორლევანელი ქალწული! თუ სწორად მახსოვს, იმ დღეს ამ საქმეში შენც მონაწილეობდი.

– კი, – სიუს გააჟრჟოლა, – მაგრამ დროზე გავჩერდი.

– მართლა? რას მელაპარაკები! – კრისმა გოცეებული გამომეტყველება მიიღო, – მოკლედ, ნამდვილი ნმინდანი ხარ. ეს სასმელიც თან წაიღე, თორემ შემთხვევით შეიძლება შევეხო და ოქროდ ვიქცე.

სიუს რუტბორისთვის ხელი არ უხლია – გატრიალდა და ბორძიკ-ბორძიკით გავიდა ქუჩაში. სევდა შემოაწვა, ისეთი დიდი სევდა, რომ ვერც მრისხანებითა და ვერც ცრემლით გადმოსცემდა. ის ყოველთვის ადვილად პოულობდა საერთო ენას თანაკლასელებთან და პირველად იჩხუბა მას შემდეგ, რაც კონკრეტული წინკნის ასაკიდან გამოვიდა. ერთი სიტყვით, პირველად მოუვიდა უსიამოვნება საკუთარი პრინციპების გამო.

რა თქმა უნდა, კრისმა ყველაზე მტკივნეულ ადგილას დააჭირა ფეხი. სიუ მართლა თვალთმაქცობდა. სულის სიღრმეში მწარე სიმართლე ჰქონდა დაფლული: იმას, მორჩილად რომ მიიღო სასჯელი და ყოველდღე დადიოდა სპორტულ დარბაზში, სადაც მის დესჯარდინის მეთვალყურეობის ქვეშ მთელი საათის განმავლობაში ოფლად იღვრებოდა, არაფერი ჰქონდა საერთო კეთილშობილებასთან. უბრალოდ, სიუ მზად იყო, ნებისმიერი საფასური გადაეხადა, ოღონდაც გამოსაშვებ საღამოზე მოხვედრილიყო... დიახ, ნებისმიერი საფასური...

ტომი კვლავ არ ჩანდა.

სიუ სკოლისკენ გაემართა. მუცელში ჭვალი უვლიდა...

მის სიუ „ქალთაკლები“... კალმით ნახატი სიუზი... სანიმუშო გოგონა, რომელიც მხოლოდ იმ ბიჭს აძლევს, ვისაც ცოლად უნდა გაჰყვეს – რა თქმა უნდა, საკვირაო დანართში დაბეჭდილი სათანადო პუბლიკაციითა და ქორნილის ფოტოსურათებით. ორი ბავშვი, რომლებსაც ტყავი უნდა გააძრო, თუკი წამით მაინც გამოამყლავნებენ პატიოსნებას – თუკი იკამათებენ, იჩხუბებენ და აღარ გაუღიმებენ ყველას, ვინც მათგან ლაქუცს მოელის.

გამოსაშვები მეჯლისი. ცისფერი კაბა. მაცივარში ნადები ყვავილებით მორთული კორსაჟი. თეთრ სმოკინგში, შავ შარვალსა და შავ ფეხსაცმელში გამონყობილი ტომი. „კოდაკებითა“ და „პოლაროიდებით“ შეიარაღებული მშობლები. ფარჩა-აბრეშუმით მორთული სპორტული დარბაზი. ორი მუსიკალური ჯგუფი – ერთი როკს უკრავს, მეორე – წყნარ მუსიკას. იქ „უმაქნის ჩმორებს“ არ შეუშვებენ. იქ მხოლოდ კლუბის წევრები დაიშვებიან.

სიუმ ველარ მოითმინა და ტირილი წასკდა.

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 60):

„ქვემოთ მოგვყავს ნაწყვეტი კრის ჰარგენსენის მიერ დონა კელოგისტვის მიწერილი წერილიდან. დონა 1978 წლის შემოდგომაზე ჩემბერლენიდან პროვიდენსში გადავიდა. როგორც ჩანს, ის კრისის უახლოეს მეგობართაგანი იყო. წერილი 1979 წლის 17 მაისით თარიღდება.

„მოკლედ, გამოსაშვებ მეჯლისზე აღარ მიმესვლება. მამაჩემმა კი ჩაისვარა და სასამართლოში ჩივილს აღარ აპირებს. მაგრამ ამას მაინც არ შევარჩენ. ჯერ კიდევ არ ვიცი, რას ვიზამ, მაგრამ გეფიცები, ძალიან ცუდ სიურპრიზს მოვუმზადებ იმ ჩათლახებს...“

ჩვიდმეტი იყო. ჩვიდმეტი მაისი. კერიმ გრძელი თეთრი ღამის პერანგი ჩაიცვა და კალენდარზე გასული დღე გადახაზა. გასულ დღეებს ის მსხვილი შავი ფლომასტერით შლიდა – მერე რა, რომ ასეთი საქციელი სიცოცხლის მიმართ ცუდ დამოკიდებულებაზე მეტყველებდა. კერის ეს სულაც არ ანალვლებდა. მას მხოლოდ ის ადარებდა, რომ დილით დედა ისევ გაუშვებდა სკოლაში და ისევ მოუწევდა მათთან შეხვედრა.

კერი საკუთარი ფულით ნაყიდ პატარა სარწველა სავარძელში ჩაჯდა და თვალები დახუჭა. ცდილობდა, მათზე აღარ ეფიქრა და უსარგებლო აზრებისგან გათავისუფლებულიყო – თითქოს იატაკი მოგავა და მთელი ნაგავი ხალიჩის ქვეშ, ქვეცნობიერში შეხვეტაო. აი, ასე. ახლა ყველაფერი რიგზეა!

კერიმ თვალები გაახილა და კომოდზე შემოდებულ თმის ჯაგრისს შეხედა.

ერთი, ორი და...

ჯაგრისი ჰაერში აინია... ძალიან მძიმე იყო, თითქოს ვი-
ლაც სუსტი ხელით ვეებერთელა ჰანტელის ანევას ცდილობ-
სო. ჰმმ...

ჯაგრისი კომოდის კიდეს გადასცდა – უნდა ჩავარდნი-
ლიყო, მაგრამ არ ჩავარდა: ჰაერში ეკიდა და ოდნავ ირწეოდა,
თითქოს უხილავი ძაფი იჭერსო. კერძო თვალები მოჭუტა. სა-
ფეთქელზე ძარღვები დაებერა. ექიმები უსათუოდ დაინტე-
რესდებოდნენ მის ორგანიზმში ამ დროს მიმდინარე პროცე-
სებით, რომლებსაც, ერთი შეხედვით, არანაირი ლოგიკური
ახსნა არ ჰქონდა. წნევამ ას ოთხმოცდაათამდე აუნია; სიც-
ხე 94.3 გრადუსამდე⁶ დაუვარდა; პულსი ას ორმოცი გაუხ-
და – ასეთი სიხშირით გული ასტრონავტებსაც კი არ უცემთ
სტარტის დროს. კერძო სხეული წვავდა ენერგიას, რომელიც
არაფრიდან გაჩნდა და არაფრისკენ მიედინებოდა. მისთვის
ელექტროენცეფალოგრამა რომ გადაგელოთ, ლენტზე ალფა-
რიტმის მაჩვენებელი თანაბარ ტალღებად კი არა, უზარმაზარ
დაკბილულ მწვერვალებად გამოისახებოდა.

კერძო ჯაგრისი ისევ კომოდზე დააბრუნა. ძალიან კარგი.
ჯერ კიდევ გუშინ ძირს ჩამოუვარდა – როგორც „მონოპო-
ლიაში“: ყველაფერი დაკარგა და ციხეში ჩაჯდა.

მერე ისევ დახუჭა თვალები და სავარძელი დაარწია. მისი
ორგანიზმი ისევ ჩვეულებრივ მდგომარეობას უბრუნდებოდა:
ხშირ-ხშირად სუნთქავდა, თითქოს ირბინაო. სავარძელი ჩუ-
მად ჭრიალებდა, მაგრამ ჭრაჭუნნი არ აღიზიანებდა... პირო-
ქით, ამშვიდებდა კიდევ. ჭრი... ჭრი... ჭრი... თავში კი არანაი-
რი აზრი არ უტრიალებდა...

– კერი! – მოესმა დედის ოდნავ ალეღვებული ხმა.

⁶ ფარენგეიტით.

(ალბათ იგრძნო, რალაც რომ ხდებოდა – რადიომიმლებიც ხომ შიშინებს, სამზარეულოში მიქსერს როცა რთავენ. კარგია, კარგია!)

– უკვე ილოცე, კერი?

– ვლოცულობ, – გასძახა გოგონამ.

„ჰო, ჰო, ვლოცულობ. ნუ გეშინია“.

კერიმ თავის პატარა სანოლს შეხედა.

ერთი, ორი და...

სანოლის ფეხი ორი-სამი დუიმით ჰაერში აინია.

გოგონამ თვალები დახუჭა და სანოლი გრუხუნით დაენარცხა იატაკზე.

კერი ღიმილით ელოდა დედის წყევლასა და ყვირილს. მაგრამ დედა დუმდა. მაშინ ადგა და გრილ თეთრეულში შეწვა. თავი სტკიოდა და გული ერეოდა... თუმცა ამაში უჩვეულო არაფერი იყო – გონების დაძაბვის შემდეგ სულ ასე ემართებოდა. გული ისე უცემდა, რომ შეეშინდა კიდევ.

მერე სინათლე ჩააქრო და სანოლის თავს მიეყრდნო – ბალიში არ ჰქონდა, რადგან დედა ბალიშზე ძილს უკრძალავდა.

ეშმაკებზე, ჭინკებსა და კუდიანებზე ფიქრობდა (მეც კუდიანი ვარ, დედა, ეშმაკის ნაშიერი) – აი, მიქრიან ბნელ ღამეში... ჭრიან რძეს, აყირავენ სადღვებლებს, ანადგურებენ მოსავალს. ისინი კი გულგახეთქილები იყუყუებიან სახლებში და ჰგონიათ, რომ კარებზე დახატული ნიშნები დაიფარავს ავი თვალისგან.

კერის ჩაეძინა და დაგორებული ლოდები დაესიზმრა – ისინი გრიალით მოარღვევდნენ წყვილადს და გასასრესად დაეძებდნენ დედას და მათ. მაგრამ ვერ დაიმალებიან ისინი კლდეთა შორის და ვერც მკვდარი ხის უკან ჰპოვებენ თავშესაფარს.

სიუზენ სნელის წიგნიდან „მე მქვია სიუზენ სნელი“, (ნიუ-იორკი, „საიმონ ენდ შუტერი“, 1986), გვ. i-iv:

„ჩემბერლენში, გამოსაშვებ მეჯლისზე მომხდარ ამბებზე საუბრისას ჟურნალისტებსაც, დიუკის უნივერსიტეტის მეცნიერებსაც, დევიდ კონგრესსაც (მიუხედავად იმისა, რომ მისი წიგნი „აფეთქებული აჩრდილი“ ამ თემაზე დაწერილი ერთადერთი ნაშრომია, რომელიც სანახევროდ მაინც ასახავს სიმართლეს) და კერი უაიტის საქმის შემსწავლელი კომისიის წევრებსაც (რომლებმაც განტევების ვაცად მაქციეს) მხედველობიდან გამორჩათ ის ფაქტი, რომ ჩვენ იმხანად ბავშვები ვიყავით.

კერი ჩვიდმეტი წლისა იყო, მეც და კრის ჰარგენსენიც – ჩვიდმეტის, ტომი როსი – თვრამეტის, ბილი ნოლანი კი, რომელიც თავის დროზე მეცხრე კლასში ჩარჩა, ცხრამეტის...

მოზრდილი ბავშვები, სოციალური თვალსაზრისით, უფრო ადეკვატურები არიან, ვიდრე პატარები, მაგრამ ისინიც ხშირად იღებენ არასწორ გადაწყვეტილებებს, ხშირად რეაგირებენ ზედმეტად მძაფრად და ხშირად უჭირთ ხოლმე ვითარების სათანადოდ შეფასება.

მომდევნო თავში შევეცდები, საკუთარ მაგალითზე დაყრდნობით განვმარტო ზემოთ თქმული. ის, რის მოყოლასაც ვაპირებ, უალრესად მნიშვნელოვანია ხსენებულ მოვლენებში ჩემი როლის საჩვენებლად და ათასგვარი ბრალდებისა თუ მონაჭორის უარსაყოფად ზოგიერთი ისეთი სცენის გახსენება მომიწევს, რომლებიც დღემდე ენით აუნერულ ტკივილს მაცენებს.

ეს ყველაფერი ადრეც დაწვრილებით ვუამბე კერი უაიტის საქმის შემსწავლელი კომისიის წევრებს, მაგრამ ჩემს მონაყოლს უნდობლად მოეკიდნენ. ორასი ადამიანის დალუპვი-

სა და მთელი ქალაქის დანგრევის ფონზე ძალიან ადვილად ავინყდებათ ის ფაქტი, რომ ჩვენ მაშინ ბავშვები ვიყავით – ბავშვები, რომლებსაც მხოლოდ საუკეთესო ზრახვები გვა- მოძრავებდა...

– გააფრინე?

ტომი ყურებს არ უჯერებდა. იჯდა და თვალებს აფა- ხურებდა. მასთან იყვნენ სახლში. ტელევიზორი გუგუნებდა, მაგრამ არავინ უყურებდა. ტომის დედა ქუჩის გადაღმა, მი- სის კლენტთან იყო სტუმრად. მამა კი სარდაფში ჩიტის სახლს აწყობდა.

სიუ შეცბა, მაგრამ არ შემდრკალა.

– ასე მინდა, ტომი.

– გასაგებია, მაგრამ მე არ მინდა. ამაზე სულელური არა- ფერი მსმენია. კაცს ეგონება, სანაძლეო გაქვს დადებული.

სიუ გაყინული სახით შეაცქერდა.

– რას მელაპარაკები?! შენ არ იყავი გუშინ, ტვინი რომ გახვრიტე ტრაბახით, ასეთი ვარ, ისეთი ვარო? ესე იგი, საქმე საქმეზე როცა მიდგება...

– ჰეი! მოიცა! – ტომის არ სწყენია. გაელიმა კიდეც. – უარი ხომ არ მითქვამს!.. ყოველ შემთხვევაში, ჯერ არ მითქვამს.

– შენ...

– მოიცა. რატომ ჩქარობ? ბოლომდე მათქმევინე. ესე იგი, გინდა, რომ კერი უაიტი გამოსაშვებ მეჯლისზე დავპატიჟო. კაი, ეგ გასაგებია. მაგრამ სხვა რალაც ვერ გავიგე.

– მაინც რა? – სიუ წინ გადმოიხარა.

– ჯერ ერთი, რაში გჭირდება ეს ყველაფერი? და მეო- რე: რომც დავპატიჟო, რატომ გგონია, რომ კერი წამოსვლაზე დამთანხმდება?

– რას ჰქვია, არ დაგთანხმდება! შენ ხომ... – სიუს ენა დაება, – შენ ხომ... ყველას მოსწონხარ და...

– ორივემ მშვენივრად ვიცით, რომ, წესით, კერის სულაც არ უნდა უყვარდეს ისინი, ვინც ყველას მოსწონს.

– ნუ გეშინია, წამოგყვება.

– რა იცი?

სიუ წამით ისევ დაიბნა, მაგრამ მერე ტომის თვალებში ჩახედა და მტკიცედ მიუგო:

– რომ იცოდე, როგორ გიყურებს ხოლმე, – ამ სიტყვებში ქათინაურიც იყო და წაქეზებაც, – თავს დავდებ, უყვარხარ. ისევე, როგორც ჩვენი სკოლის გოგოების ნახევარს.

ტომიმ თვალები გადაატრიალა.

– არა, მართლა, – დასძინა სიუმ თავის მართლების ტონით. – უარს ვერ გეტყვის.

– დავუშვათ, დაგიჯერე, – თქვა ტომიმ ცოტა ხნის დუმის შემდეგ, – დანარჩენს რა ვუყოთ?

– ანუ რა საჭიროა ეს ყველაფერი? რა საჭიროა და, ასე შეიძლება, თავისი ნაჭუჭიდან გამოვიდეს. იქნებ ჩაებას...

– საყოველთაო მხიარულებაში? კარგი რა, სიუზი! თვითონ თუ გჯერა ამ სისულელის?

– იქნებ არც მჯერა, – მიუგო სიუზიმ, – მაგრამ ხომ იცი, თავს დამნაშავედ ვთვლი მის წინაშე.

– საშხაპის ამბავს გულიხმობ?

– მაგასაც და ბევრ სხვა რამესაც. მარტო ეს რომ იყოს, კიდევ დავმშვიდდებოდი. მაგრამ საწყალ კერის ჯერ კიდევ დაწყებითი სკოლიდან იგდებენ აბუჩად. ყოველთვის არა, მაგრამ ზოგჯერ მეც ვიღებდი ამაში მონაწილეობას. მეც კრისისა და მისი ამხანაგების წრეში რომ მეტრიალა, ასეთი შემთხვევები გაცილებით ხშირი იქნებოდა. მაშინ ასეთი რამეები...

ჰმ... ძალიან სასაცილოდ გვეჩვენებოდა. გოგოები ჩვენს ასაკში ნამდვილი აფთრები არიან... ბიჭებმა ასეთი რამეები არ იციან... ბიჭები ერთი-ორს შეუჩიჩხინებდნენ და თავს ანებებდნენ. აი, გოგოები კი გაუთავებლად აწვალავდნენ... სიმართლე გითხრა, აღარც მახსოვს, რით დაინყო ეს ყველაფერი. კერის ადგილას ვერ მოვითმენდი: ქვის ქვეშ შევძვრებოდი და მთელ ქვეყანას დავემალეოდი.

– რას იზამ, ბავშვები იყავით, – უთხრა ტომიმ, – ბავშვებმა კი არ იციან, რას სჩადიან. ისინი ვერც კი აცნობიერებენ, ვინმეს ტკივილს რომ აყენებენ. მათთვის უცხოა თანაგრძნობის განცდა. გესმის?

უეცრად სიუ მიხვდა, რომ აუცილებლად უნდა ეთქვა ერთი მნიშვნელოვანი რამ, რის გვერდითაც საშხაპის ამბავიც კი უფერულდებოდა – ისევე, როგორც ვეება მთა უფერულდება და პატარავდება უკიდევანო ცის ფონზე.

– ბავშვები კი არა, ვერაფერ ვაცნობიერებთ, რამხელა ტკივილს ვაყენებთ ხოლმე ერთმანეთს. გაზრდასთან ერთად ადამიანები უკეთესობისკენ არ ვიცვლებით – მხოლოდ ჭკუა გვემატება. ჩვენ უწინდელივით ვაცლით ბუზებს ფრთებს, ოღონდ ახლა უფრო სარწმუნო არგუმენტებს ვიგონებთ თავის გასამართლებლად. ბევრი ირწმუნება, რომ ძალიან შეეცოდა კერი უაიტი (ყველზე სასაცილო ისაა, რომ ამას, ძირითადად, გოგოები ამბობენ), მაგრამ მათგან ვერც ერთს ვერ წარმოუდგენია, როგორია ყოველდღე, ყოველ წამს მის დღეში ყოფნა... ვერ წარმოუდგენიათ და არც აინტერესებთ.

– არც შენ გაინტერესებს?

– არ ვიცი, – სიუს ტირილი წასკდა, – მაგრამ ვინმემ მაინც ხომ უნდა სცადოს რაღაცის გამოსწორება... გააკეთოს რაიმე მნიშვნელოვანი!

- კარგი, დავპატიუებ.

- მართლა? - ნამოიძახა გაოცებულმა სიუმ. სინამდვილეში არც კი სჯეროდა, რომ ტომი თხოვნას შეუსრულებდა.

- ჰო. მაგრამ ვფიქრობ, უარს მეტყვის. ზედმეტად დიდი წარმოდგენა გაქვს ჩემს გარეგნობაზე... სისულელეა, რაც წელან პოპულარობის შესახებ მითხარი. ტყუილად გაქვს აკვირებული ასეთი რამეები.

- გმადლობ, - სიუმ ისე ამოიოხრა, გეგონებოდათ, ინკვიზიტორს წამებისთვის მადლობას უხდისო.

- ძალიან მიყვარხარ, - უთხრა ტომიმ.

სიუმ გაკვირვებულმა შეხედა - ტომიმ პირველად უთხრა ეს სიტყვები.

წიგნიდან „მე მქვია სიუმენ სნელი“ (გვ. 6):

„ბევრს (უფრო კაცებს ვგულისხმობ) სულაც არ უკვირს, ტომის რომ ვთხოვე, კერი უაიტს ხლებოდა მეჯლისზე. ამ ადამიანებს უფრო ის აოცებს, რომ ტომიმ ასეთ უჩვეულო თხოვნაზე უარი არ მითხრა - როგორც ჩანს, მამაკაცებს თავიანთი სქესის წარმომადგენელთაგან ალტრუიზმის გამოვლინება ცოტა უცნაურად ეჩვენებათ.

ტომიმ კერი უაიტი იმიტომ დაპატიჟა, რომ ვუყვარდი და ხათრი არ გამიტეხა. „ასე რატომ გგონიათ?“ - მკითხავენ სკეპტიკოსები. იმიტომ, რომ თვითონ მითხრა. ტომის ვინც იცნობდა, ამ არგუმენტსაც იკმარებდა...”

ტომი როსმა კერისთან დალაპარაკება ოთხშაბათს, ლანჩის დროს გადაწყვიტა და უეცრად აღმოაჩინა, რომ პატარა ბიჭივით ღელავდა.

კერი ოთხი რიგით უკან იჯდა და მეხუთე გაკვეთილის დასრულების შემდეგ ტომი, გასასვლელისკენ ხმაურით დაძრული კლასელების საპირისპიროდ, გაუბედავი ნაბიჯით წავიდა მისი მერხისკენ. მისტერ სტივენსი – ახლად ნამოზრდილი ლიპით დამშვენებული მაღალი მამაკაცი – დინჯად აწყობდა ქალღმერთებს ტყავის გაცვეთილ პორტფელში.

– კერი!

– ჰა?

კერიმ წიგნს თვალი მოსწყვიტა და შეშინებულმა ამოხედა, თითქოს თავში ჩარტყმას მოეღისო. მოუხამული დღე იყო და ჭერქვეშ მოკაშკაშე ფლოურესცენტული ლამპების შუქი კიდევ უფრო უფერმკრთალებდა ისედაც ფერმკრთალ სახეს. ტომიმ პირველად შეამჩნია (ალბათ იმიტომ, რომ წესიერად პირველად შეხედა), რომ კერი სულაც არ იყო უშნო. სახე უფრო მრგვალი ჰქონდა, ვიდრე – ოვალური, თვალები კი ისეთი მუქი, გეგონებოდა, სილურჯეს ასხივებენო. ჩალისფერი და ცოტა უხეში, კეფაზე კონად შეკრული თმა არც ისე უხდებოდა. სქელი, სველი ტურების უკან ქათქათა და სწორი კბილები მოუჩანდა. ტანად როგორი იყო, ვერ გაიგებდი – ტომარასავით ჩამოჩაჩული სქელი სვიტერი მკერდს სრულიად უმაღლავდა. ჭრელი და შეუხედავი კაბა ეცვა: ორმოცდაათიანი წლების ყაიდაზე ბოლოში ზარივით გაგანიერებული. მსხვილ და კობტა ნვივებს კი სქელი წინდები უფარავდა.

კერის თვალებში შიში ჩაბუდებულიყო... შიში და კიდევ რაღაც... ტომიმ ზუტად იცოდა, რაც იყო ეს „რაღაც“ და ვეღარ გაეგო – სწორად იქცეოდა, თუ საქმეს აფუჭებდა. თუმცა ვინ იცის, იქნებ სოუ მართალი იყო...

– ჩემთან ერთად ხომ არ წამოხვიდოდი გამოსაშვებ მეჯლისზე?.. თუ, რა თქმა უნდა, ჯერ არავის დაუპატიჟებიხარ...

კერძო თვალეზი დააფახურა და უეცრად უცნაური რაზ მოხდა. ალბათ, მხოლოდ ერთი გაელვება იყო, მაგრამ მოგვიანებით ტომიზ ადვილად გაიხსენა ეს შეგრძნება (როგორც სიზმრად ნანახი ამოტივტივდება ხოლმე გონებაში): უეცრად თავბრუ დაეხვა და გულისრევამ მოუარა – თითქოს ნაბახუსევი ყოფილიყოს.

მერე კი გადაუარა.

– რა? რა თქვი?

სხვა თუ არაფერი, არ გაბრაზებულა მაინც. ტომი ნივილ-კივილს, ცრემლებსა და ცივ უარს ელოდა. მაგრამ კერის გულიც კი არ მოსვლია. ალბათ ჯერ ვერც კი გაეგო, რა უთხრეს. საკლასო ოთახში მარტონი დარჩნენ: ერთი კლასი ნავიდა, მეორე კლასის მოსწავლეები კი ჯერ არ ჩანდნენ.

– გამოსაშვები მეჯლისი... – ცოტა დაბნეულმა გაიმეორა ტომიზ, – მომავალ პარასკევს... მესმის, ცოტა დროა დარჩენილი, მაგრამ...

– არ მიყვარს, როცა დამცინიან, – ჩაილაპარაკა კერძი და თავი ჩაქინდრა. რამდენიმე წამს ასე იდგა, მერე მხრები აიჩეჩა და გასასვლელისკენ გაემართა. მაგრამ კარში მაინც გაჩერდა და მოტრიალდა. უცნაურ სიდიადეს ასხივებდა. მის მზერაში ისე ბუნებრივად, ისე გაუცნობიერებლად იყო შერწყმული ღირსება და სიამაყე, რომ ტომი წამით დაიბნა კიდევც. – რატომ გგონიათ, რომ გაუთავებლად შეიძლება ჩემი აბუჩად აგდება? მშვენივრად ვიცი, ვისთანაც დადიხარ.

– საერთოდ, იმასთან დავდივარ, ვისთანაც მომესურვება, – მოთმინებით აუხსნა ტომიზ, – ახლა კი შენი დაპატიჟება მინდა და იმიტომაც გეპატიჟები.

...და უეცრად მიხვდა, რომ სიმართლეს ამბობდა. როგორც ჩანს, სიუ ერთადერთი არ იყო, ვისაც სინანულის გრძნობა ამოძრავებდა.

საკლასო ოთახში მოსწავლეებმა იწყეს შემოსვლა. ზოგიერთები დაუფარავი ცნობისნადილით უცქერდნენ მათ. დეილ ულმანმა თანაკლასელს რალაც გადაულაპარაკა და ჩაიხითხითა...

– ნავიდეთ აქედან, – ტომიმ კერი დერეფანში გაიყვანა და მეოთხე აუდიტორიამდე მიაცილა (მერე რა, რომ მისი კლასი სულ სხვაგან იყო).

ბოლოს კერიმ ჩუმად ჩაიბუტბუტა:

– ძალიან მინდა წამოსვლა. ძალიან.

ტომი მიხვდა, რომ ეს თანხმობას ჯერ კიდევ არ ნიშნავდა და ისევ ეჭვმა შეიპყრო. თუმცა საქმე ხომ მაინც დაიძრა...

– მაშ, რატომღა ჭოჭმანობ? ყველაფერი კარგად იქნება. ყველაფერი ჩვენზეა დამოკიდებული.

– არა, – თავი გააქნია კერიმ. შეშფოთებული და ჩაფიქრებული ლამაზიც კი ჩანდა. – კომმარი დატრიალდება.

– ბილეთები ჯერ არ ამიღია, – განაგრძო ტომიმ, თითქოს კერის სიტყვები ვერ გაიგონაო. – დღეს უნდა ვიყიდო, თორემ ხვალიდან უკვე აღარ გაყიდიან.

– ჰეი, ტომი, სხვა მიმართულებით მიდიხარ! – დაუძახა ბრენტ ჯილიანმა.

კერი შეჩერდა.

– დაგაგვიანდება, – უთხრა ჩურჩულით.

– წამოხვალ?

– მეცადინეობა იწყება, – ჩაილაპარაკა აღელვებულმა კერიმ. – მეცადინეობა... მალე ზარი დაირეკება.

– წამოხვალ?

- კი, - წამოიძახა გოგონამ გაბრაზებული და სასოწარ-
კვეთილი ხმით. - არ იცოდი, რომ წამოვიდოდი? - დასძინა
ცოტა ხნის დუმილის შემდეგ და მაჯით ცრემლი შეიმშრალა.

- არა, - მიუგო ტომიმ, - მაგრამ ახლა ვიცი. რვის ნახე-
ვარზე გამოგივლი.

- კარგი, - უთხრა კერიმ, - გმადლობ.

ცოტაც და გული წაუვიდოდა...

მერე კი ტომიმ, რომელსაც არასოდეს უგრძნია თავი ასე
უხერხულად, ფრთხილად ჩაჰკიდა ხელი.

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 76):

„კერი უაიტის საქმის არც ერთ ასპექტს არ მოსდევს იმ-
დენი ჭორი, წინააღმდეგობრივი შეფასება და გაუგებრობა,
რამდენიც გამოსაშვებ საღამოზე კერის ავად სახსენებელი
თანამგზავრის, თომას ევერეტ როსის როლის შესახებ საუ-
ბარს მოჰყვება ხოლმე.

გასულ წელს ზებუნებრივი მოვლენებისადმი მიძღვნილ ნა-
ციონალურ კოლოკვიუმზე წარმოთქმულ ვითომდა სენსაციურ
მიმართვაში მორტონ კრაცბარკენმა განაცხადა, რომ მეოცე
საუკუნის ორი ყველაზე შოკის მომგვრელი მოვლენა იყო 1963
წელს ჯონ კენედის მკვლელობა და 1979 წელს ქალაქ ჩემბერ-
ლენის დანგრევა. კრაცბარკენი ხაზს უსვამს იმ გარემოებას,
რომ ორივე შემთხვევა აშკარად შეიცავს უაღრესად შემაშფო-
თებელ ფაქტს. კერძოდ: მართალია, ერთიცა და მეორე ამბავიც
ცუდად დასრულდა, მაგრამ მათ, საბედნიეროდ თუ საუბედუ-
როდ, შეუქცევადი ცვლილებები შემოიტანეს ჩვენს ცხოვრებაში.

თუკი ამ ორ შემთხვევას ერთმანეთს შევადარებთ, დავინა-
ხავთ, რომ თომას როსმა იგივე როლი შეასრულა, რაც თავის

დროზე ლი ჰარვი ოსვალდმა – ანუ, ოსვალდის მსგავსად, ისიც კატასტროფის ერთგვარ დეტონატორად მოგვევლინა. თუმცა უპასუხოდ რჩება კითხვა: განზრახ გააკეთა მან ეს თუ უნებლიეთ?

სიუზენ სნელის თქმით, ტომ როსი მასთან ერთად აპირებდა გამოსაშვებ მეჯლისზე წასვლას. იგი ირწმუნება, რომ როსმა კერი მისი თხოვნით – საშხაპე ოთახის ინციდენტში მონაწილეობის გამოსასყიდად – დაპატიჟა. ისინი, ვინც ამ ვერსიის უარყოფას ცდილობენ (მათ შორის განსაკუთრებით ჰარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორი ჯორჯ ჯერომი აქტიურობს), ამტკიცებენ, რომ სიუზენ სნელი ან მოვლენების რომანტიზებას ცდილობს, ან, უბრალოდ, იტყუება.

ჯერომი მთელი მჭევრმეტყველებითა და თავგამოდებით გვიხსნის, რომ უფროსკლასელ მოზარდებს არასოდეს უჩნდებათ დანაშაულის მონანიების სურვილი, მით უმეტეს, იმ თანატოლების წინაშე, რომლებიც გარიყულები არიან თანაკლასელთა ყველა არსებული დაჯგუფების მიერ.

„კარგი იქნებოდა, შეგვეძლებოდა იმის დაჯერება, თითქოს მოზარდებს შესწევთ უნარი, მსგავსი ჟესტით გადაარჩინონ მთელი კლასის მიერ დაჩაგრული და განკიცხული თანაკლასელის ღირსება, – განაცხადა სულ ცოტა ხნის წინ ჯერომმა ჟურნალ „ატლანტიკისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში. – მაგრამ, სამწუხაროდ, ყველამ ვიცით, რომ ასე არაა. დაკორტნილი ჩიტები არავის ამოჰყავს ტალახიდან. პირიქით, მათ კიდევ უფრო კორტნიან და ქოლავენ“.

რა თქმა უნდა, ჯერომი მართალია (ყოველ შემთხვევაში, ჩიტებთან მიმართებაში მაინც) და მისი მჭევრმეტყველება, მიშვნელოვანნილად, „გაშაყირების“ თეორიის დამტკიცებას ემსახურება, რომელიც განიხილა და არ დაადასტურა კერი უაიტის საქმის შემსწავლელმა კომისიამ. ეს თეორია გულის-

ხმობს, რომ ტომი როსი და კრისტინ შარგენსენი (იხ. გვ. 10-18) იყვანეს ერთი დიდი ძეგლებების თავკაცები, რომელიც კერი უაჯრის გამოსაშვებ ხეჯლისზე შეტყუებას და საბოლოოდ დამკვირვებას ისახავდა მიზნად. „გაშაყრების“ თეორიის ზოგიერთი მომხრე (მეტწილად, დეტექტიურ ჟანრში მომუშავე მწერლებს უწოდებენ) იმასაც ირწმუნება, რომ შეთქმულებაში სიუ სსელიც აქტიურად მონაწილეობდა. ამგვარი ვარაუდის ფონზე იდუმალებით მიცული მისტერ როსი ძალიან უღამაზოდ გამოიყურება: მან ხომ განზრახ შექმნა ისეთი მდგომარეობა, რომელმაც არასტაბილური ფსიქიკის მქონე გოგონა ნერვულ აშლილობამდე მიიყვანა.

მაგრამ ზემოთ მოყვანილი ციტატის ავტორი სულაც არ ფიქრობს, რომ მისტერ როსს ამგვარი ინტრიგის ჩახლართვა ხელენიფებოდა. სხვათა შორის, ეს ნიუანსი ხშირად რჩებათ მხედველობიდან ცილისმნამებლებს – მათ, ვინც ტომი როსს კუნთმაგარ და გონებაჩლუნგ ათლეთად წარმოსახავს ხოლმე. „გაუთლელი ხეპრე“ – აი, ფრაზა, რომელიც ზუსტად გადმოცემს მის მიმართ დამოკიდებულებას.

კი, როსი მართლაც გამოირჩეოდა ათლეთური მონაცემებით. ყველაზე კარგ შედეგებს მან კალათბურთში მიაღწია – ბოლო სამი წლის განმავლობაში იუვინის სპორტულ გუნდში ირიცხებოდა; ბოსტონური კლუბის, „რედ სოქსის“ მთავარმა მენეჯერმა დიკ ო'კონელმა კი განაცხადა, ტომი როსი რომ გადარჩენილიყო, საუკეთესო პირობებს შევთავაზებდი, ოღონდაც ჩვენს გუნდში ეთამაშაო.

მაგრამ, ამასთან ერთად, როსი შესანიშნავად სწავლობდა (რაც ძნელად შეესაბამება „კუნთმაგარი კრეტინის“ ტიპაჟს). მშობლების თქმით, პროფესიონალი კალათბურთელის კარიერის დაწყებამდე ის კოლეჯის დამთავრებას და სამეცნიერო ხა-

რისხის მიღებას აპირებდა. ტომი როსის ინტერესების სფეროში შედიოდა პოეზია და მის მიერ სიკვდილამდე ნახევარი წლით ადრე დაწერილი ერთი ლექსი ე.წ. „მცირე“ ჟურნალ „ევერლიფ-ში“ დაიბეჭდა. ხსენებული ლექსი მოყვანილია მე-5 დანართში.

საყურადღებოა, რომ ტომის ცოცხლად დარჩენილი თანაკლასელებიც კარგად იხსენებენ. მოვლენებს, რომლებიც პრესამ „გამოსაშვები მეჯლისის ღამედ“ მონათლა, ცოცხალი მხოლოდ თორმეტი მოსწავლე გადაურჩა – ვინც მეჯლისს არ ესწრებოდა. მათ შორის ძირითადად თანაკლასელთა შორის „არაპოპულარული“ მონაფეები იყვნენ და თუკი ტომი როსს ეს „განკიცხულებიც“ კი მეგობრულ და კეთილგანწყობილ ყმანვილად მოიხსენიებენ (ბევრმა მათგანმა მას „ჯიგარი ტიპი“ უწოდა), პროფესორ ჯერომის ჰიპოთეზის სისწორე სერიოზულ ეჭვს ბადებს.

როსის მოსწრების ჩანაწერები (შტატის კანონმდებლობა არ გვაძლევს დამამტკიცებელ საბუთად ფოტოასლების წარმოდგენის საშუალებას), თანაკლასელთა მოგონებებთან და ნათესავების, მეზობლებისა თუ მასწავლებლების კომენტარებთან ერთად, ცალსახად ადასტურებს, რომ ტომი როსი ღირსეული ახალგაზრდა იყო. ეს კი ძნელად შეესატყვისება პროფესორ ჯერომის მიერ დახატულ სურათს. როგორც ჩანს, როსს ნაკლებად აღელვებდა გარშემო მყოფთა აზრი მისი პერსონის შესახებ და საკმაოდ დამოუკიდებელი იყო საიმისოდ, რომ კერი უაიტი გამოსაშვებ საღამოზე დაეპატიუებინა. შესაბამისად, ის ჩვენი სინამდვილისთვის ერთობ იშვიათ მოვლენას წარმოადგენდა: იყო გამძაფრებული საზოგადოებრივი ცნობიერების მქონე ახალგაზრდა ადამიანი.

მე სულაც არ ვცდილობ თომას როსის წმინდანად წარმოჩენას. არა. მაგრამ საქმის გარემოებათა გულდასმით შესწავ-

ლამ დამარწმუნა, რომ მას არც იმ მამლის ხატი შეეფერება, გააფთრებულ დედლებთან ერთად რომ ცდილობს უმწეო ვარის გათელვას.

კერი ინვა

(არ მეშინია, არ მეშინია დედაჩემის)

და თვალებზე ხელები აეფარებნა. შაბათი ინურებოდა. ისეთი კაბა რომ შეეკერა, როგორც ჰქონდა ჩაფიქრებული, კერვა ხვალვე უნდა დაენყო. თუ არა და

(არ მეშინია დედაჩემის)

ვერ მოასწრებდა. მან უკვე იყიდა მასალა „ჯონსის“ მაღაზიაში, უესტოვერში – საშინლად მდიდრული მძიმე ხავერდი. კერი ხავერდის ფასმაც დააფრთხო და მაღაზიამაც მონუსხა თავისი გაშლილი დარბაზებითა და დახლებს შორის მოსიარულე კობტად მორთული, ელეგანტური ქალბატონებით. იქ იყო სულ სხვა სამყარო, რომელიც არაფრით ჰგავდა ჩემბერლენის „ვულვორთის“ ატმოსფეროს, სადაც კერი ქსოვილებს ყიდულობდა ხოლმე.

...თუმცა შიშმა მაინც ვერ შეაჩერა. ბოლოს და ბოლოს შეეძლო, ყველა ნივილ-კივილით გაეყარა მაღაზიიდან. წარმოიდგინეთ, როგორ წაიქცეოდნენ მანეკენები, როგორ ჩამოცვივდებოდა ჭერიდან ჭალები და როგორ გაიშლებოდა ჰაერში ძვირფასი ქსოვილები... ერთი სიტყვით, რომ მოესურვებინა, სამსონივით ჩამოაქცევდა შენობის კედლებს და ყველას უბედურებას დაატეხდა თავს.

(არ მეშინია)

ნაყიდი ქსოვილი სარდაფში, თაროზე ჰქონდა დამალული და ის დრო იყო, ზემოთ ამოეტანა. ამაღამ უნდა ამოეტანა.

კერიმ თვალები გაახილა.

ერთი, ორი და...

კომოდი იატაკს მონყდა, ჰაერში აინა და ჭერამდე აფრინდა. მერე ისევ ძირს დაეშვა, ისევ აფრინდა და ისევ დაეშვა. ახლა სანოლის ჯერი დადგა – კერისთან ერთად აფრინდა და დაფრინდა... აფრინდა და დაფრინდა... როგორც ლიფტი...

კერი თითქმის არ დაღლილა... ცოტათი დაიღალა.

ახალი ნიჭი, სულ რაღაც ორი კვირის წინ ოდნავ რომ ღვიოდა მასში, უკვე კოცონად გადაქცეულიყო და საშინელი სისწრაფით იკრეფდა ძალას. ეს მართლაც...

მართლაც აშინებდა.

ნიჭთან ერთად კი საფიქრალმაც იმატა: დაუპატიუბელი სტუმრებით შემოესივნენ ფიქრები (ზუსტად ისე, როგორც ცოტა ხნის წინ – ცოდნა მენსტრუალური ციკლის შესახებ)... თითქოს ტვინში დამცავი ჯებირი გარღვეულიყო და მთელი გონება მოგონებებს დაეტბორა... ბუნდოვან, ბავშვური აღქმით დამახინჯებულ, მაგრამ მაინც სრულიად რეალურ მოგონებებს... კედელზე აცეკვებულ სურათებს; შორეულ კუთხეში მოშვებულ ონკანს; ან იმას, დედამ რომ რაღაც სთხოვა

(კერი, ფანჯარა დაკეტე – ნვიმა იწყება)

და ჯახუნით რომ დაიხურა სახლში ყველა ფანჯარა; ან იმას, მისის მაკაფერტის „ფოლკსვაგენს“ შორიდან რომ დახსნა კამერის სარქველები და ოთხივე საბურავი ერთდროულად რომ დაეშვა; ანდა იმას, ქვები რომ...

(!!!!!!! არა არა არა არა არა არა !!!!!!!)

...მოგონებებისგან ხსნა არსად ჩანდა, ისევე, როგორც თვიურისგან... აი, ის მოგონება კი სულაც არ იყო ბუნდოვანი. ის – არა. ის ამბავი გონებაში მკაფიოდ აღბეჭდილიყო – როგორც გაელვება ღამის ჩაბნელებულ ცაზე: პატარა გოგონა...

(არ გინდა დედიკო ვერ ვსუნთქავ ყელი დედიკო მეტს
ბოდიში დედიკო აღარ ვიზამ დედიკო ენა დედიკო პირიდან
სისხლი მომდის)

საწყალი პატარა გოგონა...

(ყვირილი: შე პატარა ბოზანკალა ყველაფერი ვიცი და
ისიც ვიცი რა უნდა გავაკეთო)

საწყალი პატარა გოგონა საკუჭნაოს ზღურბლთან წევს.
თვალნინ შავი ლაქები უტრიალებს, ყურებში გუგუნი ჩაეს-
მის, გასიებული ენა გამოყოფილი აქვს, კისერს კი, იმ ადგი-
ლას, სადაც დედას ხელები ჰქონდა ნაჭერილი, ნითელი ზო-
ლი ატყვია. აი დედაც ბრუნდება... თანდათან უახლოვდება...
ხელში კი

(ამოგაჭრი ძირფესვიანად ამოგაჭრი მაგ სიავეს მაგ ავ-
ხორცობას ყველაფერი ვიცი თვალეხს ამოგთხრი)

ის დიდი დანა უჭირავს, რომლითაც მამიკო რალფი
ხორცს ჭრიდა ხოლმე. სახე ბრაზისგან მოქცევია, ნიკაპზე
დორბლი ჩამოსდის, მეორე ხელში კი

(მეორედ აღარასოდეს შეხედავ იმ სისაძაგლეს)

მამიკო რალფის ბიბლია უჭირავს.

მერე კი, რალაც მოხდა: „ერთი, ორი და...“ კი არა –
ერთი, ორი და, თითქოს რალაც უფორმომ და ტიტანურმა
კოლოსალური ენერგიის შადრევანივით ამოხეთქა ქვემოდან –
ენერგიისა, რომელიც კერის არ ეკუთვნოდა და მომავალშიც
არასოდეს იქნებოდა მისი... სახურავს რალაც დაეცა და დე-
დას ბიბლია ხელიდან გაუვარდა (მადლობა ღმერთს!). პირველ
დარტყმას მეორე მოჰყვა, მეორეს – მესამე და მალე მთელ-
მა სახლმა ზანზარი დაიწყო. დედამ დანაც დააგდო, მუხლებ-
ზე დაეცა და ჭერისკენ ხელებაპყრობილი მხურვალე ლოცვას
მოჰყვა. დერეფანში კი სკამები დაფრინავდნენ; ზემოთა ოთა-

ხეებში სანოლები დახტოდნენ და ყირავდებოდნენ; მძიმე სასა-
დილო მაგიდა ფანჯრიდან გადაეყუდა... და უეცრად დედამ
კიდევ უფრო დაჭყიტა შიშისგან გადმოკარკლული თვალები
და კერისკენ გაიშვირა თითი...

(შენი ნახელავია შე ტარტაროზო შე ჯოჯობეთის მაშხა-
ლავ შე ალქაჯო შენ აკეთებ ამას)

მერე კი ციდან ქვები ჩამოცვივდა და ისეთი გუგუნის ატ-
ყდა, გეგონებოდათ, სახურავზე თავად ღმერთი დააბიჯებსო.

მალე კერიმაც დაკარგა გონება და ყველაფერი თითქოს
დაავინყდა კიდევ. დედას სიტყვა არასოდეს დასცდენია მომ-
ხდარზე. დანა ისევ მაგიდის უჯრაში ჩააბრუნა. კისერზე დარ-
ნული საშინელი სისხლჩაქცევები კი ბინტით შეუხვია. კერიმ
ერთხელ თითქოს ჰკითხა კიდევ, კისერი რატომ მაქვს ჩა-
ლურჯებულიო, მაგრამ დედამ მხოლოდ ტურები მოპრუნა და
არაფერი უპასუხა. თანდათან ყველაფერი დავინყებას მიეცა.
მოგონებები მხოლოდ სიზმრებში თუ წამოტივტივდებოდნენ
ხოლმე. ნახატები აღარ დახტოდნენ. ფანჯრები თავისით აღარ
იხურებოდნენ. კერის აღარც კი ახოვდა, ოდესღაც ასეთი რა-
მეების კეთება რომ შეეძლო...

მხოლოდ ახლა გაახსენდა.

ცივ ოფლში განურული ინვა სანოლზე და ჭერში იყურე-
ბოდა.

– კერი! ჩამოდი, ვივახშმით!

– მოვდივარ

(არ მეშინია)

დედიკო.

კერი ადგა, თმა ლურჯი ლენტით შეიკრა და დაბლა ჩა-
ვიდა.

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 59):

„რამდენად იჩენდა თავს ადრეულ ასაკში კერის „ველური ნიჭი“ და რას ფიქრობდა ამის თაობაზე რადიკალური რელიგიური შეხედულებების მქონე მარგარეტ უაიტი? როგორც ჩანს, ამას ველარასოდეს გავიგებთ. მოუხედავად ამისა, ადვილი წარმოსადგენია, რამდენად მძაფრი იქნებოდა მისი რეაქცია...“

– ნამცხვარს რატომ არ ჭამ, კერი? – დედამ წამით მოსწყვიტა თვალი რელიგიურ ბროშურას და ჩაი მოსვა. – ჩემი გამომცხვარია.

– ნამცხვრისგან მუნუკები მიჩნდება, დე.

– მუნუკებით უფალი ცოდვებისთვის გსჯის. ჭამე.

– დე...

– ბატონო!

კერიმ, როგორც იქნა გაბედა და...

– ტომი როსმა გამოსაშვებ მეჯლისზე დამპატიყა... მომავალ პარასკევს...

დედამ თავი ასწია და ისე მიაჩერდა, თითქოს ყურებს არ დაუჯერაო. მერე ცხენივით დაბერა ნესტოები და ისეთი სრუტუნნი ამოუშვა, რომ კერიმ შიშისაგან ლუკმა ძლივს გადაყლაპა.

(არ მეშინია... არა, მეშინია)

– კარგი ბიჭია, დედიკო. აქ გამომივლის, გაგეცნობა და...

– არა!

– ...თერთმეტ საათამდე უკან მომიყვანს. მეც...

– არა, არა და არა!

– ...დავთანხმდი. დედა, გეხვეწები, გაიგე, რომ დროა... და ვინყო ადამიანებთან ურთიერთობა... ყოველ შემთხვევაში, ვცა-

დო მაინც. მე ხომ შენნაირი არ ვარ! ჰო, სასაცილო ვარ... უფრო სწორად, სკოლაში თვლიან ასე. მე კი ეს სულაც არ მომწონს. სანამ დროა, ნორმალურ პიროვნებად მინდა ჩამოვყალიბდე და... მისის უაიტმა ჩაი სახეში შეასხა.

არა, წყალი მდულარე კი არა, ოდნავ თბილი იყო, მაგრამ კერის მაინც მყისვე ჩაუვარდა ენა – ელდანაცემი იჯდა, ქარვისფერი სითხე წურწურით ჩამოსდიოდა ლოყებსა თუ ნიკაპზე და თეთრ ხალათზე ყვითელ ლაქად გროვდებოდა... დარიჩინის სურნელის მქონე მოზრდილ, ნებოვან ლაქად.

მისის უაიტს ბრაზისგან მხრები უცახცახებდა. სახე ნიღბით გაშეშებოდა და მხოლოდ ნესტოები ებერებოდა კვლავინდებურად. მერე კი უეცრად მალლა აიხედა და ჭერს ასძახა:
– ღმერთო! ღმერთო! ღმერთო! – და ყოველ წამოძახილთან ერთად სულ უფრო და უფრო კუმავდა პირს, თითქოს ხაფანგს ხურავსო.

კერი გაუნძრევლად იჯდა.

მისის უაიტი ადგა და მაგიდას შემოუარა – აცახცახებული ხელები მხეცის ბრჭყალებიან თათებს მიუგავდა, სახეზე კი ზიზღნარევი სიბრალული აღბეჭდოდა.

– ახლავე შედი საკუჭნაოში და ილოცე, – უბრძანა მრისხანე ხმით.

– არა, დე...

– ბიჭები... ამასაც მოვესწარი... სისხლდენას ბიჭები მოჰყვებიან... ბინძური ძაღლებით ცნოსვა-ცნოსვით მოდიან სუნზე. ამ სუნზე!

დედა მკვეთრად შემოტრიალდა და ისეთი გაანნა,

(ღმერთო, ახლა ძალიან მეშინია)

მთელს ოთახში გაისმა ლანანის ხმა. კერი შეტორტმანდა, მაგრამ სკამიდან არ გადმოვარდნილა. ლოყაზე თეთრად

დაჩნეული ხელის ანაბეჭდი თანდათან გამოქდა და კისკეასა
ნითელი გახდა.

- ესეც შენ ჩემი დამლა, - უთხრა მისის უაიტიმა. მუშის
თვალეებით იყურებოდა, სწრაფად სუნთქავდა და ისე ლაპარა-
კობდა, გეგონებოდათ, თავისთვის ბუროტყუხებსო.

მერე დაკრუნჩხული თითებით კერის მხარში ჩააფრინდა
და ფეხზე ნამოაყენა.

- ეგ მეც მინახავს. კი, კი მაგრამ, არასოდეს, მიქნია,
მხოლოდ მასთან, იმიტომ, რომ, ძალით, მიქნა... - მისის უაი-
ტი გარუმდა და ჭერს ახედა.

კერის შიშისგან ენა ჩაუვარდა, დედამისი ბნედიანივით
იქცეოდა: თითქოს ლეთიური ზეშთაგონება გარდმოუღენოდა,
რომელიც სადაც არის, ნაცარტუტად აქცევდა.

- დედა...

- მანქანებში... ჰო, აი, სად უშვრებიან ამას, ქალაქგარეთ,
გზისპირა მოტელებში, ვისკი, სუნი... ამ სუნს გასუნთქებენ!
- მისის უაიტი ბუტბუტიდან ყვირილზე გადავიდა, კისერ-
ზე ძარღვები დაბერვოდა, თავს კი აქეთ-იქით ატრიალებდა,
თითქოს ჭერში რალაცას ეძებსო.

- დედა, გირჩევნია, გარუმდე.

ამ სიტყვებმა მისის უაიტი თითქოს სინამდვილეში დააბ-
რუნა. გაკვირვებისგან პირიც კი დაალო - გეგონებოდათ,
სრულიად ახალ სამყაროში რალაც ძველის, ხელმოსაჭიდის
პოვნას ცდილობსო.

- შედი საკუჭნაოში, - ჩაიბურტყუნა ბოლოს, - შედი და
ილოცე.

- არა.

დედამ დასარტყმელად ხელი აღმართა.

- არა!

მისის უაიტს ხელი ჰაერში გაუშეშდა. გაკვირვებული მიაჩერდა ქალიშვილს, თითქოს არ სჯეროდა, რომ ისევ მის წინ იდგა – უდრეკი და საღსალამათი.

მოულოდნელად მაგიდიდან ნამცხვრიანი ლანგარი აფრინდა და სასტუმრო ოთახის კართან კედელს მიენარცხა. კედელზე იასამნისფრად ჩამოიკლაკნა მოცვის მურაბა.

– მეჯლისზე მივდივარ, დედა!

ახლა ჰაერში ფინჯანი აიჭრა, მისის უაიტს ყურთან ჩაუნულია და ქურის თავზე ნამსხვრევებად იქცა. მისის უაიტმა ერთი დაიყმუვლა, სახეზე ხელები აიფარა და მუხლებზე დაეცა.

– ეშმაკის ნაშიერო! – ამოიკვნესა თავზარდაცემულმა, – ეშმაკის ნაშიერო! სატანა!..

– ადექი, დედა.

– ვნება, ავხორცობა და ათასი საცთური...

– ადექი!

დედა გაჩუმდა და წამოდგა. ხელები ტყვესავით თავზე დაენყო და რალაცას დუდუნებდა. კერის მოეჩვენა, რომ ლოცულობდა.

– შენთან ომს არ ვაპირებ, დედა, – თქვა კერიმ ქოშინით. ხმა უწყდებოდა და სიტყვებს ძლივს წარმოთქვამდა, – მაგრამ მაცხოვრე ჩემი ცხოვრებით. შენი... შენი ცხოვრება სულ არ მომწონს.

კერი დადუმდა – საკუთარმა სითამამემ დააფრთხო. მკრეხელური აზრი, რომელიც ამ სიტყვებს ჩააქსოვა, იმ ბინძურ სიტყვაზე ბევრად უარესი იყო.

– შე ალქაჯო, – ჩაიჩურჩულა დედამ, – ტყუილად როდო წერია წმინდა წერილში, ჯადოქარი ცოცხალი არ დატოვო. მამაშენი უფლის საქმეს ემსახურებოდა...

– არ მინდა მაგ თემაზე ლაპარაკი, – გაანყვეტინა კერიმ. მამამისის ხსენება მასზე ყოველთვის დამორგუნველად მოქმედებდა. – მხოლოდ ერთი რამ გაიგე: ამიერიდან ყველაფერი სხვანაირად იქნება, – მას ნამით თვალებიც კი გაუბრწყინდა. მერე კი ჩუმად დასძინა – ეს მათაც უნდა შეიგნონ.

მისის უაიტი კვლავ რალაცას ბუტბუტებდა.

კერის კმაყოფილების გრძნობაც კი არ გასჩენია: კვანძის გახსნამ მისი მოლოდინი არ გაამართლა – ისეთი შეგრძნება დაეუფლა, თითქოს ყელში ძვალი გაეჩხირაო... თან მუცლის ტკივილიც არ უვლიდა.

ამიტომაც ადგა და გადამალული საკაბის ამოსატანად სარდაფში ჩავიდა. საკუჭნაოში ჯდომას ისევ ეს ჯობდა. აბა, რა! რაც გინდა, ყოფილიყო, ოღონდაც ის ლურჯად განათებული, ოფლისა და ცოდვის სუნით აქოთებული საკუჭნაო ნუ იქნებოდა. რაც გინდა, ყოფილიყო!

კერი ნამით შეჩერდა, ნაჭრის რულონი გულზე მიიკრა და ობობას ქსელში გახვეული მბჟუტავი ნათურის შუქისგან თვალები მოიჩრდილა. რა თქმა უნდა, ტომი როსს იგი არ უყვარდა. ამის თაობაზე არანაირი ილუზია არ ჰქონია. ეს ამბავი უფრო მონანიების რალაც უცნაურ ფორმას ნააგავდა – კერისთვის ეს ცხადი იყო და ამიტომაც დათანხმდა დაპატიუებას: მან ხომ სხვებზე უკეთ იცოდა, რა არის მონანიება... მთელი შეგნებული ცხოვრების მანძილზე იცოდა...

ტომი შეჰპირდა, აგერ ნახავ, ყველაფერი კარგად იქნებაო. ჰო, მალე ნახავს... და ვაი იმათი ტყავის ბრალი, თუ ისევ დაცინვას უპირებენ! კერიმ არ იცოდა, ღვთისგან ჰქონდა ეს ნიჭი თუ ეშმაკისგან... და ახლა, როცა მიხვდა, რომ ეს საკითხი სულაც არ აღელვებდა, ენით აუნერელი შვება იგრძნო –

თითქოს მძიმე ტვირთი მოიშორა, რომელსაც მთელი ცხოვრების მანძილზე დაატარებდა.

ზემოთ დედა ისევ ბუტბუტებდა – ოღონდ ახლა კი აღარ ლოცულობდა, ავი სულების განსადევნ შელოცვას ამბობდა.

წიგნიდან „მე მქვია სიუზენ სნელი“ (გვ. 23):

„ბოლოს ამ ამბავზე ფილმიც კი გადაიღეს – აპრილის მიწურულს ვნახე და, კინოთეატრიდან გამოსულს, კინალამ გული ამერია. ამერიკაში ყველა მნიშვნელოვან ამბავს, ბავშვის ფეხაცმელივით, ოქროსფერ ბრჭყვიალა ქალაქში ფუთავენ, რომ მალე დავივინყოთ. მაგრამ არავის ესმის, რამდენად დიდი შეცდომაა კერი უაიტის დავინყება.“

ორშაბათ დილას გრეილი და მისი მოადგილე მორტონი დირექტორის კაბინეტში ყავას მიირთმევდნენ.

– ჰარგენსენისგან არაფერი ისმის? – იკითხა მორტონმა და ჯონ უეინივით ჩაიციინა. თუმცა მაინც ეტყობოდა, რომ ლელავდა.

– არაფერი. კრისტინმაც დააჭირა ენას კბილი: აღარ გვემუქრება, მამაჩემი გაგაკოტრებთ და გაგაცამტვერებთო, – გრეილმა ყავას სული შეუბერა.

– მაგრამ მაინცდამაინც გახარებული არ ჩანხარ.

– რა ვიცი... გაიგე, კერი უაიტი გამოსაშვებ მეჯლისზე რომ აპირებს მოსვლას?

მორტონმა გაკვირვებისგან წარბები აწკიპა.

– ვისთან ერთად? ნისკარტასთან?

„ნისკარტას“ კიდევ ერთ გარიყულ მოსწავლეს, ფრედი ჰოლტს, ეძახდნენ. ფრედი დაახლოებით ას გირვანქას ინო-

ნიდა, მაგრამ ყველა დარწმუნებული იყო, რომ ამ ნონის ორი მესამედი ცხვირზე მოდიოდა.

- არა, - მიუგო გრეილმა, - ტომი როსთან ერთად.

მორტონს ყავა გადასცდა და ხველა აუვარდა.

- ჰო, ჰო... მეც შენსავით დამემართა, ეგ ამბავი რომ გავიგე.

- მერე ტომის ტურფა, სოუზი რას ამბობს?

- მგონი, ნორედ მან მოაწყო ეს ამბავი, - თქვა გრეილმა. - როცა ველაპარაკე, ისეთი შთაბეჭდილება დამრჩა, რომ საშხაპის ამბის გამო სინდისი ქენჯნის. ახლა ის მეჯლისის მორთვის კომიტეტის წევრია და ძალიან ბედნიერია, თითქოს მეჯლისის გაცდენა საერთოდ არ აღელვებდეს.

- ჰმმ, - ღრმააზროვნად ჩაილულუნა მორტონმა.

- ჰარგენსენს რაც შეეხება... მგონი, საქმეში ჩახედულ ხალხთან მოითათბირა და გაარკვია, რომ მართლაც შეგვიძლია, კერი უაიტის სახელით ვუჩივლოთ. ჰოდა, ეტყობა, გაცულა ამჯობინა. მე უფრო მისი ქალიშვილი მაშფოთებს.

- გგონია, პარასკევს რალაც მოხდება?

- არ ვიცი. კრისს ბევრი მეგობარი ჰყავს და მათი უმრავლესობა მეჯლისზე იქნება. თანაც ის ქალბატონი ბილი ნოლანთან მეგობრობს, რომელსაც, თავის მხრივ, ისეთი პირუტყვი ძმაბიჭები ჰყავს, მარტო სიფათის გამო რომ არიან დასაჭერები. როგორც ვიცი, ჰარგენსენი ამ ჩვენს ნოლანს თავის ჭკუაზე ატრიალებს.

- რაიმე კონკრეტულ საფრთხეს ელი?

გრეილმა ხელები გაშალა.

- კონკრეტულს? არა. მაგრამ უკვე დიდი ხანია, სკოლაში ვმუშაობ და ვგრძნობ, როდისაა საქმე ცუდად. გახსოვს სტად-ლერის სკოლასთან თამაში სამოცდათექვსმეტში?

მორტონმა თავი დაუქნია. სამი წელი ძალიან მცირე დრო იყო იუვენისა და სტადლერის სკოლების თამაშის დასავენ-ყებლად. ყველაფერი ბრიუს ტრევორის გამო მოხდა. ბრიუსი ცუდი მოსწავლე იყო, მაგრამ შესანიშნავად თამაშობდა კალათბურთს. მწვრთნელ გეინსს ის არ უყვარდა, მაგრამ ვერ აგდებდა, რადგან მისი წყალობით იუვენის სკოლას ათი წლის განმავლობაში პირველად გაუჩნდა რეგიონულ პირველობაზე მოხვედრის შანსი. ამის მოუხედავად, ტრევორი გადამწყვეტმატრამდე ერთი კვირით ადრე გარიცხეს გუნდიდან, რადგან შემონმების დროს (რომლის შესახებაც ყველამ წინასწარ იცოდა) ტანსაცმლის კარადაში მარიხუანით სავსე პაკეტი უპოვეს. ბუნებრივია, იუვენის სკოლამ თამაში 104:48 წააგო და ტურნირზე ვეღარ მოხვდა. თუმცა ეს უკვე ვიღას ახსოვდა!.. სამაგიეროდ არავის დავინყებია თამაშის მეოთხე პერიოდის მინურულს ტრიბუნებზე ატეხილი ჩხუბი. ცემა-ტყეპა ტრევორმა წამოიწყო, რომელიც იძახდა, ნარკოტიკი ჩამიგდესო. მოკლედ, ეს ამბავი ოთხი კაცის ჰოსპიტალიზებით დასრულდა – მათგან ერთი სტადლერის გუნდის მწვრთნელი იყო, რომელსაც თავში პირველადი დახმარების ჩანთა ჩაართყეს.

- გული ცუდს მიგრძნობს, - თქვა გრეილმა. - ვინმე დამპალ ვაშლებს მოიტანს, ან რაღაც უარესი მოხდება.
- შეიძლება მართალი ხარ.

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“, (გვ. 92-93):

„დღესდღეობით სულ უფრო და უფრო მეტი მეცნიერი იზიარებს აზრს, რომ ტელეკინეტიკური უნარი რეცესიული გენით გადაიტემა და ჰემოფილიის ერთგვარ სარკისებრ ანარეკლს წარმოადგენს - დაავადებისა, რომელიც მხოლოდ მამაკაცებში

ვლინდება. ამ დაავადების (რომელსაც, თავის დროზე, „მეფეთა ჭირს“ უწოდებდნენ), განმაპირობებელი რეცესიული გენი, ქალებში უვნებელია, მაშინ, როცა მამრობითი სქესის ბავშვებს, უსათუოდ ავადდებიან სიხლის შეუდედებლობით. ავადმყოფობა მემკვიდრეობით მხოლოდ იმ შემთხვევაში გადაეცემა, როცა მამაკაცი სათანადო რეცესიული გენის მტარებელი ქალზე ჭირს ვლინდება. ამ კავშირის შედეგად დაბადებულ ბიჭს ჰემოფილიის აღმოაჩნდება, გოგო კი რეცესიული გენის მტარებელი იქნება. აღსანიშნავია, რომ ცალკეულ შემთხვევებში მამაკაციც შეიძლება იყოს ჰემოფილიაზე პასუხისმგებელი რეცესიული გენის მტარებელი. მაგრამ თუკი იგი ცოლად მოიყვანს მსგავსი „მეფენ“ გენის მქონე ქალს, მათი მამრობითი სქესის შვილებიც ასევე ჰემოფილიით დაავადებულები იქნებიან.

სამეფო ოჯახების შემთხვევაში, როდესაც მეუღლეებს ადამიანთა უაღრესად შეზღუდული წრიდან ირჩევდნენ, საგვარეულო ხეზე მოხვედრილი გენის გადაცემის ალბათობა საგრძნობლად მაღალი იყო – სწორედ აქედან გაჩნდა სახელწოდება „მეფეთა ჭირი“.

საუკუნის დასაწყისში ჰემოფილიის შემთხვევები ხშირად გვხვდებოდა აპალაჩის მთების ბინადართა შორის და, საერთოდ, ეს დაავადება ფართოდაა გავრცელებული იმ კულტურებში, რომლებშიც სისხლის აღრევაა მიღებული.

ტელეკინეტიკური უნარების შემთხვევაში კი რეცესიული გენის მტარებლები მამაკაცები არიან, დომინანტურისა კი – მხოლოდ ქალები. თუმცა ცალკეულ შემთხვევებში ქალებსაც შეიძლება ჰქონდეთ რეცესიული გენი.

როგორც ჩანს, რაღაც უაიტიც გენის მტარებელი იყო. ეს გენი, სრულიად შემთხვევით, მარგარეტ ბრიგჰემსაც აღმოაჩნდა. მაგრამ, რამდენადაც მისი ტელეკინეტიკური უნარების

დამადასტურებელი არანაირი საბუთი არ არსებობს, შეგვიძლია თამამად ვთქვათ, რომ მისი გენიც რეცესიული იყო.

ამჟამად მკვლევრები გულდასმით შეისწავლიან ცნობებს მარგარეტ ბრიგჰემის ბებუის, სედი კოხრანის ცხოვრების შესახებ, რადგან თუკი ტელეკინეტიკური უნარების დომინანტურობა და რეცესიულობა ისევე იჩენს თავს, როგორც ჰემოფილიის შემთხვევაში, მისის კოხრანს შესაძლოა, დომინანტური ტელეკინეტიკური გენი ჰქონოდა.

უაიტებს ბიჭი რომ ჰყოლოდათ, ის, უბრალოდ, რეცესიული გენის მტარებელი იქნებოდა და მუტაცია მასზე დასრულდებოდა, რადგან რაღაც უაიტსა და მარგარეტ ბრიგჰემს კუბენები არ ჰყოლიათ, რომელთა შვილებთანაც მათ ჰიპოთეზურ ვაჟიშვილს შეიძლებოდა შთამომავლობა ჰყოლოდა. ხოლო იმის ალბათობა, რომ იგი სანათესაოს გარეთ შეხვდებოდა ტელეკინეტიკური გენის მქონე ქალს, უაღრუად მცირე იყო. ჯერჯერობით ხენებულ პრობლემაზე მომუშავე მკვლევართა ვერც ერთმა ჯგუფმა ვერ შეძლო ამ გენის გამოყოფა.

მენის შტატში მომხდარი კატასტროფის ფონზე ეჭვი აღარავის ეპარება, რომ ტელეკინეტიკური გენის გამოყოფა დღესდღეობით მედიცინის უმთავრესი ამოცანაა. ჰემოფილიის, ანუ H-გენის გამო არასაკმარისი ტრომბოციტების მქონე ბიჭები იბადებიან, ტელეკინეტიკური, ანუ TK-გენის გამო კი – გოგონები, რომლებსაც, ტიფიანი მერის მსგავსად, საკუთარი სურვილისამებრ შეუძლიათ ადამიანების განადგურება...”

ოთხბათი. ნაშუადღევით.

სიუზენი „საგაზაფხულო მეჯლისის მორთვის კომიტეტის“ დანაჩენ თოთხმეტ (არც მეტი, არც ნაკლებ) წევრთან ერთად

თად ესტრადის თავზე გამოსაკიდებელი პანოს გაფორმებაზე მუშაობდა. მეჯლისის თემა იყო „გაზაფხული ვენეციაში“ (სწავინ იგონებდა ამ სულელურ სახელწოდებებს? სოუმ იუვენოს სკოლაში ოთხი წელი გაატარა და უკვე ორჯერ იყო ხამყოფი გამოსაშვებ მეჯლისზე, მაგრამ მაინც ვერ გაეგო, რაში სჭირდებოდათ რაიმე თემის მოფიქრება? განა არ შეიძლებოდა, უბრალოდ ეცეკვათ და ემხიარულათ?). ხატვაში ყველაზე მეტად განაფულმა მოსწავლემ, ჯორჯ ჩიზმარმა ესკიზი დახატა - ჩამავალი მზის ფონზე ჩალისქუდიანი გონდოლიერი გონდოლას მიაცურებდა, ცაზე და წყლის ზედაპირზე კი ვარდისფერი, წითელი და ნარინჯისფერი ათინათები ირეოდა. ლამაზი ნახატი იყო, ვერაფერს იტყოდი... მერე ჯორჯმა ესკიზი ოცი ფუტის სიგრძისა და თოთხმეტი ფუტის სიგანის ტილოზე გადაიტანა, დანომრილ უჯრებად დაყო და... ახლა მთელი კომიტეტი ისე გულმოდგინედ აფერადებდა თითოეულ კვადრატს, გეგონებოდათ, პატარა ბავშვები უზარმაზარ გასაფერადებელს მისევიანო. სანვალეებელია, მაგრამ სამაგიეროდ, ლამაზი იქნებაო, - ფიქრობდა სოუ და ვარდისფერი ცარციით დასვრილ ხელებზე იხედებოდა.

მის გვერდით ჟელენ შირსი იჯდა ფეხმორთხმით. ჟელენმა ერთ-ერთი კვადრატის გაფერადება მოათავა და გემრიულად გაიზმორა. მერე ცარცში ამოგანგლული ხელით შუბლზე ჩამოყრილი თმა გადაინია, წარბთან ვარდისფერი კვალი დაინახა და სოუს მიუბრუნდა:

- ლმერთო! როგორ დამითანხმე ამაზე?

- ხომ გინდა, ლამაზი იყოს? - უპაუხა სოუმ ერთ-ერთი მასწავლებლის, მის გირის ხმით, რომელსაც მონაფეები „მის ულვაშას“ ეძახდნენ (ქალბატონი გირი იმ წელს „საგაზაფხულო მეჯლისის მორთვის კომიტეტს“ თავმჯდომარეობდა).

– როგორ არ მინდა! მაგრამ შეგვეძლო, მენიუს ან პროგრამის შედგენის კომიტეტში ჩავწერილიყავით: ნელს მაინც არ მოვიწყვეტდით. თანაც, თუ არ ვცდები, თავად საერთოდ არ აპირებ... – ჰელენმა ენაზე იკბინა.

– მეჯლისზე წამოსვლას, არა? – სიუზენმა მხრები აიჩეჩა და იატაკიდან ცარცი აიღო. მიუჩვეველი სამუშაოსგან თითები სულ დაბუყებოდა, – ჰო, არ მოვდივარ, მაგრამ მაინც მინდა, ყველაფერი ლამაზად გამოიყურებოდეს, – იგი წამით დადუმდა და მორცხვად დასძინა, – მე თუ არა, ტომი ხომ მოდის!

ერთხანს ჩუმად მუშაობდნენ, მაგრამ მალე ჰელენმა კვლავ დააგდო ცარცი. მათ სიახლოვეს არავინ იყო: მხოლოდ ჰოლი მარშალი ფუსფუსებდა პანოს შორეულ კიდეზე – გონდოლის ცხვირს აფერადებდა.

– შეიძლება, ერთი რალაც გკითხო? – როგორც იქნა, გაბედა ჰელენმა, – ყველა მარტო ამაზე ლაპარაკობს...

– კი ბატონო... – სიუმაც დადო ცარცი და დაბუყებული თითები დაისრისა, – ჯობია გითხრა, თორემ ჩემზე ჭორაობას გადაჰყვებით. მე თვითონ ვთხოვე ტომის, კერი დაეპატიყებინა. იქნებ როგორმე... გაიხსნას, გამოძვრეს თავისი ნაჭუჭიდან... ეს მაინც უნდა გავაკეთო მისთვის.

– დანარჩენებმა რალა გავაკეთოთ? – ჰკითხა ჰელენმა უბოროტოდ.

სიუმ კვლავ აიჩეჩა მხრები.

– თვითონ უნდა დაუფიქრდე იმდღევანდელ ამბავს. მე ჭკუის დარიგების უფლება არ მაქვს. თუმცა არც ის მინდა, ხალხს ვაფიქრებინო...

– რომ წამებულად მოგაქვს თავი, არა?

– ჰო, დაახლოებით.

- მერე, ტომი დათანხმდა? - ეტყობოდა, ყველაზე დიდი შთაბეჭდილება ჰელენზე სწორედ ამ ნიუანსმა მოახდინა.

- კი, - მიუგო სიუმ, თუმცა წვრილმანების მოყოლას თავი აარიდა. - ბავშვებს კი ალბათ ჰგონიათ, რომ გავყოყორდი და ცხვირს ვიბზუებ, - დაამატა ცოტა ხნის დუმილის შემდეგ. წამით ჰელენიც ჩაფიქრდა.

- მოკლედ... ამაზე ყველა ლაპარაკობს, მაგრამ უმეტესობა ისევ თავისიანად გთვლის. შენი თქმისა არ იყოს, ყველამ თავისით უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება. თუმცა ზოგი სხვანაირადაც ფიქრობს, - ჰელენმა ზიზლით ჩაიფხუკუნა.

- ვინ, კრისის ამალის წევრები?

- ჰო... და ბილი ნოლანი და მისი საძმაკაცო.... ძალიან ამაზრზენი ვინმეა.

- კრისი ალბათ ვერ მიტანს, - ამ ფრაზამ კითხვასავით გაიჟღერა.

- ვერ გიტანს კი არა, ეზიზღები.

სიუმ თავი დაუქნია და უეცრად გაკვირვებულმა გააცნობიერა, რომ ამ ამბავმა თან გული ატკინა და თანაც გაახარა.

- როგორც გავიგე, მამამისი სკოლის წინააღმდეგ საჩივრის შეტანას აპირებდა, მაგრამ გადაუფიქრებია.

- ალბათ მიხვდა, რომ ამით მის ქალიშვილს მეგობრები არ მოემატებოდა, - ჰელენმა თავი გაიქნია. - ვერ გამიგია, რა ჭირი გვეტაკა იმ დღეს. ისეთი განცდა მაქვს, რომ საერთოდ არ ვიცნობ საკუთარ თავს.

გოგონები ისევ საქმეს მიუბრუნდნენ. დარბაზის მეორე ბოლოში დონ ბარეტი გასაშლელ კიბეს დგამდა, რომ ჭერქვეშ გადებულ ფოლადის კოჭებზე ქალაქის გირლანდები ჩამოუკიდებინა.

- შეხედე, კრისი მოვიდა, - თქვა მოულოდნელად ჰელენმა.

სიუმ თავი ასწია და დაინახა, როგორ შედიოდა კრისი დარბაზის კართან მდებარე პატარა ოთახში. გოგონა თეძოებზე შემოტკეცილ შინდისფერ ხავერდის შარვალსა და აბრეშუმის თეთრ ბლუზაში იყო გამოწყობილი. ლიფი აშკარად არ ეცვა, რადგან სიარულისას ძუძუები უთანთალებდა. ბავშვი კი არა, გარყვნილი ბებრის ოცნებააო – წარბები შეჭმუნა სიუმ და მერელა დაფიქრდა: რა უნდა ნდომოდა კრისს მოსამზადებელი კომიტეტის ოთახში? თუმცა ვინ იცის, იქნებ თავისი განუყრელი მეგობრის, ტინა ბლეიკის სანახავად მოვიდა?

„გეყოფა! – უთხრა საკუთარ თავს სიუმ. – აბა, რა გინდა, თავზე ნაცარი წაიყაროს და ჯვალოს პერანგი ჩაიცვას?“

„ჰო, – უმაღ გაიფიქრა პასუხად, – სწორედ ეგ მინდა!“

– ჰელენ!

– ჰო!

– რმეს ხომ არ აპირებენ?

ჰელენს უნებლიეთ სახე გაუშეშდა.

– არ ვიცი, – მისმა ხმამ ზედმეტად არხეინად გაიჟღერა.

(რალაც იცი, რალაც ნამდვილად იცი. ბოლოს და ბოლოს

გააკეთე არჩევანი! შენი გადასაწყვეტია! თქვი, თუ ამბობ!)

ისევ პანოს გაფერადებას შეუდგნენ. კრინტი აღარ დაუძრავთ. სიუს კარგად ესმოდა, რომ საქმე არც ისე კარგად იყო, როგორც ჰელენი არწმუნებდა... უბრალოდ, არ უნდა ყოფილიყო კარგად... თანატოლების თვალში ის აღარასოდეს იქნებოდა უწინდელივით წარმატებული „ოქროს გოგონა“. მან სახიფათო შეცდომა დაუშვა – ნილაბი მოიძრო და ყველას თავისი ჭეშმარიტი სახე უჩვენა.

სპორტული დარბაზის მაღალი, კრიალა ფანჯრებიდან ცურად ეშვებოდა შუადღის მზის თბილი სხივები.

ნიგნიდან „მე მქვია სოუზენ სნელი“ (გვ. 40):

„ჩემთვის გასაგებია, რამაც მიგვიყვანა მეჯლისის საღამოს მომხდარ ამბებამდე. ამ საქმეში ბილი ნოლანის მონაწილეობა შემზარავია, მაგრამ გასაკვირი სულაც არაა – კრის ჰარგენსენს ის ყურმოჭრილ მონად ჰყავდა და, რასაც უნდოდა, იმას აკეთებინებდა. დანარჩენი ბიჭების დაყოლიება თავად ბილისთვის არ იყო ძნელი: კენი გარსონი, რომელიც სკოლიდან თვრამეტი წლის ასაკში გააგდეს, მესამეკლასელივით კითხულობდა; სტივ დეიგანი, კლინიკური თვალსაზრისით, თითქმის იდიოტი იყო; კიდევ ერთი მათგანი, ჯეკი ტალბოტი, პირველად ცხრა წლის ასაკში დააპატიმრეს საბურავის სარქვლების მოპარვისთვის. სოციალური მუშაკის კატეგორიებით თუ აზროვნებთ, ამ ბიჭებს გარემოებათა მსხვერპლიც კი შეგიძლიათ, უნოდოთ.

მაგრამ რაც შეეხება კრის ჰარგენსენს... დარწმუნებული ვარ, მისი უმთავრესი მიზანი თავიდანვე კერი უაიტის საბოლოოდ დამცირება და განადგურება იყო...”

– უფლება არ მაქვს, – შეშფოთებულმა ჩაილაპარაკა ტინა ბლეიკმა, პატარა, სიმპატიურმა გოგონამ, ყლალ თმაში ამაყად რომ ჰქონდა ფანჯარი გარჭობილი. – ნორმა რომ შემოვიდეს, ყველას ეტყვის.

– ნუ გეშინია, ნორმა ტუალეტშია, – დაამშვიდა კრისმა. ტინამ ნაძალადევად გაუცინა და, ზრდილობის გულისთვის, ცოტათი კიდევ შეენინაალმდეგა:

– კი მაგრამ, რად გინდა? ხომ მაინც არ მოდიხარ?

– რა მნიშვნელობა აქვს! – ჩვეული ღვარძლიანი ღიმილით მიუგო კრისმა.

- კარგი, - დანებდა ტინა და გაცვეთილი პლასტიკის გარეკანში ჩასმული ფურცელი მიუცურა. - ნავალ, „კოკა-კოლას“ ვიყიდი. ნორმა უოტსონმა თუ ნაგასნრო, მე არაფერ შუაში ვარ.

- ჰო, ჰო, - მიუგდო კრისმა და დარბაზის გეგმის შესწავლას შეუდგა. არც კი გაუგონია, როგორ მიიხურა ტინამ კარი.

გეგმაც ჯორჯ ჩიზმარის დახაზული იყო, ამიტომაც წუნს ვერ დასდებდი - საცეკვაო მოედანი, ორმაგი ესტრადა, სალამოს ბოლოს მეჯლისის მეფისა და დედოფლის კორონაციისთვის

(სიამოვნებით დავადგამდი გვირგვინს იმ ძუკნა სნელსაც და კერისაც)

განკუთვნილი ადგილი. დარბაზის სამი კედლის განვრივ მაგიდები (კარტის სათამაშო, მაგრამ კრეპის გადასაფარებლებითა და ლენტებით მორთული) უნდა ჩაემწკრივებინათ, რომლებზეც მეჯლისის პროგრამებსა და მეფე-დედოფლის ასარჩევ ბიულეტენებს დააწყობდნენ.

კრისმა მაგიდების რიგს საგულდაგულოდ გალაქული ფრჩხილი გააყოლა - ჯერ მარჯვნივ, მერე მარცხნივ... აი, ისინიც: ტომი რ. და კერი უ. მართალი ყოფილა... კრისმა თვალებს არ დაუჯერა. ბრაზისგან აკანკალდა კიდევ - ნუთუ მართლა ჰგონიათ, რომ ასეთი რამე გაუვათ? მერე ისევ ჩაიცინა ღვარძლიანად და კარისკენ მიიხედა. ნორმა უოტსონი ჯერ არ ჩანდა.

კრისმა გეგმა დადო და დაკანრულ და ინიციალებით აჭრელებულ მაგიდაზე მიმობნეული ქალღმერთების თვალთვრებას შეუდგა - ანგარიშ-ფაქტურები (ძირითადად, კრეპისა და ლურსმნების), იმ მშობელთა სია, რომლებმაც სკოლას კარტის სათამაშო მაგიდები ათხოვეს, ქვითრები, მოსანვევებისა

და ბიულეტენების დამბეჭდავი სტამბის, „სტარ პრინტერსის“, მიერ წარმოდგენილი ანგარიში...

ბიულეტენები! კრისმა ქალაქების დასტიდან ერთი ფურცელი ამოაცურა.

საერთოდ, საარჩევნო ბიულეტენების ნახვა გამოსაშვებ სალამომდე არ შეიძლებოდა – კანდიდატთა სახელებს სკოლის რადიოქსელი უშუალოდ მეჯლისის დღეს აცხადებდა, ხმის მიცემა კი მხოლოდ მეჯლისის მონაწილეებს შეეძლოთ. მაგრამ პრეტენდენტთა სიები სკოლაში ჯერ კიდევ ერთი თვით ადრე ტრიალებდა და პარასკევ სალამომდე მხოლოდ კანდიდატთა საბოლოო ნუსხა იყო გასაიდუმლოებული.

მოსწავლეებში თანდათან უფრო და უფრო იკიდებდა ფეხს იდეა, საერთოდ გაეუქმებინათ ეს მეფედედოფლობა, რადგან გოგოები ამას დამამცირებლად, ბიჭები კი სისულელედ და უაზრობად მიიჩნევდნენ. ცხადი იყო, რომ ტრადიცია კვდებოდა და რომ გამოსაშვები სალამო ასეთ ფორმალურ ვითარებაში იმ წელს უკანასკნელად ტარდებოდა.

მაგრამ კრისს სწორედ ის წელი აინტერესებდა. იგი გამალებით კითხულობდა სიას.

ჯორჯი და ფრიდა. კიდევ რა უნდათ?! ფრიდა ჯეისონი ებრაელია.

პიტერი და მირა. გამორიცხულია. მირა სწორედ იმ მოსწავლეთაგანია, ვინც მეჯლისის მეფისა და დედოფლის არჩევნების წინააღმდეგ გამოდის. ამიტომაც, რომც აირჩიონ, მაინც უარს იტყვის ტიტულზე... თანაც მისი სიფათის პატრონს ვინ აირჩევს!..

ფრენკი და ჯესიკა. შესაძლებელია. ფრენკ გრირი წელს ოლქის საფეხბურთო გუნდში მოხვდა... მაგრამ ჯესიკას რა ვუყოთ? მას ხომ მუნუკი უფრო მეტი აქვს, ვიდრე ტვინი.

დონი და ჰელენი. მოიცა ერთი!.. ჰელენ შირსს მანანწალა ძაღლების დამჭერადაც კი არ აირჩევენ.

და ბოლო წყვილი: ტომი და სიუ. ოღონდ სახელი „სიუ“ გადაეხაზათ და გვერდით სხვა სახელი – „კერი“ მიეწერათ. აი, წყვილიც ამას ჰქვია! კრისმა ძალისძალად გაიცინა და პირზე ხელი აიფარა.

ამ დროს ოთახში ტინა შემოვარდა.

– ღმერთო, კიდევ აქა ხარ? ნორმა მოდის!

– დამშვიდდი, ლამაზო, – მიუგო კრისმა და ბიულეტენი ისევ მაგიდაზე დააგდო. გარეთ სახეგაბადრული გავიდა და პანოსთან ჩაცუცქულ სიუს ხელიც კი დაუქნია დაცინვით.

ფოიეში კრისმა ათცენტტიანი ამოიღო და ბილი ნოლანს დაურეკა.

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 100-101):

„დანამდვილებით დღესაც არ ვიცი, როგორ შეკრეს თანაკლასელებმა პირი კერი უაიტის წინააღმდეგ – რა იყო ეს: წინასწარ მოფიქრებული და დამუშავებული გეგმა, თუ სპონტანურად გაჩენილი იდეა?

...მე უფრო მეორე მოსაზრებას ვემხრობი. როგორც ჩანს, ჩანაფიქრი კრის ჰარგენსენს ეკუთვნოდა, მაგრამ მკაფიოდ ალბათ მასაც არ ჰქონდა გააზრებული, რა საშუალებით უნდა „გაენადგურებინა“ ისეთი გოგონა, როგორიც კერი უაიტი იყო. როგორც ჩანს, სწორედ მან ურჩია უილიამ ნოლანსა და მის მეგობრებს ჩემბერლენში, ირვინ ჰენტის ფერმაში გამგზავრება. ეჭვი არ მეპარება, რომ ამ მოგზაურობის სავარაუდო შედეგი, მისი წარმოდგენით, სამართლიანი შურისძიება უნდა ყოფილიყო...“

მანქანა საათში სამოცდახუთი მილის სიჩქარით მიქროდა „სტაქ-ენდ-როოდზე“. ჩემბერლენის მიმართულებით იმ მინგრეულ-მონგრეულ გზაზე ასეთი რბოლა შეიძლებოდა ცუდად დამთავრებულიყო. დაბლა ჩამოშვებული ტოტები უმონყალოდ კანრავდნენ 1961 წლის „ბისკეინის“ სახურავს. თუმცა მანქანა ისედაც დიდი ვერაფერი სანახავე იყო დაბნული ბამპერთა და დაჭანგულ-დაჭეჭილი საბარგულით. ცალი ფარი საერთოდ არ ენთო, მეორე კი დროდადრო ქრებოდა ჯაყჯაყისას.

ფაფუკი, ვარდისფერ შალითაში გახვეულ საჭეთან ბილი ნოლანი იჯდა. მის გარდა, სალონში ჯეკი ტალბოტი, პენრი ბლეიკი, სტივ დეიგანი და ძმები კენი და ლუ გარსონები ჩაჭეჭილიყვნენ. სიბნელები ხელიდან ხელში გადადიოდა და ურჩხულის თვალუბივით ანათებდა მარიხუანით გატენილი სამი სიგარეტი.

- დარწმუნებული ხარ, რომ პენტი შინ არაა? - იკითხა პენრიმ. - სულაც არ მინდა ციხეში დაბრუნება... იქ მძღნურის მეტს, არაფერს გვაჭმევენ.

მარიხუანისგან გამოლენჩებულ კენი გარსონს ეს რეპლიკა ძალიან სასაცილოდ მოეჩვენა და ხითხითი აუტყდა.

- არაა. დაკრძალვაზეა. - მოუგო ბილიმ. ეს ორი სიტყვაც კი ისე ჩაიჯუჯულუნა, თითქოს ლაპარაკი ეზარებაო.

დაკრძალვის შესახებ კრისმა შემთხვევით შეიტყო. ბებური პენტი ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული ფერმერი იყო ჩემბერლენის მხარეში. ჭირვეული და გულკეთილი ფერმერებისგან განსხვავებით, რომლებმაც უკვე დიდი ხანია, დაიბკვიდრეს ადგილი ამერიკის სოფლის ცხოვრების ამსახველ პასტორალურ რომანებში, პენტი საკუთარ ქონებას ავი ძალიან იცავდა. ვაშლის მნიფობისას ის თოფს მარილით ქ

არა, საფანტიტ ტენიდა; რამდენიმე ახალგაზრდა ბაცაცა კი სამართალშიც ჰყავდა მიცემული. მათგან ერთ-ერთი ამ ბიჭების ძმაკაცი ფრედი ოვერლოკი იყო. ჰენტიმ ის თავის საქათმეში დაიჭირა და დუნდულებში ექვსი ნომერი საფანტიტ დაახალა. საბრალო ფრედიმ ოთხი საშინელი საათი მუცელზე მწოლიარემ გაატარა საავადმყოფოში, სადაც ქირურგი სიცილ-სიცილით აცლიდა საჯდომიდან პატარა ბურთულებს და ლითონის ჯამში აგროვებდა. გარდა ამისა, სასამართლომ ფრედის, სხვის კერძო საკუთრებაში შეჭრისა და ქურდობისთვის, ორასი დოლარის გადახდა დააკისრა. ამგვარად, ჩემბერლენის ახალგაზრდები ირვინ ჰენტის მიმართ დიდი სიყვარულით არ გამოირჩეოდნენ.

– რედი სადლაა? – იკითხა სტივმა.

– ერთ ოფიციანტ ნაშას კერავს „კავალიერში“, – ბილიმ მკვეთრად მოუხვია და მანქანა ფერმისკენ მიმავალ გზაზე გასრიალდა. რედ ტრელოუნი ჰენტისთან მუშაობდა, ძალიან უყვარდა სმა და, თავისი დამქირავებლის მსგავსად, უყოყმანოდ ესროდა საფანტს ფერმის საზღვრის დამრღვევებს. – ბარის დაკეტვამდე იქ იჯდება.

– ხუმრობა იქით იყოს და რისკი მაინც დიდია, – ჩაიბუზღუნა ჯეკი ტალბოტმა.

– ჩამოგსვა მანქანიდან? – ცივად ჰკითხა ბილიმ.

– არა-არა! – წამოიძახა ჯეკიმ: ბილის მაგარი მოსაწევი ჰქონდა. თანაც ქალაქამდე ცხრა მილი მაინც იყო, – მაგრა გავერთობით!

კენიმ წვრილმანების სათავსოდან თმის სამაგრი ამოიღო (კრისს დარჩენოდა), ზედ თითქმის ბოლომდე ჩაფერფლილი, ნამწვი დაამაგრა და, თავისი ნახელავით აღფრთოვანებული, კვლავ ახითხითდა.

მალე მანქანიდან ეკლიანი მავთული, გზის ორივე მხარეს გამოკიდებული ამკრძალავი ნარნერები და ახლად გადახნული ველი გამოჩნდა. მაისის თბილ ჰაერში მიწის მოტკბო სურნელი დატრიალდა.

მომდევნო ბორცვზე რომ ავიდნენ, ბილიმ ფარები და ძრავა გამორთო, ტრანსმისია ნეიტრალურ მდგომარეობაში გადაიყვანა და უხმოდ დააგორა მანქანა ფერმისკენ.

მალე დაღმართს მოკლე აღმართი მოჰყვა. ბილიმ ნელა შეუხვია და უკაცრიელ, ჩაბნელებულ სახლს რომ გაუსწორდნენ, მანქანამ სულ დაკარგა სიჩქარე. სახლის უკან უზარმაზარი ბოსელი იდგა; ცოტა მოშორებით მთვარის შუქზე პატარა ნყალსაცავი და ვაშლის ბაღები მოჩანდა. ცნობის-მოყვარე ღორებმა სალორიდან დინგები გამოყვეს. ბოსლიდან ჩუმი ხმა მოისმა – თითქოს ძროხამ ძილში წაიღმუვლაო.

ბილიმ მკვეთრად დაამუხრუჭა. ამის საჭიროება არ იყო, რადგან მანქანა ისედაც ნელა მილოლავდა, მაგრამ, სამაგიეროდ, ეფექტურად გაჩერდნენ.

ლუ გარსონმა ხელთათმანების სათავესოდან რალაც ამოიღო. ბილიმ და პენრიმ საბარგული გააღეს.

- ის ნაბიჭვარი ჩაისვრის, როცა დაბრუნდება, - თქვა სტივმა და ბოროტად ჩაიციხა.

- დროა, ფრედის გამო შური ვიძიოთ, - ჩაილაპარაკა პენრიმ და საბარგულიდან ურო ამოიღო.

ბილის არაფერი უთქვამს. ამას ვილაც პროჭი ფრედისთვის კი არა, კრის ჰარგენსენისთვის აკეთებდა... ისევე, როგორც ყველაფერ დანარჩენს... ასე იყო მას შემდეგ, რაც კრისი სასკოლო ოლიმპიდან დაეშვა და მისი სატრფო გახდა... მისთვის კაცსაც მოკლავდა და მეტსაც იზამდა.

ჰენრიმ ცხრაგირვანქიანი ურო შეათამაშა და რამდენჯერმე დაიქნია. მძიმე იარაღმა ავისმომასწავებელი სტვენით გაკვეთა ჰაერი. დანარჩენები ბილის გარშემო შეგროვდნენ. ის საბარგულში ჩაეყუდა და ყინულით სავსე ყუთიდან ორი მოთუთიებული ვედრო ამიღო. თრთვილით დაფარული ვედროებიდან სუსხი მოდიოდა.

– ნავედით, – თქვა ბილიმ და ექვსივე ყმანვილი სწრაფი ნაბიჯით სალორისკენ გაეშურა.

ბაკის შუაგულში ორი ჩასუქებული დედალორი დაღრუტუნებდა, კუთხეში კი ტახი მინოლილიყო და არხეინად ეძინა. ჰენრიმ ახლა უკვე უხალისოდ შეათამაშა ურო და ბილის მიაწოდა.

– არ შემიძლია, – უთხრა მოლუშულმა. – შენ მიდი.

ბილიმ ურო გამოართვა და ლუს გადახედა.

ლუს ხელში ყასბის დანა ეჭირა – წელან ხელთათმანების სათავსოდან რომ ამოიღო.

– მზად ვარ, – უთხრა ბილის და დანის პირი თითით მოსინჯა.

– ყელში უნდა გამოუსვა, – შეახსენა ბილიმ.

– ვიცი.

კენი სულელივით იკრიჭებოდა, ლორებს კარტოფილის ბურბუშელას აჭმევდა და ეალერსებოდა:

– ყველაფერი კარგად იქნება, ლორუნიებო, ყველაფერი კარგად იქნება. ახლა ძია ბილი თავებს დაგიხეთქავთ და აღარ გექნებათ ბირთვული ომის შიში, – ის ხან ერთს უსვამდა ჯაგრიან კისერზე ხელს და ხანაც მეორეს. ლორები კი კარტოფილს ახრაშუნებდნენ და კმაყოფილები ღრუტუნებდნენ.

– საქმეს მივხედოთ, – თქვა ბილიმ და ურო მოიქნია.

დარტყმის ხმამ ის გაახსენა, მან და კენიმ კლერიჯ როუდზე ხიდიდან გოგრა რომ გადააგდეს. ლორი მკვდარი დაეცა - ენაგადმოგდებული და თვალებლია, დინგზე კი ბურბუშელის ნამცეცები მიჰკვროდა.

კენიმ ჩაიხითხითა:

- დაბოყინება მაინც გეცლია.
- სწრაფად, ლუ! - დაიძახა ბილიმ.

კენის ძმა ბაკის ლობეზე გადაძვრა, ლორს თავი აუნია (ცხოველის უსიცოცხლო თვალებმა ცაზე გამოკიდებული ნახევარმთვარე აირეკლა) და დანა გამოუსვა.

სისხლმა მოულოდნელად, მძლავრი ნაკადით იფეთქა და ყველა მიმართულებით გაეშხეფა. ბიჭები სასწრაფოდ განზე გახტნენ.

ბილი დაიხარა და სისხლს ვედრო შეუყუდა. ვედრო სწრაფად გაივსო და მყისვე მეორე ჭურჭელი მიაშველეს. სისხლის ნაკადი რომ შეწყდა, მეორე ვედრო ნახევრად იყო სავსე.

- ერთიც უნდა დავკლათ, - თქვა ბილიმ.
- ლმერთო! - ამოიკვნესა ჯეკიმ, - იქნებ, გვეყო...
- ერთიც-მეთქი!
- ღრუტ-ღრუტ-ღრუტ. - დაიძახა კენიმ და ბურბუშელის

ცარიელი პაკეტი ააჭრაჭუნა.

რამდენიმე წუთის შემდეგ მეორე ლორი ისევ მოუახლოვდა ლობეს და ისევ გაიშხუილა ურომ...

ნაკლული ვედროს გავსების შემდეგ, ბიჭებმა ლორს თავი დაანევიინეს და დანარჩენი სისხლი მიწაზე დაღვარეს. ჰაერში სპილენძის სუნის მსგავსი მკვეთრი სუნი დატრიალდა. მაშინლა შენიშნა ბილიმ, რომ თავიან-ფეხებიანად სისხლში იყო ამოსვრილი.

მერე კი, ვედროებით მანქანისკენ მიმავალმა, უეცრად საოცარი სიმბოლური კავშირი განჭვრიტა: ღორის სისხლი... კრისი მართალი იყო... ყველაფერი თავის ადგილას დგებოდა...

ღორის სისხლი ღორისთვის!

ბილიმ ვედროები მშრალ ყინულში ჩადგა, ყუთს თავი დაახურა და მეგობრებს მიუბრუნდა:

– ნავედით!

საჭეს მიუჯდა და ხელის მუხრუჭი დასწია, დანარჩენები კი მანქანას მიაწვენენ. მანქანა უხმოდ მოტრიალდა და ბორცვის წვერისკენ გაგორდა. როცა ჰენტის სახლს ჩაუარეს, დაღმართიც დაიწყო და ყველანი სასწრაფოდ შეხტნენ სალონში.

მანქანამ თანდათან აკრიფა სიჩქარე და მოსახვევში ცოტა მოსრიალდა კიდევ. მომდევნო აღმართი რომ დაიწყო, ბილიმ გასაღები გადაატრიალა და აქსელერატორს ფეხი დააჭირა. მოტორმა ერთი ჩაახველა და გაიღვიძა.

ღორის სისხლი ღორისთვის! ვერაფერს იტყვი, კარგად მოუფიქრებია... შესანიშნავად! – ბილის გაელიმა. ამის დანახვაზე ლუ გარსონს ტანში ჟრუანტელმა დაუარა: არასოდეს ენახა, ბილის გალიმებოდა. ასეთი რამ არც კი გაეგონა.

– ვის დაკრძალვაზეა ჰენტი? – იკითხა სტივმა.

– დედის, – მიუგო ბილიმ.

– დედის? – წამოიძახა გაოცებულმა ჯეკი ტალბოტმა, – ღმერთო! ალბათ ქრისტემდე დაიბადა!

კენის ისევ სიცილი აუტყდა და მოახლოებული გაზფხულის სურნელით გაჯერებულ წყვდიადში დიდხანს ისმოდა მისი ხითხითი.

ნაწილი მეორე მეჯლისის სადამო

წიგნის ელექტრონული ვერსია
მოამზადა: აკაკი ციციშვილმა

www.PDF.ChiaturaINFO.GE

ხალი კაბა კერძიმ პირველად 27 მაისს თავის ოთახში მოი-
ზომა. მან ისეთი ლიფიც კი იყიდა, რომელიც ძუძუებს
იჭერდა (რისი აუცილებლობაც, კაცმა რომ თქვას, არ
არსებობდა), მაგრამ მკერდის ზედა მხარეს არ ფარავდა. ასეთ
ბიუსტჰალტერში კერძის საოცარი განცდა ეუფლებოდა: თან
რცხვენოდა და თანაც უცნაურ აღგზნებას გრძნობდა.

კაბა თითქმის იატაკამდე წვდებოდა – ქვემოთ გაშლილი
იყო, წელზე კი შემოჭერილი. ძვირფასი ქსოვილის შეხება უც-
ხო და საამო იყო შალსა და ბამბას ჩვეული გოგოსთვის.

სიგრძეს არა უშავდა – ბოლოს და ბოლოს, ახალ ფეხსაც-
მელში კაბა კიდევ უფრო აინეცდა... კერძიმ ფეხსაცმელი ჩაიც-
ვა, ამონაჭერი გაისწორა და ფანჯარასთან მივიდა. ფანჯრის
შუშაში ანარეკლი მკრთალად მოჩანდა, მაგრამ ესეც საკმა-
რისი იყო იმის დასანახად, რომ კაბა ტანზე კობტად ეჯდა.
მოგვიანებით შეიძლებოდა კიდევ რაღაც...

კარი ჩუმი ჩხაკუნით გაიღო. კერი მიტრიალდა და დედა
დაინხა.

სამსახურში წასასვლელად გამზადებულიყო. თეთრი სუიტერი ეცვა. ცალ ხელში შავი ჩანთა ეჭირა, მეორეში – ბიბლია.

წამით ორივე გაშეშდა. მერე კერი წელში გაიმართა და კაბაზე გაზაფხულის მზის სხივები მოეფინა.

– წითელი... – ჩაილაპარაკა დედამ, – ვიცოდი, რომ წითელს შეარჩევდი.

კერიმ არაფერი უპაუხა.

– ბინძურიმუთაქები გიჩანს. ყველა თვალიერებას დაგინყებს. წმინდა წერილში კი წერია...

– ამას მკერდი ჰქვია, დედა. მკერდი ყველა ქალს აქვს.

– ახლავე გაიხადე.

– არა.

– გაიხადე, კერი. ქვემოთ ჩავიდეთ და ლუმელში დავწვათ. მერე კი ერთად ვთხოვოთ უფალს პატიება. მოვინანიოთ... – თვალეები გიჟურად აუციმციმდა და განყენებული მზერა სივრცეს მიაპყრო: ყოველთვის ასე ემართებოდა, როცა ერვენებოდა, რომ ღმერთი გამოცდას უწყობდა მის რწმენას. – მე სამსახურს გავაცდენ, შენ – სკოლას. მუხლებზე დავემხოთ, ნიშნისა და ღვთიური ცეცხლის ზეგარდმოვლენა შევთხოვოთ უფალს.

– არა, დედა.

დედამ ხელი სახესთან მიიტანა და ისე იჩქმიტა, კანზე დიდი ლაქა დააჩნდა. კერის წარბიც არ შეუხრია. მაშინ მისის უაიტმა ისევ ცას მიაპყრო ანთებული თვალეები და ღმუილსა და ლოყების ხოკვას მოჰყვა.

– გეყოფა თავის გვემა, დედა, – უხრა კერიმ, – ეგ ვერ შემაჩერებს.

დედამ იკივლა და მუშტი ტურებში დაიხალა. მერე კი ტუჩიდან წამოსულ სისხლში თითი დაისველა და ბიბლიას დაადო.

– ...და განბანილ იქნა სისხლითა კრავისათა, – ჩაიჩურჩულა, – ბევრჯერ... მე და მამაშენს ბევრჯერ...

– ნადი, დედა.

მისის უაიტმა კერის შეხედა – გაშეშებულ სახეზე სამართლიანი მრისხანება აღბეჭდოდა.

– უფალი არ მოითმენს ასეთ დაცინვას, – ავის მომასწავებელი ჩურჩულით წარმოთქვა დედამ. – ეჭვი არ შეგეპაროს, უსათუოდ მოგეზღვება ცოდვების გამო! დანვი კაბა, კერი! განიძარცვე ეგ ეშმაკისეული წითელი სამოსი და დანვი! დანვი! დანვი-მეთქი!

უეცრად კარი თავისით გაიღო.

– ნადი, დედა.

მისის უაიტს გაელიმა – დასიხლიანებული ტუჩები შემზარავად მოელრიცა.

– როგორც იეზებელი გადმოვარდა კოშკიდან, შენც ისე დაგემართოს! და ძაღლები ლოკავდნენ სისხლს მისას. ბიბლიაში წერია ეს ყველაფერი! ესაა...

გაოგნებულმა მისის უაიტმა ძირს დაიხედა: იატაკი ყინულივით სლიპინა გახდა და მისი ფეხები თავისით გასრიალდნენ კარისკენ.

– გაჩერდი! – წამოიკივლა შეშინებულმა. ის უკვე დერეფანში იყო და კარის ჩარჩოს ებლაუჭებოდა. ამან წამით შეაყოვნა, მაგრამ შემდეგ რალაც ძალამ ხელები გააშვებინა.

– ძალიან მიყვარხარ, დედა, – თქვა კერიმ ყოველგვარი გრძნობის გარეშე, – მაპატიე.

წარმოიდგინა, როგორ იკეტებოდა კარი... და კარი მართლაც მიიხურა, თითქოს ორპირმა ქარმა დაუბერაო. მერე კი, რომ არაფერი ევნო, ფრთხილად გაუშვა დედას წარმოსახვითი ხელები.

რამდენიმე წამის შემდეგ მისი უაიტი კარზე აბრახუნებდა. კერის ტურები უკანკალებდა, მაგრამ კარი გონების ძალით ეჭირა და დედას ოთახში არ უშვებდა.

– მალე მოვა შენი განკითხვის დღე! – გააფთრებული კიოდა მარგარეტ უაიტი, – მე კი ხელები დამიბანია!

– ეგ ხომ პილატემ თქვა, – ჩაილაპარაკა კერიმ.

თუმცა დედამ მალევე დაანება თავი. რამდენიმე წუთის შემდეგ ის სახლიდან გამოვიდა, ქურა გადაკვეთა და სამსახურისკენ გაემართა. კერი ფანჯრიდან უყურებდა – შუბლი შუშაზე მიედო და ჩურჩულებდა:

– დედიკო... დედიკო...

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 129):

„სანამ გამოსაშვები მეჯლისის დღეს განვითარებული მოვლენების დეტალურ ანალიზზე გადავიდოდეთ, კიდევ ერთხელ გავიხსენოთ, რა ვიცი კერი უაიტის შესახებ.

ჩვენთვის ცნობილია, რომ კერი დედის რელიგიური ფანატიზმის მხვერპლი იყო; რომ ჰქონდა ლატენტური ტელეკინეტიკური უნარი; რომ ეს, ეგრეთ ნოდებული, „ველური ნიჭი“ მემკვიდრეობით გადადის, მაგრამ რეცესიული ნიშან-თვისებაა და, როგორც წესი, გენეტიკურ ნაკრებში არ შედის. ჩვენი ვარაუდით, ტელეკინეტიკური უნარი ჰომონალური ხასიათისაა. ჩვენთვის აგრევე ცნობილია, რომ ბავშვობაში კერიმ თავისი შესაძლებლობები, სულ ცოტა, ერთხელ გამოავლნა სტრესულ მდგომარეობაში ყოფნისას. მეორე სტრესული სიტუაცია საშხაპეში მომხდარი ინციდენტის დროს შეიქმნა. ზოგიერთი მკვლევარი (კერძოდ, ბერკლის უნივერსიტეტის პროფესორები უილიამ თრონბერი და ჯულია გივენსი) ვა-

რაუდობს, რომ ამ შემთხვევაში ტელეკინეტიკური უნარის აღორძინება როგორც ფსიქოლოგიური (თანაკლასელებისა და თავად კერის რეაქცია), ისე ფიზიოლოგიური (სქესობრივი სიმნიფის ასაკში შესვლა) ფაქტორების გავლენამ განაპირობა.

დასასრულ, ჩვენთვის ცნობილია, რომ გამოსაშვები მეჯლისის დროს შექმნილ მესამე სტრესულ მდგომარეობას მოჰყვა ის საშინელი მოვლენები, რომლებზეც ახლა ვისაუბრებთ. დავინწყით იქიდან, რომ...”

(სულაც არ ვლელავ ოდნავადაც კი)

ტომიმ დღისით კაბის მოსართავი თაიგული მიუტანა და კერიც იჯდა და მონდომებით იბნევდა ყვავილებს მხარზე. დამხმარე და ჭკუის დამრიგებელი არავინ ჰყავდა – დედამისი ჯერ კიდევ ორი საათის წინ შეიკეტა სამლოცველოში და იქიდან ახლაც ისტერიკული შეძახილები მოისმოდა. მისი ხმა ხან დაბლა იწევდა და ხანაც კივილში გადადიოდა.

(ბოდში დედა მაგრამ თავს დამნაშავედ არ ვგრძნობ)

კერიმ თაიგული მიიმაგრა, თვალები დახუჭა და წამით გაინაბა.

სახლში არც ერთი დიდი სარკე არ ეკიდა,

(ამაოება ამაოებათა და ყოველივე ამაო)

მაგრამ მაინც დარწმუნებული იყო, რომ კარგად გამოიჭურებოდა. წესით, ასე უნდა ყოფილიყო. ის უბრალოდ...

გოგონამ ისევ გაახილა თვალები. გუგულიანი საათი რვისათ წუთს უჩვენებდა.

(ტომი ოც წუთში უნდა მოსულიყო)

მოვიდოდა კი?

იქნებ ეს ყველაფერი კიდევ ერთი ბოროტი ხუმრობა – უკანასკნელი მომაკვდინებელი დარტყმა იყო? იქნებ ეს ყველაფერი იმისთვის გააკეთეს, რომ შუალამემდე ამაოდ ეცადა ფარჩა-ხავერდში გამოპრანჭულს და ჩაის ვარდებით მხარდამშვენებულს?..

სამლოცველოდან ხმა მოისმა:

– ...ნმინდა მიწაზე! ვიცით, დაულალავად გვადევნებ თვალყურს უფალო... გულით ვინანიებთ ყველა შეცოდებას, რადგან მალე ჩაჰბერავენ შავ საყვირებში...

ვინ იცის, რამხელა სიმამაცე დასჭირდა კერის ყველა იმ მოულოდნელობის პირისპირ დასახვედრად, რომლებსაც, სავარაუდოდ, დღევანდელი სალამო უმზადებდა. მხოლოდ გაბრიყვებას ვინ ჩივის... უეცრად დაფიქრდა, ხომ არ აჯობებდა...

(არა გაჩუმდი)

ცხადია, ყველაზე მარტივი გამოსავალი შინ, დედასთან დარჩენა იყო – ასე უფრო მშვიდადაც იქნებოდა და უფრო უსაფრთხოდაც. კერიმ მშვენივრად იცოდა, რას ფიქრობდნენ ისინი დედამისზე. კი, ის შეიძლება მართლაც დარტყმული ფანატიკოსივით იქცეოდა, მაგრამ სამაგიეროდ, პროგნოზირებადი მაინც იყო. სახლში კერის ტუალეტის ქალაღებდა და ჰიგიენურ საფენებს არავინ ესროდა.

მაგრამ რა ელოდა, თუკი ფარ-ხმალს დაყრიდა და მეჯლისზე არ წავიდოდა? ერთ თვეში სკოლას დაამთავრებდა და დაინწყებოდა მშვიდი და უსიხარულო ცხოვრება ამ სახლში, დედის ხარჯზე... მისის ჰარისონთან სტუმრობა და უაზრო ტელესერიალებისა თუ ვიქტორინების ყურება (მისის ჰარისონი ოთხმოცდაექვსი წლისა ბრძანდებოდა)... ნავახშმევს დაცარიელებულ „კელი ფრუტში“ ნაყინის ქამა და თანდათან გასუქება... იმედისა და აზროვნების უნარის დაკარგვა...

არა! ღმერთო ჩემო, ოღონდ ეგ არა!

(ღმერთო ოღონდაც ყველაფერი კარგად დამთავრდეს)

- ...და დაგვიფარე ჩვენ ეშმაკისაგან, ბნელ ხეივანებში, ავტოსადგომებსა და მოტელებში რომ გვისაფრდება. უფალო, მონყალო...

რვის ოცი წუთი შესრულდა.

შეშფოთებული კერი გონების ძალით ნივთების გადაადგილებას შეუდგა - იმ ქალების მსგავსად, პაემანის მოლოდინში მღელვარებისგან ხელსახოცებს რომ შლიან და კეცავენ რესტორანში. ექვსი საგანი ერთდროულად გააჩერა ჰაერში და საერთოდ არ დაღლილა. თავიც არ წამოსტკივებია. კერის ეგონა, მისი ძალა თანდათან დაილეოდა და გაქრებოდა, მაგრამ ასე არ მოხდა. წინა საღამოს მან, ყოველგვარი დაძაბვის გარეშე, ოცი ფუტით გააჩოჩა

(ღმერთო ოღონდაც ეს ხუმრობა არ იყოს)

ტროტუართან გაჩერებული ავტომობილი. გამვლელები თვალეზაფხეტილები უცქერდნენ მანქანას და კერიმაც თავი ისე დაიჭირა, თითქოს ძალიან გაკვირვებული იყო, სინამდვილეში კი ღიმილს ძლივს იკავებდა.

კედლის საათიდან გუგული გამოხტა. ესეც რვის ნახევარი.

კერის ძალიან აშფოთებდა ის უზარმაზარი დატვირთვა, რომელსაც მისი გული, ფილტვები და მთელი შინაგანი „თერმოსტატი“ ახალი ნიჭის გამოვლენის დღიდან განიცდიდნენ. ზოგჯერ ეგონა, რომ გული ველარ გაუძლებდა და მართლა გაუსკდებოდა. დროდადრო ისეთი განცდა ეუფლებოდა, თითქოს სხვა ადამიანს ჩასახლებოდა სხეულში და დაუნდობლად დაარბენინებდა - თვითონ რა ენაღვლებოდა! იმ სხვა კაცს მკითხა. კერი თანდათან ხვდებოდა, რომ თითქმის არაფრით განსხვავდებოდა ინდოელი ფაკირებისგან - თვალეზაფხეტი

სებს რომ იყრიან, ფეხშიშველები რომ დადიან ნაკვერჩხლებზე და ექვსი თვით ცოცხლად რომ იმარხებიან. გონების მიერ მატერიის დამარცხება კი ორგანიზმისგან ძალიან დიდ დატვირთვას მოითხოვს.

შვიდი საათი და ოცდათორმეტი წუთი.

(არ მოვა)

(ნუ ფიქრობ ამაზე და ტვინიც არ აგიდულდება. აუცილებლად მოვა)

(არა არ მოვა ახლა ალბათ ზის სადმე მეგობრებთან ერთად და დამცინის მერე კი ერთად მოვლენ თავიანთი ხმაურიანი მანქანებით და ხარხარს ყვირილსა და სტვენას ატეხენ ქუჩაში)

იმედგადაწურულმა საკერავი მანქანა ასწია ჰაერში და ქანქარასავით გააქან-გამოაქანა.

– და დაგვიფარე ეშმაკისეული თავნებობით შეპყრობილი ურჩი შვილებისგან...

– მოკეტე! – დაუყვირა უეცრად კერიმ.

სამლოცველოში წამით სიჩუმე ჩამოწვა. მერე ისევ გაისმა ბუტბუტი.

შვიდი საათი და ოცდაცამეტი წუთი.

არ მოვა.

(არ მოვა და მთელს სახლს დავანგრევ)

ეს აზრი უეცრად გაუჩნდა. ჰო, ჯერ საკერავი მანქანით სასტუმრო ოთახის კედელს გაიტანდა. მერე დივანს გადაისროდა ფანჯრიდან. მაგიდებს, სკამებს წიგნებსა და დედის ბროშურებს ერთი გრიგალით დააბზრიალებდა. კედლებიდან წყლის მილებს გამოგლეჯდა, როგორც სხეულიდან არტირიებს. სახურავიდან აყრილ კრამიტს (თუკი ძალა ეყოფოდა) დამფრთხალი მტრედებივით ააფრენდა ცაში...

ფანჯრებში ფარების შუქმა შემოანათა.

ქუჩაში ბევრი მანქანა დადიოდა (და თითოეულის გავლისას გული უფანცქალებდა) მაგრამ ამათ სხვებზე ნელა გაიარა. (ნუთუ მართლა)

კერიმ ველარ მოითმინა და ფანჯარას მივარდა. ეს მართლაც ტომი იყო – მანქანიდან გადმოდიოდა – ლამპიონების შუქზეც კი მომხიბვლელი, სიცოცხლით სავსე და... თითქმის გაბრწყინებული იყო. ამ ეპითეტმა კერი გააცინა კიდევც.

დედამ ლოცვა შეწყვიტა.

კერიმ სკამზე გადაკიდებული აბრეშუმის მოსახვევი აიღო, მოშიშვლებულ მხრებზე მოიგდო და თმა გაისწორა. იმწამს ერთი დიდი სარკისთვის ყველაფერს გაიღებდა. შემოსასვლელში ზარმა დარეკა.

გოგონამ თავს ძალა დაატანა – ზარის მეორედ დარეკვას დაელოდა – და კარისკენ ნელი ნაბიჯით გაემართა.

საკეტმა გაიჩხაკუნა და აჰა, ისიც – თვალისმომჭრელ თეთრ პიჯაკსა და შავ შარვალში გამონყობილი იდგა ზღურბლზე.

ერთხანს ჩუმად უცქერდნენ ერთმანეთს.

კერის მუხლები ეკვეთებოდა – ეგონა, იქვე მოკვდებოდა, ტომის რალაც სხვანაირად რომ ეთქვა ან გასცინებოდა. გრძნობდა – მთელი სხეულით გრძნობდა, რომ გზის გასაყარზე იდგა და მისი შავ-თეთრი სიცოცხლე ან იქვე დასრულდებოდა, ანდა ლამაზად გაგრძელდებოდა და გაფერადდებოდა.

ბოლოს ველარ მოითმინა და ჰკითხა:

– მოგნონვარ?

– ძალიან ლამაზი ხარ.

კერი მართლაც ძალიან ლამაზი იყო.

წიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 131):

„როცა გამოსაშვები მეჯლისის მონაწილეები სკოლის ეზოში იკრიბებოდნენ, კრისტინ ჰარგენსენი და უილიამ ნოლანი ქალაქის გარეუბანში, ტავერნა „კავალიერის“ მეორე სართულზე შეხვდნენ ერთმანეთს. ცნობილია, რომ იმ ადგილს ისინი დიდი ხნის განმავლობაში იყენებდნენ პაემნებისთვის, რასაც კერი უაიტის საქმის შემწავლელი კომისიის მიერ შეკრებილი დოკუმენტაცია ადასტურებს. მაგრამ უკვე ჩამოყალიბებული ჰქონდათ გეგმა, თუ ყველაფერი ნამიერი ახირების შედეგად მოხდა, ამის დანამდვილებით თქმა შეუძლებელია...“

– უკვე დროა? იკითხა კრისმა.

ბილიმ საათს დახედა.

– ჯერ არა.

ფიცრის იატაკიდან ჩუმი გუგუნის ამოდიოდა: მუსიკალური ავტომატი რეი პრაისის სიმღერას უკრავდა. კრისი უეცრად დაფიქრდა, რომ ბარში ფირფიტები არავის გამოუცვლია მას შემდეგ, რაც ორი წლის წინ, გადაკეთებული საბუთებით, პირველად მოხვდა ამ ადგილას. რა თქმა უნდა, მაშინ ის დარბაზში იჯდა და არა მეორე სართულზე, სადაც მხოლოდ სემ დოვუს „განსაკუთრებული“ სტუმრები დაიშვებოდნენ.

ბილის სიგარეტი სიბნელეში დემონის თვალისათვის ანათებდა. ფიქრებში გართული კრისი ზანტად აყოლებდა მზერას. ბილისთან მას პირველად მხოლოდ გასულ ორშაბათს ეძინა. სწორედ იმ დღეს დაჰპირდა ბილი, რომ ძმაბიჭებსაც დაიხმარებდა კერი უაიტისთვის „სიურპრიზის“ მონყოლაში, თუკი კერი მართლა გაბედავდა ტომი როსთან ერთად მეჯლისზე წასვლას. თუმცა აქ ისინი ადრეც არაერთხელ ყოფილან – კოცნაობ-

დნენ, თომარობდნენ... ერთი სიტყვით, ერთობოდნენ. კრისი ამ გართობას „შოტლანდიურ სიყვარულს“ ეძახდა, უხამსი ხუმრობების მოყვარული ბილი კი – „მშრალად გადაგორებას“.

კრისი მანამ აპირებდა მოცდას, სანამ ბილი მართლა ღირებულ სამსახურს გაუწევდა

(სისხლი ხომ უშოვა მეტი რალა ექნა),

მაგრამ უკვე ატყობდა, რომ ვითარებას ველარ აკონტროლებდა – ორშაბათს რომ არ დაეთმო, ბილი უსათუოდ ძალას იხმარდა.

ბილი, რა თქმა უნდა, კრისის პირველი საყვარელი არ ყოფილა, მაგრამ, სამაგიეროდ, ერთადერთი იყო, ვინც ყოველთვის მის დაკრულზე არ ცეკვავდა. უწინდელი ბოიფრენდები, უბრალოდ, ჭკვიანი მარიონეტები იყვნენ – ხალასი, უმუნუკო სახეებითა და „ხალხში გამოსული“ მშობლებით. ისინი „ფოლკსვაგენებით“, „ჯაველინებით“ ან „დოჯებით“ მოძრაობდნენ და მასაჩუსეტსის ან ბოსტონის კოლეჯში სწავლობდნენ. შემოდგომობით სტუდენტურ სანვიმარებს ატარებდნენ, ზაფხულობით კი – კუნთებზე შემოტმასნილ ზოლიან მაისურებს. ისინი მარიხუანას ეწეოდნენ და დაბოლილზე თავს გადამხდარი ამბების მოყოლა უყვარდათ. არშიყს ისე ქედმაღლურად იწყებდნენ, თითქოს ქვეყანას მათი ვალი მართებდა (მოსწავლეები, თუნდაც ძალიან მომხიბვლელები ყოფილიყვნენ, მათთვის ერთი საფეხურით დაბლა იდგნენ), ცოტა ხანში კი ძაღლებივით ენაგადმოგდებლები იწყებდნენ სირბილს. თუკი კუდში საკმაო ხანს დასდევდნენ და ფულსაც საკმარისად ახარჯავდნენ, კრისი მათ დიდსულოვნად იწვენდა ლოგინში. მაგრამ, როგორც წესი, არც ეფერებოდა და არც ეხმარებოდა – მხოლოდ მოგვიანებით, აქტის შემდეგ აღიდგენდა ხოლმე გონებაში ცალკეულ მომენტებს და ასე აღწევდა ორგაზმს.

აი, ბილი ნოლანთან შეხვედრა კი კრისმა პოლიციის მიერ პორტლენდის ერთ-ერთი ბინის ჩხრეკის შემდეგ დაიწყო. ოთხი ბიჭი – მათ შორის, კრისის თანმხლები ახალგაზრდაც – ნარკოტიკების შენახვისთვის დაიჭირეს და ბინაში მყოფი გოგონებიც ზედ მიაყოლეს. საქმე კრისის მამამ მოაგვარა. მაგრამ როცა ქალიშვილს გაუწყრა – ნარკოტიკებისთვის რომ ჩაეყუდებინეთ, რა ეშველებოდა ჩემს სახელსა და პრაქტიკასო, კრისმა უკმუხად მიუგო, შენს სახელსა და პრაქტიკას ისედაც აღარაფერი ეშველებათ. ამის შემდეგ მამამ მანქანა წაართვა.

ერთი კვირის თავზე ბილიმ კრისს სკოლიდან სახლში წაყვანა შესთავაზა და კრისიც დათანხმდა.

ბილისნაირებს სკოლაში „ქლიბებს“ ეძახდნენ, რადგან ყველაზე ყოჩაღები შრომის გაკვეთილებზე იყვნენ. მიუხედავად ამისა, ის რალაცით მაინც იზიდავდა კრისს...

ჰოდა, ახლა, როცა ბილის მკლავებში მშვიდად თვლებდა (და გრძნობდა, როგორ ეუფლებოდა ალგზნება და შიში), კრისი ფიქრობდა, რომ ყველაფრის მიზეზი შეიძლებოდა მანქანა ყოფილიყო – ყოველ შემთხვევაში, თავიდან ასე იყო.

კრისის სუდენტი მეგობრების მანქანები – თავიანთი ელექტროფანჯრებით, რეგულირებადი საჭეებითა და პლასტიკის შალითების სუნით გაჟღენთილი სალონებით – ახლოსაც ვერ მივიდოდა ბილის მანქანასთან.

ბილი ძველი, დანჯღრეული შავი მანქანით დაგრილებდა. საქარე მინა კიდებზე გათეთრებული ჰქონდა, თითქოს კატარაქტა ეწყებო; სალონში სავარძლები თავისუფლად მიმოდიოდა; იატაკზე ლუდის ცარიელი ბოთლები დაგორავდა (კრისის სტუდენტი მეგობრები „ბუდვაიზერს“ სვამდნენ, ბილი და მისი ძმაკაცები კი – „რეინგოლდს“), ფეხების დადება კი მგზავრს ინსტრუმენტების უთავსახურო და გაზეთილი ყუ

თის გარდიგარდმო უწევდა. ინსტრუმენტები სხვადასხვა ნაკრებებს განეკუთვნებოდა და კრისს დიდი ეჭვი ჰქონდა, რომ მათი უმეტესობა მოპარული იყო. მანაქანაში ზეთისა და ბენზინის სუნი იდგა. თხელი თუნუქის იატაკზე მაყური მილის ვიბრაცია იგრძნობოდა, პანელის ქვეშ კი მავთულებზე ჩამოკონწიალებული ამპერმეტრი, ზეთის წნევის საზომი და ტაქომეტრი (ღმერთმა უწყის, რაში სჭირდებოდა) ქანაობდა. უკანა ღერძი რესორებზე იდგა და მანქანა უკნიდან ისე იყო აწეული, გეგონებოდა, ცხვირით ასფალტს გადათხრისო.

აი, ასეთი მანქანა ჰყავდა ბილის და, რა თქმა უნდა, სწრაფადაც დააქროლებდა.

კრისი სახლში მესამედ რომ წაიყვანა, საათში სამოცი მილით მიმავალს ერთ-ერთი გაცვეთილი საბურავი გაუსკდა და მოსრიალდა. კრისს ეგონა, ვერ გადარჩებოდა და კივილი მორთო – შემზარავი სურათი თვალწინ საგაზეთო ფოტოსავით წარმოუდგა და ცხადად დაინახა ბოძის ძირში ძონძების გროვასავით მიგდებული თავისი დასახიჩრებულ-დასისხლიანებული სხეული. ბილი კი გამალებით ატრიალებდა ვარდისფერშალითიან საჭეს და იგინებოდა.

როგორც იქნა, გზის მარცხენა მხარეს გაჩერდნენ. კრისი მანქანიდან ბარბაცით გადმოძვრა და საბურავების გრძელ, დაკლაკნილ კვალს გახედა.

ბილის წარბიც არ შეუხრია – მხოლოდ რაღაც ჩაიბურტყუნა, საბარგული გააღო და დომკრატი ამოიღო. მერე სიგარეტს მოუკიდა, კბილებში გაიჩარა და კრისს მიუბრუნდა:

– მიდი ერთი, ინსტრუმენტების ყუთი მომანოდე, ლამაზო. კრისს აღშფოთებისგან ენა ჩაუვარდა – ნაპირზე გამოგდებული თევზივით ორჯერ გააღო და დამუნა პირი. მაგრამ ბოლოს მაინც მონახა საჭირო სიტყვები:

– მეტი... მეტი საქმე არ მაქვს! კინა... კინალამ მომკალი, შე არანორმალურო ნაბიჭვარო! თანაც ეგ შენი ყუთი ჭუჭყიანია!

ბილიმ თავი მოატრიალა და ცივად შეხედა.

– თუ არ მომანვდი, ხვალ კრივზე არ წაგიყვან.

– ვერ ვიტან კრივს! – სინამდვილეში კრისს ერთი ბრძოლა არ ენახა, მაგრამ ბრაზი და აღშფოთება კატეგორიულობას მოითხოვდა. წინა თაყვანისმცემლები მას მხოლოდ როკ-კონცერტებზე დაატარებდნენ. აი, როკ-მუსიკის კონცერტებს კი ნამდვილად ვერ იტანდა, რადგან საქმე ყოველთვის იმით მთავრდებოდა, რომ გვერდით ვინმე ბანჯგვლიანი და დაუბანელი ახმახი აეტუზებოდა ხოლმე.

ბილიმ მხრები აიჩეჩა და დომკრატს მიუბრუნდა.

რამდენიმე წუთის შემდეგ კრისმა მაინც მიუტანა ინსტრუმენტები და გვარიანადაც დასვარა ახალი სვიტერი. ბილიმ რალაც ჩაიბუტბუტა და მისკენ არც კი გაუხედავს. შარვლიდან მაისური ამოსჩაჩვოდა და ზურგზე გარუჯულ კანქვეშ მოთამაშე კუნთები მოუჩანდა. კერი მონუსხულივით მისჩერებოდა და თვალს ვერ სწყვეტდა. მერე დისკიდან რეზინის სალტის გადაძრობაში მიეხმარა და ხელები მაზუთში ამოეთხვარა. დომკრატზე შემდგარი მანქანა სახიფაოდ ქანაობდა, სათაღარიგო საბურავი კი ძველზე უფრო გაცვეთილი იყო.

საქმეს რომ მორჩნენ, კრისი ისევ მანქანაში ჩაჯდა. ახალ სვიტერსა და ძვირადღირებულ წითელ ქვედაბოლოზე შავი ლაქები ემჩნეოდა.

– თუ გგონია, რომ... – დაიწყო გაცეცხლებულმა, როცა ბილი ისევ მიუჯდა საჭეს... მაგრამ ბილიმ არ დაამთავრებინა: გადმოიხარა და კოცნა და ხელების ფათური დაუნყო. თამბაქოს, „ბრილკრიმისა“ და ოფლის სუნი ასდიოდა. კრისმა წამით

თავი დააღწია და აქოშინებულმა სვიტერს დახედა. ცხიმთან ლაქებს ახალი შავი ლაქები მიმატებოდა. ეს სვიტერი „ჯორდან მარშში“ ოცდაშვიდი და ორმოცდაათი ღირდა, მაგრამ უკვე იატაკის ტილოდაც აღარ გამოდგებოდა.

თუმცა კრისი ისე იყო აღგზნებული, ასეთი წვრილმანები საერთოდ აღარ აღელვებდა.

– სახლში რას იტყვი? – ჰკითხა ბილიმ და კვლავ აკოცა. ტუჩების დაუნახავადაც ცხადი იყო, რომ ეღიმებოდა.

– მომეფერე, – ჩასჩურჩულა კრისმა, – სულ დამსვარე.

ბილი ასეც მოიქცა – ცალ ფეხზე წინდა გაუხია, ისედაც მოკლე კაბა წელამდე აუნია და უხეშად და ხარბად დაუნყო სრესა. ვინ იცის, ამის გამო იყო, თუ იმიტომ, რომ ცოტა ხნის წინ სიკვდილს ჩახედა თვალებში, მაგრამ კრისმა ძალიან მალე გაათავა.

მეორე დღეს ის ბილის კრივის საყურებლად გაჰყვა.

– რვას თხუთმეტი აკლია, – თქვა ბილიმ და სანოლზე წამოჯდა. მერე ლამპა აანთო და ჩაცმას შეუდგა.

მისი სხეული კვლავინდებურად ხიბლავდა კრისს – უეცრად წინა ორშაბათი გაახსენდა: ის დღე, როცა პირველად დაიძინეს ერთად. ბილი ისეთი...

(მოიცა)

ამაზე ფიქრი მერეც შეიძლება...

კრისმა ფეხები იატაკზე ჩამოდგა და საცვალი ამოიცვა.

– მგონი, ეს კარგი აზრი არაა, – თქვა მოულოდნელად: თვითონაც ვერ გაეგო, ბილის ცდიდა, თუ საკუთარ თავს. – იქნებ ისევ დავწვეთ და...

– მერწმუნე, მშვენიერი აზრია, – მიუგო ბილიმ და თითქოს გაელიმა კიდევ. – ღორის სისხლი ღორისთვის.

– რა თქვი?

– არაფერი. ჩაიცვი. წავედით.

კრისმა ჩაიცვა, ბილისთან ერთად დაბლა დაეშვა და ქუჩაში გასულმა უეცრად იგრძნო, როგორ გაეფურჩქნა სულში უცნაური შფოთვა.

წიგნიდან „მე მქვია სიუზენ სნელი“ (გვ. 45):

„სიმართლე გითხრათ, ისე სულაც არ ვწუხვარ იმ ამბების გამო, როგორც ხალხს ჰგონია, რომ უნდა ვწუხდე. რატომ უნდა, ამას პირდაპირ არავინ მეუბნება... მაგრამ ვისაც ვხვდები, ყველა მარწმუნებს, რომ გულწრფელად იზიარებს ჩემს გულისწუხილს (მერე კი ავტოგრაფს მთხოვენ). ადამიანებს რატომღაც ჰგონიათ, რომ დღედაღამ უნდა ვტიროდე, შავები უნდა მეცვას და უნდა ვლოთობდე. ისინი მეუბნებიან: „რა საშინელებაა... მაგრამ რაც მას დაემართა...“ და მოჰყვებიან ათას აბდაუბდას...

მაგრამ წუხილი დიდი ვერაფერი განცდაა. შეიძლება წუხდე შემთხვევით დაღვრილი ყავის, ან ბოულინგში დამარცხების გამო. ნამდვილი და მარადიული კი მხოლოდ სევდაა – ის ისეთივე იშვიათია, როგორც ჭეშმარიტი სიყვარული. მე უკვე აღარ ვწუხვარ, რომ ტომი მოკვდა. ის ახლა მხოლოდ მშვენიერი სიზმარით მახსენდება. შეიძლება სასტიკ ადამიანად ჩამთვალოთ, მაგრამ მას შემდეგ მრავალი წელი გავიდა. არც იმის გამო ვწუხვარ, რაც კერი უაიტის საქმის შემსწავლელ კომისიას ვაცნობე. მე მხოლოდ სიმართლე ვთქვი – მხოლოდ ის, რაც ვიცოდი.

აი, კერი კი მართლა მებრალება.

კერი ყველამ დაივიწყა... ერთგვარ სიმბოლოდ აქციეს და დაივიწყეს, რომ ისიც ადამიანი იყო, თავისი იმედებით, ოცნე-

ბებიოთა და გრძნობებით... თუმცა ახლა ამაზე ლაპარაკს აზრი აღარ აქვს: შეუძლებელია, ჟურნალ-გაზეთების მიერ შექმნილ ხატს ადამიანური იერი დაუბრუნო...

...მაგრამ კერიც ადამიანი იყო. ისიც განიცდიდა და ისიც იტანჯებოდა – იტანჯებოდა ისე, როგორც უმეტეს თქვენგანს ვერც კი წარმოუდგენია.

ამიტომაც მებრალება იგი და დიდი იმედი მაქვს, რომ იმ მეჯლისზე ცოტა ხანს ბედნიერი იყო. იმედია, გამოსაშვები საღამო (სანამ ის უბედურება დაიწყებოდა) ყველაზე საოცარი და ჯადოსნური მოვლენა იყო მის ცხოვრებაში“.

ტომიმ სკოლის ავტოსადგომზე შეუხვია და მანქანა გააჩერა. მოტორმა ცოტა ხანს კიდევ ილულუნა და დადუმდა. კერი მარჯვენა სავარძელზე იჯდა და ცალი ხელით აბრეშუმის მოსახვევს იჭერდა. უეცრად მოეჩვენა, რომ მთელი დღე რალაც ბუნდოვან სიზმარში გაატარა და მხოლოდ ახლა გამოფხიზლდა. ეს რა ჩაიდინა! დედა მარტო რატომ დატოვა?!

– ლელავ? – ჰკითხა ტომიმ და კერი მოულოდნელობისგან შეკრთა.

– კი.

ტომის გაეცინა და მანქანიდან გადავიდა. კერიმ კარის გაღება დააპირა, მაგრამ ბიჭმა დაასწრო და თვითონ გაუღო.

– ნუ ლელავ, – უთხრა ღიმილით, – დღეს შენ გალათეასავით ხარ.

– ვისავით?

– გალათეასავით. წელს გავიარეთ მისტერ ივერსთან. გალათეა ისეთ მშვენიერ ქალად გადაიქცა, რომ ვერავინ იცნო.

– მე მინდა, რომ მიცნონ, – თქვა კერიმ.

– მშვენივრად მესმის შენი. წამოდი.

„კოკა-კოლას“ ავტომატთან ჯორჯ დოუსონი და ფრიდა ჯეისონი იდგნენ. ფრიდას ნარინჯისფერი ტიულის კაბა ეცვა და რალაცით ტუბას ჰგავდა. შესასვლელში დონა თიბოდო და დევიდ ბრეკენი მომსვლელებს ბილეთებს უმონებდნენ. ორივე „ფრიადოსანთა საპატიო საზოგადოების“ წევრი და მისის გირის პირადი „გესტაპოს“ აგენტი იყო. ამიტომაც ორივენი სკოლის ფერებში – ნითელ პიჯაკებსა და თეთრ შარვლებში გამონყობილიყვნენ. ტინა ბლეიკი და ნორმა უოტსონი საღამოს პროგრამებს არიგებდნენ და სტუმრებს გეგმის შეაბამისად ანაწილებდნენ. ორივეს შავი კაბა ეცვა – შეიძლება ამ ჩაცმულობას ძალიან ელეგანტურად თვლიდნენ, მაგრამ, კერის აზრით, ისინი ძველი განგსტერული ფილმებიდან გამოსულ სიგარეტის გამყიდველ გოგოებს უფრო ჰგავდნენ.

უეცრად ყველამ ტომისა და კერისკენ გაიხედა და წამით უხერხული სიჩუმე ჩამონვა. კერის ტურების გალოკვა მოუნდა, მაგრამ თავი შეიკავა.

მერე ჯორჯ დოუსონმა დაიძახა:

– ეგ რა გაცვია, ტომი?

ტომის გაელიმა:

– ვის ეუბნები, შე ტყიურო!

დოუსონმა მუშტები შეკრა და ტომისკენ გაინია. კერი შიშმა შეიპყრო. წამიც და ჯორჯს ჰოლის ბოლოში მოისროდა. მაგრამ მერე მიხვდა, რომ ეს, უბრალოდ, მეგობრული თამაში იყო. ბიჭები მოკრივეებივით დახტოდნენ და მსუბუქად ურტყამდნენ ერთმანეთს. მერე ჯორჯმა, რომელსაც ორჯერ მოხვდა ნეკნებში, ყვირილი ატეხა:

– დახოცე ვიეტკონგელებს! მოკალი ვიეტნამელებს! სარიანი ორმოები! სატუსაღე გალიები!

ტომიმ ხელები ჩამოუშვა და გაიცინა.

- ნუ გეშინია, - უთხრა კერის ფრიდამ და ხანჯალივით ალესილი ცხვირი დაუქნია, - ერთმანეთს თუ დახოცავენ, მე გეცეკვები.

- სულელურ ცანცარს კაცი არ მოუკლავს, - გაბედა გახუმრება კერიმ, - ნამდვილი დინოზავრებივით დახტიან.

ფრიდას გაეცინა. კერიმ ისეთი შვება იგრძნო, თითქოს ძველი უანგიანი ჯაჭვი მოიშორაო. სულში საამო სითბომ დაუარა და საოცარმა სიმშვიდემ მოიცვა.

- ძალიან მომწონს შენი კაბა, - კვლავ გაუღიმა ფრიდამ, - სად იყიდე?

- თვითონ შევკერე.

- შეკერე?! - ფრიდამ თვალები დააჭყიტა, - მართლა? კერიმ იგრძნო, როგორ აუჭარხლდა ლოყები.

- ჰო, შევკერე... მე... მიყვარს კერვა. მასალა „ჯონსში“, უესტოვერში, ვიყიდე და ძალიან უბრალო თარგით გამოვჭერი.

- დარბაზში შევიდეთ, - თქვა ჯორჯმა, - მალე ბენდი დაკვრას დაიწყებს, - და ისევ დაიწყო მაიმუნობა. - ბუმ, ბუმ, ბუმ! ვიეტნამელებს უყვარს დიდი გიტარა.

დარბაზში ჯორჯი ბობი პიკეტის პაროდირებას შეუდგა. კერი ფრიდას თავის კაბაზე ელაპარაკებოდა, ტომი კი ჯიბეებში ხელებჩაყოფილი იდგა და იღიმებოდა. სიუ უსა-თუოდ ეტყოდა, ჯიბეებს ნუ ინელავო, მაგრამ იმწამს ჯიბეებისთვის ვის ეცალა! - ჯერჯერობით ყველაფერი კარგად იყო.

...არადა, მას, ჯორჯსა და ფრიდას ორი საათის სიცოცხლედა ჰქონდათ დარჩენილი.

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 133):

„შემდეგ განვითარებულ მოვლენებთან (კერძოდ, სცენის თავზე, ფიცარზე შემოდგმულ სისხლით სავსე ვედროებთან) დაკავშირებით კერი უაიტის საქმის შემსწავლელი კომისიის მიერ გამოტანილი დასკვნა, კონკრეტული სამხილების ფონზეც კი, უალრესად არასარწმუნოდ გამოიყურება. თუკი ბილი ნოლანის მეგობრების ჩვენებებს დავუჯერებთ (სიმართლე გითხრათ, მათ იმდენი ჭკუაა კი არ აქვთ, რომ დამაჯერებლად იცრუონ), მზადების იმ ეტაპზე ნოლანმა მთლიანად ჩაიგდო ხელში ინიციატივა და კრისისგან სრულიად დამოუკიდებლად მოქმედებდა...“

საჭესთან ბილი ყოველთვის დუმდა: მანქანის მართვა ძალაუფლების შეგრძნებას უჩენდა და ამ ტკბილ განცდას ქვეყანაზე ვერაფერი შეუცვლიდა – ქალის ალერსიც კი.

წინ გზა უასრულო შავ-თეთრი ფოტოსავით გაშლილიყო, სპიდომეტრის ისარი საათში ოთხმოცი მილის ნიშნულთან კანკალებდა. ბილი არეულ ოჯახში იზრდებოდა. მამამისს საკუთარი ბენზინგასამართი სადგური ჰქონდა, მაგრამ გაკოტრდა და ოჯახიდან გაიქცა. მაშინ ბილი თორმეტი წლისა იყო. დედამისმა მას მერე ოთხი საყვარელი გამოიცვალა. ბოლო დროს ის ბრიუსთან ცხოვრობდა. ბრიუსი უღმერთოდ სვამდა და დედაც თანდათან ლოთ ბებრუხანას ემსგავსებოდა.

მაგრამ მანქანა სულ სხვა რამ იყო... ავტომობილის მისტიკური შინაგანი ძალა ენერგიითა და სიამაყით ალავსებდა. ეს ძალა ბილის ანგარიშგასაწევ ადამიანად – თითქმის ზეადამიანად აქცევდა. ამიტომ გოგოებსაც ხშირად თავისი „ბისკეინის“ უკანა სავარძელზე ყვარობდა. მანქანა მისი მონაც იყო და ღმერთიც – მას შეეძლო, მიეცა და შეეძლო, წაერთმია... და ბილიც ხშირად იყენებდა მას წასართმევად. ლამლა

გობით, როცა დედა და ბრიუსი ჩხუბობდნენ, ბილი ჯიბეებში ბატიბუტს იყრიდა და ქალაქში მანანნალა ძალლების საძებნელად გადიოდა მანქანით. ვინ იცის, რამდენჯერ დაბრუნებულა მზის ამოსვლის შემდეგ – გარაჟში გამორთული ძრავით შეგორდებოდა ხოლმე და არც კი ახსენდებოდა გასისხლიანებული ბამპერის განმენდა.

კრისს უკვე კარგად ჰქონდა შესწავლილი ბილის ხასიათი და დალაპარაკება არც უცდია – სულ ერთია, ყურადღებას მაინც არ მიაქცევდა. ამიტომაც ჩუმად იჯდა და ფრჩხილებს იკვნეტდა. შემხვედრი მანქანების ფარების შუქი თმას ვერცხლისფრად უფერავდა.

ბილი კი მანქანას მართავდა და ფიქრობდა – კიდევ რამდენ ხანს დარჩებოდა კრისი მასთან? დღევანდელი ამბის შემდეგ მათი ურთიერთობა, ალბათ, მალე უნდა დამთავრებულიყო. საქმე თავიდანვე ამისკენ მიდიოდა... ჰოდა, როცა ეს ამბავი დასრულდებოდა, მათი დამაკავშირებელი ძაფები კიდევ უფრო დაწვრილდებოდა, ან, სულაც, გაქრებოდა და ორივეს გაუჩნდებოდა კითხვა – რა ჰქონდათ მათ საერთო? სავარაუდოდ, კრისი ქალღმერთიდან ნელ-ნელა ძუკნად გადაიქცეოდა და ბილისაც უსათუოდ მოუნდებოდა მისი მიტყევა... ან, თუგინდ, მიჟეჟვა...

მალე ბრიკიარდ-ჰილისკენ გადაუხვიეს და მამიკოების ნაყიდი გაპრიალებული მანქანებით გაძეძგილი სკოლის ავტოსადგომიც გამოჩნდა. ბილიმ იგრძნო, როგორ მიებჯინა ყელში ძველი ბოლმა და სიძულვილი. დღეს მაგარ რამეს გავუკეთებთ

(კარგად დაამახსოვრდებათ დღევანდელი საღამო)

ეჭვი არ შეგეპაროთ!..

სასწავლო კორპუსში ბნელოდა – მხოლოდ ჰოლში ერთო მოყვითალო შუქი. სპორტული დარბაზის ფანჯრებიდან კი ნა-

რინჯისფერი ზღაპრული ნათება გამოდიოდა. ბილის კვლავ ბოლმა მოაწვა – მოუნდა, დარბაზის ყველა შუშა ჩაემსხვრია.

– «ვხედავ სინათლეს, წვეულების ლამაზ ჩირაღდნებს», – ჩაიღიღინა ბილიმ.

– ჰა? – მისმა ხმამ ფიქრში გართული კრისი გამოაფხიზლა.

– არაფერი, – ბიჭმა კისერი მოიფხანა. – თუ გინდა, თოქს მოგაქაჩვინებ.

ბილიმ ყველაფერი თვითონ მოამზადა, მშვენივრად იცოდა, რომ ასეთ საქმეებში სხვისი ნდობა არ შეიძლებოდა. ეს რთული გაკვეთილი იყო – ბევრად უფრო რთული, ვიდრე ის სისულელეები, რასაც სკოლაში ასწავლიდნენ, მაგრამ უკვე დიდი ხნის წინ ჰქონდა გასიგრძეგანებული ეს სიბრძნე. იმ ბიჭებს, ჰენტიის ფერმაში რომ ახლდნენ, წარმოდგენაც კი არ ჰქონდათ, რაში სჭირდებოდა მას ამდენი სისხლი. შეიძლება, ვინმეს კი გაუჩნდა ეჭვი, რომ ამ საქმეში კრისი უნდა ყოფილიყო გარეული, მაგრამ დანამდვილებით არავინ არაფერი იცოდა.

ბილი სკოლას რომ მიუახლოვდა, პარასკევი რამდენიმე წუთის დამდგარი იყო. მან შენობას წრე ორჯერ დაარტყა, სანამ არ დარწმუნდა, რომ სიახლოვეს არავინ ჭაჭანებდა და რომ ახლომახლო ჩემბერლენის პოლიციის მანქანები არ პატრულირებდნენ.

მერე კი სკოლის შენობას გამორთული ფარებით შემოუარა და მანქანა ნისლში ჩაფლულ ფეხბურის მოედანთან გააჩერა.

ბილიმ საბარგული გააღო და ყინულით სავსე ყუთს თავი ახადა. სისხლი გაყინულიყო, მაგრამ ეს აწყობდა კიდეც, რადგან მეჯლისამდე მთელი დღე-ღამე იყო დარჩენილი და ამასობაში ყინული თავისუფლად მოასწრებდა გადნობას.

ბილიმ ვედროები ყუთიდან ამოიღო, იქვე, საბარგულში დადგა და ინსტრუმენტების გადარჩევას შეუდგა. საჭირო იარაღები ჯინსის უკანა ჯიბეებში ჩაიწყო, წინა სავარძლიდან შურუპებითა და ლურსმნებით სავსე ჩანთა აიღო და შენობისკენ გასწავა.

აუჩქარებლად და მშვიდად მოქმედებდა, თითქოს დარწმუნებული იყო, რომ ხელს არავინ შეუშლიდა. სპორტულ დარბაზს, სადაც მეჯლისი უნდა გამართულიყო (და რომელსაც დროდადრო საკონცერტო დარბაზადაც იყენებდნენ), სწორედ იმ მხარეს, სადაც ბილის მანქანა იდგა, პატარა ფანჯრების რიგი ჰქონდა დატანებული.

ბილიმ ბრტყელბოლოიანი ძალაყინი ამოიღო (ეს უალრესად საჭირო ინსტრუმენტი მან თავისი ხელით დაამზადა ჩემბერლენის ერთ-ერთ სახელოსნოში), ფანჯრის ჩარჩოებს შორის დარჩენილ ნაპრალში შეჩურთა და მანამ ამოძრავა აქეთ-იქით, სანამ ურდულმა არ დაიჩხაკუნა. მერე კი ფანჯარა გააღო და შენობაში გადაძვრა.

დარბაზში ბნელოდა. დრამატული წრის რულონებად დახვეულ დეკორაციებს გამხმარი საღებავის სუნი ასდიოდა. მუსიკალური წრის კუთვნილი პიუპიტრები და ინსტრუმენტები კედლებთან გუშაგებივით ჩამწკრივებულიყვნენ. კუთხეში მისტერ დაუნერის ფორტეპიანო შეყუყულიყო.

ბილიმ ჩანთიდან ფარანი ამოიღო, სცენაზე ავიდა და წითელი ხავერდის ფარდა გადასწავა. კალათბურთის მოედნის იატაკი ქარვასავით ბზინავდა. სცენის შუაგულში ვილაცას ცარცით მეფე-დედოფლის ტახტების ადგილი მოენიშნა. სავარძლები მეორე დღეს უნდა დაედგათ. მერე კი მთელ სცენაზე ქალაღდის ყვავილებს მიმოფანტავდნენ... ან ვის რაში სჭირდებოდა...

ბილიმ მალლა აიხედა. ფარნის შუქმა ჭერქვეშ გარდიგარდმო გადებული ორი კოჭი გაანათა. საცეკვაო მოედნის თავზე კოჭები ქალაღდის ყვავილებითა და გირლანდებით მოერთოთ, მაგრამ სცენის თავზე მოშიშვლებული დაეტოვებინათ – ესტრადის კიდეზე, კედელთან კიდევ ერთი მოკლე ფარდა ეკიდა და დარბაზიდან შიშველი კოჭები არ უნდა გამოჩენილიყო. გარდა ამისა, ფარდა იმ ლამპებსაც ფარავდა, რომლებსაც „ვენეციური პანო“ უნდა გაენათებინა.

ბილიმ ფარანი ჩააქრო, სცენის მარცხენა კიდესთან მივიდა და კედელზე მიმაგრებულ რკინის კიბეს აუყვა. პერანგქვეშ ჩაჩურთულ ჩანთაში რკინეულობა ჩხარუნობდა და ეს ხმაური უცნაურად ახალისებდა ცარიელ დარბაზს. კიბის ბოლოში პატარა ბაქანი იყო. ბილი პირით კედლისკენ იდგა. მისგან ხელმარჯვნივ კულისები მოჩანდა, ხელმარცხნივ კი – დარბაზი. კულისებშიც დრამატული წრის ხარახურა ეყარა – ზოგიერი ნივთი იქ ოციანი წლებიდან იმტვერებოდა. რკინის საწოლის დაჟანგული ზამბარების მიღმა ათენა პალადას ბიუსტი იდგა (ოდესღაც ედგარ პოს „ყორნის“ თეატრალური ვერსიის დეკორაციად რომ იყენებდნენ) და უსინათლო თვალებით სივრცეს გაჰყურებდა. კედელს ფოლადის კოჭი მიუყვებდა, რომელზეც პანოს გასანათებლად ლამპები მიემაგრებინათ.

ბილი უშიშრად, სტვენა-სტვენით გაუყვა სცენის თავზე გადებულ კოჭს. კოჭს დუიმის სისქე მტვერი ედო და მკაფიოდ აჩნდებოდა ფეხაცმლის ნაკვალევი. ბიჭი სცენის ცენტრის თავზე გაჩერდა, მუხლებზე დადგა და ქვემოთ ჩაიხედა.

ჰო, ზუსტად ამ ადგილას უნდა...

ქვემოთ, ფარნის შუქზე, ცარციით მონიშნული კონტურები გამოჩნდა. ბილიმ წაუსტვინა

(ვხედავ სამიზნეს),

საჭირო ადგილას მტვერში ჯვარი მონიშნა და ისევ ბაქანზე დაბრუნდა. იქ მეჯლისის დანყებამდე არავინ აძვრებოდა: ლამპები, რომლებსაც პანო და კორონაციისთვის განკუთვნილი სცენა

(მაგათ ვუჩვენებ კორონაციას)

უნდა გაენათებინათ, ესტრადის უკნიდან, პულტით ირთვებოდა. თანაც იგივე ლამპები თვალს მოჭრიდა ყველას, ვინც ზემოთ აიხედავდა, და ამიტომაც კოჭზე შემოდგმულ ვედროებს ვერავინ შეამჩნევდა. ხაფანგს მხოლოდ იმ შემთხვევაში აღმოაჩენდნენ, თუკი ვინმე რატომღაც კიბით ზემოთ აძვრებოდა, რაც ნაკლებად სავარაუდო იყო. ერთი სიტყვით, რისკი დასაშვებ ფარგლებს არ სცდებოდა.

ბილიმ რეზინის ხელთათმანები გაიკეთა და ჩანთიდან წინა დღით ნაყიდი ლითონის ორი შკივი ამოიღო – ეს ბორბლები, ყოველი შემთხვევისთვის, ჩემბერლენში კი არა, ლუისტონში შეიძინა, სადაც არავინ იცნობდა. მერე პირში რამდენიმე ლურსმანი გაიჩარა, ჩაქუჩი ამოიღო და შკივი ბაქნის კიდეზე მიაჭედა, გვერდით კი ყუნწიანი შურუპი დაუმაგრა.

ამის შემდეგ ბილი დაბლა დაეშვა, სცენის უკან გავიდა და ფანჯრებთან მიდგმულ კიბეს აუყვა. ამჯერად თავი სხვენში ამოჰყო, სადაც ძველი ჟურნალები, დაჩრჩილული სპორტული უნიფორმები და თაგვების ნაჭამი სახელმძღვანელოები ეყარა.

ხელმარცხნივ პლატფორმაზე წელან დამაგრებული შკივი მოჩანდა, მარჯვნივ მდებარე სავენტილაციო ლიობიდან კი გრილი ნიავი უბერავდა. ბილიმ მეორე შკივი ამოიღო და იატაკზე დააჭედა.

მერე ისევ დაბლა დაეშვა, ფანჯრიდან გადაძვრა, საბარჯულიდან ლორის სისხლით სავსე ვედროები ამოიღო და ბოს-

ლიდან გამოსული მწველელივით მძიმე ნაბიჯით ფანჯრისკენ გასწია. გაყინული სისხლი ოდნავაც არ იყო შემდნარი.

ბილიმ ვედროები რაფაზე შემოდგა და ისევ შენობაში გადაძვრა.

ტვირთით ხელში კოჭზე გავლა ბევრად უფრო ადვილი აღმოჩნდა. ბილიმ ვედროები მტვერში მონიშნულ ჯვართან დადგა, კიდევ ერთხელ ჩაიხედა ქვემოთ, კმაყოფილმა დააქნია თავი და ბაქანზე დაბრუნდა. მანქანასთან დაბრუნებულს გაახსენდა, რომ ვედროებზე კენის, დონისა და სტივის ანაბეჭდები იყო დარჩენილი, მაგრამ მერე გადანყვიტა, ანაბეჭდები არ ნაეშალა – აჯობებდა, შაბათს დილით პატარა საჩუქარი მათაც მიეღოთ... ამის გაფიქრებაზე წამით გაელიმა კიდევც.

ბოლოს ბილიმ ჩანთიდან კანაფის გორგალი ამოიღო, კვლავ კოჭზე გავიდა და თოკის ერთი ბოლო ვედროებს სახელურებზე გამოაბა. მერე თოკი შურუპის ყუნწის გავლით ბაქანსა და სხვენში დამაგრებულ შკივებში გაატარა და სავენტისა ცილა ციო მილში ჩაუშვა. ალბათ არც კი გაეცინებოდა, გვერდიდან რომ ენახა საკუთარი თავი – მტვერში ამოგანგლული, ყვავის ბუდე სავით გაჩეჩილ თავზე დაყრილი ნაგვითა და აბლაბუდებით, შეშლილი მეცნიერივით რომ აწყობდა ახლად გამოგონებულ სათაგურს.

საქმე რომ მოათავა, სხვენიდან ჩამოვიდა და კალთები ჩამოიბერტყა. ესეც ასე.

მერე შენობიდან ჩუმად გადაძვრა, ფანჯარა მიხურა და მანქანისკენ გაეშურა.

კრისის ვარაუდით, მეფე-დედოფლად ტომი როსი და ის ძუკნა კერი უაიტი უნდა აერჩიათ. ამგვარად, ვედროების ქვეშ სწორედ ისინი უნდა მოხვედრილიყვნენ. კრისმა

თავის მეგობრებსაც კი სთხოვა, კერისთვის მიეცათ ხმა. ძალიანაც კარგი... თუმცა ბილის სულაც არ ანაღვლებდა, ვის დაესხმებოდა სისხლი თავზე – თუნდაც ეს თავად კრისი ყოფილიყო.

საჭეს მიუჯდა და შინისკენ გასწავა.

წიგნიდან „მე მქვია სიუზენ სნელი“ (გვ. 48):

„მეჯლისის წინა დღეს კერი ტომის შეხვდა: გაკვეთილების შემდეგ აუდიტორიასთან ელოდებოდა და თურმე საშინლად გამოიყურებოდა – თითქოს ეშინოდა, არ მიყვიროსო.

კერის უთქვამს, მეჯლისიდან სახლში თორმეტის ნახევრისთვის უნდა დავბრუნდე, არ მინდა, სალამო ჩაგაშხამო, მაგრამ დედას ვერ ვანერვიულებო.

მაშინ ტომის შეუთავაზებია, წვეულების შემდეგ „კელი ფრუტში“ წავიდეთ და ჰამბურგერებითა და რუტბირით წავიქეიფოთო – სხვები მაინც უესტოვერში ან ლუისტონში მოილხენენ და კელისთან მარტონი ვიქნებითო. ტომის თქმით, ამის გაგონებაზე კერის სახე განათებია და დათანხმებულა.

ეს გააკეთა გოგონამ, რომელსაც ყველა ურჩხულად მოიხსენიებს! მინდა, კარგად დაფიქრდეთ ამაზე – რამდენი გოგო დაყაბულდება გამოსაშვები მეჯლისის სალამოს ჰამბურგერებითა და რუტბირით „დაგვირგვინებას“, მხოლოდ იმიტომ, რომ დედას არ შეეშინდეს?..“

კერი მყისვე განაცვიფრა დარბაზის ბრწყინვალეობამ. უბრალოდ ბრწყინვალეობამ კი არა – ბრწყინვალეობამ. გარშემო ხავერდში, შიფონსა და აბრეშუმში გამონყობილი სილუეტები

კრთოდნენ. ჰაერი ყვავილების სურნელით იყო გაჟღერებული. გოგოებს მალაქუსლიანი ფეხაცმელი და ზურგსა და მკერდზე ამოჭრილი გრძელი კაბები ეცვათ. ბიჭებს – ქათქათა პიჯაკები და სარკესავით გაპრიალებული შავი ფეხაცმელი...

წყვილები აჩრდილებივით ბრუნავდნენ მკრთალად განათებულ საცეკვაო მოედანზე. კერის არ უნდოდა, მათში თანაკლასელები ამოეცნო – ერჩივნა, ისინი მშვენიერი უცნობები ყოფილიყვნენ.

ტომის ხელკავი ჰქონდა გამოდებული და მყარი ნაბიჯით მიჰყვებოდა.

– ლამაზი ნახატია, – თქვა და პანო შეათვალიერა.

– ჰო, – ჩუმად დაუდასტურა კერიმ.

ლამპების ნარინჯისფერი შუქი ტილოს არამინიერი ტონებით ფერავდა. გონდოლიერი ზანტად დაყრდნობოდა რუმპელს, გარშემო ნაირფრად მიმოზნეულიყო ჩამავალი მზის სხივები, არხის პირას კი – თითქოს საჭოროად შეკრებილანო – ლამაზ-ლამაზი შენობები ჩამწკრივებულიყვნენ.

კერი უეცრად მიხვდა, რომ ეს ნამი სამუდამოდ ჩაებეჭდებოდა გონებაში. სხვები ალბათ ასე არ ფიქრობდნენ – უმეტესობისთვის ეს პირველი მეჯლისი არ ყოფილა – მაგრამ დარბაზის მორთულობამ, ყვავილების სურნელმა და ლამაზად ჩაცმულმა საზოგადოებამ წუთით თვით ტომიც კი დაადუმა... კერიზე კი ამ ყველაფერმა წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა და მის სულში საოცარმა სიმშვიდემ დაისადგურა – თითქოს უთო გადაატარეს და ყველა ნაკეცი თუ ნაოჭი გადაუსწორეს.

– ნავიდააა! – მოულოდნელად ჯორჯმა ფრიდა საცეკვაო მოედნისკენ გაიტაცა და ძველ და კარგად ნაცნობ მელოდიაზე ჯიტერბაგის ცეკვას შეუდგა.

ვილაცამ სტვენა აუტეხა. ჯორჯმა იმ „თავხედს“ ვითომ მრისხანე მზერა ესროლა და ისე ჩაბუქნა, კინალამ უკანალზე დაებერტყა.

კერის გაელიმა.

– სასაცილო ვინმეა, – უთხრა ტომის.

– კი, – დაუდასტურა ტომიმ, – ძალიან კარგი ბიჭია. გარშემო ბევრი კარგი ადამიანი ტრიალებს. გინდა, დავსხდეთ?

– კი, – მიუგო მადლიერმა კერიმ.

ტომი კართან მივიდა და უკან ნორმა უოტსონთან ერთად დაბრუნდა. ნორმას სადღესასწაულოდ თმა ისე დაეწარცხნა, გეგონებოდათ, ბალიში აუფეთქდაო.

– თქვენი მაგიდა იქით მხარესაა, – თქვა მან და ნაკლის ძიებაში კერი თავით ფეხებამდე შეათვალიერა: სადმე ნაკერი ხომ არა აქვს გარღვეული ან მუნუკი ხომ არ მოუჩანსო. ოღონდაც რაიმე ეპოვა და კართან რომ დაბრუნდებოდა, საჭორაო ჰქონოდა. – რა შუასანძნაში კაბა გაცვია, კერი. სად იშოვე?

სანამ საცეკვაო მოედანს შემოუვლიდნენ და მაგიდასთან მივიდოდნენ, კერი ნორმას თავისი კაბის შესახებ უყვებოდა. ნორმას საპნის, სუნამოსა და ხილის კევის სუნი ასდიოდა.

მაგიდასთან გოფირებული ქალაღის ლენტეხით მორთული ორი დასაკეცი სკამი იდგა. მაგიდა კი სკოლის ფერებით იყო გაფორმებული. ქალაღის გადასაფარებელზე სანთელჩარჭობილი ღვინის ბოთლი, სალამოს პროგრამა, ფანქათე და მოხალული თხილეულით სავსე ორი პატარა თასი იდო.

– თვალეხს ვერ ვუჯერებ, – თქვა ნორმამ, – სულ სხვანაირი ხარ! – მან ერთხელაც შეავლო მზერა, რის გამოც კერიმ ცოტა უხერხულად იგრძნო თავი. – სინათლეს ასხივებ. ასეთი რა საიდუმლო გაქვს?

- რა და, დონ მაკლეინის საყვარელი ვარ, - ცივად მოუგო კერიმ.

ტომიმ ჩაიფხუკუნა, მაგრამ სასწრაფოდ იკბინა ენაზე. ნორმას ღიმილი სახეზე შეაშრა. კერი საკუთარმა სითამამემ გააკვირვა. აი, თურმე როგორ გამოიყურება ადამიანი, როცა აშაყირებენო, გაიფიქრა და უცნაური სიამე იგრძნო - მერე რა, რომ ეს არც ისე ქრისტიანული განცდა იყო.

- კარგი, უნდა ნავიდე, - თქვა ნორმამ და ტომის მოუბრუნდა. - რა ამალეღვებელი სალამოა, არა? - უთხრა თანაგრძნობით, - ამალეღვებელი იქნებოდა, რომ...

- ჰო, ისე ვლელავ, ცივი ოფლი მახამს, - მოუჭრა ტომიმ. ნორმა მთავე სახით გაერიდა და კარისკენ გასწია - ყველაფერი ისე არ მოხდა, როგორც ვარაუდობდა. კერის ვერ იცნობდით, ისე იყო შეცვლილი.

ტომიმ გაიცინა და ჰკითხა:

- ხომ არ გვეცეკვა?

კერიმ ცეკვა არ იცოდა, მაგრამ ამის აღიარებისთვის ჯერ მზად არ იყო.

- მოდი, დავსხდეთ ცოტა ხანს, - უთხრა პასუხად.

როცა სხდებოდნენ, კერიმ სანთელი შენიშნა და ტომის მისი დანთება სთხოვა. ტომიმ დაანთო და გოგოს თვალებში ჩახედა. მერე კი წინ გადმოიწია და ხელზე ხელი დაადო.

ბენდი უკრავდა და უკრავდა.

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 133-134):

„შეიძლება ოდესმე, როცა კერის შესახებ მსჯელობა უფრო აკადემიურ კალაპოტში გადავა, ვინმე სერიოზულად შეუდგეს დედამისის - მარგარეტ უაიტის ფენომენის შესწავლას.

გამორიცხული არაა, რომ ამ საქმეს თავადაც მოვკიდო ხელი – თუნდაც ბრიგადების საგვარეულო ხის შესაქმნელად. უაღრესად საინტერესოა იმის დადგენა, ხომ არ ხდებოდა ამ ოჯახში ორი ან სამი თაობის წინ უცნაური ამბები.

გარდა ამისა, რასაკვირველია, ჩნდება კითხვა: რატომ დაბრუნდა კერი სახლში გამოსაშვები მეჯლისის ღამეს? ახლა უკვე ძნელია იმის თქმა, ჯდებოდა თუ არა მისი საქციელი სალი გონების ჩარჩოებში. შესაძლოა, კერის დედასთან შერიგება უნდოდა, თუმცა არც ისაა გამორიცხული, რომ მას მხოლოდ დედის მოკვლის სურვილი ამოძრავებდა. ასეა თუ ისე, ფაქტები ცალსახად გვიჩვენებს, რომ მარგარეტ უაიტი მას ელოდა“.

სახლში ჩამიჩუმე არ ისმოდა.

მინც წავიდა.

თანაც ღამით.

მარგარეტ უაიტი საძინებლიდან სასტუმრო ოთახში გამოვიდა. ყველაფერი სისხლითა და ეშმაკის მიერ თავს მოხვეული ბინძური სურვილებით დაინყო. მერე იმ ჯოჯოხეთურმა ძალამ იჩინა თავი – თანაც სწორედ მაშინ, როცა სისხლდენის დრო დაუდგა და სხეულზე თმა წამოეზარდა. მარგარეტმა ზუსტად იცოდა, რას წარმოადგენდა ის ეშმაკეული ძალა: ბებიაამისიცი ასეთი იყო – ბუხარს სავარძლიდან აუდგომლად ანთებდა და ამ დროს თვალებში

(ჯადოქარი ცოცხალი არ დატოვო)

გეენის ცეცხლი უტრიალებდა. ზოგჯერ კი, ვახშობისას, მაგიდაზე საშაქრე ინყებდა ხოლმე დერვიშით ტრიალს. როცა ეს ხდებოდა, ბებია გიჟივით იცინოდა და

პირზე დუჟმომდგარი ხელებს იქნევდა. ზოგჯერ კი დასიცხული ქოფაკივით ენას გადმოაგდებდა და ხშირ სუნთქვას იწყებდა... კერი ერთი წლისაც არ იყო, როცა მარგარეტის ბებია, სამოცდაექვსი წლის ასაკში, სრულიად გამოთაყვანებული და გამოშტერებული, გულის შეტევით მოკვდა. დასაფლავებიდან ოთხიოდე კვირის შემდეგ მარგარეტი ბავშვის ოთახში შევიდა და რას ხედავს – მისი ქალიშვილი კისკისით შეჰლულუნებს ჰაერში თავისით მოლივლივე რძით სავსე ბოთლს.

მარგარეტს მაშინ ბავშვის მოკვლა უნდოდა, მაგრამ რაღა არ დაანება...

ამაოდ...

მარგარეტ უაიტი შუა ოთახში გაჩერდა. ჯვარცმული ქრისტე ტანჯული, საყვედურით აღსავე მზერით უცქერდა კედლიდან. მოპირდაპირე კედელზე გუგულიანი საათი წიკნიკებდა. ცხრის ათი წუთი იყო.

დედა გრძნობდა (მთელი სხეულით გრძნობდა), როგორ იმორჩილებდა მის ქალიშვილს ეშმაკის ძალა, როგორ შემოჭდობოდა საცეცებივით და როგორ მიათრევდა დასალუპად. კერი სამი წლისა იყო, როცა დედამ კვლავ გადანყვიტა ვალის აღსრულება: ზუსტად მაშინ წაასწრო, როცა საძაგელი ბავშვი ცოდვით აღსავსე მზერით მისჩერებოდა იმ ეშმაკის ნაშიერს – მეზობელ ეზოში წამონოლილ გაშიშვლებულ კახპას. მაგრამ ქვის სეტყვამ განზრახვაზე ხელი ააღებინა.

ცამეტი წლის შემდეგ კი კერის ისევ დაუბრუნდა ძალა. ღმერთი არავის პატიობს განდგომას.

ჯერ სისხლი, მერე ძალა,

(სისხლით დაწერე შენი სახელი)

მერე ის ბიჭი და ცეკვა-გართობა... წაიყვანს სადმე – გზისპირა სასტუმროში ან ავტოსადგომზე... მანქანის უკანა სავარძელზე მოიხელთებს და...

ისევ სისხლი... სისხლი...

სისხლია ყველა ბოროტების სათავე და მხოლოდ სისხლით შეიძლება ცოდვის ჩამობანა.

მარგარეტ უაიტი ზორბა ქალი იყო – ძვალმსხვილი ხელე-ბით, სქელი კისრითა და საოცრად პატარა თავით. მის ოდეს-ღაც ლამაზ სახეს კიდევ შერჩენოდა უწინდელი ხიბლი, მაგრამ ახლა გიჟური ცეცხლი უკრთოდა თვალებში; პირის გარშემო ნაოჭები გასჩენოდა, თმა კი – ჯერ კიდევ შარშან კუპრივით შავი – თითქმის მთლიანად გასთეთრებოდა.

ცოდვა სინანულით აღსავსე გულის სისხლში უნდა ჩაახ-რჩო

(მსხვერპლად უნდა შესწირო კერი) –

მხოლოდ ასე შეიძლება ნამდვილი შავი ცოდვის მოსპო-ბა. უფალმა ეს კარგად უწყის და ამიტომაც მიანიშნა კერიზე. ღერთმა არ უბრძანა აბრაამს, მთაზე აეყვანა ისააკი?

მარგარეტი ძველი, დახეული ჩუსტებით სამზარეულო-ში გაფრატუნდა, მაგიდის უჯრა გამოალო და ხორცის და-ნას დასწვდა. დანა გრძელი და ბასრი იყო – ლესვისგან ნახევრად გალეული პირით. მარგარეტი სამზარეულოს მა-ღალ სკამზე შემოჯდა, ალუმინის ლამბაქზე დადებული სა-ლესი ახლოს მიიწია და გულდასმით შეუდგა დანის ლესვას.

გუგულიანი საათი კი ნიკნიკებდა და ნიკნიკებდა. ბოლოს პატარა სარკმლიდან გუგული გამოხტა – ცხრის ნახევარი იყო.

მარგარეტ უაიტს პირში ზეთისხილის გემო უტრიალებდა.

**გამოსაშვები კლასი გეპატიჟებათ
საბაზაფხულო მეჯლისზე**

1979 წლის 27 მაისი

**მუსიკას ასრულებენ ორკესტრები – „ბილი ბოსმან ბენდი“
და „ჯოსი-ენდ-მუნგლოუსი“;**

პროგრამა

**„კაბარე“ – ჟონგლიორობს სანდრა სტენჩფილდი;
„ხუთასი მილი“, „ლიონის ხე“, „მისტერ ტამბურინი“ –
ხალხური მუსიკა ჯონ სუითენისა და მაურინ
კოვანის შესრულებით;**

**„შენი ქუჩა“, „ისევ მანვიმს“, „ბობოქარ წყალზე გადებულ
ხიდებს“ – იუვინის სკოლის გუნდის შესრულებით;**

**ადმინისტრაციიდან კონცერტს ესწრებიან:
მისტერ სტივენსი, მის გირი, მის დესჯარდინი
და მისტერ და მისის ლაბლინები;**

კორონაცია შედგება 22:00 საათზე;

**გახსოვდეს, ეს შენი გამოსაშვები საღამოა –
კარგად დაიმახსოვრე!**

**როცა ტომიმ საცეკვაოდ მესამედ გაიპატიჟა, კერის რაღა
უნდა ექნა, ადგა და გამოუტყდა – ცეკვა არ ვიცით. თუმცა
ის აღარ უთქვამს, რომ ახლა, როცა სცენაზე როკ-ჯგუფი უკ
რავდა, უბრალოდ რცხვენოდა**

(და ცოდვად მიაჩნდა),

შუა დარბაზში ხტუნვა-ტრიალი.

ტომიმ თავი დაუქნია. მერე კი გაულიმა, წინ გადმოიხარა და უთხრა, მე თვითონაც ვერ ვიტან ცეკვასო. სხვა მაგიდებთან მისვლა და ამხანაგებთან დალაპარაკება ხომ არ გინდაო? – ჰკითხა ცოტა ხნის შემდეგ. კერის მღელვარებისგან სუნთქვა შეეკრა, მაგრამ მაინც დაუქნია თავი – ტომი ყურადღებას იჩენდა და მასაც იმავეთი უნდა ეპასუხა (იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მისგან ამას არავინ ელოდა). ასეთი იყო თამაშის წესები. კერიმ უეცრად იგრძნო, როგორ მონუსხა სალამოს ჯადოსნურმა ხიბლმა და იმედიც კი გაუჩნდა, რომ არავინ დაუდებდა ფეხს, არავინ მიაკრავდა ზურგზე დამცინავ წარწერას და არავინ შეასხამდა სახეში წყალს საყოველთაო მხიარულებასა და სიცილ-ხარხარში.

ჰო, სალამო მართლაც ხიბლავდა ზღაპრული სილამაზით, მაგრამ ეს სილამაზე უფრო წარმართული იყო, ვიდრე – ღვთიური

(დედა უკვე გავიზარდე მოიხსენი წინსაფარი),

და კერისაც სწორედ ეს უნდოდა.

– შეხედე, – უთხრა ტომიმ, როცა მაგიდიდან წამოდგნენ.

რამდენიმე მოსწავლეს სცენაზე მეფისა და დედოფლის ტახტები გამოჰქონდა. ამ საქმიანობას მთავარი კურატორი, მისტერ ლავუა ხელმძღვანელობდა – თვალყურს ადევნებდა, რომ სავარძლები წინანარ მონიშნულ ადგილას დადგმულიყო. კერიმ გაიფიქრა, რომ ეს ქათქათა თეთრი, ცოცხალი ყვავილებითა და დროშებით მორთული ტახტები მეფე არტურის აღსაყდრებასაც კი დაამშვენებდა.

– რა ლამაზებია, – უთხრა ტომის.

– ლამაზი შენ ხარ, – მიუგო ბიჭმა და კერი დარწმუნდა, რომ იმ დღეს ცუდი არაფერი მოხდებოდა. შეიძლებოდა, ის და ტომი მეფედ და დედოფლადაც კი აერჩიათ. ამის გაფიქრებაზე გაელიმა კიდეც – ასეთი სისულელე თავში როგორ მომივიდაო.

სალამოს ცხრა საათი იყო.

– კერი, – მოესმა გვერდიდან.

ტომი პუნშის მოსატანად წასულიყო. თვითონ კი ისე გაერთო მუსიკოსების ცქერით, რომ ვერც კი შენიშნა, ვილაც როგორ მიუახლოვდა.

შემოტრიალდა და მის დესჯარდინი დაინახა.

რამდენიმე წამს ერთმანეთს ჩუმად უყურებდნენ – გონებაში ორივეს ერთი და იგივე მოგონება

(მან ხომ შიშველი და ატირებული და სისხლში ამოთხვრილი მნახა)

გაუკრთა.

სიჩუმე კერიმ დაარღვია.

– მშვენივრად გამოიყურებით, – უთხრა მორიდებით.

მის დესჯარდინი მართლაც კარგად გამოიყურებოდა – მოელვარე ვერცხლისფერ კაბას ძალიან უხდებოდა მისი ქერა, კობტად დავარცხნილი თმა. გულზე კი უბრალო, მაგრამ ლამაზი კულონი ეკიდა. თანაც ისეთი ახალგაზრდა იყო, მეჯლისის მეთვალყურედ კი არა, მონაწილედ ყოფნა უფრო შეეფერებოდა.

– გმადლობ, – მის დესჯარდინი წამით შეჭოჭმანდა, მერე კერის ხელზე ხელი დაადო. – დღეს ძალიან ლამაზი ხარ, – უთხრა და თითოეულ სიტყვაში თითქოს განსაკუთრებული აზრი ჩააქსოვა.

კერიმ ისევ იგრძნო, როგორ მოედო ალმური და თავი დახარა.

– მადლობელი ვარ კეთილი სიტყვებისთვის... ვიცი, სიმართლე არაა, მაგრამ მადლობელი ვარ.

– ეს სიმართლეა, – უთხრა მასწავლებელმა, – და კიდევ ერთი რამ მინდა გითხრა, კერი. ადრე რაც რამ მომხდარა... ყველაფერი დავინწყებას მიეცემა.

– მე ვერაფერს დავინწყებ, – მიუგო კერიმ და თვალებში ჩახედა. თავიდან უნდოდა ეთქვა, არავის ვადანაშაულებო, მაგრამ ტყუილის თქმა არ იკადრა. მას არავისთვის უპატიებია ყველა უწინდელი წყენა თუ შეურაცხყოფა და, ალბათ, არც არასოდეს აპატიებდა. – მაგრამ ყველაფერი წარსულს ჩაბარდა. ყველაფერი.

მის დესჯარდინმა გაუღიმა და მისმა თვალებმა წამით დარბაზის ჩირალდნები აირეკლა. მერე მზერა მოცეკვავეებზე გადაიტანა და კერიმაც იქით გაიხედა.

– დღესაც კარგად მახსოვს ჩემი სკოლის მეჯლისი, – ჩუმად თქვა მასწავლებელმა. – მაღალ ქუსლებზე ვიდექი და ვისაც ნავყევი, ის ბიჭი ორი გოჯით ჩემზე დაბალი ჩანდა. მისი ნაჩუქარი თაიგული კაბას სულ არ უხდებოდა. მის მანქანას მაყუჩი მომძვრალი ჰქონდა და მოტორი... საშინლად გრუხუნებდა. მაგრამ მაინც ჯადოსნური სალამო იყო... ეგეთი პაემანი მას შემდეგ არავისთან მქონია... – კერის შეხედა, – შენც ასე გეჩვენება?

– კი, ძალიან მომწონს აქაურობა.

– სულ ესაა?

– არა. მაგრამ არ მინდა ამაზე ლაპარაკი.

მის დესჯარდინმა ისევ გაუღიმა და ხელი მაგრად ჩასჭიდა.

– ეს სალამო არასოდეს დაგავინყდება. არასოდეს.

– ალბათ მართალი ბრძანდებით.

– კარგი დრო გაატარე, კერი.

- ვეცდები. გმადლობთ.

მის დესჯარდინი მასწავლებლების მაგიდისკენ გაეშურა. მალე ტომიც დაბრუნდა და პუნშით სავსე ორი ჭიქა მოიტანა.

- რაო, რა მინდაო, - ჰკითხა კერის და პლასტმასის ჭიქები ფრთხილად დადგა მაგიდაზე.

კერიმ მასწავლებელს თვალი გააყოლა და უპასუხა:

- მგონი, ბოდიშის მოხდა უნდოდა.

სიუ სწელი სასტუმრო ოთახში იჯდა, კაბას არშიას აკერებდა და „ჯეფერსონ ეარფლენის“ მუსიკალურ ალბომს უსმენდა. ფირფიტა ძველი და გვარიანად დაფხაჭნილი იყო, მაგრამ მუსიკა მაინც ამშვიდებდა.

სიუს მშობლები სტუმრად წავიდნენ - მშვენივრად იცოდნენ, რაც ხდებოდა, მაგრამ ქალიშვილის გრძნობები დაინდეს და ზედმეტ ლაპარაკს მოერიდნენ. ერთი სიტყვით, თავი დაანებეს, რაც სიუსაც ხელს აძლევდა, რადგან ჯერაც არ იყო ბოლომდე გარკვეული საკუთარი საქციელის მოტივებში და არ უნდოდა, მათი ქექვით სულის სიღრმეში ეგოიზმის მარცვალი აღმოეჩინა.

მოსახდენი მოხდა და კმარა ამაზე ლაპარაკი.

(კი, მაგრამ ტომის კერი რომ შეუყვარდეს?)

სიუმ თავი ასწია და მიმოიხედა - თითქოს ეს სიტყვები ვიღაც სხვას წარმოეთქვას. ტურებზე შიშნარევა ღიმილმა გადაურბინა. მაშინ ამ ამბავს ზღაპრის დასასრული ექნება: პრინცი მძინარე მზეთუნახავს აკოცებს და...

„სიუ, არ ვიცი, როგორ გამოგიტყდე, მაგრამ...“ - სიუს ღიმილი უკვალოდ გაქრა.

თვიური თითქმის ერთი კვირით გადაუცდა. არადა ადრე წამითაც არ უგვიანდებოდა...

მექანიზმმა დაიჩხაკუნა და საკრავზე ფირფიტა გამოცვალა. წამით ჩამონოლილ სიჩუმეში სიუმ მკაფიოდ გაიგონა, როგორ შეირხა სადღაც რაღაც. შეიძლება ეს, უბრალოდ, მისი სული იყო.

საათი ათის თხუთმეტ წუთს აჩვენებდა.

ბილიმ მანქანა ავტოსადგომზე შეიყვანა, მოატრიალა და შორეულ კუთხეში, ტრასაზე გასასვლელთან გააჩერა. კრისმა გადასვლა დააპირა, მაგრამ ბილიმ მაჯაში ხელი სტაცა და მკვეთრი მოძრაობით ისევ გვერდით მოისვა. სიბნელეში თვალები გიჟურად უელვდა.

– რა გინდა?! – წამოიძახა გაღიზიანებულმა კრისმა.

– მეფისა და დედოფლის სახელებს რადიოკვანძით გამოაცხადებენ, – უთხრა ბილიმ, – მერე კი ერთ-ერთი ბენდი სკოლის ჰიმნს დაუკრავს. აი, მაშინ დანამდვილებით გვეცოდინება, რომ გამარჯვებულები სწორედ იქ სხედან, სადაც საჭიროა.

– ეგ ისედაც ვიცი. გამიშვი. მტკივა.

ბილიმ კიდევ უფრო მაგრად წაუჭირა მაჯაში და შეგრძნებამ, რომ სადაცაა, გოგოს ძვლებს ჩაუმსხვრევს, უცნაური სიამოვნება მოჰგვარა. თუმცა კრისს არც კი დაუკვნესია – თავშეკავების შესაშური უნარი ჰქონდა.

– დამიგდე ყური, – დაუბღვირა ბილიმ, – მინდა, კარგად გაისიგრძეგანო, რა შარში ყოფ თავს. ჰიმნს რომ დაუკრავენ, თოქს მოქაჩავ. მაგრად უნდა მოქაჩო. თოქი ჯერ თავისუფლად წამოვა, მაგრამ მერე, როცა იგრძნობ, რომ ვედროები გადაყირავდა, გამოიქეცი. არ გაჩერდე და არ დაუნყო ლოდინი, როდის ატყდება დარბაზში ხმაური. ეს ხუმრობა საქმე არ გეგონოს. სისხლის სამართლის დანაშაულია, გესმის? თუ

დაგიჭირეს, ჯარიმას არ გაკმარებენ. ციხეში გამოგკეტავენ და გასაღებს შორს მოისვრიან.

ეს მისთვის ძალიან გრძელი ტირადა იყო.

კრისი ჩუმად იჯდა და ბოლმით სავსე მზერას არ ამორებდა.

– ყველაფერი გაიგე?

– კი.

– ვედროები რომ გადაყირავდება, ვქოქავ და მივდივარ. მაშინვე შემოხტი მანქანაში. თუ მოასწრებ, მოასწრებ, თუ არადა, აქ დაგტოვებ. გეფიცები, დაგტოვებ და იცოდე, ერთი სიტყვაც თუ დაგცდა ჩემზე, მოგკლავ. გაიგე?

– გავიგე. გასწი ტორი.

ბილიმ ხელი გაუშვა და ჩაიღიმა.

– ყველაფერი კარგად იქნება.

ორივე მანქანიდან გადმოვიდა.

თითქმის ათის ნახევარი იყო.

მიკროფონში გამოსაშვები კლასის პრეზიდენტის, ვიკ მუნის მხიარული ხმა გაისმა:

– მაშ ასე, ქალბატონებო და ბატონებო, გთხოვთ დაიკავოთ ადგილები. დადგა ხმის მიცემის დრო. ვირჩევთ მეფესა და დედოფალს!

– ეს კონკურსი ქალებს შეურაცხყოფს! – დაძაბული ხმით წამოიძახა მირა კრიუსმა.

– არა მარტო ქალებს, – დაიყვირა ჯორჯ დოუსონმა, – კაცებსაც შეურაცხგვყოფს!

დარბაზში ხარხარი ატყდა. მირას ხმა აღარ ამოუღია: ფორმალურად ხომ უკვე გამოთქვა პროტესტი! ვალი მოხდოლი ჰქონდა.

- გთხოვთ, დასხედით! - მიკროფონთან მდგომი ვიკი წამდაუნუმ ილიმებოდა და მლელვარებისგან ნიკაპზე ამოსულ გუნუკს ინვალებდა. მის ზურგს უკან უარმაზარი ვენეციელი მენავე აღმართულიყო და სევდიანი თვალებით უცქერდა დარბაზს, - დროა, ავირჩიოთ.

კერი და ტომი დასხდნენ. ნორმა უოტსონმა, ტინა ბლეიკთან ერთად, ბიულეტენები ჩამოარიგა. კერისთან რომ მივიდა, წარმატებებს გისურვებთო, ამოიოხრა და ორი ფურცელი გაუნოდა. კერიმ ფურცლები გამოართვა და პირდაღებული გაშეშდა.

- ტომი, ჩვენც ვართ სიაში!

- ვიცი, ვნახე, - მიუგო ბიჭმა, - სკოლა ცალკეულ კანდიდატებს ასახელებს. მათი თანმხლები პირები კი თავისთავად ხვდებიან სიაში. ასე რომ, კეთილი იყოს შენი შემოსვლა კლუბში. ხომ არ გირჩევნია, უარი ვთქვათ?

კერიმ ტუჩი მოიკვნიტა და ტომის შეხედა.

- შენ თვითონ გინდა უარის თქმა?

- არა, რასაკვირველია, - არხეინად მიუგო ტომიმ, - გამარჯვებულს მხოლოდ ერთი რამ მოგეთხოვება: სკოლის ჰიმნისა და მომდევნო ცეკვის დასრულებამდე იმ ტახტზე უნდა იჯდე და იდიოტივით კვერთხი იქნო. მერე სურათებსაც გადაგიღებენ, რომ ყველამ ნახოს, რა იდიოტურად გამოიყურებოდი.

- ხმა ვის უნდა მივცეთ? - ჰკითხა კერიმ და მზერა კანდიდატების სიიდან თხილით სავსე ჯამის გვერდით დადებულ ფანქრაზე გადაიტანა, - ყველა შენი სამეგობროდანაა, - მერე უნებლიეთ გაეცინა და დასძინა, - ისე, მე საერთოდ არ მყავს სამეგობრო.

ტომიმ მხრები აიჩეჩა.

– რად გვინდა ყალბი თავმდაბლობა. ავდგეთ და საკუთარ თავს მივცეთ ხმა.

კერიმ გადაიკისკისა და სასწრაფოდ აიფარა პირზე ხელი – იმდენად უცხო იყო მისთვის სიცილის ხმა. მერე კი ადგა და, რომ არ გადაეფიქრებინა, ნაჩქარევად შემოხაზა თავისი და ტომის სახელები. მეტისმეტი დანოლისგან ფანქარი გადატყდა და ერთ-ერთი ნატეხი თითში შეერჭო. კერის წამით სუნთქვა შეეკრა: თითიდან სისხლმა გამოჟონა.

– იტკინე? – ჰკითხა ტომიმ.

– არც ისე, – ნაძალადევი ღიმილით მიუგო გოგონამ: სისხლის დანახვამ გუნება წაუხდინა. მერე ნატკენზე ხელსახოცი შემოიხვია და დასძინა: – მაგრამ ფანქარი გავტეხე. აფსუს, სამახსოვროდ მინდოდა დამეტოვებინა. რა სულელი ვარ!

– სამაგიეროდ, თხლით სავსე თბომავალი დაგრჩა, – უთხრა ტომიმ და ჯამი ახლოს მიუწია, – ტუ-ტუუუ!

კერის ცრემლი მოაწვა. შეეშინდა, არ ატირებულებო და თავს დროულად დაეუფლა – მხოლოდ თვალები მოუნწყლიანდა და, ტომის რომ არ დაენახა, თავი ჩაქინდრა.

სანამ მის გირის თანაშემწეები ოთხად დაკეცილ ბიულეტენებს აგროვებდნენ, ბენდი პაუზას პოპულარული მელოდიით ავსებდა. ბიულეტენებს შემოსასვლელთან, მასწავლებლების მაგიდაზე მოუყარეს თავი და ვიკი, მისტერ სტივენსი და ლაბლინების წყვილი ხმების დათვლას შეუდგნენ. მის გირი თავზე ქორივით დასტრიალებდა და თვალს არ აცილებდა.

კერის შიშისგან გული შეეკუმშა და აღელვებულმა ტომის ჩასჭიდა ხელი. თუმცა სანერვიულო, რა თქმა უნდა, არაფერი იყო – მას ხომ მაინც არავინ აირჩევდა. კი, ტომისნაირ ბუდაურს ხმას ბევრი მისცემდა, მაგრამ არა მისნაირ ძროხასთან ერთად ეტლში შებმულს. სავარაუდოდ, ფრენკსა და ჯესიკას,

ან დონ ფარნჰეიმსა და ჰელენ შირსს აირჩევდნენ. ანდა სულაც... ჯანდაბა!

სხვებზე სწრაფად ბიულეტენების ორი დასტა იზრდებოდა. მალე მისტერ სტივენსი ბარათების დალაგებას მორჩა და კომისიის ოთხივე წევრი ყველაზე მსხვილი – ერთი შეხედვით ტოლი დასტების გარჩევას შეუდგა. ერთხელ რომ დათვალეს, ცოტა ხანს ითათბირეს და თვლა თავიდან დაიწყეს. ბოლოს მისტერ სტივენსმა ბიულეტენები ერთად მოკრიბა, ხელში კარტის დასტასავით შეათამაშა და ვიკს გადასცა. ვიკი სცენაზე ავიდა და მიკროფონთან დადგა. „ბილი ბოსმან ბენდმა“ მისასალმებელი მარში დაუკრა. ვიკმა გაიღიმა, ჩაახველა და, როცა პასუხად დინამიკებმა გამაყრუებლად დაიწველეს, შეკრთა და თვალები ააფახურა – შიშისგან კინალამ ბიულეტენებიც კი დაუცვივდა. დარბაზში ვილაცამ ჩაიხითხითა.

– პატარა დაბრკოლება შეგვექმნა, – თქვა ვიკმა მიკიბ-მოკიბვის გარეშე, – მისტერ ლაბლინის თქმით, ასეთი რამ გამოსაშვები მეჯღსების ხანგრძლივი იტორიის მანძილზე ჩვენს სკოლაში პირველად ხდება.

– ნეტა, სად ნავიდა? – ჩაიბუზღუნა ვილაცამ ტომის ზურგს უკან, – მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისში?

– ორმა პრეტენდენტმა წყვილმა ხმების თანაბარი რაოდენობა დააგროვა.

დარბაზში ჩურჩული ატყდა. ჯორჯ დოუსონმა ისევ რალაც ნაიოხუნჯა, რასაც ალაგ-ალაგ სიცილი მოჰყვა.

ვიკმა კვლავ გაიღიმა და კინალამ ისევ დაფანტა ფურცლები.

– სამოცდასამი ხმა მიიღეს ფრენკ გრირმა და ჯესიკა მაკლინმა... და ზუსტად ამდენივე ხმა ერგოთ თომას როსსა და კერი უაიტს.

წამით სიჩუმე ჩამონვა, მერე კი ტაშმა იგრიალა. ტომი კერის მოუბრუნდა (საბრალო გოგონა თავჩალუნული იჯდა – თითქოს რალაცის რცხვენიაო) და უეცრად ზუსტად ის უცნაური გრძნობა დაეუფლა

(კერი კერი კერი),

როგორც მაშინ, მეჯლისზე როცა ეპატიყებოდა. ისეთი განცდა ჰქონდა, თითქოს ფიქრებში ვიღაც უცხო შეჭროდა და ჯიუტად უმეორებდა: „კერი, კერი, კერი“. თითქოს...

– ყურადღება! – გამოაცხდა ვიკმა და ტაში მიჩუმდა, – წუთით ვითხოვ თქვენს ყურადღებას! გადავწყვიტეთ, დამატებითი კენჭისყრა ჩავატაროთ. ახლა ცარიელ ფურცლებს დაგირიგებთ, რომლებზეც თქვენთვის სასურველი წყვილი უნდა მიუთითოთ, – ვიკიმ შვებით ამოისუნთქა და სცენიდან ჩამოვიდა.

ისევ ჩამოარიგეს ფურცლები – ამჯერად საარჩევნო ბიულეტენების მაგივრობას თანაბარი ზომის კვადრატებად დანაწევრებული სამეჯლისო პროგრამები სწევდნენ. ბენდი გაუჩერებლად უკრავდა, მაგრამ მუსიკას აღარავინ უსმენდა – ყველა გაცხარებით საუბრობდა.

– ტაში ჩვენთვის არ დაუკრავთ, – თქვა კერიმ და თავი ასწია. ტომის წელანდელმა განცდამ (თუ განცდის ილუზიამ) გადაუარა. – გამორიცხულია, ჩვენთვის დაეკრათ.

– შეიძლება შენ დაგიკრეს.

კერიმ შეხედა და აღარაფერი უთხრა.

– რას ელოდებიან? – ჩაიჩურჩულა კრისმა, – წელან ტაშის ხმა გავიგონე. იქნებ უკვე დროა? თუ რამე შეგეშალა და...

მათ შორის ვედროებზე გამობმული კანაფის მეორე ბოლო ქანაობდა. თოქს არც ერთი არ მიჰკარებია მას შემდეგ.

რაც ბილიმ სავენტილაციო მილიდან სახრახნისის დახმარებით გამოაძვრინა.

- დანყნარდი, - ცივად მიუგო ბიჭმა, - ჯერ ჰიმნი უნდა დაუკრან. თავიდან ყოველთვის ჰიმნს უკრავენ.

- კი, მაგრამ...

- მოკეტე, შენი!.. ძალიან ბევრს ლაპარაკობ, - და წყვილადში მშვიდად გაანათა მისმა სიგარეტმა.

კრისი დადუმდა. მაგრამ

(მე შენ გირვენებ ნაბიჭვარო ეს საქმე მოვათაოთ და იქნებ ველარც ელირსო ჩემთან ერთად დანოლას)

ბილის სიტყვებმა გააცოფა. ამას კი აღარ აპატიებდა. არავის ჰქონდა მასთან ასე ლაპარაკის უფლება - მამამისი ხომ ადვოკატი იყო.

ათს შვიდი წუთი აკლდა.

ტომიმ გატეხილი ფანქარი აიღო და ბიულეტენზე სახელების დასაწერად მოემზადა.

- არ გინდა, - უთხრა კერიმ და ხელზე ფრთხილად შეეხო.

- რა?

- ხმა ჩვენ არ მოგვცე, - უთხრა ბოლოს.

ტომიმ წარბი ანკიპა.

- რატომაც არა? თუ ქეიფია, ქეიფი იყოს. დედაჩემი სულ ასე ამბობს.

(დედა)

კერის უცნაური სცენა წარმოუდგა თვალწინ: დედა მუხლმოყრილი ლოცულობს ავტოსადგომზე ცეცხლოვანი მახვილით მოსიარულე ვეებერთელა და უსახო ღმერთის მიმართ. უეცრად შიშმა აიტანა და ძლივს შეიკავა თავი, რომ არაფერი დასტყობოდა - ამ შეძრწუნების მიზეზს მაინც ვერ ახსნიდა.

ამიტომაც ტომის უმწეოდ გაულიმა და გაუმეორა:

– არ გინდა. გთხოვ.

მის გირის დამხმარეები უკვე ბიულეტენებს კრეფდნენ და თანდათან უახლოვდებოდნენ მათ მაგიდას. ტომი წამით შეყოყმანდა, მაგრამ მერე ფურცელზე მაინც „ტომი და კერი“ დაწერა და უთხრა:

– დღეს შენთვის ყველაფერმა უმაღლეს დონეზე უნდა ჩაიაროს.

კერიმ არაფერი უპასუხა. თვალწინ ისევ დედის სახე ედგა.

მარგარეტ უაიტმა დანა სალესს მოაცილა, მარცხენა ხელისგული ცერის სახსართან გადაისერა და ქრილობას დააცქერდა. გადახსნილი კანიდან ბლანტმა სისხლმა გამოჟონა და სამზარეულოს ლინოლეუმზე დაეწვეთა.

ესეც ასე... ფოლადმა ხორცს გემო გაუსინჯა...

მარგარეტს ხელი არ შეუხვევია. სიხლი დანის პირზე მიუშვა და, როცა ფოლადი წითლად შეიღება, ლესვა განაგრძო – სულ არ ანალვლებდა კაბა რომ ესვრებოდა.

„უკეთუ თუალი შენი მარჯუენე გაცთუნებდეს შენ, აღმოიღე იგი და განაგდე შენგან...“

მკაცრი, მაგრამ სამართლიანი აღთქმაა. სწორედ მათ ეხება, იაფფასიან სასტუმროებსა და კეგელბანების ეზოებში რომ მრუშობენ.

აღმოიღე იგი და განაგდე

(თან რა საძაგელ მუსიკას უსმენენ)

აღმოიღე!

(გოგოები კაბებს იწევენ... ოფლიანი სხეულები... სიხლიანი ზენრები...)

განაგდე!

გუგულიან საათზე ათი შესრულდა

(უნდა გამოვფატრო და იატაკზე დავაყრევინო ნანლავე-
ბი)

აღმოიღე იგი და განაგდე შენგან...

კაბა მზად იყო და სიუს მეტი აღარაფრის კეთება აღარ
უნდოდა – არც ტელევიზორის ყურების, არც კითხვისა და
არც ნენსისთან ტელეფონით ჭორაობის გუნებაზე არ იყო. ის-
ლა დარჩენოდა, გაუნძრევლად მჯდარიყო დივანზე და სამზა-
რეულოს ჩაბნელებულ ფანჯრაში ეცქირა. გაუგებარმა შიშმა
აიტანა – თითქოს რალაც უბედურება უნდა მომხდარიყო.

ამოიოხრა და ჩაფიქრებულმა მხრებზე ხელები შემოიჭდო.
ხელები გაყინული და დაბუყებული ჰქონდა. საათი თერთმე-
ტის თორმეტ წუთს აჩვენებდა და სამყაროს დასასრულს არა-
ფერი მოასწავებდა.

ბიულეტენების ორი დასტა ამჯერად უწინდელზე უფრო
გამსხვილდა, მაგრამ მაინც თითქმის ერთნაირად გამოიყურე-
ბოდა. ხმები კიდევ ერთხელ გადათვალეს და ცოტა ხნის შემ-
დეგ ვიკ მუნი მიკროფონთან მივიდა. რამდენიმე წამს ჩუმად
იდგა და, სმენად ქცეული, მომლოდინე დარბაზის ცქერით
ტკბებოდა, მერე კი მოკლედ თქვა:

– ერთი ხმის უპირატესობით გაიმარჯვეს ტომიმ და კერიმ.
ხანმოკლე სიჩუმე მქუხარე აპლოდისმენტებმა დაარღვია,
თუმცა ტაშს ყველა გულწრფელად როდი უკრავდა. კერიმ შე-
შინებულმა ამოიოხრა და ტომის (წამით) ისევ დაეხვა თავბრუ

(კერი კერი კერი კერი):

უკვალოდ გაქრა ყველა ფიქრი თუ შეგრძნება და გონე-
ბაში მხოლოდ ამ უცნაური გოგოს სახე და ხატება დარჩა...

და წამით ტომიც შიშმა აიტანა.

იატაკზე რალაც ზრიალით დაეცა და მაგიდაზე სანთელი ჩაქრა.

მერე „ჯოსი-ენდ-მუნგლოუსმა“ საზეიმო მარშის როკვერსია დაუკრა და ტომისა და კერის გვერდით მყისვე მის გირის თანაშემწეები გაჩნდნენ (როგორც ავი ენები ამბობდნენ, ზანტ ასიტენტებს მის გირი ვახშმად მიირთმევდა). ტომის ფოლგაში გამოხვეული სკიპტრა გადასცეს, კერის მხრებზე ძაღლის ბენვით განყობილი სამეფო მანტია მოახურეს და ორივე სცენისკენ წაიყვანეს. მუსიკა გრუხუნებდა. დარბაზი ტაშს უკრავდა. მის გირს სახე უბრწყინავდა. ტომი როსი გაოგნებული ილიმებოდა.

მეფე და დედოფალი სცენაზე აიყვანეს და სავარძლებზე დააბრძანეს. აპლოდისმენტები უფრო მქუხარედ გაისმა, მაგრამ არავინ იცინოდა – ტაშს ყველა ისე გულწრფელად უკრავდა, რომ კერი კიდევ უფრო დაფრთხა. სანყალს ფეხები უკანკალებდა და შვებით ამოისუნთქა, როცა ტახტამდე მიაღწია და დაჯდა. უეცრად მოეჩვენა, რომ მკერდი

(ბინძურიმუთაქები)

არც ისე ღრმად ამოჭრილი კაბიდანაც კი ზედმეტად მოუჩანდა. ტაშის გრიალისგან თავბრუ ეხვეოდა და გულის სიღრმეში სჯეროდა, რომ ეს ყველაფერი ცხადში კი არა, სიზმრად ხდებოდა და რომ მალე დანაკლისისა და შვების ერთდროული შეგრძნებით გაიღვიძებდა.

– 1979 წლის გამოსაშვები მეჯლისის მეფე და დედოფალი! ტომი როსი და კერი უაიტი! – ჩაჰყვირა ვიკმა მიკროფონში.

ტაშის გრიალი თანდათან მატულობდა და მატულობდა. ტომიმ, რომელსაც სულ რამდენიმე წუთის სიცოცხლედა ჰქონდა დარჩენილი, კერის ხელი ჩაჰკიდა, გაულიმა და სიამოვნებით გაიფიქრა, რომ სიუზიმ ყველაფერი სწორად გა-

მოიცნო. კერძო ბოლო ძალა მოიკრიბა და ღიმილზე ღიმილით უპასუხა. ტომი (სიუ მართალი იყო და ძალიან მიყვარს და ეს კერიც მიყვარს ლამაზია ყველაფერი კარგად აენყო და ორივე მიყვარს მიყვარს მისი ანთებული გაბრწყინებული თვალები) და კერი

(ვერავის ვხედავ სინათლე მებრძოლებს მესმის მათი ხმა მაგრამ ვერ ვხედავ და კარგად მახსოვს საშხაპეში რაც მოხდა დედიკო რა მალლა ვზივარ დაბლა მინდა ჩამოსვლა ნუთუ ახლა სიცილს დამაყრიან ხელსახოცებს მესვრიან და ჩემკენ თითებს გამოიშვერენ ვერ ვხედავ ვერაფერს ვხედავ ძალიან კაშკაშა სინათლეა)

და ჭერქვეშ გადებული კოჭი...

მერე მუსიკალური ბენდები გაერთიანდნენ, სასულე და როკის ინსტრუმენტების ხმები შეაჯერეს და სკოლის ჰიმნი დააქუხეს. დარბაზი ფეხზე წამოდგა და ტაშის კვრით ამღერდა. თერთმეტის შვიდი ნუთი იყო.

ბილი ჩაიცუცქა, რომ დგომისგან დაღლილი ფეხები დაესვენებინა. კრის ჰარგენსენი გვერდით ედგა და რაც დრო გადიოდა, სულ უფრო და უფრო მეტად ღელავდა – თითები ჯინსის ნაკერებზე დაურბოდა და ტურებს იკვნეტდა.

– გგონია, ისინი აირჩიეს? – ჩუმად ჰკითხა ბილიმ.

– კი, მათ აირჩევდნენ, – უპასუხა კრისმა, – საქმე ჩან-ყობილი მაქვს... რამდენ ხანს უნდა უკრან ტაში? რა ხდება, ბოლოს და ბოლოს?

– მე რას მეკითხები? მე...

უეცრად მაისის ღამის სიმშვიდე სკოლის ჰიმნმა დაარღვია. კრისი მოულოდნელობისგან შეხტა. შიშისგან სუნთქვა შეეკრა.

„დიდება თომას იუვინის სკოლაას...“

– მიდი! უკვე ადგილზე არიან, – უთხრა ბილიმ. ბინდბუნდში უცნაურად უბრწყინავდა თვალები და სახეზე იდუმალე-ბით აღსავსე ნახევარღიმილი დასთამაშებდა.

კრისმა ტუჩები მოილოკა. იდგნენ და სავენტილაციო მილიდან გადმოკონწიალებული თოკის ბოლოს უცქერდნენ.

„შენს დროშებს ერთად აღვმართავთ ცაშიი...“

– მოკეტე, – ჩაისისინა კრისმა. მთელი სხეული უცახცახებდა და ადრე არასოდეს ყოფილა ასეთი ალგზნებული და მიმზიდველი. ამის შემხედვარე ბილიმ გაიფიქრა – ეს საქმე მოვათაო და ისე ვიხმარ, წინა სასიყვარულო ღამეები ბავშვურ გართობად მოეჩვენებაო.

– შეგეშინდა? – ჰკითხა ცოტა ხნის შემდეგ და სახე სახესთან მიუტანა, – მაგ თოკს შენ მაგივრად არ მოვქაჩავ. ჩემთვის სულერთია, ის ვედროები თუ გინდა, მეორედ მოსვლამდე იქ იდგეს.

„ამაყად ვატარებთ წითელ-თეთრ ფერეებს...“

უეცრად კრისმა უცნაური, ყრუ ხმით რაღაც შესძახა, თოკს ორივე ხელით ჩააფრინდა და მოქაჩა. თავიდან კანაფი თავისუფლად წამოვიდა (კრისს წამით ეჭვი შეეპარა – ხომ არ მაშაყირებსო), მაგრამ მერე დაიჭიმა, გაუსხლტა და ხელის გულებზე წითელი კვალი დააჩნია.

– მე... – დაიწყო კრისმა და დადუმდა.

ორკესტრი აირია და მუსიკა შეწყდა. ვილაც ისევ ჰიმნს მღეროდა, მაგრამ მალე ისიც გაჩუმდა. უეცრად სამარისებური სიჩუმე ჩამოწვა. ვილაცამ შეჰკივლა და მერე ისევ სიჩუმემ დაისადგურა.

ბილი და კრისი, საკუთარი საქციელით გაოგნებულები, წყვილადში ერთმანეთს შეჰყურებდნენ. იმ წუთამდე ბოლომ-

დე არც ერთს არ სჯეროდა, ამას რომ ჩაიდენდა. იდგნენ და სუნთქვა ისე შეჰკვროდათ, თითქოს ჰაერი შუშად გადაქცეულიყო.

მერე კი დარბაზიდან ხარხარი მოისმა.

საათი თერთმეტის ოც წუთს აჩვენებდა. სიუს ცუდი წინათგრძნობა არ ასვენებდა – შეშფოთებული ქურასთან იდგა და ყავისთვის რძის ადუღებას ელოდა. უკვე ორჯერ დააპირა მეორე სართულზე ასვლა და ღამის პერანგის ჩაცმა, მაგრამ ორივეჯერ სამზარეულოს ფანჯარასთან შეყოვნდა – ბრიკიარდ-ჰილისა და ქალაქის ცენტრისკენ მიმავალ მეექვსე გზატკეცილს უყურებდა.

მაგრამ როცა მეინ-სტრიტზე, ქალაქის მერიის სახურავზე სირენა აყვირდა, სიუ მკვეთრად არც კი შეტრიალებულა ფანჯრისკენ – ჯერ ცეცხლი ჩააქრო, რძე რომ არ გადმოსულიყო.

მერიის თავზე სირენა, როგორც წესი, მხოლოდ დღეში ერთხელ, თორმეტ საათზე ირთვებოდა ხოლმე – ისიც სულ რამდენიმე წამით. გარდა ამისა, მას მოხალისე მეხანძრეთა ბრიგადების შესაკრებადაც იყენებდნენ, როცა აგვისტოსა და სექტემბერში ქალაქის გარშემო ბალახი იწვოდა. მაგრამ განგაშის ასეთი ხანგრძლივი სიგნალი რალაც დიდი უბედურების მანიშნებელი უნდა ყოფილიყო.

სიუ ნელი ნაბიჯით მიუახლოვდა ფანჯარას. სირენის ხმა ხან მატულობდა, ხანაც კლებულობდა. სადღაც შორს რამდენიმე მანქანის გაბმული სიგნალი გაისმა – გეგონებოდათ, ქორწილიაო. ფანჯრის მინიდან სიუს ერთხანს საკუთარი ანარეკლი უმზერდა – პირი ოდნავ ღია, თვალები გაფართოებული... მაგრამ მალე შუშა დაიორთქლა და ანარეკლიც გაქრა.

უეცრად გონებაში ნახევრად მივიწყებული რამ ამოუტიე-ტივდა – გაახსენდა, როგორ ვარჯიშობდნენ დანყებით სკოლაში სამოქალაქო თავდაცვის გაკვეთილებზე. მასწავლებელი ტაშს შემოჰკრავდა და იტყოდა – ქალაქის სირენა ჩაერთოო, ამის შემდეგ მერხის ქვეშ უნდა შემძვრალიყავი, თავზე ხელები ნაგეფარებინა და ასე მჯდარიყავი, სანამ გამოძრომის ნებას არ მოგცემდნენ, ან სანამ მტრის რაკეტები ნაკუნებად არ გაქცევდნენ. ჰოდა, ახლა ცხადად და მკაფიოდ ჩაესმა იმ მასწავლებლის ხმა – ჰერბარიუმში გამომშრალი ფოთოლივით გაუხუნებლად შემონახული.

(ქალაქის სირენა კი მართლაც ჩაერთო)

ფანჯრიდან თავად სკოლა არ მოჩანდა, მაგრამ ოდნავ ქვემოთ და ხელმარცხნივ, ლამპიონებით შემორკალულ სკოლის ავტოსადგომზე ნაპერწკალი კრთოდა – თითქოს უფალმა კვეს-აბედს გაჰკრაო.

(იქ, ხომ მაზუთის რეზერვუარებია)

ნაპერწკლიდან მალე კაშკაშა, ნარინჯისფერი ალი ავარდა და სკოლაც გამოჩნდა – შენობას ცეცხლი ეკიდა.

სოუ კარადას მივარდა, სადაც დედამისის მოსასხამი ეკიდა, და სწორედ მაშინ გაისმა პირველი აფეთქების ხმა. იატაკი შეზანზარდა და ბუფეტში ფინჯნებმა საწყალობლად დაინკრიალეს.

ნორმა უოტსონი. „როგორ გადავრჩით ავად სახსენებელი მეჯლისის ლამეს“, (გამოქვეყნდა 1980 წლის აგვისტოში, ჟურნალ „რიდერს დაიჯესტში“, რუბრიკით – „ცხოვრებისეული დრამა“):

...ყველაფერი ისე მოულოდნელად დაიწყო, რომ თავიდან ვერავინ მიხვდა, რა ხდებოდა. ფეხზე მდგომები ვუკრავდით

ტაშს და სკოლის ჰიმნს ვმღეროდით. მერე კი (მე მასწავლებლების მაგიდასთან ვიდექი და სცენას ვუყურებდი) სოფიტების კაშკაშა შუქზე პრიალა რალაცამ გაიელვა. ჩემ გვერდით ტინა ბლეიკი და სტელა ჰორანი იყვნენ და, ვფიქრობ, მათაც იგივე დაინახეს.

უეცრად ჰაერში წითელი შხეფები გაიშალა და ვენეციის პანოზე სქელ-სქელი ნაჟონები გაჩნდა. არ ვიცი, რატომ, მაგრამ სანამ სცენაზე დაიღვრებოდა, მანამდე მივხვდი, სისხლი რომ იყო. სტელა ჰორანს თავიდან ეს სითხე საღებავი ეგონა, მაგრამ მე რალაცნაირი წინათგრძნობა დამეუფლა – სხვათა შორის, მაშინაც იგივე დამემართა, როცა ჩემს ძმას თივით დატვირთული სატვირთო მანქანა დაეჯახა.

ტომიც და კერიც თავით-ფეხებამდე ამოისვარნენ, მაგრამ კერის უფრო მეტი გადაესხა – ისე გამოიყურებოდა, თითქოს საღებავით სავსე კასრში ჩააგდესო. სანყალი, იჯდა და არ ინძრეოდა. კარგი დღე არც მათ სიახლოვეს მდგომ მუსიკოსებს დაადგათ, რადგან შხეფები შორს გაიფანტა – ჯგუფ „ჯოსი-ენდ-მუნგლოუსის“ წევრებიც კარგად ამოითხვარნენ. გიტარისტის თეთრი გიტარა ნამში წითლად შეიღება.

ღმერთო, ეს ხომ სისხლია-მეთქი, ჩავილაპარაკე და ამ დროს ტინამ ხმამაღლა იკივლა. ბოლოს სიმღერა შეწყდა და სიჩუმე ჩამოწვა. გაოგნებისგან განძრევა არ შემეძლო. ერთ ადგილას ვიდექი და ფეხს ვერ ვიცვლიდი. სავარძლების თავზე კი თოკზე ორი ვედრო ქანაობდა და ერთმანეთს ეხეთქებოდა. მერე თოკი მოეშვა, ვედროები დაბლა ჩამოცვივდა და ერთი მათგანი ტომის თავზე დაეცა. ისეთი ხმა იყო, თითქოს გონგმა დაიგუგუნაო.

არ ვიცი ვინ, მაგრამ ვილაცამ გაიცინა. არა, იმიტომ კი არა, რომ გამხიარულდა – ეს უფრო ისტერიკული სიცილი იყო.

და ამ დროს კერიმ თვალები გაახილა.

აი, მაშინ კი აგვიტყდა ხარხარი. ვერც მე შევიკავე თავი. ღმერთო, ეს რა იყო!

ბავშვობაში დისნეის ზღაპრების წიგნი მქონდა, „სამხრეთის სიმღერა“ ერქვა. იქ ბიძია რიშუსის ერთი ზღაპარი იყო ფისში ამოვლებულ საფრთხობელაზე. ნახატზე საფრთხობელა შუა გზაზე იჯდა და ზანგივით შავი სახე და უზარმაზარი თეთრი თვალები ჰქონდა. კერიც ზუსტად ასე გამოიყურებოდა: თავით ფეხებამდე წითელს ღია ცისფერი თვალები შუშასავით უპრიალებდა კაშკაშა სინათლეზე. ღმერთო მაპატიე, მაგრამ სუფთა თვალებდაჭყეტილი ედი კანტორი⁷ იყო.

ამიტომაც ავხარხარდით. თავი ველარ შევიკავეთ – ისეთი მდგომარეობა შეიქმნა, ან უნდა გვეცინა, ან ჭკუიდან გადავსულიყავით. კერის წლების მანძილზე მთელი სკოლა აბურჩად იგდებდა. იმ საღამოს კი თავი ყველამ რალაც განსაკუთრებული ამბის თანაზიარდ ვიგრძენით: თითქოს ჩვენ თვალწინ გარიყული პიროვნება ადამიანთა საზოგადოებას უბრუნდებოდა და ამისათვის გულწრფელად ვუმადლოდი ღმერთს.

...და უეცრად მოხდა ასეთი რამ!

სხვა გზა არ გვექონდა: ან უნდა გვეცინა, ან – გვეჭირა. არადა, მთელი ამ წლების შემდეგ კერის გამო ვინ იტირებდა!

კერი კი გაუნძრევლად იჯდა და დარბაზს გაჰყურებდა. სიცილი მალე თავაშვებულ ხორხოცში გადაიზარდა. მუცლები ხელით გვეჭირა და თითებს კერისკენ ვიშვერდით. მხოლოდ

⁷ ედი კანტორი (1892-1964) – ამერიკელი კომიკოსი, მომღერალი და კომპოზიტორი.

ტომი არ იცინოდა – გვერდზე გადაქანებული იჯდა, თითქოს სძინავსო. თავიდან ვერავინ მიხვდა, რა სჭირდა: ის ხომ ისედაც სიხლით იყო მოთხვრილი.

მერე კერის სახე თითქოს დაეზარა – სხვანაირად ვერ აღგინერთ მის გამომეტყველებას. თვალებზე ხელები აიფარა და წამოდგა. ისე ბარბაცებდა, კინალამ წაიქცა, და ამან კიდევ უფრო გაამხიარულა საზოგადოება. მერე კი... სცენიდან ჩამოხტა – თითქოს ვეებერთელა წითელმა ბაყაყმა დუმფარდანი ისკუპაო – და კვლავ ძლივს შეიმაგრა თავი, რომ არ დაცემულიყო.

მასთან მის დესჯარდინმა მიირბინა. ხელები წინ გაეშვირა და უკვე აღარ იცინოდა... მაგრამ უეცრად რაღაც უხილავმა ძალამ გვერდით მოისროლა და სცენის კიდეებთან კედელს მიანარცხა. ძალიან უცნაური სანახავი იყო: ფეხი კი არ წამოუკრავს, ისე გადავარდა, გეგონებოდა, ხელი ჰკრესო. არადა მის სიახლოვეს არავინ მდგარა.

კერის სახიდან ხელები არ მოუშორებია, ისე გაიქცა გასასვლელისკენ. მაგრამ ბრბოში ვილაცამ ფეხი დაუდო – ვინ იყო, არ ვიცი, იატაკზე კი გემრიელად გაასრიალა. კერიმ პარკეტზე გრძელი წითელი კვალი დატოვა და ერთი უუფო, წამოიძახა (კარგად მახსოვს, რადგან ამის გაგონებაზე კინალამ ჩავბუჩირდი). მერე რამდენიმე ნაბიჯი ფორთხვით გაიარა, ფეხზე წამოიმართა და კარისკენ გავარდა. გვერდით რომ ჩამირბინა, სისხლის სუნი მეცა... რაღაცნაირი, გულისამრევი, მძორის სუნი ასდიოდა.

კერიმ კიბე ორი-სამი საფეხურის გამოტოვებით ჩაირბინა და კარს მიღმა გაუჩინარდა. სიცილი თანდათან მიჩუმდა, მაგრამ ზოგიერთები ვერაფრით ახერხებდნენ დაწყნარებას – გულმელონებულები ხითხითებდნენ და ასლოკინებდნენ. ლენი

ბროკს დიდი თეთრი ცხვირსახოცი ეჭირა და ცრემლებს ინ-
მენდდა. სალი მაკმანუსი სულ გაფითრებულიყო – ცოტაც და
გული აერეოდა... მაგრამ მაინც განაგრძობდა კისკისს. ბილი
ბოსნანი მშვიდად იდგა დირიჟორის ჯოხით ხელში და თავს
აქნევდა. მისტერ ლაბლინი მის დესჯარდინის გვერდით ჩა-
ცუცქულიყო და ვილაცას ხელსახოცს სთხოვდა: მის დესჯარ-
დინს ცხვირიდან სისხლი სდიოდა.

უნდა გვახსოვდეს, რომ ყველაფერი სულ რაღაც ორიოდ
წუთში მოხდა და გონს მოსვლა ვერავინ მოვასწარით. დაბ-
ნეულები ვიყავით. ზოგი დადიოდა და აქეთ-იქით იყურებოდა.
მაგრამ უმრავლესობა გაუნძრევლად იდგა.

უეცრად ჰელენ შირსი ატირდა. მერე კიდევ ვილაც აქვი-
თინდა და ბოლოს დაიყვირეს:

– ექიმს დაურეკეთ! დროზე! ექიმი გამოიძახეთ!

როგორც აღმოჩნდა, ჯოსი რეკი ყვიროდა. ის ტომი რო-
სის გვერდით მუხლებზე იდგა და სახეზე მიტკლის ფერი დას-
დებოდა. მერე ტომის ხელში აყვანა სცადა, მაგრამ ტახტი
გადაყირავდა და ორივე ძირს დაეცა.

თუმცა, ამის შემხედვარე, არავინ გავნძრეულვართ. ვი-
დექით და ვუყურებდით. ისეთი განცდა მქონდა, თითქოს ფე-
ხებით იატაკზე ვიყავი მიყინული. ღმერთო, ღმერთო-მეთქი,
ვჩურჩულებდი და საერთოდ ველარ ვაზროვნებდი. მერე გო-
ნებაში რაღაც კადრები დამიტრიალდა – ოლონდ მეგონა, მე
კი არა, ვილაც სხვა ფიქრობდა ჩემ მაგივრად... კერიზე ვფიქ-
რობდი... ღმერთზე... მერე თავში ყველაფერი ამერია... მოკ-
ლედ, საშინელება იყო...

მერე სტელამ მითხრა:

– კერი დაბრუნდა.

– ჰო, – მივუგე, – დაბრუნებულა.

უეცრად პოლში ყველა კარი დაიხურა – ისეთი ხმა იყო, თითქოს ტაში შემოჰკრესო. ვილაცამ იკივლა და დარბაზში პანიკა ატყდა: ყველა გასასვლელისკენ გაიქცა. სანამ ბრბო კარებს მიაწყდებოდა, შუშის მიღმა კერის მოვკარი თვალი. სახე ისევ სისხლით ჰქონდა მოსვრილი და საომრად მოხატულ ინდიელს ჰგავდა.

იდგა და ილიმებოდა.

ხალხი სახელურებს ეჯაჯგურებოდა, მაგრამ უშედეგოდ. ბრბო თანდათან იზრდებოდა და წინ მდგომები ჭყლეტაში მოყვნენ, მაგრამ კარები მაინც არ იღებოდა. არადა, ისინი არასოდეს იკეტებოდა – შტატში ასეთი კანონია.

მისტერ სტივენსი და მისტერ ლაბლინი მოსწავლეების ჯგროდან გამოთრევას ცდილობდნენ. საშინელი ღრიანცელი იდგა, ბავშვები ცხვრებივით ბლაოდნენ და ერთმანეთს აწვებოდნენ. მისტერ სტივენსმა ორ გოგონას სილა გაანწა, ვიკ მუნის კი ყბაში მოსდო... მოკლედ, გიჟივით დარბოდა და ყველას უყვიროდა, სათადარიგო გასასვლელისკენ წასულიყვნენ. ზოგმა დაუჯერა და სიკვდილსაც გადაურჩა.

მერე განვიმდა... ყოველ შემთხვევაში, თავიდან ასე მომეჩვენა. მთელ დარბაზში ჭერიდან წყალი წამოვიდა – ყველა საშხეფებელი მუშაობდა. ჯოსი რეკმა თავის ბიჭებს დაუყვირა, აპარატურა გამორთეთო, მაგრამ ყველა გაქცეულიყო. მაშინ ჯოსი თვითონაც ჩამოხტა სცენიდან.

კარებთან პანიკა შეწყდა. ზოგი ისევ დარბაზში შემობრუნდა და ჭერში ყურებას შეუდგა. მახსოვს, ვილაცამ (მგონი, დონ ფარნჰემმა) თქვა – ახლა მოედანს დედა ეტირებო.

რამდენიმე მოსწავლე ტომი როსისკენ დაიძრა. მე კი უეცრად მივხვდი, რომ სასწრაფოდ თავისთვის უნდა მეშველა. ტინა ბლეიკს მივუბრუნდი და ხელი ჩავკიდე, გავიქ-

ცეთ-მეთქი. სახანძრო გასასვლელამდე სცენის ხელმარ-
ცხნივ მდებარე პატარა დერეფანი უნდა გაგვევლო. წყლის
საშხეფებლები იქაც იყო, მაგრამ არც ერთი არ მუშაობდა.
ბოლომდე გაღებული კარიდან რამდენიმე კაცი უკვე გასუ-
ლიყო გარეთ, მაგრამ დანარჩენები ისევ დარბაზში იდგნენ
და დაბნეულები უცქერდნენ ერთმანეთს. ზოგიც კერის
მიერ დატოვებულ სისხლიან კვალს უყურებდა, მაგრამ კვა-
ლი თანდათან ირეცხებოდა. ტინა გასასვლელისკენ წავიყ-
ვანე და შეცრად ელექტრული გაელვება დავინახე. ვილაცამ
იკივლა და დინამიკებიდან ყურისნამლები წუილი მოისმა.
მივტრიალდი და რას ვხედავ – ჯოსი რეკი მიკროფონს ჩაბ-
ლაუჭებია და ხელს ველარ უშვებს. თვალები დაჭყეტილი
ჰქონდა, თმა ყალყზე დასდგომოდა, ფეხები ისე უცახცა-
ხებდა, გეგონებოდა, ცეკვავსო. მერე კი პერანგზე ბოლი
აუვიდა.

ჯოსი ხუთი-ექვი ფუტის სიმაღლის ერთ-ერთ დინამიკს
მიეჯახა და წყალში ჩაამხო. აპარატურამ ერთიც დაიღმუვლა,
გაანათა და მიჩუმდა. ჯოსის პერანგზე უკვე ცეცხლი ეკიდა.

– გავიქცეთ! – იყვირა ტინამ, – დროზე, ნორმა, გეხვე-
ნები!

დერეფანში გავედით და შეცრად სცენის უკან დენის
გამანანილებელი დაფა აფეთქდა. სცენას გავხედე – ფარდა
ანეული იყო და ტომი დავინახე. ელექტროკაბელები ირწეო-
და და გველებივით იკლაკნებოდა. მერე ერთ-ერთი კაბელი
წყალში ჩავარდა და ყველა აყვირდა. კარში გავცვივდით და
ავტოსადგომისკენ გავიქეცით. მგონი, ვკიოდი. ზუსტად აღარ
მახსოვს. დანარჩენი საერთოდ ცუდად მახსოვს. როდესაც მა-
ღალი ძაბვის კაბელები წყალში ჩაცვივდა...

თვრამეტი წლის ტომი როსი ადვილად, თითქმის უმტკივნეულოდ მოკვდა – ვერც კი გააცნობიერა, რალაც რომ ხდებოდა. გრუხუნი გაისმა. ამ ხმამ

(რძის ვედროები წაიქცა)

ტომის ბავშვობა, ბიძია გლენის ფერმა და
(ვილაცას რალაც დაუვარდა)

გევრდით მდგომი ბენდი გაახსენა. მერე შენიშნა, როგორ ახედა ჯოსი რეკმა ჭერს მის ზურგს უკან

(შარავანდელი ხომ არ მაქვს)...

ზემოდან კი სისხლით ნახევრად სავსე ვედრო ჩამოვარდა, კინკრიხოზე ბასრი კუთხით დაეცა

(რა მტკივნეულია)

და მყისვე გონი დააკარგვინა.

როცა ცეცხლი „ჯოსი-ენდ-მუნგლოუსის“ აპარატურიდან ვენეციურ პანოს, იქიდან კი სხვენში შეგროვილ სპორტულ ფორმებსა და ქალაღდებს მოეკიდა, ტომი უგონოდ იწვა.

მაგრამ როდესაც ნახევარი საათის შემდეგ საქვაბეში მაზუთის ბაკები აფეთქდა, ის უკვე მკვდარი იყო.

„ასოშეითედ პრესის“ ახალი ინგლისის განყოფილების ცნობა 22:46:

ჩამგარლენი, მენის შტატი (აჰ)

ამ წუთებში იუვიინის სკოლის შენობაში ძლიერი ხანძარი გოგოძრობს. აალეზა გამოსაშვები მეჯლისის დროს მოკლე ჩართვის შედეგად მოხდა. მოწვეები ირწმუნებიან, რომ დარბაზში, ყოველგვარი მიზეზის გარეშე, წყლის

ხანძარსაწინააღმდეგომ საშუალებლები ჩართ-
თონ, რამაც რუს-ჯგუფის აპარატურაში მოკლე
ჩართვა გამოიწვია. ზოგიერი მონევე ჩამოცვე-
ნილი კაბელების შესახებაც იუწყება. აღმოდე-
გულ შენობაში ამჟამად დაახლოებით ეს ათი
აღამიანი იმყოფება. ჩემბერლენის მეზობელი
ძალაძების, უსტოვერის, მოტონისა და ლუის-
ვილის შესაბამისმა სამსახურებმა უკვე გამოგ-
ზავნეს, ან უახლოეს ხანში გამოგზავნიან სა-
ხანძრო პრიზადებს. მსხვერპლის შესახებ ცნო-
ბები ჯერჯერობით არ შემოსულა. დასასრული.
22.45, 27 მაისი 6904D (ავ)

„ასოშეითედ პრესის“ ახალი ინგლისის განყოფი-
ლების ცნობა 23:22:

სასწრაფო

ჩემბერლენი, მენის შტატი (ავ)

საშინელი ძალის აფეთქება მოხდა იუპინის
სკოლის სიახლოვეს, მენის შტატის პატარა
ძალაქ ჩემბერლენში. ჩემბერლენის ხანძარსა-
წინააღმდეგომ სამსახურის სამივე სახანძრო
მანქანა შემთხვევის ადგილას გალავე გივიდა,
მაგრამ ცეცხლის ჩაქრობას ვერც ერთი ვერ
შეუძღა – ძალაქში ყველა სახანძრო ჰიდრანტი
დაზიანებული აღმოჩნდა და წყალსადენ სის-
ტემაში წყლის წნევა ნულაფდე იყო დაცემული.
ხანძარსაწინააღმდეგომ სამსახურის ერთ-ერთ-

თმა უფროსმა გვითხრა: „ვილაცამ ყველა ჰიდ-რანტს მონაწილე და ხუფები დააგლიჯა. წყალი ალბათ პადრეპანივით ასხამდა, საწყალი გავშვები კი ალმოდებული შენობიდან გამოსვლასაც ვერ ახერხებდნენ“. ჯერჯერობით ნაკონია სამი გვამი. ერთ-ერთი ჩემგარღენელი მესანძრე თომას მირსი ალმოწნდა. დანარჩენი ორი გვამი კი, სავარაუდოდ, მეჯლისის მონაწილეებისა უნდა იყოს. სამი მესანძრე, სხვადახვა ხარისხის დამწვრობებით, მოტონის საავადმყოფოში გააგზავნეს. აფეთქება, სავარაუდოდ, გაშინ მოხდა, როცა ცეცხლმა სკოლის საძვავის საწვავის რეზერვუარებაზე მიადნია. ხანძარი, როგორც ჩანს, სცენაზე განლაგებული აპარატურის უხარისხო იზოლაციის გამო დაიწყო, რამაც, წყლის საშხეფებლების თავისთავად ამოქმედების შემდეგ, მოკლე ჩართვა გამოიწვია. დასასრული.

23:22, 27 მაისი 70119E (აპ)

სიუს მართვის მოწმობა ჰქონდა, მაგრამ თავისი მანქანა არ ჰქონდა. ამიტომაც დედამისის მანქანის გასაღებს ხელი დაავლო და გარაჟისკენ სირბილით დაეშვა. ზუსტად თერთმეტი საათი იყო.

პირველ ცდაზე ძრავა არ ამუშავდა. სიუმ ცოტა ხანს მოიცადა და კიდევ სცადა. ძრავამ დააცემინა და დაიქოქა. სიუმ მანქანა გარაჟიდან ისე გაიყვანა, რომ სირქარეში ჭიშკარსაც კი გამოედო. მერე უკანა საბურავებით ხრეში მიმოფანტა, გზისპირა არხს გვერდი ძლივძლივობით აუქცია და

1977 წლის „პლიმეთი“ გზაზე გაიყვანა. მუცელში ჭვალი უვლიდა და მაშინდა გააცნობიერა, რომ ხაფანგში გაბმული ნადირივით ყელში ყვირილი გასჩხეროდა.

გზაჯვარედინზე არც კი დაუმუხრუჭებია, ისე გაიარა ის ადგილი, სადაც მეექვსე გზატკეცილს ბექ-ჩემბერლენ-როუდი კვეთს. დასავლეთით, ჩემბერლენისა და უესტოვერის საზღვარზე, და სამხრეთით, მოტონის მხარეს, სახანძრო სირენები ღმუოდნენ.

გორაკის მისადგომებს რომ მიუახლოვდა, სკოლა ჰაერში აფრინდა.

სიუმ მკვეთრად დაამუხრუჭა. მანქანა მოსრიალდა და გოგონა ჭინჭის თოჯინასავით მიენარცხა საჭეს. საბურავების ჭრიალმა არემარე გააყრუა. სიუმ რის ვაი-ვაგლახით გაალოკარი, მანქანიდან გამოძვრა და, კაშკაშა შუქით დაბრმავებულმა, თვალებზე ხელი აიფარა.

ჰაერში ცეცხლოვანი შადრევანი აიჭრა და სახურავის თუნუქი, ხის ნატეხები და ქალაღდის ფურცლები აიყოლა. გარშემო მაზუთის მკვეთრი სუნი დატრიალდა. მენ-სტრიტი ისე განათდა, თითქოს მაგნიუმი აანთესო და სიუმ იუვინის სკოლის სპორტული დარბაზის ადგილას ნანგრევების გროვა დაინახა.

რამდენიმე წამში მიწა შეზანზარდა და სიუმ ძირს დაეცა. თბილი ჰაერის ტალღამ თავზე ქალაღდის ნაფლეთები და მტვრის ღრუბელი გადაატარა და წამით ბოსტონში სტუმრობა

(მეტროს სუნი)

გაახსენა.

„ბილის საოჯახო აფთიაქისა“ და „კელი ფრუტ კომპანის“ ვიტრინები ნამსხვრევებად იქცა.

სიუ გვერდზე გადაგორდა. ქუჩაში შუადღის ნათელი იდ-
გა – ჯოჯოხეთური შუადღის ნათელი. მოეჩვენა, რომ შენე-
ლებულ კადრებს უყურებდა...

(ყველა დაიხოცა ყველა მკვდარია რატომ გამახსენდა კე-
რი)

აღმოდებული შენობისკენ სახანძრო მანქანები და ხა-
ლათმოცმული ადამიანები მიიჩქაროდნენ. პოლიციის განყო-
ფილების კარში ვილაც გამოჩნდა – ძალიან ნელა მოძრაობდა.
მანქანებიც ნელ-ნელა მილოლავდნენ.

მერე პოლიციის განყოფილებასთან მდგომმა კაცმა პირ-
თან ხელები რუპორივით მიიტანა და რალაც დაიყვირა – მე-
რიის საყვირის, სახანძრო მანქანების სირენებისა და ხანძრის
გუგუნში სიტყვების გარჩევა შეუძლებელი იყო.

იქით ასფალტი ისე პრიალებდა, თითქოს ახლახან ინვი-
მამო. „ამოკოს“ ბენზინგასამართ სადგურთან დამდგარ გუ-
ბებში ცეცხლი ირეკლებოდა.

– ღმერთო, იქ ხომ ბენზინია!

და უეცრად მთელი სამყარო აფეთქდა.

ამონარიდი მენის შტატის საგამოძიებო კომისიის მიერ
27-28 მაისს ჩემბერლენში (მენის შტატი) განვითარებულ მოვ-
ლენებთან დაკავშირებით თომას კ. კვილანისთვის ჩამორ-
თმეული ჩვენებიდან (ქვემოთ მოყვანილია ნაწყვეტი წიგნიდან
„ავად სახსენებელი მეჯლისი: კერი უაიტის საქმის საგამოძიე-
ბო კომისიის მოხსენება“, („საინეთ ბუკსი“, ნიუ-იორკი, 1980)).

ჟ: მისტერ კვილან, მუდმივად ჩემბერლენში ცხოვრობთ?

პ: დიახ.

ჟ: სად?

პ: ოთახი მაქვს იმ ბარის თავზე, სადაც ვმუშაობ. ჩემს მოვალეობაში იატაკის რეცხვა, მაგიდების ალაგება და სათამაშო ავტომატების მომსახურება შედის.

პ: მისტერ კვილან, სად იმყოფებოდით 27-28 მაისის ღამეს, დაახლოებით თერთმეტის ნახევარზე?

პ: ჰმმ... პოლიციის განყოფილების საკანში ვიჯექი. საქმე ისაა, რომ ხუთშაბათობით ხელფასს ვიღებ და გვარიანადაც ვთვრები ხოლმე. როგორც წესი, ამ დღეს „კავალიერში“ მივდივარ, ლუდს ვიღებ და პოკერს ვთამაშობ. ზოგჯერ ისე ვიბრუყები, პატრონს ველარ ვცნობ. ერთხელ ვილაცხას სკამიც კი ჩავარტყი და...

პ: მართალია, რომ როცა აგრესიული ხდებით, თქვენივე ფეხით მიდიხართ პოლიციის განყოფილებაში?

პ: მართალია. დიდი ოტისი ჩემი მეგობარია.

პ: ოლქის შერიფს, ოტის დოილს, გულისხმობთ?

პ: კი. ასე მითხრა, როცა მოგივლის, ჩემთან შემოდით. მოკლედ, ხუთშაბათ საღამოს ბიჭებთან ერთად „კავალიერში“ ვიჯექი, პოკერს ვთამაშობდი და უეცრად მომეჩვენა, რომ მარსელ დიუბუა თაღლითობდა. ფხიზელს ასეთი რამ თავში არ მომივიდოდა, რადგან ის ფრანგი ისედაც კარგად თამაშობს. მაგრამ ნაყლაპზე გადავირიე... ბლომად ლუდი მქონდა დალეული... ჰოდა, კარტი მაგიდაზე დავყარე და განყოფილებისკენ გავწიე. იმ საღამოს პლესი მორიგეობდა და პირველ საკანში ჩამკეტა. პლესი კაი ბიჭია. დედამისს ახლოს ვიცნობდი... თუმცა ეს ძალიან დიდი ხნის წინ იყო...

პ: მისტერ კვილან, იქნებ ოცდაშვიდი მაისის საღამოს ამბებზე გადავსულიყავით? რა მოხდა დაახლოებით თერთმეტის ნახევარზე?

პ: მაგაზე არ გესაუბრებით?!

კ: იმედია, ასეა. განაგრძეთ.

პ: მოკლედ, პლესიმ პარასკევს, ღამის ორ საათზე ჩამკეტა და მაშინვე დავიძინე. შეიძლება ითქვას, გავითიშე. მეორე დღეს, ნაშუადღევს, დაახლოებით ოთხ საათზე გავიღვიძე, „ალკა ზელცერის“ აბი გადავყლაპე და ისევ დავიძინე. ერთი კარგი თვისება მაქვს: სანამ ნაბახუსევი ვარ, შემიძლია, ვიძინო. დიდი ოტისი მირჩევს, ეს ჩემი უნარი დავაპატენტო. ასე ამბობს, მაგით ბევრი უბედურებისგან იხსნი კაცობრიობასო.

კ: უსათუოდ იხსნით, მისტერ კვილან. ახლა კი მითხარით, რა მოხდა, როცა მეორედ გაიღვიძეთ?

პ: უკვე თერთმეტი იყო დანყებული. იმ დროისთვის კარგა მოშეებული ვიყავი და გადავწყვიტე, სადმე წამეხემსა.

კ: საკნის კარი ღია დატოვეს?

პ: რა თქმა უნდა. ფხიზელი ხომ არავის ვერჩი! მახსოვს, ერთხელ...

კ: გთხოვთ, უამბეთ კომისიას, რა მოხდა, როცა საკნიდან გამოხვედით?

პ: რა მოხდა და სახანძრო სირენა აყვირდა. შიშისგან გული მუხლებში გამეპარა: ღამით მაგ საყვირის ხმა ვიეტნამის ომის მერე არ მსმენია. ზემოთ ავედი და რას ვხედავ, განყოფილებაში ძეხორციელი არ ჭაჭანებს. ახლა კი ეტირება პლეუსის ყოფა-მეთქი, გავიფიქრე, რადგან, წესის თანახმად, ვილაცხუცილებლად უნდა რჩებოდეს კანტორაში, ტელეფონთან. მოკლედ, ფანჯარაში გავიხედე და...

კ: იმ ფანჯრიდან მოჩანს სკოლის შენობა?

პ: კი. გარეთ ყველა გიჟივით დარბოდა და ღრიალებდა. მერე კი კერი უაიტი დავინახე.

კ: ადრეც გინახავთ?

პ: არა.

ქ: აბა, საიდან იცით, რომ კერი უაიტი იყო?

პ: ძნელი ასახსნელია...

ქ: კარგად დაინახეთ?

პ: ლამპიონის ქვეშ იდგა, სახანძრო ჰიდრანტის გვერდით, მენ-სტრიტისა და სპრინგ-სტრიტის გადაკვეთაზე.

ქ: მერე რა მოხდა?

პ: ჰიდრანტს თავი მოსძვრა და წვრილ-წვრილ ნატეხებად მიმოიფანტა: ზოგი ნამსხვრევი მარჯვნივ გადავარდა, ზოგი მარცხნივ, ზოგიც მალლა აფრინდა.

ქ: როდის მოხდა ეს... ჰმმმ... ავარია?

პ: არაუგვიანეს თერთმეტის ოცი წუთისა.

ქ: განაგრძეთ.

პ: მერე კერი ქუჩას დაბლა დაუყვა... საშინლად გამოიყურებოდა: სამეჯლისო კაბის მსგავსი რალაც ეცვა, ოღონდ თავით-ფეხებამდე სისხლში იყო ამოსვრილი. გეგონებოდათ, გადაყირავებული მანქანიდან გამოძვრაო. მაგრამ, ამის მიუხედავად, იღიმებოდა. ასეთი შემზარავი ღიმილი მანამდე არსად მინახავს. კბილები თავის ქალასავით დაეკრიჭა... სისხლიან ხელებს დასცქეროდა და მალიმალ ინმენდდა კაბაზე. ფიქრობდა, რომ ხელებს ველარასოდეს გაინმენდდა, მაგრამ მთელ ქალაქს სისხლში ჩაახრჩობდა და ყველას ყველაფრისთვის აზღვევინებდა... ერთი იტყვიტ, საშინელი სანახავი იყო.

ქ: საიდან იცით, რას ფიქრობდა?

პ: ვერ გეტყვით. მაგის ახსნა არ შემიძლია.

ქ: ამას იქით, გთხოვთ, მხოლოდ ის გვიამბოთ, რაც უშუალოდ ნახეთ, მისტერ კვილან.

პ: კარგი. მერე ერთი ჰიდრანტი გრას-პლაზის კუთხეშიც აფეთქდა. ის აფეთქება პირველზე უკეთ დავინახე. იმ

ჰიდრანტს გვერდებზე მოზრდილი ქუროები აქვს. ჰოდა, ის ქუროები თავისით მოიხრახნა. ჩემი თვალით ვნახე. მერე კი ის ჰიდრანტიც პირველივით ჰაერში აფრინდა... კერი ძალიან გახარებული ჩანდა: თავისთვის ბურტყუნებდა, ახლა ვუჩვენებ ნვიმასო... უკაცრავად. მერე კი სახანძრო მანქანები გამოჩნდნენ და კერიც გაუჩინარდა. ერთ-ერთი მანქანა სკოლასთან გაჩერდა. მეხანძრეები ჰიდრანტს მისცვივდნენ და ნახეს, რომ დაზიანებული იყო. შეფმა ბარტონმა რალაც დაიყვირა და უეცრად სკოლაც აფეთქდა. ღმერთო!..

ჰ: პოლიციის განყოფილებიდან თუ გამოხვედით?

ჰ: კი. პლესის მოძებნა გადავწყვიტე. მინდოდა, იმ დარტყმული გოგონასა და ჰიდრანტების შესახებ მეამბა. გარეთ რომ გავედი, ტედის ბენზინგასამართ სადგურს გავხდე და თმა ყალყზე დამიდგა: ექვსივე ტუმბო ჩართული იყო და შლანგები ძირს ეყარა. თავად ტედი დაჩემში ნმ-ში მოკვდა (ღმერთმა გაანათლოს), მაგრამ მისი შვილიც მონესრიგებული კაცია და ლამლამობით ყოველთვის კეტავს ტუმბოებს. მაგრამ იმ ღამით ექვსივე ბოქლომი გატეხილი იყო, ბენზინი კი პირდაპირ ქუჩაში იღვრებოდა. ეს რომ დავინახე, კინალამ შევიშალე... გავიხედე და ვილაც ანთებული სიგარეტით არ მორბის?!

ჰ: და რა ქენით?

ჰ: დავუყვირე, სად მიძვრები სიგარეტით, ბენზინი აფეთქდება-მეთქი, ვერ გავაგონე: იმ აურზაურში რას გავაგონებდი! შემდეგ კი დავინახე, როგორ გადააგდო იმ კაცმა სიგარეტი და სასწრაფოდ შენობაში შევბრუნდი.

ჰ: მერე რალა მოხდა?

ჰ: მერე? მერე ჩემბერლენი ნამდვილ ჯოჯოხეთად გადაიქცა...

ვედროები რომ გადმოყირავდა, კერძიმ გაიგონა, როგორ გადაფარა ლითონის ზრიალმა მუსიკის ხმა. მერე კი იგრძნო, როგორ გადაესხა თავზე ცივი და ნებოვანი სითხე და ინსტინქტურად თვალები დახუჭა. გვერდით ვილაცამ წამოიყვრა და კერძის ცნობიერების სიღრმეში მწვავე ტკივილმა დაუარა (ტომი).

მუსიკა აირია და მიჩუმდა. ჰაერში მხოლოდ რამდენიმე ბგერა ჩამოეკიდა განყვეტილი სიმებივით. მოულოდნელად ჩამონოლილ შემზარავ სიჩუმეში მომხდარ ამბავსა და მომხდარის გააზრებას შორის წარმოქმნილი ნაპრალი ვილაცის ხმამაღალმა წამოდახილმა შეავსო:

– ღმერთო! ეს ხომ სისხლია!

წამის შემდეგ, ამ საზარელი ჭეშმარიტების დასტურად, ვილაცამ იკივლა.

კერი თვალებდახუჭული იჯდა და გრძნობდა, როგორ ეზრდებოდა სულში ენით აუნერელი შიშის შავი სიმსივნე. დედა მართალი ყოფილა. ისევ მასხარად აიგდეს! ისევ მოუნყვეს სისაძაგლე. ეს კოშმარი, წესით, უსასრულოდ და მონოტონურად უნდა გაგრძელებულიყო, მაგრამ ყველაფერი სხვაგვარად მოხდა: გააბრიყვეს, სახლიდან გამოიტყუეს და მთელი სკოლის თვალწინ საშხაპეში გათამაშებული სცენა გაიმეორეს... თანაც ეს სიტყვები

(ღმერთო, ეს ხომ სისხლია)

იმდენად საშინელ რამეს ნიშნავდა, რომ კერი ამაზე ფიქრმაც კი შეზარა – თვალები რომ გავახილო და ეს ყველაფერი სიმართლე აღმოჩნდეს, მერე რაღა ვქნაო?

ვილაცას გაეცინა – შეშინებული აფთარივით ჩაიხითხითა. კერძიმ თვალები გაახილა, რომ დაენახა, ვინ დასცინოდა და მიხვდა, რომ მართლაც მოხდა ეს ყველაფერი, რომ

ეს კომპარი არ დასიზმრებია: თავით-ფეხებამდე სისხლში იყო ამოსვრილი – მთელი სკოლის თვალწინ სისხლი გადაასხეს. გაფანტულ აზრებს

(მთლიანად... სისხლში... ვარ... ამოთხვრილი)

სიძულვილისა და სირცხვილის მეწამული ელფერი დაედო. კერიმ სიმყრალე იგრძნო – სპილენძისა და შმორის გულის ამრევი სუნი ასდიოდა. გონებაში მოგონებების კალეიდოსკოპი დაუტრიალდა – დაინახა, როგორ ჩამოსდიოდა ფეხზე სისხლი; გაიგონა, როგორ ესხმებოდა საშხაპეში ფიქალს წყალი; იგრძნო, როგორ ხვდებოდა სხეულზე ჰიგიენური ტამპონები და დაჭმუჭნული ხელსახოცები; გაახსენდა, როგორ უყვიროდნენ, **დაიცე ხვრელიო** და კვლავ იგრძნო შიშის მწარე გემო. ესე იგი, მაინც გადაავლეს ცივი „შხაპი“, როგორც უნდოდათ...

მარტოხელა მოხითხითეს მეორე ხმა შეუერთდა, მეორე ხმას – მესამე (გოგომ ჩაიკისკისა), მეოთხე, მეხუთე, მეათე და მალე ყველა ხარხარებდა. ვიკ მუნიც კი იცინოდა. კერიმ გარკვევით დაინახა. გაყინული, მოქცეული სახით იდგა, მაგრამ მაინც ეცინებოდა.

კერი კი კვლავ გაუნძრევლად იჯდა. სტვენა და ხარხარი ზვირთებივით ასკდებოდა, მაგრამ წარბიც არ შეუხრია. გარშემო მყოფნი ისევ ლამაზები იყვნენ და დარბაზს ჯერ კიდევ არ დაჰკარგოდა ზღაპრული ხიბლი, მაგრამ თვითონ ამ ზღაპრული სამყაროს მიღმა გარიყულიყო და ყველა მტრად მოჰკიდებოდა. იმ წუთიდან მას მხოლოდ დევებისა და ჭინკების გარემოცვაში უნდა ეცხოვრა.

სიცილი კი არ წყდებოდა.

კერის მთელი სამყარო თავზე ჩამოექცა. უეცრად მიხვდა, რა სასტიკად მოატყუეს და ყვირილი

(ყველა მიჰურავს)

ყელში გაეჩხირა.

მერე სახეზე ხელები აიფარა და ბარბაცით წამოდგა, ერთადერთი რამ უნდოდა – გაქცეულიყო და სადმე ბნელ ადგილას დამალულიყო. მხოლოდ წყვილიადი თუ დაიფარავდა...

მაგრამ ვერ გაიქცა. ჰაერი ბლანტი და ნებოვანი გახდა. გონებამ უმუხთლა და დრო შეანელა – თითქოს ღმერთმა ფირფიტა, ნუთში 78 ბრუნის ნაცვლად, 33 ბრუნით დაატრიალაო. სიცილიც კი მდორე, ბოხ გუგუნად გადაიქცა.

კერის ფეხი აერია და კინალამ სცენიდან ჩამოვარდა. მაგრამ ბოლოს მაინც შეიმაგრა თავი, წინ გადაიხარა და დარბაზში ჩახტა. სიცილის ხმამ იმატა – თითქოს უზარმაზარი ლოდები ერთმანეთს ენარცხებო.

არ უნდოდა, დაენახა, მაგრამ მაინც მოჩანდა ყველაფერი – ისე ძლიერ იყო დარბაზი განათებული, რომ კარგად ხედავდა მათ სახეებს, დაფჩენილ პირებს, დაკრეჭილ კბილებსა და სიხლში ამოსვრილ საკუთარ ხელებს.

მერე მის დესჯარდინი მივარდა – სახეზე კი ყალბი თანაგრძნობა ეწერა. ამ ნიღბის მიღმა კერიმ მხოლოდ საძაგლად მოხითხითე შინაბერა დაინახა... აი, მასწავლებელმა პირი დაალო და უცნაურად განელილი ბოხი ბგერები ამოუშვა:

– მოიცა, დაგეხმარები. ეს რა უბედუ...

კერიმ გონების ძალით დაჰკრა

(ერთი, ორი და...)

და მის დესჯარდინი კედელს მიენარცხა.

კერი გასასვლელისკენ გაიქცა. ხელები სახეზე აეფარებინა, მაგრამ თითებს შორის მაინც ხედავდა ლამაზ, კაშკაშა შუქით განათებულ კაბებსა თუ ფრაკებს, გალაქულ ფეხსაცმელებს, უნაკლო, სადღესასწაულო ვარცხნილობებსა და გა-

ცისკროვნებულ სახეებს. ყველა განზე გადგა და გამოერიდა, როგორც ჭირიანს... და ყველა იცინოდა.

მერე კი ვილაცამ ფეხიც დაუდო

(ჰო ასეთი რამეები ყოველთვის ამით მთავრდება ხოლმე).

კერი იატაკზე გაიშხლართა, წამოიწია და გახობდა. სველი, განწილი თმა თვალეებზე ჩამოჰფარებოდა, მაგრამ მაინც მიხობავდა, როგორც დამასკოს გზაზე ღვთაებრივი შუქით დაბრმავებული წმინდა პავლე. მხოლოდ ისლა აკლდათ, უკნიდან ერთი პანლურიც მიეყოლებინათ.

თუმცა წიხლი არავის უთავაზებია და მალე დრო ისევ აჩქარდა. კერი ფეხზე წამოიჭრა, ჰოლში გავარდა და ის კიბე ჩაირბინა, რომელიც ორი საათის წინ არაჩვეულებრივი საზეიმო განწყობით ამოიარეს მან და ტომიმ

(ტომი მკვდარია აბა რა ეგონა შავი ჭირი რომ მოიყოლა სინათლის სამკვიდროში).

გოგონა მოუქნელად ახტებოდა საფეხურებს და ყორნების გუნდით მისდევდა სიცილი-ხარხარი.

მერე კი წყვდიადი ჩამოწვა.

კერიმ გაზონი გადაკვეთა, ბალახში ორივე ფეხსაცმელი დაკარგა და გზა ფეხშიშველმა განაგრძო. სკოლიდან კვლავ ესმოდა ხორხოცი, მაგრამ ცოტა მაინც დამშვიდდა. ოდნავ ცვრიანი, მოკლედ გაკრეჭილი ბალახი ხავერდით ნაზი და სლიპინა იყო. დაღლილს ფლაგშტოკთან ფეხი დაუცდა და დაეცა. ერთხანს გაუნძრევლად იწვა, სახე გრილ ბალახში ჰქონდა ჩარგული და ქვითინებდა. სირცხვილნაჭამს ლოყებზე ცრემლი ჩამოსდიოდა – მენსტრუალური სისხლივით თბილი ცრემლი... მაინც მოუღეს ბოლო... მაინც გაანადგურეს... ყველაფერი დასრულდა.

ახლა უნდა ამდგარიყო, ბნელი ქუჩაბანდებით როგორმე სახლამდე მიეღწია, დედის კალთაში ჩაერგო თავი და შეცდომა ელიარებინა...

(!!არა!!)

ამ სიტყვამ ხმამაღლა და თამამად გაიჟღერა. სულში თითქოს ფოლადის ზამბარა გაიშალაო – კიდევ დარჩენოდა ძალა.... ისევ საკუჭნაო? ისევ გაუთავებელი, უაზრო ლოცვა? ისევ რელიგიური ბროშურები და ისევ კედლის საათის მექანიკური გუგული – დაულალავად რომ ითვლის მისი სიცოცხლის საათებს, დღეებს, წლებსა და ათწლეულებს?

უეცრად გაახსენდა, გონების ძალით როგორ მოისროლა მისკენ გამოქცეული მის დესჯარდინი და თოჯინასავით მიანარცხა კედელს...

კერი ზურგზე გადაბრუნდა და შეშლილი თვალებით ვარსკვლავებს ახედა. სულ დაავინწყდა

(!!ძალა!!)...

დროა, ჭკუა ასწავლოს ამ ვიგინდარებს. დროა, კუდით ქვა ასროლინოს... კერის ისტერიკულად გაეცინა: ეს ხომ დედამისის საყვარელი ფრაზა იყო...

(დედა სახლში ბრუნდება ჩანთას მაგიდაზე დებს მრისხანედ უელავს სათვალე დღეს მალაზიაში კუდით ქვა ვასროლინე იმ კახპას)

დარბაზში წყლის საშხეფებლები ეყენა. მათი ჩართვა კურსთვის ადვილი საქმე იყო...

გოგონამ კვლავ ჩაიცინა, წამოდგა და სკოლისკენ გაემართა.

ჰო, წყალი უნდა გამოეშვა და ყველა კარი დაეკეტა. მერე კი უნდა დამდგარიყო და ეცქირა, როგორ დაუსველდე

ბოდათ კობტა კაბები, ფეხსაცმელები და ვარცხნილობები. სამწუხაროდ, ეს მხოლოდ წყალი იქნებოდა და არა სიხლი.

ჰოლში კაციშვილი არ ჭაჭანებდა. კერი კიბეზე გაჩერდა. ერთი, ორი და... ყველა კარი ისეთი ძალით დაიხურა, რომ ზამბარები ჩამოწყდა. კარებს მიღმა ყვირილი ატყდა, მაგრამ კერის ეს ნივილ-კივილი საამო მუსიკად ჩაესმა.

რამდენიმე წამს არაფერი მომხდარა, მერე კი იგრძნო, როგორ მოაწყდნენ და როგორ ეჯაჯგურებოდნენ კარებს... მაგრამ ამაოდ. ყველა ხაფანგში იყო გაბმული.

(ხაფანგი)

ეს სიტყვა გულზე მალამოდ მოეფინა. ყველა მის ხელში იყო, ყველა მის ძალას ემორჩილებოდა. ძალა! ძალა! რა შესანიშნავი სიტყვაა!

კერიმ კიბე ბოლომდე აიარა, კარს შეხედა და შუშაზე მიჭყლეტილი ჯორჯ დოუონი დაინახა, რომელიც დაძაბულობისგან მოქცეული სახით აჩხაკუნებდა სახელურს, მაგრამ უშედეგოდ. მის ზურგს უკან მთელი ჯგრო იდგა და ყველანი აკვარიუმში დამწყვდეულ თევზებს ჰგავდნენ.

კერიმ ზემოთ აიხედა: ჭერქვეშ მართლაც მიიკლაკნებოდა საშხეფებელი სისტემის მილები, რომლებიც წიდის ბლოკით ნაგები მწვანე კედლებიდან გამოდიოდა და ზიზილას ფორმის ფრქვევანებით ბოლოვდებოდა. ასეთი მილები, წესით, ძალიან ბევრი უნდა ყოფილიყო. ამას ხანძარსაწინააღმდეგო წესები მოითხოვდა... უეცრად გაახსენდა

(გველივით დაკლაკნილი შავი კაბელები),

რომ მუსიკალური აპარატურის მავთულები მთელ სცენაზე იყო გაჭიმული. დარბაზიდან ისინი არ მოჩანდა – სცენის კიდეზე გაკაშკაშებული ნათურები მალავდნენ, მაგრამ როცა ტახტისკენ მიდიოდა, ფრთხილად მოუწია მათზე გადაბიჯება.

(ცეცხლი და წყალი)

კერიმ გონი მოიკრიბა და მილები მოჩხრიკა – გაარკვია, სად იღებდა სისტემა სათავეს. მილი ცივი იყო და ტუჩებზე ლითონის გემო დაუტოვა, თითქოს სარწყავი შლანგიდან დაეღლოს წალი.

ერთი, ორი და...

თავიდან არაფერი შეცვლილა. მერე ყველა შეტრიალდა და უკან დაიწყეს ყურება. კერი შუა კარის ოვალურ შუშასთან მივიდა და შიგნით შეიხედა.

დარბაზში წვიმდა.

კერის გაეღიმა – ჯერ მხოლოდ რამდენიმე საშხეფებელი მუშაობდა და მიხვდა, რომ ჯობდა, სისტემას შინაგანი ხედვით მიჰყოლოდა და თითოეული ონკანი სათითაოდ გაეხსნა. თუმცა ეს საკმარისი სულაც არ იყო, რადგან ჯერ არავინ ტიროდა.

(შავ დღეში უნდა ჩავყარო)

სცენაზე, ტომი როსის გვერდით, ვილაც იდგა – ხელებს იქნევდა და რალაცას ყვიროდა. მერე აპარატურას მივარდა, მიკროფონს ხელი სტაცა და გაშრა... კერიმ გაკვირვებულმა დაინახა, როგორ აუცახცახდა იატაკზე ფეხები... თმა კი ყალყზე ედგა და წყლიდან ამოყვანილი თევზივით აფრენდა პირს. სასაცილო სანახავი იყო... და კერისაც გულიანად გაეცინა.

(ყველა სასაცილო გახადე ღმერთო)

მერე არც დაფიქრებულა, ისე დაარტყა და მთელი ძალა ჩააქსოვა ამ დარტყმაში.

რამდენიმე სოფიტი ჩაქრა. დენის კაბელი წყალში ჩავარდა და ნაპერწკლები გაყარა. კერიმ გუმანით იგრძნო, როგორ არხაკუნდა ამაოდ ავარიული გამომრთველები. სცენაზე მდგომი ბიჭი – ის, წელან მიკროფონს რომ დასწვდა, ნაიქცა და

ერთ-ერთ დინამიკს დაემხო. რალაცამ ისევ იბუთქა და ისევ გაიფანტა იასამნისფერი ნაპერწკლები. სცენის მოსართავ კრების ლენტებს ცეცხლი წაეკიდა.

მეფე-დედოფლის ტახტების ქვეშ ტკაცატკუცი გაჰქონდა ორასოცვოლტიან კაბელს, გვერდით კი ხის თოჯინასავით „ცეკვადა“ მწვანე ტიულის კაბაში გამოპრანჭული რონდა სიმარდი. მალე კაბას ალი მოედო და აცახცახებული რონდა პირქვე დაემხო.

აღბათ სწორედ მაშინ გადააბიჯა კერიმ ზღვარს. გულს გამალებით უძგერდა, მაგრამ სხეული თითქოს ყინულის მარნუხებში ჰქონდა მოქცეული. ფერწასულს მხოლოდ ლოყები აჭარხლებოდა და თავში, აზრების ნაცვლად, ტკივილი უტრიალებდა.

მერე კი გატრიალდა და განზე გადგა. ოღონდ გონების ძალით კარი ისევ ეჭირა, რომ არ გაღებულყო. დარბაზში ცეცხლი აბრიალდა – როგორც ჩანს, ალი პანოს მოედო.

კერი დაქანცული ჩამოჯდა ზედა საფეხურზე და თავი მუხლებში ჩარგო. ადამიანები შენობიდან გამოსვლას ლამობდნენ, მაგრამ გოგონას კარი მაგრად ეჭირა და ამაში ძალაც კი არ ეხარჯებოდა. შინაგანი გრძნობა უკარნახებდა, რომ ზოგიერთები სათადარიგო გასასვლელიდან გაიპარნენ, მაგრამ ამაზე აღარ დარდობდა – მათ მოგვიანებით მიხედავდა. ყველას მიხედავდა...

კერი კიბეზე დაეშვა. სკოლის კარები კვლავ არ იღებოდა. მათი დაჭერა სულაც არ გასჭირვებია – მხოლოდ წარმოიდგინა, რომ ყველა კარი ჩარაზული იყო.

უეცრად მერიის შენობიდან სირენის ხმა მოისმა, კერიმ მოულოდნელობისგან წამოიკივლა და (ეს ხომ მხოლოდ სახანძრო სირენაა)

სახეზე ხელები აიფარა. მის წარმოსახვაში სკოლის კარები წამით გაფერმკრთალდა და რამდენიმე ადამიანმა კინალამ გამოაღწია შენობიდან. ვერ ეღირსებით... კიდევ რა გინდათ?! მან კარი მთელი ძალით მიხურა და ვილაცას (თითქოს დეილ ნორბერტი იყო) ხელი ისე მოაყოლა, რომ ერთი თითი პირწმინდად წააცალა.

მერე ისევ გადაკვეთა მოლი და მეინ-სტრიტისკენ გაემართა – თვალები გადმოკარკლოდა და საფრთხობელას ჰგავდა. ხელმარცხნივ ქალაქის ცენტრი მდებარეობდა. იქ იყო მაღაზიაც, «კელი ფრუტიც», კოსმეტიკური სალონიც, საპარიკმახეროც, ბენზინგასამართი სადგურიც, პოლიციაც და სახანძრო სამსახურიც...

(ჩემს ცეცხლს ჩააქრობენ)

ვერ მოგართვით... კერიმ გიჟივით ჩაიხითხითა – ამ სიცილში ბედნიერებაც იგრძნობოდა და დაბნეულობაც, გამარჯვების სიხარულიც და უსაზღვრო შიშიც. მერე ერთ-ერთ ჰიდრანტთან მივიდა და შეეცადა, ვეებერთელა, წითელი ხუფი მოეხრახნა.

(ოჰჰჰჰ)

მაგრად იყო მოჭერილი. ძალიან მაგრად. ეგ არაფერი... კერიმ მეტი ძალა დაატანა და იგრძნო, როგორ დაიძრა ხუფი.

მერე მეორე მხრიდან მიუდგა... მერე ზემოდან... მერე კი სამივე ერთდროულად გადაატრიალა. ხუფები მყისვე მოძვრა და წყალმა მარჯვნიდან და მარცხნიდან გაასხა. ზედა ხუფი კი ცაში აიჭრა და ქუჩაში წყლის ვეებერთელა ჯვარი წამოიძარათ.

კერის გაელიმა და გრას-პლაზისკენ გასწია. ფეხი ერეოდა და გული სწრაფად უცემდა. მიდიოდა და ვერც კი აცნობიერებდა, რომ ლედი მაკბეტივით იწმენდა კაბაზე სისხლიან

ხელეებს. იმასაც კი ვერ გრძნობდა, რომ თან იცინოდა და თან ქვითინებდა – გულის სიღრმეში საკუთარი ცხოვრების ნანგრევებს დასტიროდა.

მაგრამ ის კი დანამდვილებით იცოდა, რომ ყველას თან გაიყოლებდა და ყველაფერს ცეცხლში გახვევდა, სანამ ქალაქი საკუთარ სიმყრალესა და კვამლში არ ამოიხრჩობოდა.

კერიმ გრას-პლაზაზეც მოხსნა ჰიდრანტს სარქველები და ტედის ბენზინგასამართი სადგურისკენ წავიდა. ეს პირველი იყო იმ გასამართ სადგურთაგან, რომლებიც კერიმ იმ ღამით გადაბუგა.

ამონარიდი შერიფ ოტის დოილის მიერ მენის შტატის საგამოძიებო კომისიისათვის მიცემული ჩვენებიდან (კერი უაიტის საქმის შემსწავლელი კომისიის მოხსენება), გვ. 29-31:

კ: ბატონო შერიფო, სად იყავით 27 მაისის ღამეს?

პ: 179-ე გზატკეცილზე, ოლდ-ბენტაუნ-როუდს რომ ეძახიან. ავტოსაგზაო შემთხვევას ვიძიებდი. საერთოდ, ის კვადრატი ჩემბერლენის ფარგლებს გარეთაა და დარჰემს ეკუთვნის... მაგრამ იმ დღეს დარჰემის კონსტებლს, მელ კრეიგერს, ვეხმარებოდი.

კ: როდის შეიტყვეთ იუვენის სკოლაში მომხდარის შესახებ?

პ: 22 საათსა და 21 წუთზე ჩემი თანაშემწე, ჯეკობ პლესი, დამიკავშირდა რაცით.

კ: ...და რა გითხრათ?

პ: მაცნობა, რომ რაღაც ხდებოდა და არ იცოდა, რამდენად მძიმე იყო მდგომარეობა. მისი თქმით, სკოლიდან ყვირილის ხმა გამოდიოდა და ვილაცამ სახანძრო სირენა ჩართო.

მერე მითხრა, რომ თავად აპირებდა წასვლას ვითარებაში გასარკვევად.

ქ: ის თუ თქვა, სკოლაში ხანძარი რომ იყო?

პ: არა, ბატონო.

ქ: უბრძანეთ, შემონმების შედეგები მოეხსენებინა?

პ: დიახ.

ქ: მოგახსენათ?

პ: არა. ჯეკობ პლესი მეინ-სტრიტისა და სამარ-სტრიტის გადაკვეთაზე, „ტედის ამოკოს“ ბენზინგასამართი სადგურის აფეთქებისას დაიღუპა.

ქ: როდის მიიღეთ მეორე რადიოშეტყობინება ჩემბერლენში განვითარებული მოვლენების თაობაზე?

პ: 22 საათსა და 42 წუთზე. იმ დროისთვის უკვე ჩემბერლენში ვბრუნდებოდი ეჭვმიტანილთან ერთად... ეჭვმიტანილი წასვამი მძლოლი იყო. როგორც მოგახსენეთ, ავარია მელკრეიგერის ტერიტორიაზე მოხდა, მაგრამ დარჰემში იზოლატორი არ არის... თუმცა იზოლატორი აღარც ჩემბერლენში დაბრუნებულს დამხვდა.

ქ: 22 საათსა და 42 წუთზე რა გაცნობეს?

პ: შტატის პოლიციის განყოფილებიდან შემოსული ზარი იყო. მოტონის სახანძრო სამსახურის გავლით გადმოსცეს. სამმართველოს დისპეტჩერმა მაცნობა, იუვინის საშუალო სკოლაში ხანძარი გაჩნდა და შეიძლება მასობრივი არეულობაც მოხდესო. გარდა ამისა, აფეთქების საფრთხის შესახებაც გამაფრთხილა. იმ დროისთვის დანამდვილებით არავინ არაფერი იცოდა. ყველაფერი ორმოცი წუთის განმავლობაში მოხდა.

ქ: გასაგებია. განაგრძეთ.

პ: ჩემბერლენში ჩართული სირენითა და ციმციმითი შევედი. რაციით ჯეიკ პლესის გამოძახება ვცაადე, მაგრამ უშედეგო

გოდ. ამ დროს ეთერში ტომ კვილანის ხმა გაისმა. ყვიროდა, მთელი ქალაქი იწვის, წყალი კი არა გვაქვსო.

კ: ხომ არ გინახავთ, რომელი საათი იყო?

პ: დიახ. იმ დროისთვის უკვე ყველაფერს ვინიშნავდი. თერთმეტს ორი წუთი აკლდა.

კ: კვილანის ჩვენების მიხედვით, ბენზინგასამართი სადგური ზუსტად ოცდასამ საათზე აფეთქდა.

პ: მოდი, საშუალო ციფრი ავიღოთ: ვთქვათ, 22 საათი და 59 წუთი.

კ: ჩემბერლენში რომელ საათზე დაბრუნდით?

პ: 23 საათსა და 10 წუთზე.

კ: როგორი იყო თქვენი პირველი შთაბეჭდილება?

პ: გავოგნდი. თვალებს არ დავუჯერე.

კ: მაინც რა ნახეთ?

პ: ქალაქის ცენტრში ხანძარი ბობოქრობდა; „ამოკოს“ ბენზინგასამართი სადგური მინასთან იყო გასწორებული; „ვულვორთის“ მაღაზიისგან მხოლოდ აღმოდებული კედლები დარჩენილიყო; ცეცხლი ეკიდა გვერდით მდგარ ხის შენობებსაც: „დაფის გრილ-ბარს“, „კელი ფრუტ კომპანისა“ და საბილიარდოს. ქარს გაუსაძლისი სიმხურვალე მოჰქონდა. უძრავი ქონების სააგენტოსა და დუგ ბრანის ავტომალაზიაზე ნაპერწკლები ცვიოდა. მალე მეხანძრეებიც გამოჩნდნენ, მაგრამ ვერაფერი იღონეს: მიმდებარე ქუჩებზე ყველა ჰიდრანტი დაზიანებული აღმოჩნდა. მხოლოდ უესტოვერის მოხალისეთა სახანძრო რაზმის ორი ძველი მანქანა მუშაობდა, რომლებსაც საკუთარი ბაკები ჰქონდათ, და ისინიც წყალს მხოლოდ ახლომდებარე შენობების სახურავებზე ასხამდნენ, რომ ხანძარი არ გავრცელებულიყო. რა თქმა უნდა, ჩემი ყურადღება სკოლაზეც მიიპყრო. სკოლა... სკოლა გამქრალიყო... ის შე-

ნობა განცალკევებით იდგა და ცეცხლის სადმე გადასვლის საფრთხე არ არსებობდა, მაგრამ ბავშვები... ღმერთო, რამდენი ბავშვი დაინვა იმ შენობაში!..

ქ: სოუზენ სნელს ქალაქში შემოსვლისთანავე შეხვდით?

ქ: დიახ. მანიშნა, გავჩერებულყავი.

ქ: რომელი საათი იქნებოდა?

ქ: დაახლოებით, თორმეტის თორმეტი წუთი.

ქ: რა გითხრათ?

ქ: ძლიერ აგზნებული ჩანდა. ცოტა ხნით ადრე მანქანა მოუსრიალდა და არეულად ლაპარაკობდა. მკითხა, ხომ არ იცით, ტომი სად არისო? ვცაადე, გამერკვია, რომელ ტომის გულისხმობდა, მაგრამ აღარ მიპასუხა. მხოლოდ ის მკითხა, კერი თუ დაიჭირეთო.

ქ: კომისიას განსაკუთრებით აინტერესებს თქვენ მიერ მიცემული ჩვენების ეს მონაკვეთი, შერიფო დოილ.

ქ: დიახ, ვიცი.

ქ: გვითხარით, რა უპასუხეთ სოუზენ სნელს?

ქ: ჰმ... როგორც ვიცოდი, ქალაქში ერთადერთი კერი გვყავდა, მარგარეტ უაიტის ქალიშვილი. ვკითხე, კერის რა კავშირი აქვს ხანძართან-მეთქი. სოუზენ სნელმა მიპასუხა, ეს ყველაფერი მისი ნახელავიაო. სწორედ ასე მითხრა.

ქ: კიდევ ხომ არ უთქვამს რაიმე?

ქ: დიახ. კიდევ მითხრა, კერი ძალიან გაამწარესო.

ქ: ბატონო შერიფო, ზუსტად გახსოვთ, რომ არ უთქვამს, „გავამწარეთო“?

ქ: კი, ზუსტად მახსოვს.

ქ: ბოლომდე ხართ დარწმუნებული?

ქ: ბატონო, გარშემო ყველაფერი იწვოდა და...

ქ: მთვრალი ხომ არ იყო?

კ: რა ბრძანეთ?

კ: წელან არ თქვით, ავარიაში მოყვაო? ამიტომაც გეკითხებით, ნასვამი ხომ არ იყო?

კ: თუ არ ვცდები, მე გითხარით, მანქანა მოუცურდამეთქი.

კ: ერთი სიტყვით, ზუსტად არ გახსოვთ, „გაამწარეს“ თქვა თუ „გავამწარეთ“. ხომ ასეა?

კ: შეიძლება ისეც თქვა, მაგრამ...

კ: შემდეგ რა მოხდა?

კ: ატირდა და სილა გავულანუნე.

კ: რატომ?

კ: მეგონა, ისტერიკაში ჩავარდა.

კ: სილის გარტყმამ დაამშვიდა?

კ: დიახ, ბატონო. საკმაოდ მალე დამშვიდდა, თუ გავითვალისწინებთ, რომ მისი გულისსწორი შეიძლებოდა მკვდარი ყოფილიყო.

კ: თუ დაკითხეთ?

კ: ისე არა, როგორც დამნაშავეებს ჰკითხავენ ხოლმე. უბრალოდ, ვკითხე, რა იცოდა მომხდარის შესახებ. ადრე რაც მითხრა, იგივე გაიმეორა, ოღონდ უფრო მშვიდად. მერე დავინტერესდი, შენ თვითონ სად იყავი, ეს ამბავი რომ დაინჟომეთქი. მიპასუხა, სახლში ვიყავიო.

კ: კიდევ თქვა რამე?

კ: დიახ. მთხოვდა... მთხოვდა კი არა, მემუდარებოდა, კერძო უაიტი მომეძებნა.

კ: თქვენ რა უპასუხეთ?

კ: ვუბრძანე, შინ წასულიყო.

კ: გმადლობთ, შერიფო დოილ.

„ბანკერს ტრასტის“ ოფისთან წყვდიადიდან ვიკ მუნი გამოლასლასდა. ტუჩებზე ჩეშირული კატის გიჟური ლიმილი დასთამაშებდა და მთვარეულივით ძილბურანში მოდიოდა. ცოტა ხნის წინ გულმოდგინედ გადავარცხნილი თმა საშინლად გაჩეჩოდა და ყვავის ბუდეს მიუგავდა. სკოლიდან რომ გამორბოდა, სადღაც დაცემულიყო (სად, ზუსტად არ ახსოვდა) და შუბლზე სისხლის წვეთები შეხმობოდა, ცალი თვალი კი ისე დასიებოდა, გახელა უჭირდა. ვიკი შერიფი დოილის მანაქანას მიეჯახა და ასხლეტილი ბურთივით გვერდზე გადავარდა. მერე მანქანის უკანა სავარძელზე ჩაძინებული მთვრალი მძღოლი შეათვალიერა, გაიკრიჭა და მზერა შერიფზე გადაიტანა, რომელმაც ის-ის იყო, სიუ სნელთან საუბარი დაასრულა. ხანძრის ნათებას ქუჩები ალისფრად შეელება – თითქოს მთელი ქვეყანა სისხლში ამოთხვრილაო.

დოილი რომ შემოტრიალდა, ვიკ მუნი ისე ჩააფრინდა, თითქოს უნდა ეცეკვოსო, და სულელური ლიმილით მიაშტერდა.

– ვიკ!.. – წამოიძახა დოილმა.

– ყველა სახანძრო ონკანი გახსნა, – ისევ გაუცინა ვიკმა, – წყალი მოუშვა და ფშშშშშ...

– ვიკ...

– ჩვენ არ გაგვიხსნია... არა... კერიმ გახსნა... რონდა სიმარდი ცოცხლად დაინვა. ღ-მ-ე-ე-ე-რ-თ-ო!

დოილმა ორივე ლოყაში სილა გაარტყა. ვიკი გაჩუმდა, მაგრამ ტუჩებზე ისევ შერჩა უაზრო ლიმილი, როგორც გადატანილი კოშმარის ექო.

– რა ამბავია? – უხეშად უთხრა შერიფმა, – რა მოხდა სკოლაში?

– კერი, – ჩაიბურტყუნა ვიკმა, – სკოლაში კერი მოხდა...

– მერე მიწას დააცქერდა და გაჩუმდა.

დოილმა მხრებში ხელები ჩასჭიდა და ისე შეაჯანჯლარა, რომ საბრალო ვიკს კბილები აუკანკანდა.

– რა შუაშია კერი?!

– ჯერ მეჯლისის დედოფლად აირჩიეს, – ძლივს ამოლერდა ვიკმა, – მერე კი მას და ტომის თავზე სისხლი გადაასხეს...

– რას ბოდავ?..

თორმეტის თხუთმეტი წუთი იყო. უეცრად სამარ-სტრიტზე „ტონის სიტგოს“ ბენზინგასამართი სადგური აფეთქდა. ქუჩა ისე განათდა, შუადღე გეგონებოდა. დოილი და ვიკი უნებლიეთ შეხტნენ და თვალებზე ხელები აიფარეს. სასამართლოს შენობასთან, თელების თავზე უზარმაზარი ჭვარტლიანი ღრუბელი აიჭრა და პარკის გუბურა და ბეისბოლის მოედანი წითლად შეფერა. ცეცხლის გუგუნის მიუხედავად, დოილს მკაფიოდ ესმოდა, როგორ ცვიოდა გარშემო ხის, შუშისა და აგურის ნატეხები. მერე კიდევ გაისმა აფეთქების ხმა. შერიფს არც კი სჯეროდა

(ჩემი ქალაქი ეს ჩემს ქალაქში ხდება),

რომ ეს ყველაფერი ჩემბერლენში ხდებოდა. ჩემბერლენში, სადაც დედის სახლის წინ მოლზე ცივ ჩაის მიირთმევდა, სადაც კალათბურთის მატჩებს მსაჯობდა და სადაც ყოველი მორიგეობის შემდეგ, მეექვსე მაგისტრალით შინ მიმავალი, ცოტა ხნით „კავალიერს“ სტუმრობდა ხოლმე. მისი ქალაქი იწვოდა.

პოლიციის შენობიდან ტომ კვილანი გამოვიდა და მათკენ გამოიქცა. გაქონილი მწვანე კომბინეზონით, უკულმა ჩაცმული სანდლებითა და გაჩეჩილი თმით, ტყიდან გამოვარდნილს ჰგავდა, მაგრამ დოილს ასე ძალიან არასოდეს გახარებია მისი დანახვა – ის ხომ ჩემბერლენის სული და გული იყო... და აი, ისიც – ცოცხალი და სალ-სალამათი – მორბოდა...

- ღმერთო დიდებულო! - ამოიოხრა კვილანმა, - დაინახე?

- რა ხდება ჩვენს თავს? - ჰკითხა დოილმა.

- წელან რაციასთან ვიჯექი, - უთხრა ტომმა, - მოტონიდან და უესტოვერიდან დაგვიკავშირდნენ, სასწრაფო დახმარების მანქანები ხომ არ გამოვაგზავნოთ. ვუპაუხე, ყველა გამოგზავნეთ და კატაფალკებიც მოაყოლეთ-მეთქი. სწორად მოვიქეცი?

- კი, - შერიფმა თავზე ხელები გადაისვა და თმა აიჩეჩა, - ჰარი ბლოკი ხომ არ გინახავს?

ჰარი ბლოკი კომუნალური სამსახურების მარეგულირებელი კომისიის წევრი იყო და წყლით მომარაგების საკითხები მას ეხებოდა.

- არა. მაგრამ დეიგანის თქმით, რენეტის რაიონში წყალი მოდის. იქიდან აპირებენ შლანგებით გამოყვანას. წელან ბიჭებს დავუძახე და პოლიციის განყოფილებაში ლაზარეთს ვაწყობთ. კარგი ბიჭები არიან... მაგრამ მთელ კანტორას სისხლით დაგისვრიან, ოტის.

ოტის დოილს თავი სიზმარში ეგონა. ასეთი რამ ჩემბერლში არ უნდა მომხდარიყო. მის ქალაქში ასეთი რამ გამორიცხული იყო.

- არა უშავს, ტომი, - მიუგო ცოტა ხნის დუმილის შემდეგ, - კაი გიქნია. მიდი ახლა ტელეფონების ცნობარი აიღე და ყველა ექიმს ჩამოურეკე. მე კი სამარ-სტრიტს დავხედავ.

- კარგი, ოტის. ოღონდ სადმე იმ შეშლილ გოგოს თუ გადაეყარე, ფრთხილად იყავი.

- რომელ გოგოს?! - დოილი მყვირალა კაცი არ იყო, მაგრამ ამჯერად თავი ვერ შეიკავა.

ტომ კვილანი მოულოდნელობისგან შეხტა კიდეც.

- კერის. კერი უაიტს.
- ვის? შენ საიდანღა იცი მის შესახებ?
- კვილანმა თვალები აახამხამა.
- რავი... რატომღაც გამახსენდა.

„ასოშეიტედ პრესის“ მთავარი სამმართველოს ცნობა, 23:46:

ჩემპარლენი, მენის შტატი (ავ)

დღეს დიდი კატასტროფა მოხდა მენის შტატის ქალაქ ჩემპარლენში. იუვეინის საშუალო სკოლის გამოსაშვებ მეჯლისზე გაჩენილი ხანძარი მთელ რაიონს მოედო, რასაც რამდენიმე აფეთქება და შენობათა ნანგრევები მოჰყვა. ცეცხლშია გახვეული ქალაქის დასავლეთით მდებარე საცხოვრებელი კვარტლებიც, მებრამ ყველაზე დიდ შეშფოთებას ამ ეტაპზე სკოლის შენობა იწვევს, საიდანაც ხანძარი დაიწყო. როგორც ჩანს, მეჯლისის მონაწილეთა დიდმა ნაწილმა აღმოდეგული შენობის დატოვება ვერ მოასწრო. ჩემპარლენელთა დასახარებლად უესტმორიდან მოსული სახანძრო სამსახურის თანამშრომლის ცნობით, ამჟამინდელი მონაცემებით, დაღუპულია სამოცდაშვიდი ადამიანი და მათი უმეტესობა სკოლის მოსწავლეა. კითხვაზე „რამდენი ადამიანი შეიძლება იყოს დაღუპული სკოლის ჯამში?“ ხსენებულმა პირმა გვიპასუხა: „ზუსტად არ ვი-

ცით და მარჩიელოვას ვერ დავინწყებ. მაგრამ, საუბედუროდ, ძალიან დიდ მსხვერპლს უნდა ველოდოთ“. უკანასკნელი ცნობების თანახმად, ძალაქში სამი დიდი ხანძარი მძვინვარებს. ცეცხლის განზრახ მოკიდების ეჭვი ჯერჯერობით არ დადასტურებულა. დასასრული.

23.46, 27 მაისი 8943F აპ.

„ასოშეითედ პრესს“ ჩემბერლენის შესახებ მეტი ინფორმაცია არ მოუწოდებია. ნულ საათსა და ექვს წუთზე დაზიანდა ჯეკსონ-ავენიუს ქვეშ გამავალი ბენზინის მილსადენი. ნულ საათსა და ჩვიდმეტ წუთზე მოტონიდან სამარ-სტრიტზე მიმავალი სასწრაფო დახმარების ბრიგადის სანიტარმა მანქანიდან ანთებული სიგარეტი გადააგდო.

აფეთქებამ ნახევარი კვარტალი და გაზეთ „ჩემბერლენ კლარიონის“ რედაქციის შენობა დაანგრია. ნულ საათსა და თვრამეტ წუთზე ქალაქი ჩემბერლენი კავშირის გარეშე დარჩა.

ნულ საათსა და ათ წუთზე, აფეთქებამდე შვიდი წუთით ადრე, სატელეფონო სადგურზე უფრო მცირე მასშტაბის ავარია მოხდა – ქალაქის ყველა სატელეფონო ხაზი ერთდროულად გადაიტვირთა. იმ ღამით მომუშავე ოპერატორი გოგონები შეშლილი სახეებით ფაციფუცობდნენ და უშედეგოდ ცდილობდნენ აბონენტთა ურთიერთდაკავშირებას.

ჰოდა, მთელი ჩემბერლენი ქუჩაში გამოვიდა.

საფლავებიდან წამომდგარი აჩრდილებივით გამოიქრიფნენ ქუჩაში – ქარში სუდარებივით მოფრიალე თეთრი ხალათებითა და ღამის პერანგებით... ზოგი მხოლოდ ქვედა საცვლით იყო, ზოგსაც ბიგუდი ეკეთა (მისის დოუსონი – იმ

დროისთვის უკვე დაღუპული ჩინებული ყმანვილის, ჯორჯ დოუსონის დედა, სულაც კოსმეტიკური ნიღბით გამოვარდა შინიდან და ცირკის ტაკიმასხარასავით დადიოდა ქურჩა-ქურჩა)... გამოვიდნენ, რომ ენახათ, რა ხდებოდა: მართლა იწვოდა და მართლა იცლებოდა თუ არა სისხლისგან მათი ქალაქი. როგორც აღმოჩნდა, უმეტესობას იმ ღამით სიკვდილი ეწერა.

სწორედ ამ ხალხით იყო სავსე კარლინ-სტრიტი, როდესაც კერი კონგრეგაციონალისტური ეკლესიიდან გამოვიდა. ეკლესიაში იგი ხუთი წუთით ადრე, მილსადენის დაზიანების შემდეგ შევიდა (არც ეს საქმე გასჭირვებია – უბრალოდ, მინაში ჩამარხული მსხვილი მილი წარმოიდგინა. ეს იყო და ეს), მაგრამ ეს ხუთი წუთი საათებად მოეჩვენა.

მხურვალედ ილოცა. ხან ხმამაღლა, ხანაც – ჩუმად. გული გამალებით უცემდა, სახეზე ძარღვები დაჰბეროდა. საკუთარ ძალასა და ჯმობრუნების ცეცხლზე ფიქრობდა. სისხლით გაფლენილი კაბითა და ტალახიანი, შიშველი ფეხებით დაჩოქილიყო საკურთხევლის წინ... იატაკს კი სისხლიანი ნაფეხურები აჩნდა, რადგან გზაში ბოთლის ნამხვრევზე დაებიჯებინა.

კერი ჩუმად ქვითინებდა. მისგან გადმოღვრილი ენერჯია მთელს ტაძარს აზანზარებდა და აჭრიალებდა. სკამები ყირავდებოდა, წიგნები ძირს ცვიოდა... ბნელი ნიშიდან ვერცხლის ბარძიმი გამოფრინდა და მოპირდაპირე კედელს ზრიალით შეასკდა.

კერი ილოცა, მაგრამ პასუხი არავინ გასცა. მალლა არავინ იყო... ან თუ ვინმე (ან რამე) სუფევდა – ემალებოდა. ღმერთმა ზურგი შეაქცია და ეს სულაც არ იყო გასაკვირი: ამ ნგრევასა და უბედურებაში ხომ მისი ხელიც ერია! კერი ფეხზე წამოდგა და შინისკენ გაეშურა, რომ დედა ენახა და ჰველაფრისთვის წერტილი დაესვა.

კერიმ ქალაქის ცენტრისკენ მიმავალ ხალხს თვალი მოაუ-
ლო და შუა კიბეზე გაჩერდა. ცხოველები... დაე, ცეცხლმა შთან-
თქას სუყველა! დაე, სამსხვერპლო კოცონის სუნი დატრიალდეს
ყველა ქუჩაზე! დაე, დაერქვას ამ ადგილს ჯოჯოხეთი!

ერთი, ორი და...

მალალი ბოძებიდან ტრანსფორმატორებმა იასამნისფერი
ნაპერწკლები გადმოაფრქვიეს და მიწაზე მავთულები ჩამოც-
ვივდა. ზოგმა გაქცევა სცადა, მაგრამ თავს ცოტამ თუ უშვე-
ლა: მალალი ძაბვის კაბელები ყველგან ეყარა და მალე მთელ
ქუჩას დამწვარი ხორცის სიმყრალე მოედო. ადამიანები ყო-
რილით დაძრწოდნენ აქეთ-იქით, მავთულებს ეხებოდნენ და
ელექტრულ ფერხულში ებმებოდნენ. ზოგი კი უკვე გაუძრევ-
ლად იწვა და ხალათსა თუ პერანგზე ცეცხლი ეკიდა.

კერი მიტრიალდა და ტაძარს შეხედა – ეკლესიის მძიმე კა-
რი გრუხუნით მიიხურა, თითქოს ძლიერმა ქარმა დაუბერაო...

მერე კი კიბეზე დაეშვა და სახლისკენ გაეშურა.

ამონარიდი მისის კორა სიმარდის მიერ მენის შტატის სა-
გამოძიებო კომისიისათვის მიცემული ჩვენებიდან (კერი უაი-
ტის საქმის შემსწავლელი კომისიის მოხსენება), გვ. 217-218:

პ: მისის სიმარდ, კომისიისთვის ცნობილია, რომ გამო-
საშვები მეჯლისის ლამეს ქალიშვილი დაკარგეთ. ვიზიარებთ
თქვენს მწუხარებას. შევეცდებით დიდხანს არ შეგაყოვნოთ.

პ: გმადლობთ. რითაც შემოძლია, დაგეხმარებით.

პ: თქვენც იყავით კარლინ-სტრიტზე, დაახლოებით 00
საათსა და 12 წუთზე, როცა კერიეტ უაიტი იქვე მდებარე 21
ლესიიდან გამოვიდა?

პ: დიახ.

კ: როგორ აღმოჩნდით ქუჩაში?

პ: ჩემი მეუღლე ბოსტონში იყო, საქმეზე, რონდა კი გამოსაშვებ მეჯლისზე. სახლში მარტო ვიჯექი, ტელევიზორს ვუყურებდი და რონდას ვუცდიდი. რალაც ფილმს უჩვენებდნენ, როცა მერიის სახურავზე სირენა ჩაირთო. თავიდან არც კი მიფიქრია, რომ ეს რაიმე კავშირში იყო სკოლასთან. მერე აფეთქების ხმა გაისმა... არ ვიცოდი, რა მექნა. პოლიციის განყოფილებაში ვცაადე დარეკვა, მაგრამ ნომერი დაკავებული იყო... მერე... მერე...

კ: ნუ ღელავთ, მისის სიმარდ, დამშვიდდით. არავინ გაჩქარებთ.

პ: ძალიან შეშინდა. მერე კიდევ აფეთქდა რალაც (ახლა უკვე ვიცი, რომ ეს ტედის ბენზინგასამართი სადგური იყო) და გადავწყვიტე, ჩემი თვალით მენახა, რა ხდებოდა. სწორედ ამ დროს კარზე მისის შირსმა მომიკაკუნა.

კ: მისის ჯორჯეტ შირსმა?

პ: დიახ. უილოუ-სტრიტისა და კარლინ-სტრიტის კუთხეში ცხოვრობდა... მოკლედ, მიბრაზუნებდა და ყვიროდა, კორაკორაკო. კარი გავაღე და რას ვხედავ, ხალათითა და ჩუსტებით არ მომდგომია! ფეხები სულ გაყინული ჰქონდა... თურმე უესტოვერში მოეხერხებინა დარეკვა და მათგან შეეტყო, რომ სკოლა იწვოდა. ღმერთო, იქ ხომ რონდაა-მეთქი, ვიკივლე...

კ: მაშინ გადაწყვიტეთ მისის შირსთან ერთად ქალაქის ცენტრისკენ წასვლა?

პ: ჩვენ არაფერი გადაგვიწყვეტია. უბრალოდ, დავადეთ თავი და წავედით. მხოლოდ ჩუსტები ჩავიცვი – მგონი, რონდასი... თეთრი ფაფუკი პომპონები ჰქონდა... ალბათ ჯობდა, ფეხსაცმელი ჩამეცვა, მაგრამ იმ წუთებში საერთოდ ვერ ვაზ-

როვნებდი. მგონი, ახლაც ვერ ვაზროვნებ... რაში უნდა გაინტერესებდეთ, ფეხზე რა მეცვა.

ჰ: როგორც გენებოთ, ისე გვიამბეთ, მისის სიმარდ.

პ: გ-გმადლობთ... მისის შირსსაც რაღაც მოსასხამი მივეცი... ხელში რაც მომყვა... და ცენტრისკენ წავედი.

ჰ: კარლინ-სტრიტზე ბევრი ხალხი იყო?

პ: არ ვიცი. ძალიან ვლელავდი. ოცდაათ კაცამდე იქნებოდა, ალბათ. შეიძლება მეტიც.

ჰ: მერე რა მოხდა?

პ: მე და ჯორჯეტი, გოგონებივით ხელიხელჩაკიდებულები, მეინ-სტრიტისკენ მივდიოდით. ჯოჯრეტს კბილები უკანკანებდა. მახსოვს, მინდოდა მეთხოვა, გაჩერებულიყო, მაგრამ მერე ვიფიქრე, არ ენყინოს-მეთქი. ტაძრისგან კვარტალ-ნახევარი გვაშორებდა, როცა დავინახე, როგორ გაიღო ეკლესიის კარი... მეგონა, ვილაც უფლისგან შველას ითხოვდა... მაგრამ რამდენიმე წამის შემდეგ მივხვდი, რომ შევცდი.

ჰ: რატომ გადაწყვიტეთ, რომ შევცდით? უფრო ლოგიკური არ იქნებოდა, გეფიქრათ, რომ საქმე ზუსტად ასე იყო?

პ: უბრალოდ, მივხვდი.

ჰ: იცანით ის, ვინც ეკლესიიდან გამოვიდა?

პ: დიახ. კერი უაიტი იყო.

ჰ: ადრე თუ შეხვედრიხართ ოდესმე?

პ: არა. ჩემი ქალიშვილი მასთან არ მეგობრობდა.

ჰ: არც მისი ფოტოსურათი გინახავთ?

პ: არა.

ჰ: კი მაგრამ, თუ ბნელოდა და თუკი ეკლესიისგან ერთ კვარტალზე მეტი გაშორებდათ...

პ: დიახ...

კ: ...როგორ მიხვდით, რომ ის ადამიანი სწორედ კერი უაიტი იყო?

პ: უბრალოდ, ვიცოდი.

კ: ეს ცოდნა თითქოს საიდანღაც გარდმოგეველინათ, მისის სიმარდ?

პ: არა, ბატონო.

კ: მაშ, რას შეიძლება შევადაროთ თქვენი ზეშთაგონება?

პ: ძნელი სათქმელია. ის განცდა მალევე გამიქრა – როგორც სიზმარი გვაზინყდება ხოლმე თანდათან, გამოლვიძების შემდეგ... მაგრამ სრულიად დანამდვილებით ვიცოდი, რომ ეკლესიის კართან კერი უაიტი იდგა.

კ: ამის მერე რა იგრძენით?

პ: შიში.

კ: მერე რა მოხდა?

პ: ჯორჯეტს მივუბრუნდი – აი, ისიც-მეთქი. ჰო, ეგ არიო – მიპასუხა. კიდევ უნდოდა რალაციის თქმა, მაგრამ უეცრად მთელი ქურა განათდა. მერე ჭახანი გაისმა და მინაზე დენის მავთულებმა ინყო ჩამოცვენა – იკლაკნებოდნენ და ნაპერწკლებს ყრიდნენ. ერთი კაბელი ჩვენ წინ მიმავალ კაცს დაეცა და ცეცხლი წ-წაუკიდა. ვილაც გაიქცა, მაგრამ მავთულს დააბიჯა ფეხი და... და უკან ისე გადაიზნიქა, თითქოს ხერხე-მალი რეზინისა ჰქონოდა. ყველა აკივლდა და გაიქცა, მავთულები კი გველებივით ცვიოდა... მას კი უხაროდა. უხაროდა! ვგრძნობდი, როგორი ბედნიერი იყო. კიდევ კარგი, დროზე მივხვდი, რომ არ უნდა გავქცეულიყავი – ვინც აქეთ-იქით მივხვინა, ყველა დენმა მოკლა. ჯორჯეტმა იყვირა: ჩქარა, კორა, არ მინდა, ცოცხლად დავინვაო. მოიცა, ტვინი თუ არ გავანძრიეთ, თავს წავაგებთ-მეთქი – რალაც ამის მგავსი სისულელე ვუთხარი. არ დამიჯერა, ხელი გამიშვა და მო-

კურცხლა. დავუძახე, გაჩერდი-მეთქი (მის წინ მსხვილი კაბელი ეგდო), მაგრამ ვინ მომისმინა!.. საშინელი სუნი მეცა... ჯორჯეტს ცეცხლი წაეკიდა და კვამლში გაეხვია. მახოვს, გავიფიქრე, ალბათ ელექტროსკამზეც ასე იხოცებიან-მეთქი. ისეთი სუნი იდგა, გეგონებოდათ, ღორის ხორცს წვავენო. თქვენთვის ნაცნობია ეს სუნი? დღემდე მესიზმრება ხოლმე... მოკლედ, ადგილიდან ფეხი არ მომიცვლია... ჯორჯეტ შირსიკი დანახშირდა. მერე სადღაც უესტ-ენდში კიდევ აფეთქდა რაღაც (მგონი, მილსადენი), მაგრამ მაგისტრის აღარ მცხელოდა. მიმოვიხედე და დავინახე, რომ ქუჩაში მარტო ვიდექი – დანარჩენები ან გაიქცნენ, ან დაიხოცნენ. ექვსიოდე გვამი თავად ვნახე – დამწვარი ძონძების გროვებს ჰგავდნენ. ერთი კაბელი სახლს დაეცა ჩემგან ხელმარცხნივ და ცეცხლი გაუჩინა: მესმოდა, როგორ ტკაცუნობდა ფიცრები. სულ რამდენიმე წუთს ვიდექი, მაგრამ მეგონა, საათები გავიდა. მეშინოდა, გული არ წამსვლოდა და მავთულებზე არ დავცემულიყავი... ან, ჯორჯეტის მგავსად, მოთმინება არ დამეკარგა და არ გავქცეულიყავი. მერე კი წავედი. ნელა-ნელა. თითოეულ ნაბიჯს ფრთხილად ვდგამდი. ცეცხლმოკიდებულმა სახლმა არემერე კიდევ უფრო გაანათა. ორ მავთულს გადავაბიჯე და დამწვარ გვამს გვერდი ავუარე. მკვდარს თითზე საქორწინო ბეჭედი ეკეთა, ხელი კი შავი ჰქონდა... ნახშირივით შავი... მერე კიდევ ერთ კაბელს გადავახტი და წინ კიდევ სამი დამხვდა. ისეთი გრძნობა მქონდა, იმ მავთულებსაც თუ გადავურჩებოდი, აღარაფერი მომკლავდა... მაგრამ წინ წასვლას ველარ ვბედავდი. იცით, რაზე ვფიქრობდი? კლასობანა გამახსენდა. გონებაში რაღაც ხმა მეუბნებოდა – კორა, მიდრ სამ მავთულს გადაახტო. მე კი, როგოც თამაშის წესია, ვეკითხებოდი, შეიძლება-მეთქი? ერთ მავთულს ისევ წკაპან-

კუპი გაუდიოდა, მაგრამ ორში, მგონი, არ იყო დაბვა... თუმცა ზუსტად ვინ იცის, რა იყო და როგორ? მოკლედ, ვიდექი და გამვლელებს ვუცდიდი. მაგრამ სიახლოვეს არავინ ჩანდა. ცეცხლი უკვე მთელს სახლში ბობოქრობდა. ალი ბურქებსა და ხეებსაც მოედო. მაგრამ მეხანძრეები არა და არ ჩანდნენ. ან როგორ მოვიდოდნენ – იმ დროისთვის ქალაქის მთელი დასავლეთი ნაწილი იწვოდა. ვგრძნობდი, ცოტაც და დავეცემოდი. უნდა გამებედა... ბოლოს ავდექი და, შეძლებისდაგვარად, შორს ვისკუპე და ქუსლი კინალამ მესამე მავთულს დავაბიჯე. მერე კიდევ ერთ კაბელს ავუქციე გვერდი და გავიქეცი. იმ ღამისა მეტი აღარაფერი მახსოვს. დილით პოლიციის განყოფილებაში, იატაკზე გაშლილ ქერაზე გავიღვიძე. ჩემ გარდა, იქ კიდევ უამრავი ადამიანი იყო. ზოგს (სულ რამდენიმეს) სამეჯლისო ტანსაცმელი ეცვა. ვკითხე, ჩემი რონდა ხომ არ გინახავთ-მეთქი, და მიპასუხეს... მიპასუხეს...

(ხანმოკლე შესვენება)

პ: დარწმუნებული ხართ, რომ ეს ყველაფერი კერი უაიტის ნახელავია?

პ: დიახ.

პ: გმადლობთ, მისის სიმარდ.

პ: შეიძლება, ერთი რამ გკითხოთ?

პ: კი, რასაკვირველია.

პ: რა უნდა ვქნათ, თუ სხვებიც არიან მისნაირები? რა ეშველება მსოფლიოს?

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 151):

„28 მაისს, თორმეტი საათისა და ორმოცდახუთი წუთის-თვის ჩემბერლენში მდგომარეობა ისევ კრიტიკული იყო. სკოლის შენობა, რომელიც სხვა ნაგებობებისგან განცალკევებით იდგა, ბოლომდე დაიფერფლა, მაგრამ ქალაქის ცენტრი ისევ ინ-ვოდა. ამ რაიონში წყალსადენი თითქმის ყველგან დაზიანებული აღმოჩნდა, მაგრამ დეიგან-სტრიტი იმდენ წყალს მაინც აწვდიდა (თუმცა – დაბალი წნევით), რომ მეინ-სტრიტისა და ოუკ-სტრიტის გადაკვეთაზე მდებარე საქმიანი რაიონი გადაერჩინათ.

სამარ-სტრიტზე „ტონის სიტგოს“ ბენზინგასამართი სადგურის აფეთქებას მოჰყვა ხანძარი, რომლის ლოკალიზება მხოლოდ დილის ათი საათისთვის მოხერხდა. ამ ქუჩაზე წყალი მოდიოდა, მაგრამ ცოტა იყო მეხანძრე და შესაბამისი აღჭურვილობა. სახანძრო სამსახურმა ლუისტონიდან, ობერნიდან, ლისბონიდან და ბრანსუიკიდან დამხმარე ძალები გამოიძახა, მაგრამ მანქანები მხოლოდ ღამის პირველი საათისთვის მოვიდნენ.

ელექტროგადამცემი ხაზების ჩანყვეტის გამო ცეცხლი კარლინ-სტრიტზეც გაჩნდა. ხანძარი ქუჩის მთელ ჩრდილოეთ მხარეზე გავრცელდა და მრავალი შენობა მოიცვა – მათ შორის ის სახლიც, სადაც მარგარეტ უაიტმა თავისი ქალიშვილი შვა.

ყველაზე დიდი ტრაგედია ქალაქის დასავლეთით, ბრიკარდ-ჰილის მიდამოებში დატრიალდა: ბენზინის მილსადენის აფეთქების შემდეგ იქ დაიწყო ხანძარი, რომელიც მომდევნო დღის ბოლომდე მძვინვარებდა.

თუ ჩემბერლენის რუკაზე ყველა ამ ადგილს მოვნიშნავთ (იხ. შემდეგი გვერდი), თვალნათლივ დავინახავთ კერის მიერ გავლილ მარშრუტს. მის მიერ იმ ღამით გავლილი გზა საკმაოდ მიხვეულ-მოხვეულია, მაგრამ მაინც მიზანდასახულად მიემართება ერთი კონკრეტული მიზნისკენ: შინისაკენ...”

სასტუმრო ოთახში რალაც ჩამოვარდა. მარგარეტ უაიტი წელში გასწორდა და თავი ოდნავ გადახარა. ხელში ჩაბლუჯული ხორცის დანა ფანჯრებში მოელვარე ცეცხლის შუქზე ლაპლაპებდა. სულ ცოტა ხნის წინ დენი გაითიშა და ოთახს მხოლოდ მეზობელ სახლებზე მოდებული ცეცხლი ანათებდა.

კედელიდან სურათი ჩამოვარდა და იატაკზე გრუხუნით დაეცა. რამდენიმე წამის შემდეგ გუგულიანი საათიც მოსწყდა კედელს. მექანიკურმა ჩიტმა ერთი მოგუდულად ჩაახველა და მიყურდა.

მთელი ქალაქი სირენების ღმუილს აეკლო, მაგრამ ამ გუგუნში მარგარეტ უაიტმა მაინც გაარჩია სახლისკენ მომავალი შვილის ნაბიჯების ხმა.

კარი ხმაურით გაიღო და ფეხის ხმა უკვე ჰოლში გაისმა.

მერე სასტუმრო ოთახში ლანალუნი ატყდა – ტირში დაკიდებული თიხის ჩიტებივით ერთიმეორის მიყოლებით დაიმსხვრა ფაიფურის ფირფიტებზე გამოსახული ნახატები („ძრისტი – უხილავი სტუმარი“, „რას იზამდა იესო“, „ახლოა ჭამი – მზად ხარ თუ არა განაკითხვის დღისათვის?“).

(ჰო იქ მეც ვიყავი და ვნახე ფიცარნაგებზე შემომსხდარი მეძავეები)

მარგარეტი სანიმუშო მოსწავლესავით გაჯგიმული იჯდა სკამზე – გიჟური, დაბინდული, გაშეშებული მზერით.

სასტუმრო ოთახში ყველა მინა ჩაიმსხვრა.

მერე სამზარეულოს კარი სწრაფად გაიღო, კედელს მიენარცხა და ზღურბლზე კერი გამოჩნდა.

წელში მოხრილი და დაპატარავებული იყო. დაფლეთილ სამეჯლისო კაბასა და სხეულზე შემხმარი ღორის სისხლი სკდომას იწყებდა. შუბლზე ტალახი დაჩნეოდა ზოლად. მუხლები გადატყავებული ჰქონდა.

- დედა... - ჩაიჩურჩულა. თვალები არაბუნებრივად უბრწყინავდა, ტუჩები კი უკანკალებდა. იმ წუთებში ვინმეს რომ დაენახა, დედა-შვილს შორის საოცარ მსგავსებას შენიშნავდა.

მარგარეტი ისევ გაუნძრევლად იჯდა და დანას კაბის ნაკეცებში მალავდა.

- თავი უნდა მომეკლა, როცა ეს პირველად მიქნა, - თქვა ჩუმად, - იმ პირველი ჯერის მერე, სანამ დავქორწინდებოდი, შემპირდა, რომ ასეთ რამეს აღარასოდეს ჩაიდენდა. რომ ჩვენ მხოლოდ ნამით დაგვიცდა ფეხი... და მეც დავუჯერე. შემდეგ კი დავეცი და მუცელი მომეშალა... ღმერთმა დამსაჯა. მეგონა, ცოდვა სისხლით გამოვისყიდე-მეთქი. მაგრამ ცოდვის ჩამორეცხვა შუეუძლებელია. ცოდვას... ვერასოდეს... ჩამოირეცხავ...

მარგარეტს თვალები გაუბრწყინდა.

- დედა...

- თავიდან ყველაფერი რიგზე იყო. ცოდვის გარეშე ვცხოვრობდით. ერთ სანოლში გვეძინა. ზოგჯერ მუცლებსაც კი ვადებდით ერთმანეთს და არაერთხელ მიგრძნია გველის სიახლოვე. მაგრამ ის საქმე იმ დღემდე აღარასოდეს გვიქნია, - მარგარეტმა ტუჩები მობრიცა და სახეზე შემზარავი ღიმილი გამოესახა, - იმ საღამოს კი დავინახე, როგორ მიყურებდა. ორივემ დავიჩოქეთ და უფალს შევთხოვეთ, ჩვენთვის ძალა მოეცა. სწორედ მაშინ შემეხო... იმ ადგილას შემეხო... ქალურ ადგილას!.. სახლიდან გავაგდე. ისიც წავიდა, რამდენიმე საათით დაიკარგა. მე კი მთელი ამ დროის მანძილზე მისთვის ვლოცულობდი. სულის სახედველით ვხედავდი, როგორ დადიოდა ღამის წყვდიადში ქურჩა-ქურჩა და როგორ შესჭიდებოდა ეშმაკს, ვითარცა ღმერთთან მებრძოლი იაკობი. და როცა დაბრუნდა, მადლიერების გრძნობით ამევესო გული.

– მე კი შენს მოსაკლავად მოვედი, დე. მოვედი და რას ვხედავ, თურმე შენც მოკვლას მიპირებ... ასე არ უნდა ხდებოდეს, დედა. ეს...

– მოდი, ვილოცოთ, – მშვიდად უთხრა მარგარეტმა და თვალი თვალში გაუყარა. მის მზერაში უცნაური თანაგრძნობა მოჩანდა. გარეთ მძვინვარე ხანძრისგან კედლებზე შუქ-ჩრდილები დახტოდნენ, – უკანასკნელად ვილოცოთ.

– დედიკო, მიშველე, – კერი მუხლებზე დაეცა, თავი დახარა და ხელები გაუშვირა.

მარგარეტი წინ გადაიხარა და დანამ ჰაერში რკალისებურად გაიელვა.

კერიმ დროულად შენიშნა ეს მოძრაობა, განზე გაიწია და დანა მხოლოდ მხარში ჩაერჭო ტარამდე. დედამისმა ფეხი სკამის ფეხს გამოსდო და იატაკზე გაიშხლართა.

ერთხანს ჩუმად იყვნენ და ერთმანეთს თვალს არ აცილებდნენ. ქრილობიდან სისხლმა გამოჟონა და იატაკზე დაიწყო წვეთვა.

– საჩუქარი მოგიმზადე, დე, – ჩუმად უთხრა კერიმ.

მარგარეტმა წამოდგომა სცადა, მაგრამ წაბორძიკდა და ისევ ოთხზე დაეცა.

– რას მიშვრები? – ამოიხროტინა.

– ვცდილობ, წარმოვიდგინო, გული როგორ გიძგერს, – მიუგო კერიმ, – ასე უფრო ადვილია... მთავარია წარმოიდგინო... შენი გული კუნთების დიდი წითელი გროვაა. როცა ჩემს ძალას ვიყენებ, გული სწრაფად მიძგერს ხოლმე. შენი გულისცემა კი ახლა შენელდება... შენელდება და...

მარგარეტმა კვლავ სცადა წამოდგომა, მაგრამ ვერ შეძლო. ამიტომაც ავი თვალისგან დასაცავად ნიშანი გამოისახა.

- მშვიდად, დედიკო, - უთხრა კერიმ, - იცოი, რა საჩუქარი მოგიმზადე? ამაზე ხომ ყოველთვის ოცნებობდი. წყვილია მოგიმზადე. იმ წყვილიაში შენი ღმერთი გელოდება.

მარგარეტი ლოცვას შეუდგა:

- მამაო ჩვენო, რომელი ხარ ცათა შინა...

- კიდევ უფრო ნელა, დე...

- ...წმინდა იყავნ სახელი შენი...

- ვგრძნობ, როგორ გიშრება ძარღვებში სისხლი. კიდევ უფრო ნელა.

- ...მოვედინ სუფევა შენი...

- ხელ-ფეხი თაბაშირივით გიქვაავდება და გითეთრდება.

- ...იყავნ ნება შენი...

- ეგ ჩემი ნებაა, დედა. კიდევ უფრო ნელა.

-ვითარცა ცათა შინა...

- ნელა-მეთქი.

- ...ეგრეცა... ეგრეცა...

მარგარეტი იატაკზე პირქვე დაემხო და ხელები ააცახცახა.

- ...ქუეყანასა ზედა.

- გაჩერდი, - ჩაიჩურჩულა კერიმ.

მერე მხარზე დაიხედა და დაუძღურებული ხელი დანას ჩასჭიდა.

(ღმერთო როგორ მტკივა ძალიან მტკივა)

წამოდგომა სცადა. ჯერ ვერ შეძლო. მერე კი სკამს დაეყრდნო და მაინც წამოიმართა. თავბრუ ეხვეოდა და გული ერეოდა. პირში სისხლის გემო უტრიალებდა. ფანჯრიდან მხუთავი კვამლი შემოდოდა - ხანძარმა მომიჯნავე სახლამდე მოაღწია და იქიდან გადმოცვენილი ნაკვერჩხლები ალბათ უკვე სახურავზე ცვიოდა... ოდესღაც ქვებით რომ დაცხრილა, იმ სახურავზე...

კერი უკანა ეზოში გავიდა, ბარბაცით გადაიარა მდელი და ხის ძირას

(სადაა ჩემი დედიკო)

შეისვენა. კიდევ რაღაც იყო გასაკეთებელი. რაღაც, რაც (გზისპირა მოტელები და ავტოსადგომები) მახვილშემართულ ანგელოზს უნდა გაეკეთებინა. ცეცხლოვანმახვილიანს...

კარგი. არა უშავს. მერე გაიხსენებდა.

კერი ეზო-ეზო გავიდა უილოუ-სტრიტზე, მინაყრილზე ახობდა და მეექვსე გზატკეცილს გაუყვა.

ორის თხუთმეტი წუთი იყო.

კრისტინ ჰარგენსენი და ბილი ნოლანი „კავალიერში“ დაბრუნდნენ, უკანა კიბით მეორე სართულზე ავიდნენ, დერეფანი გაიარეს და ბნელ ნომერში შევიდნენ. ბილიმ კრისტინათლის ანთებაც კი არ აცალა – მივარდა და კაბის შემოგლეჯა დაუნყო.

– მოიცა, გავიხსნა...

– რად უნდა გახსნა!

ბილიმ სწრაფად შემოახია ზურგზე კაბა. ქსოვილი უცნაური ხმაურით გაიხა. ერთი ღილი ხის იატაკზე გაგორდა, შუა ოთახში გაჩერდა და სინათლე ნარინჯისფრად აირეკლა. ბარიდან მუსიკა ისმოდა და კედლები ოდნავ ზანზარებდა: ქვემოთ მოუქნელად ცეკვავდნენ ფერმერები, სატვირთო მანქანების მძღოლები, სამხერხაოს მუშები, ოფიციანტები, პარიკმახერები, ცეცხლფარეშები და მათი უესტოვერელი თუ მოტონელი საყვარლები.

– ჰეი...

– გაჩუმდი, – ბილიმ სილა გაანწა. კრისტინა თავი უკან გადასწია და ბოლმით სავსე მზერა ესროლა.

- ჩვენ შორის ყველაფერი დამთავრდა, ბილი, - უთხრა და უკან დაიხია. უკან კი დაიხია, მაგრამ კარისკენ კი არა, რატომღაც ლოგინისკენ წავიდა. ლიფის ქვეშ ძუძუები დაებერა და კენჭებივით გაუმაგრდა. მუცელი გახშირებული სუნთქვის რიტმში ეზნიქებოდა, - ყველაფერი დასრულდა.

- რახან შენ იტყვი, - ბილი სწრაფად მიეჭრა, მაგრამ მოულოდნელად კრისისგან მაგრად მოხვდა მუშტი.

ბილი წელში გასწორდა და თავი გაიქნია.

- თვალი ჩამილურჯე, შე, ბოზო.

- თუ გინდა, კიდევ მოგცემ.

- მომცემ, აბა რას იზამ.

ქოშინებდნენ და ერთმანეთს თვალებით ბურღავდნენ. მერე ბილიმ ოდნავ ჩაიღიმა და პერანგზე ლილების გახსნას შეუდგა.

- ყველაფერი კარგად იქნება, ჩარლი... შესანიშნავად, - „ჩარლის“ კმაყოფილი როცა იყო, მაშინ ეძახდა ხოლმე. კრისს ჩაეცინა, როგორც ჩანს, ბილი ამ სახელს რაღაც განსაკუთრებულ ეროტიკულ სცენას უკავშირებდა. ამ ფიქრით გართული კრისი ოდნავ მოდუნდა კიდევც...

უეცრად ბილიმ სახეზე პერანგი გადაჰკრა, თავი მუცელში დაარტყა და სანოლზე მიაგდო. ზამბარებმა დაიჭრიალა და კრისმა ზურგში მუშტები დაუშინა:

- მომშორდი! მომშორდი! მომშორდი! ხელი გამშვივი, დამპალო ნაბიჭვარო!

ბილი კი უშნოდ იღრიჭებოდა და საქმეს განაგრძობდა - ელვა შესაკრავი გაუგლიჯა და შარვალი ჩახადა.

- თორემ რას იზამ? - უთხრა ხრინწიანი ხმით, - მამიკოს ეტყვი? ჰა? ჰა? რას იზამ, ჩარლი? ძღვევამოსილ მამიკოს დაურეკავ? ჰა? ის ვედროები შენზე უნდა გადმომეპირქვავე-

ბინა. სიამოვნებით დაგაჯვამდი თავზე. ლორის სისხლი ლორისთვის, არა? მაგ შენს უჭკუო თავზე. შე...

უეცრად კრისმა წინააღმდეგობა შეწყვიტა. ბილიც გამრა და გაფაციცებით დააცქერდა. გოგოს უცნაურად გაელიმა.

– თავიდანვე გეგმავდი ამას, არა? შე პატარა ნაძირალა! ასე არაა? იმპოტენტო ნაბიჭვარო!

– მაგას ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს? – უაზრო ღიმილით ჰკითხა ბილიმ.

– არა, – მიუგო კრისმა. ღიმილი უკვალოდ გაუქრა და კისერზე ძარღვები დაებერა. მერე კი ოდნავ წამოიწია და ბილის სახეში შეაფურხა.

ამას ნითლად შეფერილი გიჟური ვნება, გამოფიტვა და უგონობა მოჰყვა.

ქვემოთ კი მუსიკა არ ჩერდებოდა („აბებს ცყლაპავ და მიტომ არ მშია/ იმიტომ ვაჭყეტ თვალებს/ უკვე მექვსე დღეა, გზაში ვარ/ შინ დავბრუნდები მალე“) – კოვბოურ პერანგებსა და ბრჭყვიალა ძაფებით მოქარგულ ჯინსებში გამონყობილი ხუთი გაოფლილი მუსიკოსი (ლიდერ-გიტარა, რიტმ-გიტარა, ბანჯო, ბას-გიტარა და დასარტყამი ინსტრუმენტი) ძალიან ხმამაღლა და ძალიან არეულად უკრავდა ქანთრისა და ვესტერნის ნაზავს; ამიტომაც იყო, რომ „კავალიერში“ არც სირენისა და არც პირველი აფეთქებების ხმა არავის გაუგონია. მუსიკა მხოლოდ მილსადენის აფეთქების შემდეგ მიჩუმდა. მერე ავტოსადგომზე ვილაცამ მკვეთრად დაამუხრუჭა, ბარში შევარდა და აყვირდა, ჩემბერლენი ინვისო...

მაგრამ ამ დროისთვის ბილის და კრისს უკვე ღრმა ძილით ეძინათ.

კრისს მყისვე გაელვიდა. პირველს ხუთი ნუთი აკლდა. კარზე ვილაც გააფთრებით აბრახუნებდა.

– ბილი! – ყვიროდნენ დერეფანში, – აქ ხარ? ადექი!

ბილი შეირხა, მუცელზე გადაბრუნდა და მალვიდარა იატაკზე ჩამოაგდო.

– ვინ ოხერია? – ჩაიბუტბუტა და წამოჯდა.

ზურგი ეწვოდა. როგორ დაპორჭყნა იმ წაკლამ!.. თავიდან ტკივილი თითქმის არ უგრძნია, მაგრამ ახლა მტკიცედ გადანყვიტა, გემრიელად მიეყუჟა და სახლში ისე გაეშვა... ჭკუა ხომ უნდა ესწავლებინა!..

ბილი უჩვეულო სიჩუმემ გააკვირვა – „კავალიერი“ ლამის ორ საათამდე არ იკეტებოდა. მტვრიანი ფანჯრის მიღმა ნეონის აბრა ისევ ციმციმებდა, მაგრამ კარზე ბრახუნს თუ არ ჩავთვლით,

(რალაც მოხდა)

გარშემო სამარისებური სიჩუმე იდგა.

– ბილი, აქ ხარ? ჰეი!

– ვინაა? – ჩურჩულით ჰკითხა კრისმა. თვალებში შიში ჩასდგომოდა.

– ჯეკი ტალბოტია, – მიუგო ბილიმ და კარს მიღმა მდგომს გასძახა, – რა ჯანდაბა გინდა?

– შემომიშვი, სალაპარაკო მაქვს.

ბილი წამოდგა. ოთახი შიშველმა გადაკვეთა, ძველმოდური კაუჭი ასწია და კარი გააღო.

ოთახში თვალებგადმოკარკლული და სახეგაჭვარტლული ჯეკი ტალბოტი შემოვარდა. ხანძრის ამბავი მან „კავალიერში“ ჯეკი ტალბოტი შემოვარდა. ხანძრის ამბავი მან „კავალიერში“ შეიტყო, სადაც სტივ ჰენრისთან ერთად სვამდა. ორივენი სასწრაფოდ ჰენრის ძველ „დოჯში“ ჩახტნენ და ჩემბერლენისკენ გაქანდნენ. ჯეკსონ ავენისუს ქვეშ მილსადენის აფეთქებამ მათ

ბრიკიარდ-ჰილზე მოუსწრო. მერე კი, როცა ჯეკიმ სტივ ჰენ-რის მანქანა გამოართვა და ისევ „კავალიერისკენ“ გამოემართა, ქალაქი მთლიანად ცეცხლსა და პანიკას მოეცვა.

– ჩემბერლენი იწვის, – თქვა ჯეკიმ, – მთელი ჩემბერლენი! სკოლა დაინვა, სავაჭრო ცენტრიც... უესტ-ენდი ჰაერში აფრინდა: ბენზინმა ბუთქა. კარლინ-სტრიტი ცეცხლშია გახვეული. ამბობენ, ყველაფერი კერი უაიტის ნახელავიაო!

– ღმერთო, – კრისი ჩქარა წამოდგა და ტანსაცმლისკენ გაიწია, – მაინც რა...

– მოკეტე, თორემ მოგხვდება, – შეულრინა ბილიმ და ჯეკის ანიშნა, განაგრძეო.

– ბევრმა ნახა... ძალიან ბევრმა... როგორც ამბობენ, ვილაცამ თავზე სისხლი გადაასხა. იმ დედააფეთქებულ მეჯლისზე წასულა და... სტივი და ჰენრი ვერაფერს მიხვდნენ, მაგრამ... ღორის სისხლი მისთვის გინდოდა, ბილი?...

– ჰო.

– ჯანდაბა! – ჯეკიმ კარისკენ დაიხია. დერეფანში დანთებული ერთადერთი ნათურის შუქზე მის სახეს ავადმყოფური, ყვითელი ელფერი დაჰკრავდა, – ჯანდაბა, ბილი, მთელი ქალაქი...

– მაშ, მთელი ქალაქი კერი უაიტმა დაანგრია? კერი უაიტმა? სულ გაგიფრენია, – ბილიმ ეს სიტყვები მშვიდად, თითქმის უდარდელად წარმოთქვა. მის ზურგს უკან კრისი ჩქარ-ჩქარა იცვამდა.

– ფანჯარაში გაიხედე და ნახავ, – მიუგო ჯეკიმ.

ბილი ფანჯარას მიუახლოვდა. აღმოსავლეთით მთელი ჰორიზონტი ჟოლოსფრად შეღებილყო. ცაც კი შენითლებული იყო. სანამ ფანჯარაში იყურებოდა, „კავალიერს“ სირენების

ღმუილით სამმა სახანძრო მანქანამ ჩაუქროლა. ბილიმ მანქანებზე ნარჩერების გარჩევა მოასწრო.

- ეაჰ, ბოზიშვილი ვიყო, - წამოიძახა გაკვირვებულმა, - ბრანსუიკელი მებანძრეები არიან.

- ბრანსუიკელი? - შეიცხადა კრისმაც, - მათგან ხომ ორმოცი მილი გვაშორებს. შეუძლებელია...

ბილი ჯეკი ტალბოტს მიუბრუნდა:

- კარგი. გამაგებინე, რა მოხდა?

ჯეკიმ თავი გაიქნია.

- დანამდვილებით ჯერ არავინ არაფერი იცის. ყველაფერი სკოლაში დაიწყო. კერი და ტომი როსი მეჯლისის მეფედედოფლად აირჩიეს და თავზე ორი ვედრო სისხლი გადაასხეს. მერე კერი გაიქცა, სკოლას კი ცეცხლი მოედო... ამბობენ, შენობიდან ცოცხალი არავინ გამოსულაო. ამის შემდეგ ტედის ბენზინგასამართი სადგური აფეთქდა... მერე „მობილი“ სამარ-სტრიტზე...

- „სიტგო“, - შეუსწორა ბილიმ, - სამარ-სტრიტზე „სიტგო“ დგას.

- რა განსხვავებაა?! - წამოიყვირა ჯეკიმ, - ყველაფერი მისი ნახელავია! სადაც ნახეს, ყველგან რალაც მოხდა. ვედროებს რალა ვუყოთ?... ხელთათმანები მაინც გვქონოდა...

- ნუ გეშინია, ყველაფერს მოვაგვარებ, - უთხრა ბილიმ.

- ვერაფერსაც ვერ მოაგვარებ, იქ კერია...

- გაეთრიე.

- ბილი...

- გაეთრიე, თორემ ხელებს დაგამტვრევ!

ჯეკიმ უკან-უკან დაიხია და კარში გავიდა.

- სახლში წადი და კრინტი არავისთან დაგცდეს. ყველაფერს მივხედავ.

– კარგი. კარგი, ბილი. უბრალოდ, ვიფიქრე...

ბილიმ კარი ცხვირწინ მიუჯახუნა და, სანამ შემოტრიალდებოდა, მხარში კრისი ჩააფრინდა.

– ღერთო, რა ვქნათ?.. ის ძუკნა კერი... მითხარი, რა უნდა ვქნათ?..

ბილიმ ხელუკულმა გაულანუნა. კრისი დაეცა და წამით გაოგნებული მიაშტერდა. მერე სახეზე ხელები აიფარა და აქვითინდა.

ბიჭმა ჩაიცვა, ოთახის კუთხეში, ბინძურ ნიჟარასთან ჩამოკიდებული ნათურა აანთო და თავი წყალს შეუშვირა. მერე სავარცხელი ამოიღო და თმის ვარცხნას შეუდგა. თან დროდადრო დათხვრილ სარკეში იყურებოდა. მის ზურგს უკან სარკეში კრისის სახემოქცეული ანარეკლი მოჩანდა – იატაკზე იჯდა და გახეთქილი ტუჩიდან სისხლს იწმენდდა.

– ახლა გეტყვი, როგორც მოვიქცევით, – თქვა ბილიმ ცოტა ხნის შემდეგ, – ჯერ ქალაქში წავალთ და ხანძარს ვუყურებთ. მერე კი სახლებში დავბრუნდებით. საყვარელ მამიკოს ეტყვი, რომ მთელი საღამო „კავალიერში“ ლუდს წრუპავდი. დედაჩემსაც ასე მოვახსენებ. ყველაფერი გასაგებია?

– იქ ხომ შენი ანაბეჭდებია, – კრისი ჩუმად ლაპარაკობდა, მაგრამ მის ხმაში მოწინება იგრძნობოდა.

– ჩემი კი არა, მათი ანაბეჭდებია, – შეუსწორა ბილიმ, – მე ხელთათმანებით ვმუშაობდი.

– მერე, თუ დაიჭირეს, ხომ ყველაფერს დაფქვავენ!

– რასაკვირველია, – მიუგო, – უსათუოდ დაფქვავენ.

როგორც იქნა, ქოჩორი წესისამებრ გადაინკიპა. ალაგ-ალაგ ჩახუჭუჭებული თმა ტალღებივით უბზინავდა გლუვად გადავარცხნილ პრიალა კინკრიხოზე. სავარცხელი ძველი

ჰქონდა - გაცვეთილი ტარითა და კბილებს შორის ჩარჩენილი ქერტლით. ეს სავარცხელი ჯერ კიდევ თერთმეტი წლისას აჩუქა მამამ და მას შემდეგ ერთი კბილიც არ მომტვრევია. ერთი კბილიც კი!..

- შეიძლება ვედროები ვერ იპოვონ, - განაგრძო ბილიმ, - თუმცა რომც იპოვონ, ანაბეჭდები დამწვარი და ნაშლილი იქნება. რავი, რა გითხრა... ერთი რამ ზუსტად ვიცი, თუ დიდი რომელიმე მათგანს დაიჭერს, მაშინვე კალიფორნიაში დავახვევ. შენ კი რაც გინდა, ის ქენი.

- არ წამიყვან? - მუდარით ჰკითხა კრისმა და ქვემოდან ზემოთ ახედა. ტუჩი ისე გასიებოდა, ზანგს ჰგავდა.

ბილის გაელიმა.

- ვნახოთ, - მიუგო და გაიფიქრა, რა ჭირად მინდებარო. მერე დასძინა:

- ადექი. ქალაქში უნდა დავბრუნდეთ.

კიბეს დაუყვნენ და დაცარიელებული დარბაზის გავლით გასასვლელისკენ გაემართნენ. დარბაზში მაგიდებზე ნახევრად სავსე კათხები ელაგა, ზოგი სკამი ნაქცეული იყო - ეტყობოდა, ხალხი გარეთ გიჟივით გავარდა.

- ამ სალორეში მაინც არ გავჩერდები, - ჩაილაპარაკა ბილიმ, როცა უკანა კარით ქუჩაში გადიოდნენ.

მანქანაში ჩასხდნენ, ბიჭმა ძრავი დაქოქა და ფარები აანთო.

უეცრად კერიმ იკივლა და ლოყებზე ხელები მიიფარა. ბილიმაც იგრძნო, რომ ვიღაც თავზე წამოსდგომოდა (კერი კერი კერი კერი)

და მის აზრებში იქექებოდა.

კერი სამოცდაათიოდე ფუტის მოშორებით იდგა. საშინელებათა ფილმიდან გამოსული აჩრდილივით გაჩნდა ფა-

რების შუქზე. მართლაც შემზარავი იყო წყვდიადის ფონზე მდგომი სისხლიანი ფიგურის ცქერა. ოღონდ ამჯერად სისხლი ღორისა არ იყო. მხრიდან დანის ტარი მოუჩანდა. სისხლში ამოთხვრილ კაბას ახლა ტალახისა და ნედლი ბალახის ლაქებიც ემჩნეოდა: კარლინ-სტრიტიდან „კავალიერამდე“ თითქმის მთელი გზა ხოხვით, ნახევრად უგონო მდგომარეობაში გაევლო. მიხობავდა, ბოროტების ბუდე რომ მოესპო – საიდანღაც იცოდა, რომ სწორედ იქ იყო იმლამინდელი კომპარის სათავე.

ერთხანს იდგა და ბარბაცებდა. მერე ხელები ჰიპნოზირით გაიშვირა და მანქანისკენ დაიძრა.

ყველაფერი ნამებში მოხდა – კრისს კივილიც კი არ ჰქონდა დასრულებელი, რომ ბილი უკვე აქსელერატორის პედალს აწვებოდა.

საბურავებმა დაიწყო და მანქანა ვეებერთელა ურჩხულივით წინ გავარდა. საქარე მინის მიღმა მდგომი ფიგურა თანდათან ახლოვდებოდა და სულ უფრო მძაფრად გრძნობდა გონება მის სიახლოვეს...

(კერი კერი კერი)

სულ უფრო ხმამაღლა...

(კერი კერი კერი)

თითქოს რადიოს ბოლომდე აუწიესო. დროც თითქოს გაჩერდა და ნამით გაშეშდა სამივე:

ბილი

(კერი ქურჩის ძალღვივით გაგსრეს კერი ძალღვივით კერი ნეტავ შენ იყო მის ადგილას ბრიუს),

კრისი

(კერი ღმერთო არ მოკლა კერი არ მინდოდა კერი ბილი ამას ნუ მაყურებინებ კერი)

და კერი

(საჭე უნდა წარმოვიდგინო საჭე და პედლები ჰო ვხედავ საჭეს ღმერთო გული გული)

უეცრად ბილიმ იგრძნო, რომ საჭემ უმუხთლა, გაცოცხლდა და ხელიდან გაუსხლტა.

მანქანამ ღმუილითა და საბურავების ქრიალით მოუხვია და საქარე მინის მიღმა, კერის ნაცვლად, „კავალიერის“ კედელი წამოიშარტა...

(მორჩა)

კედელს ორმოცი მილის სიჩქარით შეასკდნენ. ნეონის შუქით განათებულ სივრცეში ფიცრის ნამსხვრევები მიმოიფანტა. ბილი საჭის ღერძზე წამოეგო. კრისი კი წინა პანელს მიენარცხა.

ბენზინის ბაკი გასკდა და საბარგულის ქვეშ მოზრდილი გუბე დადგა. მერე ასფალტზე მაყუჩის მილი დაეცა და მანქანა უმაღლ ცეცხლში გაეხვია.

კერი გვერდზე იწვა, თვალები დაეხუჭა და მძიმედ სუნთქავდა. მკერდი ისე ეწვოდა, თითქოს დაუშანთესო. მერე ხელებზე წამოიწია და გახობდა.

(მაპატიე დედა არ მინდოდა ყველაფერი ასე დამთავრებულიყო ძალიან მტკივა დედა რა ვქნა დედა)

უეცრად მიხვდა, რომ ამას მნიშვნელობა აღარ ჰქონდა. უკვე აღარაფერს ჰქონდა მნიშვნელობა – მთავარი იყო, როგორმე ზურგზე გადაბრუნებულიყო და ვარსკვლავები დაენახა... მხოლოდ ერთხელ ენახა ზეცა და მომკვდარიყო.

ასე გულადმა მწოლიარე იპოვა ორ საათზე სიუმ.

შერიფის წასვლის შემდეგ სიუმ მცირე მანძილი გაიარა და ავტომატური სამრეცხაოს კიბეზე ჩამოჯდა. იჯდა და ცეც-

ხლით განათებულ ცას შესცქეროდა. ტომი ცოცხალი აღარ იყო. სოუს ამაში ეჭვი აღარ ეპარებოდა. ყველაზე ცუდი კი ის იყო, რომ ამ აზრს ძალიან ადვილად შეეგუა.

ტომი კერიმ მოკლა.

სოუს ეჭვი არც ამაში ეპარებოდა, თუმცა არ იცოდა, ასე დარწმუნებული რატომ იყო.

დრო გადიოდა, მაგრამ ამას მნიშვნელობა აღარ ჰქონდა. მაკბეტმა ძილი მოკლა, კერიმ კი – დრო. შესანიშნავია. *bon moi.*⁸ სოუმ სევდიანად გაიღიმა. იქნებ სწორედ აქ უნდა დამთავრებულიყო თექვსმეტი წლის ბავშვის თავგადასავალი? ამიერიდან აღარასოდეს მოუწევდა იმაზე დარდი, რომ მთელ ცხოვრებას პატარა ამერიკულ ქალაქში გაატარებდა. აღარასოდეს. ყველაფერი წარსულს ჩაბარდა. დაინვა... გვერდით ვილაცამ ჩაურბინა – ყვიროდა, კარლინ-სტრიტი ინვისო. ჭირსაც ნაულია კარლინ-სტრიტი. ტომი ცოცხალი აღარ იყო. კერი კი დედის მოსაკლავად წავიდა.

(???????????)

სოუ წელში გასწორდა და ცაში ყურება განაგრძო.

(???????????)

ვერ გაეგო, საიდან გაუჩნდა ეს თავდაჯერებულობა. ამას არანაირი კავშირი არ ჰქონდა იმ ყველაფერთან, რაც ოდესმე ტელეპატიის შესახებ სმენოდა – არც მზა სურათები ამოტივტივებია გონებაში, არც უეცარი ზემთაგონება გარდმოვლენია. უბრალოდ, იცოდა (ისევე, როგორც იცოდა, რომ გაზაფხულს ზაფხული მოსდევს, ან რომ კიბომ შეიძლება მოგკლას), რომ კერის დედა უკვე მკვდარი იყო, რომ...

(!!!!!!)

⁸ მახვილგონივრული გამონათქვამი. ხუმრობა (ფრ.).

სიუს გული შეუქანდა. მკვდარია? შეეცადა, ახალი ინფორმაცია გადაეხარშა და უკუეგდო დამთრგუნველი, აკვირებული შეგრძნება, რომ ასეთი რამ, წესით, არ უნდა სცოდნოდა.

კი, მარგარეტ უაიტი მკვდარია. გულით გარდაიცვალა. მაგრამ ის კი მოასწრო, კერისთვის დანა დაერტყა. კერი დაჭრილია. ის...

ხილვები ამით მთავრდებოდა.

სიუ წამოხტა და მანქანისკენ გაიქცა. ათი წუთის შემდეგ უკვე ბრანჩ-სტრიტისა და კარლინ-სტრიტის კუთხეში იდგა. კარლინ-სტრიტი მართლა იწვოდა. სახანძრო მანქანები ჯერ არსად ჩანდა, მაგრამ ქუჩის ორივე მხარეს უკვე ალემართათ გადასატანი ბარიერები. აღმოდებულ ბოძებზე კი წარწერები გაეკრათ –

ფრთხილად, მაღალი ძაბვაა.

სიუმ ეზო-ეზო მოკლეზე მოჭრა. ორ სახლს ჩაუარა, ეკლიანი ბურქების სხლტეში გაძვრა და უაიტების ეზოში გადავიდა. სახლი ცეცხლში იყო გახვეული და სახურავიდან ალი ამოდიოდა. ახლოს მისვლა და შიგნით შეხედვა შეუძლებელი იყო, მაგრამ სიუმ ცეცხლით განათებულ ეზოში სისხლის ლაქები შენიშნა – კერის კვალს ჰგავდა.

სიუ ნაკვალევს გაჰყვა. ზოგირთი ლაქა მოზრდილი იყო – როგორც ჩანს, იმ ადგილას კერი სულის მოსათქმელად გარჩერდა. სიუ ისევ გაძვრა ლობეში, ეზო და უილოუ-სტრიტი გადაკვეთა და ახალგაზრდა ნაძვებითა და მუხებით გარემოცულ მდელოზე გავიდა. იქიდან მეექვსე გზატკეცილისკენ პატარა ბილიკი მიიკლაკნებოდა.

სიუ გაჩერდა: მოულოდნელად ეჭვებმა შეიპყრო. რა ბედი ენეოდა, კერის თუ იპოვიდა? გული გაუჩერდებოდა თუ ცეცხლში დაინვებოდა? თუ კერი, უბრალოდ, სახანძრო მანქანის ბორბლებქვეშ აიძულებდა შევარდნას? სიუ რატომღაც დარწმუნებული იყო, რომ კერის ასეთი რამეები არ გაუჭირდებოდა.

(პოლიციელი უნდა ეპოვა)

სიუმ ჩაიცინა და ცვრიან ბალახზე დაჯდა. გზაში უკვე შეხვდა ერთ პოლიციელს. მაგრამ გინდაც ერწმუნა ოტის დოილს მისი სიტყვები, რას იზამდა? სიუმ წარმოიდგინა, როგორ მოიმწყვდევდა კერის ალყაში ასი მამაცი მოხალისე და როგორ უბრძანებდნენ, იარაღი ჩაგვაბარეო; კერი მორჩილად აწევდა ხელებს, თავს მოიძრობდა და შერიფ დოილს გადასცემდა; დოილი კი, ამ „იარაღს“ საგანგებო პაკეტში მოათავსებდა, რომელზეც დიდი ასოებით ეწერებოდა: „ნივთმტკიცება №1“.

(ტომი კი მკვდარი იყო)

სიუმ თავი ხელებში ჩარგო და ატირდა. ბორცვის წვერზე ღვიის ბურქებს სიო აშრიალებდა. მეექვსე გზატკეცილზე ვებერთელა წითელი მწვერებივით გაიქროლეს სახანძრო მანქანებმა.

(ღმერთო მთელი ქალაქი იწვის)

სიუმ არ იცოდა, რამდენ ხანს ქვითინებდა ნახევრად გონმიხდილი. იმასაც კი ვერ ხვდებოდა, რომ კერის კვალდაკვალ, „კავალიერისკენ“ მიდიოდა – ადამიანი ხომ ვერ აცნობიერებს, რომ სუნთქავს, სანამ განგებ არ დაფიქრდება ამაზე. კერი სისხლისგან იცლებოდა და მხოლოდ ნებისყოფის ძალით განაგრძობდა გზას. „კავალიერამდე“ მოკლე გზითაც კი სამ მილზე მეტი იქნებოდა. სიუმ იცოდა

(ნახა? იგრძნო? მნიშვნელობა არ აქვს!),

რომ კერი ლელეში ჩავარდა და აკანკალებული ამოვიდა
წყლიდან... მაგრამ მაინც შეძლო გზის გაგრძელება. ამას დე-
დის ხათრით აკეთებდა - სწორედ დედას უნდოდა, რომ იგი
ცეცხლოვან მახვილად ქცეულიყო და გაენადგურებინა...

(დიახ, ისიც უნდა გაენადგურებინა)

სიუ ნამოხტა და სისხლიან ნაკვალევს აღარც დახედა, ისე
მოკურცხლა. უკვე ისედაც იცოდა, საით მიდიოდა კვალი.

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 164-165):

„რასაც გინდა ვფიქრობდეთ კერი უაიტის საქმის შესახებ,
ეს ამბავი უკვე წარსულს ჩაბარდა. დროა, მზერა მომავალს
მივაპყროთ. როგორც ბატონი მაკგაფინი „ყოველწლიურ სა-
მეცნიერო ჟურნალში“ გამოქვეყნებულ ბრწყინვალე სტატიაში
აღნიშნავს, ასე თუ არ მოვიქცევით, ადრე თუ გვიან უსათუოდ
მოგვინევს „ჰამელნელი მესტვირისთვის“ ფულის გადახდა და
ყველაფერი შეიძლება ძალიან ძვირი დაგვიჯდეს.

ჩვენ დიდი ზნეობრივი პრობლემის წინაშე ვდგავართ.
უკვე დასასრულს უახლოვდება ტელეკინეტიკური უნარების
არსებობაზე პასუხისმგებელი გენის გამოყოფასთან დაკავში-
რებული სამუშაოები. სამეცნიერო საზოგადოებაში არსებობს
აზრი (მაგალითისთვის იხ. ბურკისა და ჰანეგანის სტატია
„ტელეკინეტიკური გენის გამოყოფის პერსპექტივები და კონ-
ტროლის პარამეტრებთან დაკავშირებული რეკომენდაციები“,
„მიკრობიოლოგიური აღმანახი“, ბერკლი, 1982), რომ, რანამს
ჩამოყალიბდება ტესტირების სტანდარტული პროცედურა,
აუცილებელი იქნება სკოლის ასაკის ყველა ბავშვის გასინ-
ჯვა - ისევე, როგორც ტუბერკულოზზე შემოწმება. მაგრამ
ტელეკინეტიკური უნარი ინფექცია კი არა, ამ უნარის მქონე

ადამიანის დამახასიათებელი ნიშან-თვისებაა – ისეთივე, როგორცაა, ვთქვათ, თვალის ფერი და სხვ.

თუკი დაფარული ტელეკინეტიკური უნარები ყველაზე მძლავრად სქესობრივი მომნიშვნის პერიოდში ვლინდება, დაწყებით კლასებში ამგვარი ჰიპოთეზური ტესტების ჩატარება წინასწარ თადარიგის დაჭერის საშუალებას მოგვცემს... მაგრამ განა მზად ვართ მოქმედებისთვის? თუ ტუბერკულოზის ტესტი დადებით შედეგს იძლევა, ბავშვს შეიძლება ვუმკურნალოთ. ტელეკინეტიკური უნარების ტესტირებისას დადებითი რეზულტატის მიღების შემთხვევაში, ტყვიის გარდა, სხვა ნამალი არ გვექნება. როგორ შეიძლება ისეთი ადამიანის იზოლირება, რომელსაც გონების ძალით ნებისმიერი კედლის დანგრევა შეუძლია?

მაგრამ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ წარმატებით მოხერხდა ამ პიროვნების იზოლირება, განა დაუშვებს ამერიკული საზოგადოება, რომ პატარა ლამაზი გოგონა (ჯერ კიდევ ბავშვი) მშობლებს მონყვიტონ და სიცოცხლის ბოლომდე ცხრაკლიტულში გამოკეტონ? მეეჭვება. მით უფრო, მას შემდეგ, რაც კერი უაიტის საქმის შემსწავლელმა კომისიამ ყველაფერი გააკეთა საზოგადოების იმაში დასარწმუნებლად, თითქოს ჩემბერლენში მომხდარი კოშმარი წმინდა წყლის შემთხვევითობა იყო.

როგორც ჩანს, ისევ იქ დავბრუნდით, საიდანაც დავიწყეთ.

ამონარიდი სიუზენ სნელის მიერ მენის შტატის საგამოძიებო კომისიისათვის მიცემული ჩვენებიდან (კერი უაიტის საქმის შემსწავლელი კომისიის მოხსენება), გვ. 306-312:

კ: ახლა კი, მის სნელ, კომისიას სურს, კიდევ ერთხელ მოისმინოს თქვენი მოთხრობა იმის შესახებ, თუ როგორ შეხვდით კერი უაიტს „კავალიერის“ ავტოსადგომზე და როგორ...

პ: რატომ მისვამთ სულ ერთსა და იმავე კითხვებს? უკვე ორჯერ გიამბეთ ეს ისტორია.

კ: გვინდა დავრწმუნდეთ, რომ ჩვენი ჩანაწერების დეტალები ზუსტად ემთ...

პ: უბრალოდ, ჩემი ტყუილში გამოჭერა გინდათ. ასე არაა? ჩემი არ გჯერათ, არა?

კ: მაშასადამე, თქვენ აცხადებთ, რომ კერი...

პ: კითხვაზე მიპასუხეთ.

კ: ...28 მაისს ღამის ორსაათზე იპოვეთ. ასეა?

პ: სანამ ჩემს კითხვაზე პასუხს არ მივიღებ, კრინტსაც არ დავძრავ.

კ: მის სნელ, შეგვიძლია, პასუხი გაგებინოთ შტატის კომისიის უპატივცემულობისათვის. ამ კითხვების იგნორირების უფლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში გაქვთ, თუკი თქვენი კონსტიტუციური უფლებები ირღვევა.

კ: სულ არ მაძარდებს, რა შეგიძლიათ და რა – არა. ცოტა ხნის წინ საყვარელი ადამიანი დავკარგე. ჰოდა, ადექით და ჩამსვით ციხეში. ჩემთვის სულერთია. მე... ნადით, თქვენი!.. გაგარტყით ყველას! თქვენ მხოლოდ განტევების ვაცის პოვნა გინდათ, მეტი არაფერი! თავი დამანებეთ!

(ხანმოკლე შესვენება)

კ: მის სნელ, მზად ხართ, ჩვენების მისაცემად?

პ: დიახ. ისევ თუ არ გამომიყვანთ ნყობიდან, ბატონო თავმჯდომარე.

ქ: რა თქმა უნდა, არ გამოგიყვანთ, მის სნელ. ასეთი განზრახვა არავის ჰქონია. ესე იგი, აცხადებთ, რომ კერი უაიტი ლამის ორ საათზე „კავალიერის“ ავტოსადგომზე ნახეთ. ხომ ასეა?

პ: დიახ.

ქ: ზუსტი დრო საიდან იცით?

პ: მაჯაზე საათი მეკეთა. აი, ეს საათი.

ქ: გასაგებია. იმ ადგილიდან, სადაც მანქანა გააჩერეთ, „კავალიერამდე“ დაახლოებით ექვსი მილია.

პ: გზით თუ იარე, კი. მაგრამ მოკლეზე თუ მოჭრი, სამიცი არ იქნება.

ქ: ფეხით გაიარეთ ეგ მანძილი?

პ: დიახ.

ქ: წინა ჩვენების მიხედვით, „უბრალოდ, იცოდით“, რომ კერისთან მიდიოდით. შეგიძლიათ აგვიხსნათ, საიდან გაჩნდა ეგ „ცოდნა“?

პ: არა.

ქ: სუნით მიაგენით?

პ: რა ბრძანეთ?

ქ: ყნოსვით ხელმძღვანელობდით?

(ქანდარაზე სიცილი გაისმა)

პ: დამცინით?

ქ: კითხვაზე მიპასუხეთ.

პ: არა. სუნით არ მიმიგნია.

ქ: აბა, ხედავდით?

პ: არა.

ქ: მისი ხმა გესმოდათ?

პ: არა.

კ: აბა, საიდან იცოდით, იქ რომ დაგხვდებოდათ?

პ: მაშინ, მითხარით, საიდან იცოდა, ტომ კვილანმა? ან კორა სიმარდმა? ანდა ვიკ მუნიმ? საიდან შეიტყვეს მათ კერის შესახებ?

კ: კითხვაზე გვიპასუხეთ, მის. ახლა თავხედობის დრო არაა.

პ: კი მაგრამ, მათაც ხომ გითხრეს, რომ „უბრალოდ, იცოდნენ“, ასე არ იყო? ჩემი თვალით ვნახე გაზეთში მისის სიმარდის ჩვენება! თავისით გახსნილ სახანძრო ჰიდრანტებზე რაღას იტყვით? ან ბენზინის ტუმბოებზე, რომლებიც თავისით ჩაირთო? ან მავთულები რაღამ ჩამოყარა ბოძებიდან? ან...

კ: მის სნელ, ძალიან გთხოვთ...

პ: ეს ყველაფერი ხომ დოკუმენტირებული გაქვთ!

კ: ახლა ჩვენ სულ სხვა რამეზე ვსაუბრობთ.

პ: აბა რა გაინტერესებთ? ჭეშმარიტებას ეძებთ თუ „დამნაშავეს“?

კ: ესე იგი, უარყოფთ, რომ წინასწარ იცოდით კერი უაიტის ადგილსამყოფელი?

პ: რა თქმა უნდა, წინასწარ არაფერი მცოდნია. რა სისულელეა!

კ: რა არის სისულელე?

პ: სისულელეა იმის მტკიცება, რომ მე და კერის პირი გვექონდა შეკრული. როცა ვნახე, კერი უკვე კვდებოდა. როგორ გგონიათ, თვითონ დაგეგმა ასეთი სიკვდილი?

კ: კი მაგრამ, როგორ მიაგენით, თუკი მისი ადგილსამყოფელი არ იცოდით?

პ: ღმერთო, რა იდიოტია! საერთოდ თუ უსმენდით, რაზე ლაპარაკობდნენ ამ დარბაზში? კერის შესახებ ყველამ იცოდა... და თუ მოინდომებდა, ნებისმიერს შეეძლო მისი პოვნა.

ქ: მართლა? მაგრამ ის ნებისმიერს არ უპოვია. აი, თქვენ კი მიაგენით. როგორ მოხდა, რომ ადამიანები ყველა მხრიდან არ მიილტვოდნენ მისკენ, როგორც ლითონის ნატეხები - მაგნიტისკენ?

პ: კერის სწრაფად გამოეცალა ძალა. როგორც ჩანს, თანდათან... მისი გავლენის ზონაც მცირდებოდა.

ქ: ალბათ დაგვეთანხმებით, რომ თქვენი სიტყვები მხოლოდ დაუსაბუთებელ ვარაუდებს ეფუძნება.

პ: რა თქმა უნდა, ასეა. მაგრამ როცა საქმე კერი უაიტს ეხება, რაიმეს დასაბუთებულად და დანამდვილებით თქმა შეუძლებელია.

ქ: კარგი, ჩავთვალოთ, რომ ასეა, მის სნელ. ახლა გვითხარით...

სიუ ჰენრი დრეინის ნაკვეთსა და „კავალიერის“ ავტოსადგომს შორის წამომართულ მინაყრილზე ახობდა და კერი დაინახა. თავიდან მკვდარი ეგონა - საბრალო გოგონა მოკუნტული ეგდო შუა ავტოსადგომზე და გაჭყლეტილს ჰგავდა. მისმა დანახვამ სიუს საბურავებქვეშ მოყოლილი ზაზუნები და სკუნსები გაახსენა, რომლებიც ხშირად უნახავს 95-ე გზატკეცილზე.

მაგრამ გონებით ისევ გრძნობდა მის სიახლოვეს - ცნობიერებაში რაღაც ისევ ფეთქავდა და ისევ იმეორებდა მოსახმობ სიგნალს. კერის არსი გეშტალტი იყო - მოგუდული და მდორე... საზეიმო დაფი და ნალარა კი არა - მხოლოდ თანაბარი, რიტმული პულსირება...

კერი უგონოდ ეგდო.

სიუ ავტოსადგომის ლობეზე გადაძვრა და სახეში აღმოდებული შენობის სიმხურვალე დაეძგერა. „კავალიერი“

ხის მასალით იყო აშენებული და ცეცხლი ორივე სარულზე სწრაფად გავრცელდა. სათადარიგო გასასვლელის სიახლოვეს დამწვარი მანქანის კარკასი მოჩანდა. ესეც კერიმ ჩაიდინა... სიუს ისიც კი არ უნახავს, ვინმე ხომ არ იყო დარჩენილი ბარში ან მანქანაში. ამას იმ მომენტში მნიშვნელობა არ ჰქონდა...

უმალ კერისკენ გაეშურა. დამშეული ცეცხლის გუგუნში არც კი ესმოდა საკუთარი ნაბიჯების ხმა. როცა მიუახლოვდა, შეჩერდა და გაოგნებული და დარდიანი დააცქერდა მოკუნტულ ფიგურას. კერი გვერდზე იწვა და მხრიდან დანის ტარი მოუჩანდა. ასფალტზე ქრილობიდან და პირიდან გადმოსული სისხლის გუბე იდგა. ეტყობოდა, სანამ გონს დაკარგავდა, ზურგზე გადაბრუნებას ცდილობდა. გონების ძალით ხანძრის გაჩენა, ელექტროსადენების ჩამოგლეჯა და ადამიანების ხოცვა შეძლო, მაგრამ ზურგზე დამოუკიდებლად გადაბრუნება ვეღარ მოახერხა...

სიუ მუხლებზე დაეშვა, კერის საღ მხარში ხელი ჩაჰკიდა და ზურგზე ფრთხილად გადაატრიალა.

კერიმ ჩუმად ამოიკვნესა და ქუთუთოები ოდნავ შეარხია. სიუმ უფრო მკაფიოდ შეიგრძნო მისი სიახლოვე – თითქოს ვიღაცამ გამოსახულების სიმკვეთრე გამოასწორაო.

(რომელი ხარ)

სიუმ ზუსტად ისევე უპასუხა:

(სიუ ვარ სიუ სნელი)

სულაც არ სჭირდებოდა გონებაში თავისი სახელის წარმოთქმა. ფიქრები არც სიტყვებისგან შედგებოდა და არც გამოსახულებებისგან. ამის შეცნობამ უეცრად ნათელი მოჰფინა, ხაზი გაუსვა მომხდარის რეალურობას და თანაგრძნობას, მოკური გამოთავყვანების ზღუდეთა გარღვევა შეაძლებინა.

კერი – საყვედურით, საიდანღაც შორიდან:

(მომატყუე ყველამ გამაშაყირა)

(კერი არც კი ვიცო რა მოხდა ტომის რა შეემთხვა)

(გამაბრიყვეთ აი რა მოხდა ბინძური ბინძური ბინძური ხუმრობა)

ამას მოჰყვა სურათებისა და ემოციების გამოგნებელი, ენით აუნერელი ურთიერთმონაცვლეობა. სისხლი. სევდა. ში-ში. უკანასკნელ ბინძურ ხუმრობას სხვა ბინძური ხუმრობების მთელი წყება მიება და სცენების უცნაურ კალეიდოსკოპად დატრიალდა სიუს ძალაგამოცლილ და სასომიხდილ გონებაში. ახლა უკვე ორივემ იცოდა ყველა წვრილმანი.

(ნურაფერს ნურაფერს დამიშავებ კერი)

აი, ჰიგიენურ საფენებს ესვრიან კერის და ხარხარებენ, ყვირიან. აი, თავად სიუს სახე – კერის ცნობიერების სარკეში არეკლილი: მოქცეული, უმონყალოდ ლამაზი, ყურებამდე გაკ-რეჭილი, კარიკატურული...

(აი ნახე ნახე ეს ბინძური ხუმრობები მთელი ჩემი ცხოვ-რება ერთი ბინძური ხუმრობაა)

(შემომხედუ კერი ჩემს გულში ჩაიხედუ)

...და კერიმაც ჩაიხედა.

სიუს საშინელი შეგრძნება დაეუფლა – უეცრად მისი გონება ერთ დიდ ბიბლიოთეკად გადაიქცა. ვილაც სწრაფი ნაბი-ჯით დადიოდა თაროების რიგებში და ჩქარ-ჩქარა ფურცლავ-და წიგნებს. ზოგს უკან აბრუნებდა, ზოგსაც იატაკზე ყრიდა

(ბავშვობის მოგონებები სულ პატარა ვარ ვერ ვიტან მა-მიკო დედიკოს სქელი ტუჩები ბობიმ ხელი მკრა ვაი მუხლი მანქანით ნავიდეთ სესილი დეიდას ვესტუმროთ ჩქარა დედო-კო ჩავიფსი),

სადაც გაცრეცილ ფურცლებს მოგონებების ნიაფი აშრია-ლებდა...

აი, „ტომის“ სექცია და „ბაჰოსაშვიბი მუჰლოსის“ თარო. ვილაც ხარბი ინტერესით შლის ფურცლებს და შეგრძნებებსა და განცდების ორომტრიალში ეხვევა; გულდასმით კითხულობს შენიშვნების სახით გვერდებზე მინერილ ემოციებს – როზეტის ქვის იეროგლიფებივით ბუნდოვანსა და რთულად წასაკითხს...

მახვილმა თვალმა იმაზე მეტი ამოიკითხა, ვიდრე სოუმ თავად იცოდა საკუთარ თავზე: ტომის სიყვარული, მისი დამორჩილების ნყურვილი, ეჭვიანობა, ეგოიზმი, კერის მიმართ ზიზღი

(თავს რატომ არ უვლის სუფთა ბუმბუქოს ჰგავს),

მის დესჯარდინის მიმართ სიძულვილი, საკუთარი თავის სიძულვილი...

მაგრამ ავი ზრახვები ვერ ამოიკითხა – კერის აბუჩად აგდებისა და საბოლოოდ ჩაქოლვის გეგმაზე არაფერი მოუთითებდა.

სიუს თანდათან გაუქრა შეგრძნება, რომ ვილაც მისი სულის ყველაზე ფარულ და ბნელ კუნჭულებში იქექებოდა. გრძნობდა, როგორ სუსტდებოდა კერი და როგორ უშვებდა თანდათან.

(თავი რატომ არ დამანებე) .

(იცი რა კერი)

(დედა ცოცხალი იქნებოდა დედაჩემი მოვკალი მასთან მინდა ღმერო როგორ მტკივა მკერდი და მხარი დედასთან მინდა)

(კერი მე)

სოუმ აზრი ვერ დაასრულა, რადგან შიშმა... არა, შიშმა კი არა, უფრო შემზარავმა რაღაცამ შეიპყრო. შემზარავმა, რადგან თავადაც არ იცოდა, რა ერქვა ამ განცდას: მანქანის

ზეთით გაპოხილ ასფალტზე სისხლის გუბეში მცურავი სულ-
თმობრძავი არსება და მისი ყველა ტკივილი თუ სატანჯველი
უეცრად უმნიშვნელოდ და საძაგლად მოეჩვენა.

(დედა მეშინია დედა დედნიკო)

სიუმ ამ ფიქრებისგან გამიჯვნა სცადა, რომ კერისთვის
სიკვდილის პირისპირ მარტო დარჩენის საშუალება მიეცა.
მაგრამ ვერ მოახერხა. მოეჩვენა, რომ თვითონაც კვდებოდა
და ყველა ძალა იხმარა, რომ საკუთარი აღსასრულის ანონ-
სისთვის არ ეყურებინა.

(ბამიშვი კერი)

(დედიკოდედიკოდედიკოოოოოოოოოოოოოოოოოოოოოოოოო)

სულის კვილმა წარმოუდგენელ, გამაყრუებელ კრეშენ-
დომდე აინია და, მოულოდნელად, შეწყდა. სიუმ წამით იგ-
რძნო – თითქოს გულის სახედველით დაინახა – როგორ მია-
ქანებდნენ ობლად მოციმციმე სანთელს გრძელ და ბნელ გვი-
რაბში.

(კვდება ღმერთო ვგრძნობ როგორ კვდება)

მერე კი სინათლე ჩაქრა და კერის უკანასკნელი ფიქრი
იყო:

(დედა მაპატიე სად)

აზრი განყდა და სიუ მიხვდა, რომ მხოლოდ ნერვული და-
ბოლოებების ვიბრაციასლა აღიქვამდა, რაც კიდევ რამდენიმე
საათს გაგრძელდებოდა.

ნელა წამოიმართა და ხელის ცეცებით, ბრმასავით გაუდ-
გა გზას. ავტოსადგომი რომ გადაიარა, მუხლამდე შემალლე-
ბულ ბორდიურს წამოედო და მიწაყრილზე დაგორდა. დაბლა
ისევ წამოდგა და ნისლის ბოლქვებით მოფენილ ველზე გავი-
და. გარშემო ქრიჭინები ქრიჭინებდნენ. შორიდან უფეხურას
ხმა მოისმა

(ესე იგი ვილაც კვდება).

სიუმ ჰაერი ღრმად ჩაისუნთქა და გაიქცა – უნდა გაქცეოდა ტომის, ხანძარს, აფეთქებებს, კერის და, რაც მთავარია, იმ უკანასკნელ აზრს, სამუდამოდ რომ შთანთქა მარადისობის უსასრულო გვირაბმა და მხოლოდ ბიოელექტრობის უაზრო ზუზუნი რომ დაუტოვა გონებაში.

ხილვის ნარჩენები ნელ-ნელა ქრებოდა და თანდათან უმეცრების დალოცვილ წყვილადსა და სიგრილეს უთმობდა ადგილს. სიუმ ნაბიჯი შეანელა და გაჩერდა. იცოდა, რომ კიდევ რაღაც უნდა მომხდარიყო – ნისლში ჩაფლულ უკიდევანო მინდორში იდგა და ცოდნის ზეგარდმოვლენას ელოდა.

სუნთქვა თანდათან დაუმშვიდდა და ბოლოს სულაც შეეკრა, თითქოს ფეხი ეკალს დაადგაო.

მერე კი თავი ასწია, ერთ სულის შემძვრელ კივილში მოაქცია მთელი ტკივილი და იგრძნო, როგორ დაუყვა ბარძაყებს მენსტრუალური სისხლის ნაკადი.

ნაწილი მესამე ნანგრევები

„ასოშეიტედ პრესის“ მთავარი სამმართველოს ცნობა, პარასკევი, 1979 წლის 5 ივნისი:

ჩემბარლანი, მენის შტატი (აა)

შტატის ხელისუფალთა ცნობით, ქალაქ ჩემბარლანში დაღუპულია 409 ადამიანი. კიდევ 49 უგზოუკვლოდ დაკარგულად ითვლება. კერი უაიტის საქმის გამოძიება და ებრაეთ ნოდებულის TK-ფენომენის შესწავლა გრძელდება ჟორჯის ფონზა, თითქოს ბაკვეთამ კერიეტ უაიტის ტვინის ქარქსა და ნათხამში უცნაური ნარკომანქმები გამოავლინა. შტატის გუბარნატორმა ტრაბაღის მიზაზების გამოსავლენად სპეციალური კომისია გამოყო. დასასრული.

5 ივნისი 0303Nაა

„ლუისტონ დეილი სანი“, კვირა, 7 სექტემბერი (გვ. 3):

ტალაქინაზის მემკვიდრეობა: დამწვარი მინა და დამწვარი გულეზი

ჩემბარლანი – გამოსაშვები მეჯლისის საღამო უკვე ისტორიას ჩაბარდა. ბრძენკაცები ყველა ეპოქაში გვარნმუნებდნენ, დრო ნებისმიერ იარას აშუშებსო, მაგრამ მენის შტატის ამ პატარა ქალაქისთვის მიყენებული ჭრილობა შეიძლება სასიკვდილო აღმოჩნდეს. ქალაქის აღმოსავლეთით, ორასწლიანი მუხების ჩრდილში ისევ დგას სახლები. მორინ-სტრიტსა და

ბრიკარდ-ჰილის ძველი შენობები კვლავ მოვლილია. მაგრამ მთელი ეს ახალინგლისური პასტორალურობა მხოლოდ არ-შეად აკრავს ქალაქის გადამწვარ და დანგრეულ ცენტრს და ხანძარს გადარჩენილ რაიონებშიც კი მრავალ სახლს აწერია, იყიდებაო. იმ სახლების კარებზე კი, სადაც ისევ ცხოვრობენ, შავლენტიანი გვირგვინები ჰკიდია. ავეჯის გადამზიდი ფირმების, „ელაიდისა“ და „იუ-ჰოლის“, სატვირთო ავტომობილების გამოჩენა ჩემბერლენში ჩვეულებრივ ამბად იქცა.

ქალაქის უმსხვილესი სანარმო, „ჩემბერლენ მილს ენდ უივინგი“, ხანძარს არ დაუზიანებია, მაგრამ 4 ივლისიდან ქარხანა მხოლოდ ერთ ცვლაში მუშაობს და კომპანიის პრეზიდენტის, უილიამ ა. ჩემბლისის, თქმით, წარმოების მასშტაბი, სავარაუდოდ, კიდევ უფრო შემცირდება. „შეკვეთები ბევრი გვაქვს, – განაცხადა ჩემბლისმა, – მაგრამ ფაბრიკა ხალხის გარეშე ვერ იმუშავებს. მუშახელი არ გვეყოფნის. მარტო 15 აგვისტოს შემდეგ 34 კაცი ნავიდა კომპანიიდან. ისლა დაგვრჩენია, დავხუროთ სამღებრო საამქრო და შეკვეთები სხვა სანარმოებს გადავცეთ. რა თქმა უნდა, ძალიან მიჭირს დანარჩენი მუშების გათავისუფლება, მაგრამ ახლა კომპანიის ყოფნა-არყოფნის საკითხი წყდება“.

როჯერ ფირონმა ჩემბერლენში სიცოცხლის ოცდაორი წელი გაატარა და აქედან თვრამეტი „ჩემბერლენ მილს ენდ უივინგის“ ფაბრიკაში იმუშავა. ამ დროის მანძილზე ის მტვირთავიდან სამღებრო საამქროს ოსტატამდე დანიინაურდა. მაგრამ სამსახურის დაკარგვა მისტერ ფირონს, როგორც ჩანს, მაინცდამაინც არ ალელვებს. „რა თქმა უნდა, ძალიან კარგ შემოსავალს ვკარგავ, – ამბობს იგი, – და საგრძნობლად გაგვირთულდება ცხოვრება, მაგრამ მე და ჩემმა მეუღლემ უკვე ყველაფერზე მოვილაპარაკეთ. ალბათ, სახლს გავყიდით

- დაახლოებით ოცი ათასი ღირს... და, მოუხედავად იმისა, რომ მასში ახლა საფასურის ნახევარსაც ვერ ავიღებთ, საგარეოდ, მაინც გადავდგამთ ამ ნაბიჯს. ამას უკვე მნიშვნელობა აღარ აქვს. აღარ შეგვიძლია ჩემბერლენში ცხოვრება. რაც გინდათ, ის გვინოდეთ, მაგრამ აქ ველარ გავჩერდებით”.

ფირონი ერთადერთი არაა, ვინც ასე ფიქრობს. „გამოსაშვები მეჯლისის სალამოს“ მინასთან გასწორებული „კელი ფრუტ კომპანის“ მფლობელი ჰიუბერტ კელი თავისი კაფეს აღდგენას არ აპირებს. „ის ბავშვები უკვე ცოცხლები აღარ არიან, - ამბობს იგი და მხრებს იჩეჩავს, - ხელახლა თუ გავიღებთ, აჩრდილების გარემოცვაში მომინევს ტრიალი. ალბათ დაზღვევის თანხას ავიღებ და სენტ-პიტერსბურგში წავალ. დავისვენებ“.

1954 წელს, ერთი კვირაც არ იყო გასული მას შემდეგ, რაც ვუსტერს დამანგრეველმა ქარიშხალმა გადაუარა, რომ მთელ ქალაქში ჩაქურების კაკუნი ისმოდა და ახლად დახერხილი ხის სუნი ტრიალებდა - ვუსტერის ბინადარნი ცხოვრებას ოპტიმიზმით უყურებდნენ. ჩემბერლენში კი მსგავსი არაფერი მომხდარა. მხოლოდ მთავარი ქუჩა განმინდეს ნანგრევებისგან. ეს იყო და ეს. აქ ადამიანების თვალებში მხოლოდ სასონარკვეთა იკითხება. მამაკაცები ლუდს სვამენ „ფრენკს ბარში“, სალივან-სტრიტის კუთხეში. ეზოებში გამოსული ქალები მეზობლებს ტრაგიკულ ისტორიებს უზიარებენ. ჩემბერლენი ეროვნული უბედურების ზონად გამოცხადდა, მთავრობამ სოლიდური თანხა გამოყო ქალაქის ფეხზე დასაყენებლად და საქმიანი რაიონის აღსადგენად... მაგრამ ბოლო ოთხი თვის განმავლობაში ჩემბერლენში მხოლოდ დამკრძალავ ბიუროებს მისდიოდათ საქმე კარგად.

დაიღუპა ოთხას ორმოცი ადამიანი, კიდევ თვრამეტი ჯერაც არ უპოვიათ. სამოცდაშვიდი მოზარდი იუვენის საშუა-

- დაახლოებით ოცი ათასი ღირს... და, მიუხედავად იმისა, რომ მასში ახლა საფასურის ნახევარსაც ვერ ავიღებთ, სავარაუდოდ, მაინც გადავდგამთ ამ ნაბიჯს. ამას უკვე მნიშვნელობა აღარ აქვს. აღარ შეგვიძლია ჩემბერლენში ცხოვრება. რაც გინდათ, ის გვინოდეთ, მაგრამ აქ ველარ გავჩერდებით“.

ფირონი ერთადერთი არაა, ვინც ასე ფიქრობს. „გამოსაშვები მეჯლისის სალამოს“ მინასთან გასწორებული „კელი ფრუტ კომპანის“ მფლობელი ჰიუბერტ კელი თავისი კაფეს აღდგენას არ აპირებს. „ის ბავშვები უკვე ცოცხლები აღარ არიან, - ამბობს იგი და მხრებს იჩეჩავს, - ხელახლა თუ გავიღებთ, აჩრდილების გარემოცვაში მომიწევს ტრიალი. ალბათ დაზღვევის თანხას ავიღებ და სენტ-პიტერსბურგში წავალ. დავისვენებ“.

1954 წელს, ერთი კვირაც არ იყო გასული მას შემდეგ, რაც ვუსტერს დამანგრეველმა ქარიშხალმა გადაუარა, რომ მთელ ქალაქში ჩაქურჩების კაკუნი ისმოდა და ახლად დახერხილი ხის სუნი ტრიალებდა - ვუსტერის ბინადარნი ცხოვრებას ოპტიმიზმით უყურებდნენ. ჩემბერლენში კი მსგავსი არაფერი მომხდარა. მხოლოდ მთავარი ქუჩა განმინდეს ნანგრევებისგან. ეს იყო და ეს. აქ ადამიანების თვალებში მხოლოდ სასონარკვეთა იკითხება. მამაკაცები ლუდს სვამენ „ფრენკს ბარში“, სალივან-სტრიტის კუთხეში. ეზოებში გამოსული ქალები მეზობლებს ტრაგიკულ ისტორიებს უზიარებენ. ჩემბერლენი ეროვნული უბედურების ზონად გამოცხადდა, მთავრობამ სოლიდური თანხა გამოყო ქალაქის ფეხზე დასაყენებლად და საქმიანი რაიონის აღსადგენად... მაგრამ ბოლო ოთხი თვის განმავლობაში ჩემბერლენში მხოლოდ დამკრძალავ ბიუროებს მისდიოდათ საქმე კარგად.

დაიღუპა ოთხას ორმოცი ადამიანი, კიდევ თვრამეტი ჯერაც არ უპოვიათ. სამოცდაშვიდი მოზარდი იუვენის საშუა-

ლო სკოლის კურსდამთავრებული იყო. ალბათ სწორედ ამან მოუსპო ჩემბერლენს სიცოცხლის წყურვილი.

ბავშვები 1 და 2 ივნისს სამი მასობრივი ცერემონიით დაგარხეს. მოსახსენიებელი წირვა კი 3 ივნისს ქალაქის მთავარ მოედანზე ჩატარდა. ეს იყო ყველაზე ამაღელვებელი წირვა მათ შორის, რაც კი რეპორტიორად მუშაობის პერიოდში მინახავს. ათასობით ადამიანი შეიკრიბა და, როცა სკოლის ორკესტრი (რომლის ორმოცდათექვსმეტი წევრიდან ცოცხალი მხოლოდ ორმოცი გადარჩა) სკოლის ჰიმნს ასრულებდა, მთელი მოედანი სევდით აღსავსე დუმდა.

ერთი კვირის შემდეგ მოტონის აკადემიაში დიპლომების გადაცემის ცერემონია გაიმართა და ლონისძიებას მხოლოდ ორმოცდათორმეტი კურსდამთავრებული დაესწრო. ჰენრი სტამპელი, რომელიც მთელი ნაკადის სახელით სიტყვით გამოდიოდა, ატირდა კიდევ და გამოსვლის დასრულება ვერ შეძლო. სკოლის დამთავრების აღსანიშნავად არანაირი ლონისძიება არ ჩატარებულა – კურსდამთავრებულებმა დიპლომები მიიღეს და სახლებში დაბრუნდნენ.

ზაფხული გადიოდა, თითქმის ყოველდღე პოულობდნენ ნანგრევებში დაღუპულთა სხეულებს და ისევ დადიოდნენ ქუჩებში კატაფალკები – ქალაქის მცხოვრებთა უმეტესობას ისეთი განცდა ჰქონდა, თითქოს ახალშეხორცებულ ჭრილობას ქერქს ალღეტენო.

თუკი ცნობისმოყვარეთა მრავალრიცხოვან ნაკადს შეუერთდებოდით და ამ ზაფხულს ჩემბერლენს ესტუმრებოდით, საკუთარი თვალით ნახავდით სულის კიბოთი დაავადებულ ქალაქს. დაბნეული, გამოფიტული ადამიანები დროდადრო პროტესტანულ ტაძარში შედიან და უაზროდ დაეხეტებიან ცარიელ დერეფნებში. კარლინ-სტრიტზე მდებარე კონგრე-

გაციონალისტთა ტადარი ბოლომდე განადგურდა, მაგრამ კათოლიკური ტადარი ისევ დგას და მეთოდისტების ეკლესიაც მოქმედებს მეინ-სტრიტზე. თუმცა მრევლია ცოტა. მოხუცები ისევ სხედან მერიის წინ ჩალაგებულ სკამებზე, მაგრამ არც შაში და არც ჭორები აღარ აინტერესებთ.

ერთი სიტყვით, ისეთი შთაბეჭდილება რჩება, რომ ქალაქი სიკვდილისთვის ემზადება. იმის მტკიცება, რომ უწინდელი ჩემბერლენი აღარ იარსებებს, სწორი არ იქნება. შეიძლება თამამად ითქვას, რომ მალე ჩემბერლენი საერთოდ აღარ იარსებებს.

ამონარიდი ჰენრი გრეილის მიერ სკოლების რეგიონული ინსპექტორის, პიტერ ფილპოტისადმი 9 ივნისს მიწერილი წერილიდან:

„...ვგრძნობ, უკვე აღარ შემიძლია ამ პოსტზე მუშაობა, რადგან უფრო შორსმჭვრეტელი რომ ვყოფილიყავი, ტრაგედიის თავიდან აცილებას შევძლებდით. თუკი ამასთან დაკავშირებით თქვენს სამმართველოს არანაირი ადმინისტრაციული დაბრკოლება არ წარმოექმნება, გთხოვთ, ჩემი გადადგომა პირველ ივლისიდან დაადასტუროთ...“

ამონარიდი ფიზიკური მომზადების ინსტრუქტორის, რიტა დესჯარდინის მიერ სკოლის დირექტორ ჰენრი გრეილისადმი 11 ივნისს მიწერილი წერილიდან:

„...რომ გიბრუნებთ კონტრაქტს ასეთ დროს. ვხვდები, რომ უბრალოდ აღარ შემიძლია სწავლება. ზოგჯერ მთელი ღამის განმავლობაში ვფხიზლობ და ვფიქრობ: ნეტავ უფრო კარგად გამეცნო ის გოგო-მეთქი. ვინ იცის, საქმე როგორ წავიდოდა...“

წარწერა უაიტების ნასახლარზე:

კერი უაიტი ცოდვებისათვის კუარკი
იხარება იესო არასოდეს ცდება

ამონარიდი დ. ლ. მაკგაფინის სტატიიდან „ტელეკინეზი: ანალიზი და შედეგები“ („ყოველწლიური სამეცნიერო ჟურნალი“, 1981):

„დასასრულ, მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო, რაოდენ დიდი საფრთხის ქვეშ ვექცევით ყველანი იმის გამო, რომ ადმინისტრაცია ბიუროკრატიული საფარველით ცდილობს კერი უაიტის ისტორიის დამალვას – მხედველობაში მაქვს ეგრეთ წოდებული უაიტის საქმის შემსწავლელი კომისიის მუშაობა. ზოგიერთი პოლიტიკოსის სურვილი, ტელეკინეზი უნიკალურ, უიშვიათეს მოვლენად წარმოაჩინონ, რომელიც მეორედ აღარასოდეს განმეორდება, სავსებით გასაგებია. მაგრამ ასეთი აზრის გაბატონება ყოვლად დაუშვებელია. გენეტიკის თვალსაზრისით, ამ ფენომენის განმეორების ალბათობა 99 პროცენტს შეადგენს. შესაბამისად, მზად უნდა ვიყოთ იმისათვის, რომ...“

ჯონ რ. კუმბსის „სლენგის ლექსიკონი: სახელმწიფო მშობელთათვის“ (ნიუ-იორკი: „ლაითჰაუს პრესი“, 1985, გვ. 73):

კერის გაბრაზება: არეულობის მოწყობა, ადამიანთა დასახიჩრება; (2) ცეცხლის განზრახ წაკიდება (წარმოიშვა კერი უაიტის (1963-1979) სახელიდან).

ნიგნიდან „აფეთქებული აჩრდილი“ (გვ. 201):

„ზემოთ კერი უაიტის დღიური ვახსენეთ, სადაც მრავალგზის მეორდება სამოციანი წლების ცნობილი როკ-პოეტის, ბობ დილანის ლექსის სტროფი.

აღბათ დამეთანხმებით, კარგი იქნებოდა, ეს წიგნი ბობ დილანის სხვა სიმღერით დაგვემთავრებინა, რომელიც შესანიშნავად გამოდგებოდა კერი უაიტის ეპიტაფიად:

*ნეტავ, შემეძლოს გიმღერო ისე,
რომ გაგიფანტო შიშები მყისვე
და დაგიამო ისევ და ისევ
ტკივილი, მაგ ფუჟ ცოდნას რომ ახლავს...*

წიგნიდან „მე მქვია სიუზენ სნელი“ (გვ. 98):

„აი, ჩემი პატარა წიგნიც დასრულდა – იმედია, დიდ ნარმატებას მოიპოვებს და საშუალებას მომცემს, გავიქცე სადმე, სადაც არავინ მიცნობს. მინდა ყველაფერი კარგად გავიაზრო და გადავწყვიტო, რა ვაკეთო მანამ, სანამ ჩემი სანთელი ბნელი გვირაბის ბოლოში გაუჩინარდება...“

27-28 მაისს ჩემბერლენში (მენის შტატი) მომხდარი მოვლენების შემსწავლელი კომისიის დასკვნიდან:

„...ამგვარად, უნდა აღინიშნოს, რომ თუმცა გაკვეთამ მართლაც გამოავლინა შესწავლის ობიექტის ტვინის სრუქტურაში გარკვეული ცვლილებები, რაც შეიძლება პარანორმალური უნარების არსებობაზე მიუთითებდეს, არანაირი საფუძველი არ გვაქვს ვივარაუდოთ, რომ რეციდივი შესაძლებელია...“

ამონარიდი ამელია ჯენკსის (ქ. როიალ-ნობი, ტენესის შტატი) მიერ სანდრა ჯენკსისადმი (ქ. მენსონი, ჯორჯიის შტატი) 1988 წლის 3 მაისს მიწერილი წერილიდან:

„...შენი პატარა დისშვილი კი სარეველასავით იზრდება. ორი წლისაა და უკვე ძაან დიდია. მამიკოსავით ცისფერი თვალები და ჩემსავით ქერა თმა აქვს. მაგრამ ალბათ გაუმუქდება. ძაან საყვარელია და როცა ძინავს, სუ დედაჩვენს ვამსგავსებ.

ცოტა ხნის წინს ენი სახლის უკან თამაშობდა და მაგარი რალაც ვნახე. თავისი ძმის ბურთულებით თამაშობდა, ოღონდ ბურთულები თავისით დახტოდნენ ზემოთ-ქვემოთ. ენი ხით-ხითებდა, ბურთულები კი დახტოდნენ. ეგრევე ჩვენი ბებო გამახსენდა. გახსოვს, პიტის ასაყვანად პოლიციელები რომ მოვიდნენ და პისტოლეტები თავისით რომ გაუსხლტათ ხელებიდან. ბებიაჩვენი კი იცინოდა და იცინოდა. ან თავის სარწვეულს სავარძელს რომ გააქანებდა და შიგ არც კი იჯდა ხოლმე!

მოკლედ, ცოტა შემეშინდა. იმედია, ენის გულის პრანჭვები არ დასჩემდება ბებოსავით.

კაი, ნავედი, სარეცხი მელოდება. რიჩი მომიკითხე და როცა შეძლებ, სურათები გამოგვიგზავნე. ენი კი მართლაც ძაან საყვარელია და თვალებიც ვეებერთელა ღილებივით უბზინავს. თუ გინდა, გავმაზოთ: მალე მთელი ქვეყანა მის ფეხქვეშ გაეგება.

გოცნი ბევრს,
მელია.

წიგნის ელექტრონული ვერსია
მოამზადა: აკაკი ციციშვილმა

www.PDF.ChiaturaINFO.GE